

ASIA'S BOUTIQUE AIRLINE

รายงานประจำปี 2562

ANNUAL REPORT 2019

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

กว่า
50 ปี

บางกอกแอร์เวย์ส
บนเส้นทางการพัฒนา
เพื่อความยั่งยืน

จุดเริ่มต้น

เริ่มต้นธุรกิจในอนาคต
บริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด
ด้วยการเปิดแผนกการบิน โดยมี
นายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ
เป็นเจ้าของ

2511

สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส

เริ่มให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ ภายใต้ชื่อ
“สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส” เปิดเที่ยวบิน
ปฐมฤกษ์เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2529 ใน 3 เส้นทาง
คือ กรุงเทพฯ-นครราชสีมา, กรุงเทพฯ-สุรินทร์
และกรุงเทพฯ-กระบี่ ด้วยเครื่องบินแบบ
Bandeirante EMB-110
ความจุ 18 ที่นั่ง

2529

2527

ก่อตั้งสหกลแอร์

จัดตั้งบริษัท สหกลแอร์ จำกัด
เพื่อรับโอนกิจการแผนกการบิน
จาก บจ.กรุงเทพสหกล ก่อนที่จะเป็น
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด ในที่สุด

ก่อสร้าง “สนามบินสุโขทัย”

เริ่มดำเนินการสร้างสนามบิน
แห่งที่ 2 คือ สนามบินสุโขทัย
อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย

2541

2532

ก่อสร้างสนามบินสมุย

ดำเนินการก่อสร้างสนามบินแห่งแรก ที่เกาะสมุย
เป็นจุดเริ่มต้นของการเปิดตลาดท่องเที่ยวเกาะสมุย
สู่โลกภายนอก และได้รับอนุญาตให้ทำการบิน
ในเส้นทางการบินแรก คือ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย
พร้อมกับได้รับรหัสการบินจาก IATA คือ “PG”

ก้าวสู่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

27 กุมภาพันธ์ 2556 บริษัทฯ ได้ทำการ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
เป็น บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) รหัสหลักทรัพย์ BA

2556

รับพระราชทานตราครุฑ

9 เมษายน 2550 บริษัทฯ ได้รับ
พระราชทานหนังสือตราตั้ง (ตราครุฑ)
อันเป็นความภาคภูมิใจและกำลังใจสูงสุด
ของพนักงานทุกคน

2550

เพิ่มฝูงบิน Boeing 717-200

ได้เริ่มนำเครื่องบินแบบโบอิง 717-200 ลำแรกมาใช้ในการ
ดำเนินงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการการบิน
เนื่องจากมีความรวดเร็ว และมีจำนวนที่นั่งมาก พร้อม ๆ กับ
การสร้างศูนย์ซ่อมอากาศยานที่สนามบินดอนเมือง

2543

2545

สมาชิกสามัญ IATA

เข้าเป็นสมาชิกสามัญของ IATA
ซึ่งถือเป็นการเข้าสู่มาตรฐาน
ความปลอดภัยในการบินพาณิชย์
สากลนานาชาติภายใต้ IATA
Operational Safety Audit
("IOSA")

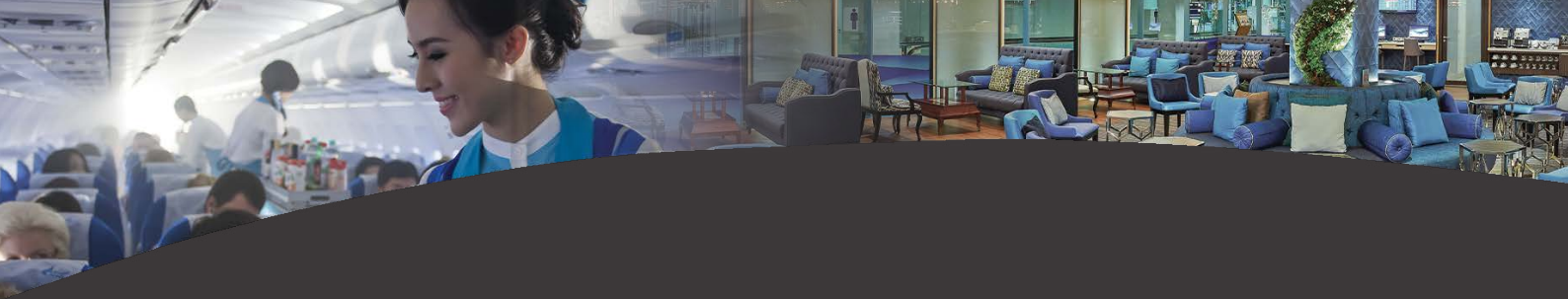
2546

ก่อสร้างสนามบินตราด/ และย้ายฐานปฏิบัติการไป สนามบินสุวรรณภูมิ

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินแห่งที่สาม
คือ สนามบินตราด พร้อมกับการย้ายฐานปฏิบัติการ
ไปยังสนามบินสุวรรณภูมิ และขยายธุรกิจบริการ
ภาคพื้นที่เกี่ยวข้องครบวงจร อาทิเช่น

- ดับบลิวเอฟเอส พีจีคาร์โก (BFS Cargo)
- ครีวการบินกรุงเทพ (BAC)
- บริการภาคพื้นกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส (BFS Ground)

สารบัญ

06

สารจากประธาน
กรรมการบริษัทและ
ประธานคณะผู้บริหาร

08

ข้อมูลทั่วไป
ของบริษัท

10

ข้อมูลทางการเงิน
โดยสรุป

11

โครงสร้างการถือหุ้น
ของบริษัท บริษัทย่อย
และบริษัทร่วม

12

บริษัทย่อย
และบริษัทร่วม

14

คณะกรรมการบริษัท

18

ประวัติคณะกรรมการ

32

นโยบายและภาพรวม
การประกอบธุรกิจ

45

ลักษณะการประกอบ
ธุรกิจ

69

การตลาดและ
ภาวะการแข่งขัน

78

ปัจจัยความเสี่ยง

93

แผนผังองค์กร
ของบริษัทฯ

94

โครงสร้างการจัดการ

122

รายงานคณะกรรมการ
สรรหาและกำหนด
ค่าตอบแทน

128

รายงานการเปลี่ยนแปลง
การถือครองหลักทรัพย์
กรรมการและผู้บริหาร

130

โครงสร้างเงินลงทุน

131

นโยบายการจ่ายเงินปันผล
ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

132

การกำกับดูแลกิจการ

136

รายงานคณะกรรมการ
กำกับดูแลกิจการ

138

ความรับผิดชอบต่อ
สังคมขององค์กร

147

นโยบายต่อต้าน
ทุจริตคอร์รัปชัน

149

การควบคุมภายใน
และการบริหารจัดการ
ความเสี่ยง

154

รายงานคณะกรรมการ
ตรวจสอบ

157

รายการระหว่างกัน

170

คำอธิบายผลการดำเนินงาน
และการวิเคราะห์ฐานะทาง
การเงิน

194

รายงาน
และงบการเงินรวม

201

งบแสดงฐานะการเงิน

284

ที่ตั้งสาขาของบริษัทฯ

สารจากประธานกรรมการบริษัท และประธานคณะผู้บริหาร 2562

พลอากาศเอก เกษตร ไรจน์นิล
ประธานกรรมการบริษัท

นายพุดมพงศ์ ปราสาททองโอสถ
ประธานคณะผู้บริหาร
และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ปี 2562 นับเป็นอีกหนึ่งปีแห่งความภาคภูมิใจ กับบริษัทฯ ได้รับรางวัลอันทรงเกียรติระดับโลก “รางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลก ประจำปี 2562” และ “รางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย ประจำปี 2562” จากสกายแทร็กซ์ติดต่อกันเป็นปีที่ 4 ซึ่งรางวัลดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการรักษามาตรฐานการบริการ และ ให้สำคัญกับความปลอดภัยเป็นอันดับแรก

แม้ว่าเศรษฐกิจโลกยังชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง และภาคธุรกิจท่องเที่ยวได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเฉพาะจากปัจจัยค่าเงินบาทที่แข็งค่า ซึ่งล้วนมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จึงทำให้ธุรกิจการบินได้รับผลกระทบตามไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม สายการบินฯ เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเปลี่ยนระบบที่ใช้ในการสำรองที่นั่ง (PSS) เป็นระบบอะมาเดอุส (Amadeus) รวมไปถึงการเปลี่ยนระบบสนับสนุนการปฏิบัติการบิน เช่น ระบบควบคุมการบิน ระบบวางแผนการบิน ระบบบริหารจัดการลูกเรือ และการพัฒนาระบบงานองค์กร (SAP-ERP) ด้วย นอกจากนี้บริษัทฯ ยังได้ลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การจัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่ ได้แก่ บริษัท บางกอกแอร์ เวียเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน โดยคาดว่าจะเปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2563

ในขณะเดียวกันบริษัทร่วมทุน อย่างบริษัท บางกอกโพลท์ เซอร์วิส จำกัด และ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ก็มีการปรับขยายตัวเช่นกัน เห็นได้จาก บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด นอกจากจะผลิตอาหารเพื่อให้บริการที่สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินภูเก็ต และสนามบินสมุย แล้ว ยังมีการขยายครีวการบินเพิ่มเติมไปยัง สนามบินเชียงใหม่อีกด้วย

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้เข้าร่วมทำสัญญาความตกลงเที่ยวบินร่วม หรือ Codeshare Agreement เพิ่มเติมกับสายการบินเตอร์กิชแอร์ไลน์ โดยยังเน้นการขยายโครงข่าย

เส้นทางการบินที่ตอบสนองความต้องการของผู้โดยสาร และสายการบินพันธมิตร อีกทั้ง ยังมีการเปิดเส้นทางบินใหม่ ได้แก่ กรุงเทพ-คัมรัน (เวียดนาม) เชียงใหม่-กระบี่ และ เชียงใหม่-หลวงพระบาง (สปป.ลาว) รวมไปถึงเพิ่มความถี่เที่ยวบินเส้นทาง กรุงเทพ-ดานัง (เวียดนาม) เป็นวันละ 2 เที่ยวบิน อีกด้วย

ในด้านของการรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทฯ ได้เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างตลาดทุนธรรมาภิบาลเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก กับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อสืบสานพระราชปณิธานเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

ในนามของคณะกรรมการ คณะผู้บริหารและพนักงานทุกคน ขอขอบคุณลูกค้า พันธมิตรทางธุรกิจ และผู้ถือหุ้นทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน มีความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะให้บริการโดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของผู้โดยสารและพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการบิน อีกทั้งยังยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินธุรกิจ ทีมบริหารและพนักงานทุกคนพร้อมปฏิบัติหน้าที่อย่างทุ่มเท เพื่อให้สายการบินของเราเป็นสายการบินชั้นนำ ตามวิสัยทัศน์ “มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดในเอเชีย”

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ชื่อบริษัท :	บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อ :	BA
เลขทะเบียนบริษัท :	0107556000183
ประเภทธุรกิจ :	ธุรกิจสายการบินและกิจการสนามบินและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบิน
ทุนจดทะเบียนและทุนที่ออกชำระแล้ว :	หุ้นสามัญจำนวน 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท รวมมูลค่า 2,100,000,000 บาท
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ :	เลขที่ 99 หมู่ที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ : (66) 2 265 5678	โทรสาร : (66) 2 265 5775 เว็บไซต์ : www.bangkokair.com

---

ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ :	
โทรศัพท์ : (66) 2 265 8796-97	โทรสาร : (66) 2 265 5727 เว็บไซต์ : ir@bangkokair.com

---

นายทะเบียนหลักทรัพย์ : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด		
93 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400		
โทรศัพท์ : (66) 2 009 9000	โทรสาร : (66) 2 009 9991	เว็บไซต์ : http://www.set.or.th/tsd

ผู้สอบบัญชี : บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด		
ชั้น 33 อาคารเลคริชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110		
โทรศัพท์ : (66) 2 264 9090	โทรสาร : (66) 2 264 0789-90	เว็บไซต์ : www.ey.com

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

หน่วย : ล้านบาท

รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

		ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560
งบแสดงฐานะการเงิน	สินทรัพย์รวม	61,908	62,067	57,942
	หนี้สินรวม	31,903	31,289	29,556
	ส่วนของผู้ถือหุ้น	30,005	30,778	28,386
งบกำไรขาดทุน	รายได้จากธุรกิจสายการบิน	19,064	20,475	20,491
	รายได้จากการขายและบริการ	4,350	4,082	3,848
	รายได้รวม	28,609	27,944	28,493
	EBITDAR	2,620	4,041	4,283
	กำไรสุทธิ	357	264	846
ส่วนของผู้ถือหุ้น	จำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว (ล้านหุ้น)	2,100	2,100	2,100
	มูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (บาท)	14.3	14.7	13.5
	กำไรต่อหุ้น (บาท)	0.2	0.1	0.4
อัตราส่วนสภาพคล่อง และการบริหารเงิน	อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.4	1.4	1.7
	อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	3.8	4.3	3.5
	ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	24.2	24.4	25.6
	ระยะเวลายาวสินค้าเฉลี่ย (วัน)	8.5	8.2	6.9
	ระยะเวลาชำระหนี้ (วัน)	33.5	34.2	34.3
อัตราส่วนแสดง ความสามารถ ในการทำกำไร	อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	6.8	11.2	11.4
	อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	(1.5)	4.4	3.5
	อัตรากำไร EBITDAR (ร้อยละ)	10.2	15.1	16.3
	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	1.2	0.9	3.0
	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	1.2	0.9	2.8
อัตราส่วนแสดง ประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	0.6	0.4	1.4
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	11.4	11.0	15.5
	อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.5	0.5	0.5
อัตราส่วนวิเคราะห์ นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.1	1.0	1.0
	อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	0.6	1.3	1.2

โครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทฯ บริษัทย่อย และบริษัทร่วม และสัดส่วนการถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทฯ มีการถือหุ้นในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมโดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังต่อไปนี้

ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)
บริษัทย่อย			
BAC	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	500.00
BACGH	บริษัท บีเอสกรุ๊ปเมท์เฮาส์ จำกัด ⁽¹⁾	ธุรกิจร้านอาหาร	150.00
BACHKT	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ⁽¹⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินภูเก็ต	100.00
BACUSM	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด ⁽¹⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินสมุย	20.00
BACCNX	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด ⁽¹⁾	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินเชียงใหม่	10.00
BACDMK	บริษัท ครีวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด	บริการด้านครีวการบิน ณ สนามบินดอนเมือง	20.00
BFS Ground	บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์ ไฟล์ท์เซอร์วิส จำกัด	บริการภาคพื้นดินในลานจอดและอุปกรณ์ ภาคพื้น ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	670.00
SA	บริษัท เอสเอเซอร์วิสเชส จำกัด ⁽²⁾	บริการภาคพื้นดินในลานจอดและอุปกรณ์ ภาคพื้น ณ สนามบินดอนเมือง	1.00
BFS Cargo DMK	บริษัท บีเอฟเอสคาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด ⁽²⁾	บริการคลังสินค้า ณ สนามบินดอนเมือง	25.00
BAH	บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทโฮลดิ้ง (Holding Company)	1,001.00
GP	บริษัท กรุ๊ปเมท์ พรีเมี่ยม จำกัด ⁽³⁾	ผลิตและแปรรูปอาหาร	115.75
MOR	บริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด ⁽³⁾	ร้านค้าปลอดภาษี	20.00
BATC	บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด ⁽³⁾	สถาบันการอบรมด้านการบิน	20.00
PGGS	บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	บริการภาคพื้นดินบริการในลานจอดและอุปกรณ์ ภาคพื้น ณ สนามบินสมุย	0.25
บริษัทร่วม			
BFS Cargo	บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด	บริการคลังสินค้า ณ สนามบินสุวรรณภูมิ	300.00
SPF	กองทุนรวมสิทธิการเช่าสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	ลงทุนในสิทธิการเช่าสนามบินสมุยเป็น ระยะเวลา 30 ปี	9,208.10

หมายเหตุ :

1. ถือหุ้นโดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด
2. ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นกรุงเทพเวิลด์ไวด์ไฟล์ท์เซอร์วิส จำกัด
3. ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด

คณะกรรมการบริษัท

พลอากาศเอก เกษตร โรจนนิล

นายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ

พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ

นายศรีภพ สารสาส

นายประดิษฐ์ ทิขกุล

พลเอก วิชิต ยาทิกพย

คณะกรรมการบริษัท

นายสมบูรณ์ กิติยานนท์ทรัพย์

นายสทิตน์ เพ็ญกุล

นางนฤมล น้อยอ่ำ

นางอาริญา ปราสาททองไอสาก

นายอนวัช สิละวัฒนวัฒนา

คณะกรรมการบริหาร

นายพุฒิพงษ์ ปราสาททองโอสถ

นายประดิษฐ์ กิจกุล

นายอนวัช สิละวัฒน์วัฒนา

คณะกรรมการตรวจสอบ

นายศรีภพ สารสาส

พลเอกวิชัย ยากิพย์

นายสหรัตน์ เพ็ญกุล

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

พลเอกวิชิต ยาทิพย์

นายศรีภพ สารสาส

นายสมบูรณ์ กิตติญาณกริพย์

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

นายสมบูรณ์ กิตติญาณกริพย์

นายสรรัตน์ เพ็ญกุล

นางอาริญา ปราสาททองโอสถ

ประวัติคณะกรรมการ

พลอากาศเอก เกษตร ไร่จินดา

อายุ	86 ปี
ตำแหน่ง	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	9 มิถุนายน 2541
คุณวุฒิทางการศึกษา	- วิทยาศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายเรืออากาศ - ประกาศนียบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 26
ประสบการณ์การทำงาน	1. ประธานกรรมการบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (2532-2535) 2. ผู้บัญชาการทหารสูงสุด (เมษายน - กรกฎาคม 2535) 3. ผู้บัญชาการทหารอากาศ (2532-2535)
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	ไม่มี
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	ไม่มี
ประวัติการอบรม	ไม่มี
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (700,000) - ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

นายพุมพิงศ์ ปราสาททองโอสถ

อายุ	55 ปี
ตำแหน่ง	รองประธานกรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	24 มิถุนายน 2540
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - บัณฑิตบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ประกาศนียบัตร Senior Executive Program สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ประกาศนียบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) รุ่นที่ 24
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. กรรมการ บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) 2. กรรมการ บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / ทิศทางอื่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประธานกรรมการ บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด 2. ประธานกรรมการ บริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด 3. ประธานกรรมการ บริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพสมุย จำกัด 4. ประธานกรรมการ บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮาส์ จำกัด 5. ประธานกรรมการ บริษัท กูร์เมท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด 6. ประธานกรรมการ บริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพ จำกัด 7. ประธานกรรมการ บริษัท ศรีวิการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด 8. ประธานกรรมการ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสทีพีจำกัด จำกัด 9. ประธานกรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวต์ โฟลท์เซอร์วิส จำกัด 10. กรรมการ บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด 11. กรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด 12. กรรมการ บริษัท สีนสโกล จำกัด 13. กรรมการ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด 14. กรรมการ บริษัท พนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด 15. กรรมการ บริษัท สมุยแอนด์คอม จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 100 / 2556 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 241 / 2560 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 9 / 2562 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	<ul style="list-style-type: none"> - ของตนเอง (523,387,900) - ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (800,000)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	เป็นพี่ชายของ นางอาริญา ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับพลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ

พลตำรวจโท วิษณุ ปราสาททองโอสก

อายุ	57 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการบริษัท
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	30 มกราคม 2546
คุณวุฒิทางการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - เศรษฐศาสตรบัณฑิต Vanderbilt University, USA - รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช - MBA, University of San Francisco, USA - หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 2 - หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 53 - Federal Bureau Investigation (FBI) National Academy
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	1. กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท หลักทรัพย์ ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น	1. ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2. กรรมการ บริษัท ไทยโคโพลีเอสเตอร์พลาสติก จำกัด
ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 11 / 2547 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 7 / 2548 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Finance for Non-Finance Director (FND) รุ่นที่ 19 / 2548 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 3 / 2558 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Advance Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 20 / 2558 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	<ul style="list-style-type: none"> - ของตนเอง (300,000) - ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	เป็นลูกพี่ลูกน้องกับนายพุฒิพงศ์ และนางอาริญา ปราสาททองโอสก

นายศรีภพ สารสาส

อายุ	63 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	26 กุมภาพันธ์ 2556
คุณวุฒิทางการศึกษา	- วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคนิคการแพทย์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - MBA (การเงิน), University of Southern California USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	1. กรรมการ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการบริหารความเสี่ยง / ประธานเจ้าหน้าที่บริหารงานกลาง บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) 2. กรรมการอิสระ / กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ บริษัท แอ็ดวานซ์ อินโฟร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) 3. กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท สุราษฎร์ธานี จำกัด (มหาชน) 4. กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เกียรติธรรมาพนสง จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	1. กรรมการ บริษัท ปุส (2008) จำกัด 2. กรรมการ บริษัท พันธุ์ จำกัด 3. กรรมการ บริษัท บิตเอ็มเอส จัดการทรัพย์สิน จำกัด 4. กรรมการ บริษัท บิตเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด
ประวัติการอบรม	- หลักสูตร Directors Certificate Program (DCP) รุ่นที่ 22 / 2545 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัท (IOD) - หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 1 / 2547 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัท (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (ไม่มี) - ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

หมายเหตุ: นายศรีภพ สารสาส ได้รับการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/62

นายประดิษฐ์ กิตกุล

อายุ	61 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหารกลางและสายงานธุรกิจองค์กร
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	24 มิถุนายน 2540
คุณวุฒิทางการศึกษา	- นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เนติบัณฑิตไทย - ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง - เนติบัณฑิตไทย
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	1. กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม / กรรมการบริหาร / กรรมการบริหาร ความเสี่ยง / กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) 2. กรรมการ บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) 3. กรรมการ บริษัท ธนบุรี เมดิคอล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	1. ประธานกรรมการ บริษัท รอยัลบางกอกเฮลธ์แคร์ จำกัด 2. ประธานกรรมการ บริษัท เอ. เอ็ม. บี. ลาบอราตอรี (อำนวยการเวช) จำกัด 3. ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพเซฟดริก จำกัด 4. ประธานกรรมการ บริษัท เซฟดริกเซ็นเตอร์ จำกัด 5. ประธานกรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด 6. ประธานกรรมการ บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน) 7. กรรมการ บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน) 8. กรรมการ บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด 9. กรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส แอคเคาท์ติ้ง จำกัด 10. กรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส จัดการทรัพยากรสิน จำกัด 11. กรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส คลินิก จำกัด 12. กรรมการ บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส รีสอร์ท จำกัด 13. กรรมการ บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด 14. กรรมการ บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด 15. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด 16. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด 17. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด 18. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน) 19. กรรมการ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด 20. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด

	21. กรรมการ บริษัท ไทยปิโตรเลียมเซอร์วิส จำกัด 22. กรรมการ บริษัท บางกอกโกลเด้นไลฟ์ จำกัด 23. กรรมการ บริษัท พาราไดซ์ ซ้อปปิง จำกัด 24. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด 25. กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด 26. กรรมการ บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด 27. กรรมการ บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิร์ลด์ไวด์ไฟท์ เซอร์วิส จำกัด 28. กรรมการ บริษัท เดอะวัน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด 29. กรรมการ บริษัท สีนสเทล จำกัด 30. กรรมการ บริษัท กรุงเทพเฮลิคอปเตอร์เซอร์วิสเชส จำกัด 31. กรรมการ บริษัท เยเนอรัล ฮอสปิเทล โปรดักส์ จำกัด (มหาชน) 32. กรรมการ บริษัท สมุยปาล์มบีชรีสอร์ท จำกัด
ประวัติการอบรม	- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 29 / 2546 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (9,000,000) - ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

พลเอกวิชิต ยาทิพย์

อายุ	73 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	30 มกราคม 2546
คุณวุฒิทางการศึกษา	- วิทยาศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า - รัฐปศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	1. ที่ปรึกษา บริษัท ทีปโก้เอสพีลท์ จำกัด (มหาชน) 2. กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทรูชัคดีไฟว์ จำกัด (มหาชน) 3. กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น	1. กรรมการ บริษัท ซิงเซียนเยอะเป้า จำกัด
ประวัติการอบรม	- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รุ่นที่ 7 / 2551 - หลักสูตร Audit Committee Program (ACP) รุ่นที่ 29 / 2552 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 105 / 2551 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่นที่ 18 / 2551 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Directors Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 104 / 2557 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (300,000) - ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

หมายเหตุ: พลเอกวิชิต ยาทิพย์ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ วันที่ 6 พฤษภาคม 2562

นายสหรัตน์ เพ็ญกุล

อายุ	55 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	7 มกราคม 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	- รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (บริหารการคลัง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - MBA (การเงินระหว่างประเทศ), Texas A&M International University, USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	ไม่มี
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น	1. ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด
ประวัติการอบรม	- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่นที่ 30 / 2548 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 131 / 2553 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 18 / 2560 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Boards that Make a Difference (BMD) รุ่นที่ 9 / 2562 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (ไม่มี) - ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

นางนฤมล น้อยจ๋า

อายุ	62 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 ธันวาคม 2557
คุณวุฒิทางการศึกษา	- เศรษฐศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) การเงินและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - MBA (Banking and Finance) University of North Texas, USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	1. ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านการเงิน / กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) 2. กรรมการ บริษัท สมิตเวช จำกัด (มหาชน)
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	1. ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน) 2. ประธานกรรมการ บริษัท บัณฑิตเอนเอส แอคเคาท์ติ้ง จำกัด 3. ประธานกรรมการ บริษัท กรุงเทพพรีเมียร์ นายหน้าประกันภัย จำกัด 4. กรรมการ สมาคมบริษัทจดทะเบียน 5. กรรมการ บริษัท ประสิทธ์พัฒนา จำกัด (มหาชน) 6. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน) 7. กรรมการ บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน) 8. กรรมการ บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด 9. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพิทยา จำกัด 10. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จำกัด 11. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด 12. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด 13. กรรมการ บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด 14. กรรมการ บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด 15. กรรมการ บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด 16. กรรมการ Phnom Penh Medical Services Co., Ltd. 17. กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด 18. กรรมการ บริษัท บัณฑิตเอนเอส เวลเนส คลินิก จำกัด 19. กรรมการ บริษัท บัณฑิตเอนเอส เวลเนส รีสอร์ท จำกัด 20. กรรมการ บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด

ประวัติการอบรม	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 107 / 2551 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Successful Formulation & Execution of Strategy (SFE) รุ่นที่ 6 / 2553 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร “นักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรม และการลงทุน” (วรอ.) รุ่นที่ 3 สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรม - หลักสูตร ผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 15 สถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (วตท.) - หลักสูตร TLCA Leadership Development Program “Enhancing Competitiveness” สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทยร่วมกับสถาบัน IMD - หลักสูตร การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 13 (ปปร.13) สถาบันพระปกเกล้า - หลักสูตร Financial Executive Development Program รุ่นที่ 12 The Thai Institute of banking and Finance Executive from Financial Institutions - หลักสูตร Applied International Management Program ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	<ul style="list-style-type: none"> - ของตนเอง (350,000) - ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (50,000)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

นายอนวัช สละวัฒน์วัฒนา

อายุ	53 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการบริหาร / รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการเงินและบัญชี
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 เมษายน 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	- วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - MBA Cleveland State University, USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	ไม่มี
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น	1. กรรมการ บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด 2. กรรมการ บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพภูเก็ต จำกัด 3. กรรมการ บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพสมุย จำกัด 4. กรรมการ บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด 5. กรรมการ บริษัท บีเอสซี กรุ๊ป จำกัด 6. กรรมการ บริษัท บีเอสซี กรุ๊ป จำกัด 7. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด 8. กรรมการ บริษัท บริการอากาศยานกรุงเทพวิสต์ไวด์ พลาร์ เชอร์วิส จำกัด
ประวัติการอบรม	- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 50 / 2547 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) รุ่นที่ 60 / 2557 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร เรื่องเล่าว่าทุจริตและผิดมาตรฐานบัญชีของบริษัท จดทะเบียน รุ่นที่ 1 / 62 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (293,000) - ของคู่สมรส / บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

นางอาริญา ปราสาททองโอสถ

อายุ	53 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการบริษัท / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 เมษายน 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	- บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ - บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การตลาด) National University สหรัฐอเมริกา
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	ไม่มี
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจกรรมอื่น	1. กรรมการ บริษัท สิ้นสกล จำกัด 2. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์ทัวร์ (1988) จำกัด 3. กรรมการ บริษัท บางกอกแอร์เวลคลับ จำกัด 4. กรรมการ บริษัท สมุยปาล์มบีชรีสอร์ท จำกัด 5. กรรมการ บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด 6. กรรมการ บริษัท ไฟไทยฮอเทลเดย์ส จำกัด 7. กรรมการ บริษัท พาราไดซ์ ซ้อปปิง จำกัด
ประวัติการอบรม	- หลักสูตร Directors Certification Program (DCP) รุ่นที่ 193 / 2557 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร TLCA Executive Development Program ของสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย (EDP 9) - ประกาศนียบัตร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 58 - หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) 20 / 2561 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Board Matters and Trends (BMT) รุ่นที่ 6 / 2561 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Ethical Leadership Program (ELP) รุ่นที่ 14 / 2562 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (243,440,900) - ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	เป็นน้องสาวของนายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ และเป็นลูกพี่ลูกน้องกับพลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ

หมายเหตุ: นางอาริญา ปราสาททองโอสถ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62

นายสมบุรณ์ กิตติญาณทรัพย์

อายุ	61 ปี
ตำแหน่ง	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ
วันเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ	25 เมษายน 2559
คุณวุฒิทางการศึกษา	- นิติศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - Master of Comparative Laws, The University of Iowa, USA
การดำรงตำแหน่งกรรมการ / ผู้บริหารในบริษัทจดทะเบียนอื่น	ไม่มี
การดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่น / กิจการอื่น	1. กรรมการ บริษัท สมบุรณ์ แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด 2. กรรมการ บริษัท แอดไวเคท โฮลดิ้ง จำกัด 3. กรรมการ Plenty Gourmets Holding Pty Ltd.
ประวัติการอบรม	- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 130 / 2559 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Corporate Governance for Capital Market Intermediaries (CGI) รุ่นที่ 18 / 2560 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD) - หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 259 / 2561 สมาคมส่งเสริมกรรมการบริษัทไทย (IOD)
จำนวนการถือหุ้นสามัญของบริษัท (ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562)	- ของตนเอง (ไม่มี) - ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (ไม่มี)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัว ระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

หมายเหตุ: นายสมบุรณ์ กิตติญาณทรัพย์ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62

นโยบายและภาพรวม การประกอบธุรกิจ

สำหรับปี 2562 คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมถึงมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี เพื่อให้วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน

วิสัยทัศน์

“สร้างสรรค์ความเป็นเลิศ
เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดในเอเชีย”

พันธกิจ

บริษัทฯ มุ่งมั่นเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย โดยมีพันธกิจในการดำเนินงานดังนี้

1. ปฏิบัติตามและรักษามาตรฐานความปลอดภัยระดับสากลในการปฏิบัติการทั้งภาคอากาศและภาคพื้นดิน
2. บริหารจัดการทรัพยากรของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย
3. สร้างสรรค์และส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นเลิศ เพื่อประโยชน์ต่อผู้โดยสารและการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ
4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการเรียนรู้การทำงานของพนักงานด้วยระบบการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การทำงานอย่างมืออาชีพ เพราะบริษัทฯ เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับพนักงานทุกคน
5. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของบริษัทฯ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี
6. ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

แผนกลยุทธ์องค์กร

1. ด้านการจัดการองค์กร

มีระบบบริหารจัดการที่ดี การดำเนินงานต้องมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดแผนพัฒนา และส่งเสริมนโยบายด้านความปลอดภัย ด้านคุณภาพและความมั่นคง

2. ด้านบุคลากร

ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ในด้านการทำงาน โดยมุ่งเน้นพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างองค์กร ปรับปรุงกระบวนการทำงาน และเพิ่มขีดความสามารถในการทำงาน

3. ด้านการแข่งขัน

สร้างความแตกต่างในสินค้าและบริการโดยเน้นการสร้างคามพึงพอใจให้กับลูกค้า สร้างความแข็งแกร่ง ด้านเครือข่ายเส้นทางบินและขยายพันธมิตร มีประสิทธิภาพในการจัดการและบริหารต้นทุน โดยพัฒนา ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพสินค้าและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมาของบริษัทฯ

นายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ ได้ก่อตั้งธุรกิจสายการบินขึ้นในปี 2511 โดยจัดตั้งเป็นแผนกการบินของ บริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด ซึ่งนายแพทย์ปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ เป็นเจ้าของ หลังจากนั้นในปี 2527 จึงได้ก่อตั้ง บริษัท สหกลแอร์ จำกัด ขึ้น เพื่อรับโอนกิจการต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงแผนกการบินจากบริษัท กรุงเทพสหกล จำกัด และในภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็น **บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด**

บริษัทฯ ได้เริ่มให้บริการเที่ยวบินแบบประจำอย่างเป็นทางการ ภายใต้ชื่อปัจจุบันคือ **“สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส”** นับตั้งแต่ปี 2529 เป็นต้นมา และในปี 2532 บริษัทฯ ได้สร้างสนามบินแห่งแรกที่เกาะสมุย ซึ่งในขณะนั้นเป็นช่วงเริ่มต้นของการพัฒนาเกาะสมุยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ โดยบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในสนามบินสมุย และได้รับอนุญาตให้ทำการบินในเส้นทาง

การบินแรกคือ กรุงเทพฯ-เกาะสมุย พร้อมกับได้รับรหัสการบินจาก IATA คือรหัสการบิน **“PG”** ต่อมา ในปี 2537 จึงได้เข้าร่วมในสำนักหักบัญชีของ IATA (IATA Clearing House) และได้เริ่มนำเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72 จำนวน 2 ลำมาใช้ในฝูงบิน

ในปี 2541 บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการในสนามบินแห่งที่สองคือ สนามบินสุโขทัย และในปี 2543 ได้เริ่มการบินด้วยเครื่องบินไอพ่นซึ่งมีความรวดเร็วและมีจำนวนที่นั่งมากขึ้น เพื่อเพิ่มความจุผู้โดยสารและลดความถี่ของเที่ยวบินลงโดยนำเครื่องบินแบบโบอิง 717-200 ลำแรกมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ และลดความถี่ของเที่ยวบินในเส้นทางกรุงเทพฯ-สมุยลง พร้อมกันนี้บริษัท เริ่มดำเนินงานในส่วน of โรงซ่อมอากาศยานที่สนามบินดอนเมืองและเข้าเป็นสมาชิกของ IATA Billing and Settlement Plan (“BSP”)

ซึ่งทำให้บริษัทฯ เพิ่มฐานการขาย และยังสามารถรับชำระราคาบัตรโดยสารที่จำหน่ายผ่านผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจาก IATA ผ่านระบบชำระเงินของธนาคารที่บริหารจัดการโดย IATA ได้ จนกระทั่งในปี 2545 จึงได้เข้าเป็นสมาชิกสามัญของ IATA ซึ่งหมายถึงการเข้าสู่มาตรฐานความปลอดภัยในการบินพาณิชย์สากลนานาชาติภายใต้ IATA Operational Safety Audit

(“IOSA”) และการมีสิทธิออกเสียงเรื่องอัตราค่าโดยสาร และในปี 2546 บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินกิจการสนามบินแห่งที่สามคือสนามบินตราด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนจำนวน 2,100,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,100,000,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ 1 บาท และมีทุนชำระแล้วจำนวน 2,100,000,000 บาท

รางวัลเกียรติคุณของบริษัทฯ ในช่วงปี 2558 จนถึงปัจจุบัน

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกยอดเยี่ยมประจำปี 2558 (Asia Pacific Regional Airline of the Year) จาก CAPA (Center for Asia Pacific Aviation) ซึ่งเป็นรางวัลที่มอบให้แก่สายการบินที่ประสบความสำเร็จ และถือว่าเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมการบินที่สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางธุรกิจได้อย่างสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกได้อย่างดี
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับ 2 สำหรับรางวัล “World’s Best Regional Airline” และ “Best Regional Airline in Asia” จาก Skytrax
- บริษัทฯ ได้ถูกจัดลำดับให้เป็น 1 ใน 10 สายการบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Airline – Worldwide) และอันดับที่ 5 สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องยอดเยี่ยมของโลก (Best in Cabin Service – Worldwide) จากสมาร์ททราเวลเอเชีย ดอท คอม (SmartTravelAsia.com) เว็บไซต์ท่องเที่ยวชั้นนำของเอเชีย ที่มีการทำสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลกในหัวข้อ “สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2558 (Best in Travel 2015)”
- บริษัทฯ ถูกจัดอันดับให้เป็น 1 ใน 50 สายการบินที่มีผลการดำเนินงานที่ดีที่สุดในโลก โดยอยู่ที่อันดับที่ 24 ซึ่งจัดอันดับโดยนิตยสารแอร์ไฟแนนซ์ เจอนัล (Air finance Journal) ของประเทศอังกฤษ

- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในอันดับ 1 สำหรับรางวัล “World’s Best Regional Airline” และ “Best Regional Airline in Asia” จาก Skytrax
- บริษัทฯ ได้ถูกจัดลำดับให้เป็น 1 ใน 10 สายการบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Airline Overall– Worldwide) และอันดับที่ 4 สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องยอดเยี่ยมของโลก (Best in Cabin Service – Worldwide) จากสมาร์ททราเวลเอเชีย ดอท คอม (SmartTravelAsia.com) เว็บไซต์ท่องเที่ยวชั้นนำของเอเชีย ที่มีการทำสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลกในหัวข้อ “สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2559 (Best in Travel 2016)” ในหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินแห่งภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลกและรางวัลสายการบินแห่งภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย จากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ประจำปี 2560 (SKYTRAX World Airline Awards 2017)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินบูธที่ดีให้บริการเต็มรูปแบบที่ดีที่สุดของเอเชียแปซิฟิก จากแอร์ ทรานสปอร์ต อวอร์ด 2017 ซึ่งจัดขึ้นโดย นิตยสารทรานสปอร์ตนิวส์ซึ่งเป็นนิตยสารชั้นนำเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบินในภาษาอังกฤษ ผู้ชนะรางวัลนี้ได้รับคัดเลือกจากคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยคณะกรรมการ รวมทั้งจากผลสำรวจความพึงพอใจของสมาชิกในเว็บไซต์ทรานสปอร์ตนิวส์ และผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมการบิน สำหรับแอร์ทรานสปอร์ตอวอร์ด ในปีนี้ ได้ถูกจัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติให้แก่บริษัทหรือบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และมีผลการดำเนินงานธุรกิจที่โดดเด่น
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2560 โดย สมาร์ท ทราเวล เอเชีย ได้แก่ รางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Airline Overall – Worldwide) รางวัลท็อปไฟว์สายการบินที่มีการบริการบนเครื่องที่ดีที่สุดในโลก (Top Five Best in Cabin Service – Worldwide) และ รางวัลท็อปเท็นสนามบินที่ดีที่สุดในโลก (สนามบินสมุย) (Top Ten Airport Worldwide) ได้รับถึง 3 รางวัลจากสมาร์ททราเวลเอเชียในปีนี้ ซึ่งรางวัลจัดทำโดย SmartTravelAsia.com เว็บไซต์ และนิตยสารท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของเอเชียที่ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกว่าหลายล้านคนทั่วโลก ในหมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินระดับภูมิภาคยอดเยี่ยมประจำปี 2560 จากการประกาศรางวัล ทีทีจี ทราเวล อวอร์ดส์ ครั้งที่ 28 รางวัลทีทีจี ทราเวล อวอร์ดจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นเกียรติแก่บุคคลและองค์กรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นในประเภทต่าง ๆ ของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก สมาร์ท แทรเวล เอเชีย (Smart Travel Asia) จำนวน 2 รางวัล คือ รางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Airline Overall – Worldwide) และรางวัลท็อปเท็นสายการบินที่มีบริการบนเครื่องบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Best in Cabin Service – Worldwide)
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากทริปแอดไวเซอร์ จำนวน 2 รางวัล คือสายการบินยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย และสายการบินที่มีที่นั่งชั้นประหยัดยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด ประจำปี 2561 จำนวน 2 รางวัล คือ สายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในโลกและสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในเอเชีย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจาก ทีทีจี ทราเวล อวอร์ด คือ สายการบินบุทิคยอดเยี่ยมประจำปี 2561
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลจากงาน Thailand's Smart Awards 2561 คือรางวัลองค์กรที่มีความโดดเด่นด้านการบริหารงาน และจัดการธุรกิจยอดเยี่ยม
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 5 ของสายการบินตรงต่อเวลาที่สุดในโลก และได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 2 ของสายการบินที่ตรงต่อเวลาที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จากโอเอจี เอวีเอชเอ็น เวิลด์ไวด์ (OAG Aviation Worldwide)

- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นอันดับที่ 5 ของสายการบินที่ตรงต่อเวลาที่สุดในโลกจาก “โอเอจี เอวีเอชเอ็น เวิลด์ไวด์” (OAG Aviation Worldwide)
- บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นสายการบินตรงต่อเวลาที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อันดับที่ 2 ประจำปี 2562 จาก โอเอจี
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย รางวัลทราเวลเลอร์ส ช้อยส์ แอร์ไลน์ อวอร์ดส ประจำปี 2562 จาก ทริปแอดไวเซอร์
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์แห่งปี 2561 (Super brands Thailand 2018) จาก ซุปเปอร์แบรนด์ประเทศไทย
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในโลกและสายการบินภูมิภาคที่ดีที่สุดในเอเชีย จากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด (SKYTRAX World Airline Awards) ประจำปี 2562
- บริษัทฯ ได้รับรางวัลท็อปเท็นสายการบินที่มีบริการบนเครื่องบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Best in Cabin Service - Worldwide) จากการจัดอันดับแบบสำรวจความคิดเห็น สุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2562 โดย สมาร์ท แทรเวล เอเชีย

ภาพรวมการประกอบธุรกิจ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำในเส้นทางบินภายในประเทศ 16 เส้นทาง โดยครอบคลุมเส้นทางไปยังจุดหมายปลายทางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญในประเทศไทย ในจังหวัดต่าง ๆ เช่น ภูเก็ต เชียงใหม่ กระบี่ และเกาะสมุย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำในเส้นทางบินระหว่างประเทศอีก 19 เส้นทางในประเทศ

ต่าง ๆ เช่น เมียนมาร์ ลาว กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ อินเดีย มัลดีฟส์ เวียดนาม และ จีน เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทฯ ยังได้ขยายการให้บริการให้ครอบคลุมไปยังกลุ่มลูกค้าในยุโรป เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง รวมทั้งประเทศญี่ปุ่น โดยการประสานความร่วมมือกับสายการบินอื่น ๆ โดยผ่านการทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Sharing) และความตกลงร่วมอื่น ๆ

บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินไปยังจุดหมายปลายทางที่ใช้เวลาเดินทางต่อเที่ยวบินไม่เกิน 5 ชั่วโมงจากศูนย์ปฏิบัติการการบินแต่ละแห่งของบริษัทฯ ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงผู้โดยสาร ทั้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ และอินเดีย บริษัทฯ เชื่อว่าประเทศไทยเป็นตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญและจะทำให้บริษัทฯ มีจำนวนผู้โดยสารเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวนผู้โดยสารคนไทยที่เพิ่มมากขึ้น

เนื่องจากสามารถเข้าถึงการเดินทางโดยเครื่องบินได้มากขึ้น และบริษัทฯ ยังเชื่อว่าการที่บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการให้บริการที่มีคุณภาพสูง ความใส่ใจในการบริการ และการมีเส้นทางบินสู่จุดหมายปลายทางหรือประเทศที่มีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะนั้นทำให้บริษัทฯ มีความแตกต่างจากสายการบินคู่แข่ง

“ในปี 2562 บริษัทฯ ได้ดำเนินธุรกิจตามกลยุทธ์ ซึ่งประสบความสำเร็จในหลายด้าน สรุปได้ดังนี้”

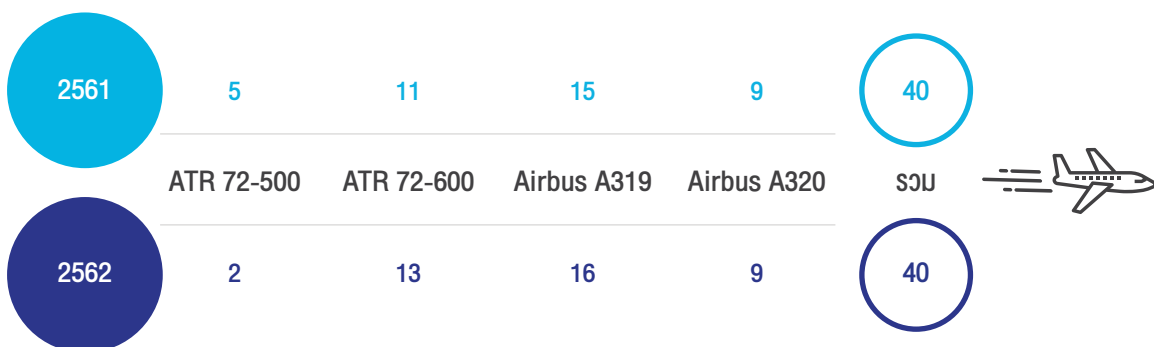
เครือข่ายการบิน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตลาดและการขยายเครือข่ายเส้นทางบิน ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังคงดำเนินนโยบาย โดยการเพิ่มเที่ยวบินในจุดหมายปลายทางที่เป็นความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะเดียวกันยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพันธมิตรทางธุรกิจ โดยการทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (code share) กับสายการบินต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและเพื่อรักษาตำแหน่งทางการตลาดและเสริมสร้างเครือข่ายเส้นทางของบริษัทฯ

ในปีนี้ บริษัทฯ ได้เพิ่มปริมาณการผลิตผู้โดยสาร ทั้งนี้เพื่อรองรับเครือข่ายเส้นทางบินที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค และตอบสนองความต้องการของผู้โดยสารในเส้นทางนั้น ๆ

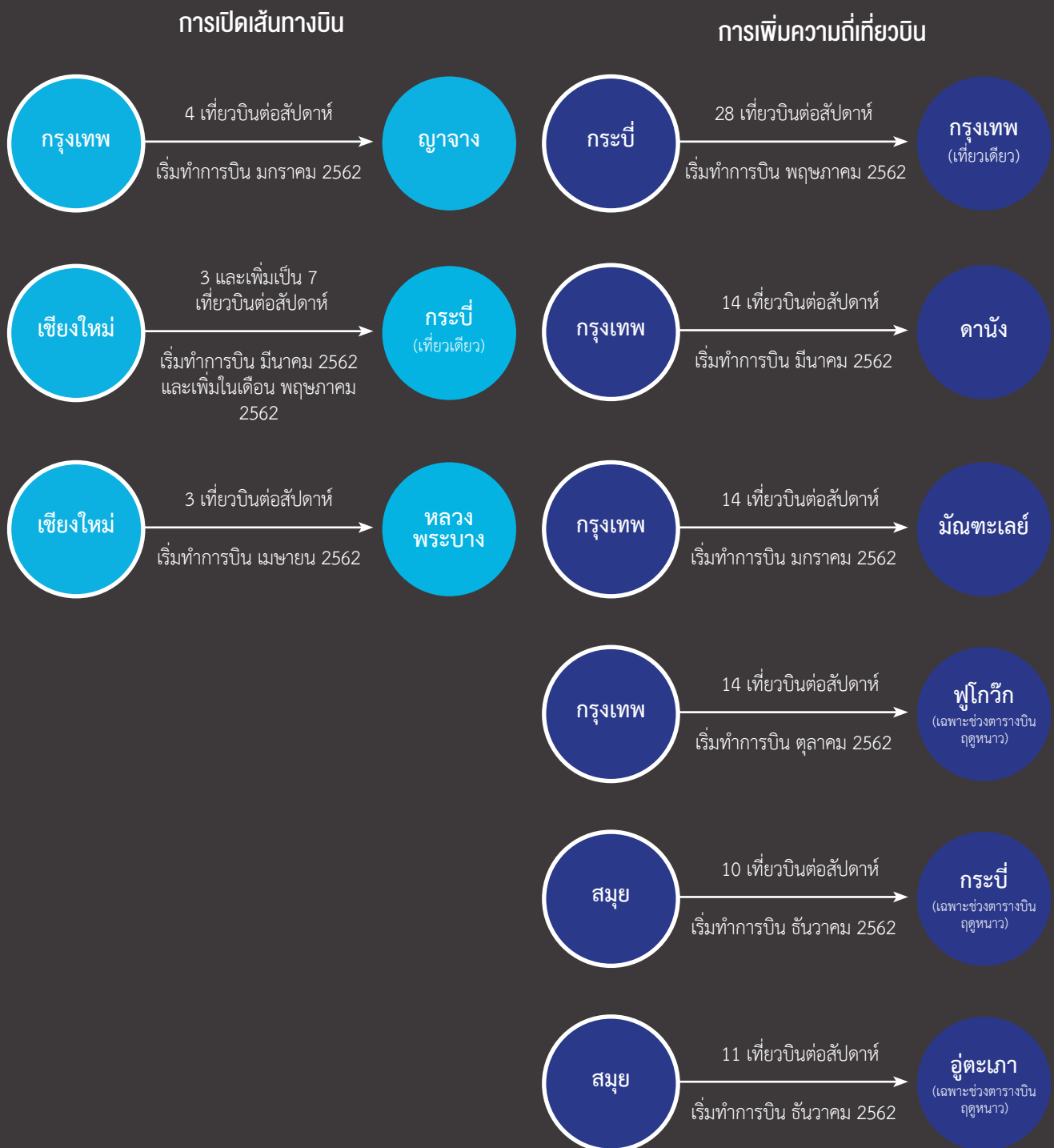
ตารางแสดงจำนวนเครื่องบิน

ณ สิ้นปี 2562 และปี 2561

การเปิดเส้นทางบินและการเพิ่มความถี่เที่ยวบิน

ในระหว่างปี 2562 บริษัทฯ ได้ขยายเครือข่ายเส้นทางบิน โดยการเปิดเส้นทางการบินใหม่ และการเพิ่มความถี่เที่ยวบินจากเส้นทางบินเดิมที่ทำการปฏิบัติการบินอยู่ ซึ่งนอกจากเป็นการเพิ่มผลิตภัณธ์ของบริษัทฯ แล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการเปิดเส้นทางบินเพิ่มเติมและการเพิ่มความถี่เที่ยวบิน ดังนี้

ยกเลิกเที่ยวบิน ภูเก็ต – เชียงใหม่ (เที่ยวเดียว) เดือนพฤษภาคม 2562,
เชียงใหม่ – ฮานอย เดือนตุลาคม 2562

การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการ

ห้องรับรองผู้โดยสารที่สนามบิน

บริษัทฯ มีบริการห้องรับรองผู้โดยสารที่บริเวณอาคารผู้โดยสารขาออกภายในประเทศและต่างประเทศหลายแห่ง เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย สนามบินภูเก็ต สนามบินกระบี่ สนามบินเชียงใหม่ สนามบินเชียงราย สนามบินหลวงพระบางและสนามบินพนมเปญ เป็นต้น ในระหว่างปี 2562 บริษัทฯ ได้ทำการปรับปรุงด้านการบริการ และเมนูอาหาร รวมทั้งให้บริการอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีความทันสมัย สะดวกสบาย และ ประทับใจต่อผู้โดยสาร

เมนูอาหารกึ่งบนเครื่องและห้องรับรองผู้โดยสาร

ทางบริษัทฯ ปรับรายการอาหาร เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลไทยโดยใช้อาหารไทยและผลผลิตท้องถิ่น ภายใต้คอนเซ็ปต์ “Boutique Street Food” และบริการขนมพิเศษตามเทศกาลต่าง ๆ ในเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศของบริษัทฯ

บางกอกแอร์เวย์สเปิดให้บริการ ห้องรับรองผู้โดยสาร ภายในประเทศและระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

ตกแต่งอย่างสวยงาม และมีเอกลักษณ์
ที่สะท้อนความเป็น **บูติก** ของสายการบินฯ ได้อย่างลงตัว
ห้องรับรองผู้โดยสารดังกล่าวแบ่งเป็น “บูติกเลาจน์” และ “บลูริบบอนคลับเลาจน์”

ผู้โดยสารสามารถตรวจสอบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทาง
เว็บไซต์ www.bangkokairways.com
หรือศูนย์บริการข้อมูลลูกค้า โทร. 1771 ตลอด 24 ชั่วโมง

ความร่วมมือจากสายการบินพันธมิตร

ในปี 2562 บริษัทฯ มีสายการบินที่เข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement รวม 27 สายการบิน ได้แก่

Code Share Agreement เป็นการเพิ่มปริมาณผู้โดยสารในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ และช่วยขยายเครือข่ายเส้นทางการบินให้ครอบคลุมจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ทั้งทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย เป็นต้น

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้ของบริษัทฯ บริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ข้อมูลงานธุรกิจหลัก	ปี 2562		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากธุรกิจสายการบิน				
ค่าโดยสาร	18,516.1	64.7	19,708.8	70.5
ค่าระวางขนส่ง	201.8	0.7	216.5	0.8
บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ	346.0	1.2	550.1	2.0
รวมรายได้จากธุรกิจสายการบิน	19,063.9	66.6	20,475.4	73.3
รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน				
บริการภาคพื้น (BFS Ground)	2,391.4	8.4	2,167.6	7.7
บริการภาคพื้น (PGGS)	349.8	1.2	367.1	1.3
บริการครัวการบิน (BAC)	1,024.0	3.6	1,048.8	3.8
รายได้อื่น ๆ	585.1	2.0	498.8	1.8
รวมรายได้จากธุรกิจสนามบิน	4,350.3	15.2	4,082.3	14.6
รายได้ธุรกิจสนามบิน				
ค่าธรรมเนียมผู้โดยสาร	547.3	1.9	598.1	2.1
รวมรายได้จากธุรกิจสนามบิน	547.3	1.9	598.1	2.1
รายได้อื่น				
รายได้จากเงินปันผล	577.3	2.0	418.6	1.5
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	-	164.7	0.6
ดอกเบี้ยรับ	104.4	0.4	114.1	0.4
กำไรจากการขายเงินลงทุน	1,990.8	7.0	384.8	1.4
รายได้อื่น ๆ	1,975.2	6.9	1,705.6	6.1
รวมรายได้อื่น	4,647.7	16.3	2,787.8	10.0
รวมรายได้	28,609.2	100.0	27,943.6	100.0

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

ผลิตภัณฑ์หรือบริการของบริษัทฯ สามารถแบ่งออกเป็นธุรกิจหลักและกลุ่มธุรกิจ ดังนี้

1. ธุรกิจสายการบิน

การให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ

บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินแบบประจำโดยเป็นการให้บริการแบบเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นการให้บริการระดับพรีเมียมแก่กลุ่มผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินเพื่อการท่องเที่ยวและเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

เครือข่ายเส้นทางการบิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ครอบคลุมจุดหมายปลายทาง 28 แห่ง (ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร) ใน 11 ประเทศ (รวมถึงประเทศไทย) นอกจากนี้ ด้วยความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ทำให้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ได้ขยายออกไปครอบคลุมจุดหมายปลายทางในต่างประเทศอีก 27 แห่ง ใน 19 ประเทศ (ไม่รวมถึงประเทศไทย)

บริษัทฯ เน้นให้บริการเส้นทางการบินระยะไกลไปยังสนามบินที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ด้วยความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และความร่วมมือกับสายการบินอื่น ส่งผลให้ บริษัทฯ สามารถเข้าถึงผู้โดยสารจากจุดหมายปลายทางอื่น ๆ ทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย และทวีปออสเตรเลีย

เครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ในประเทศ และระหว่างประเทศ

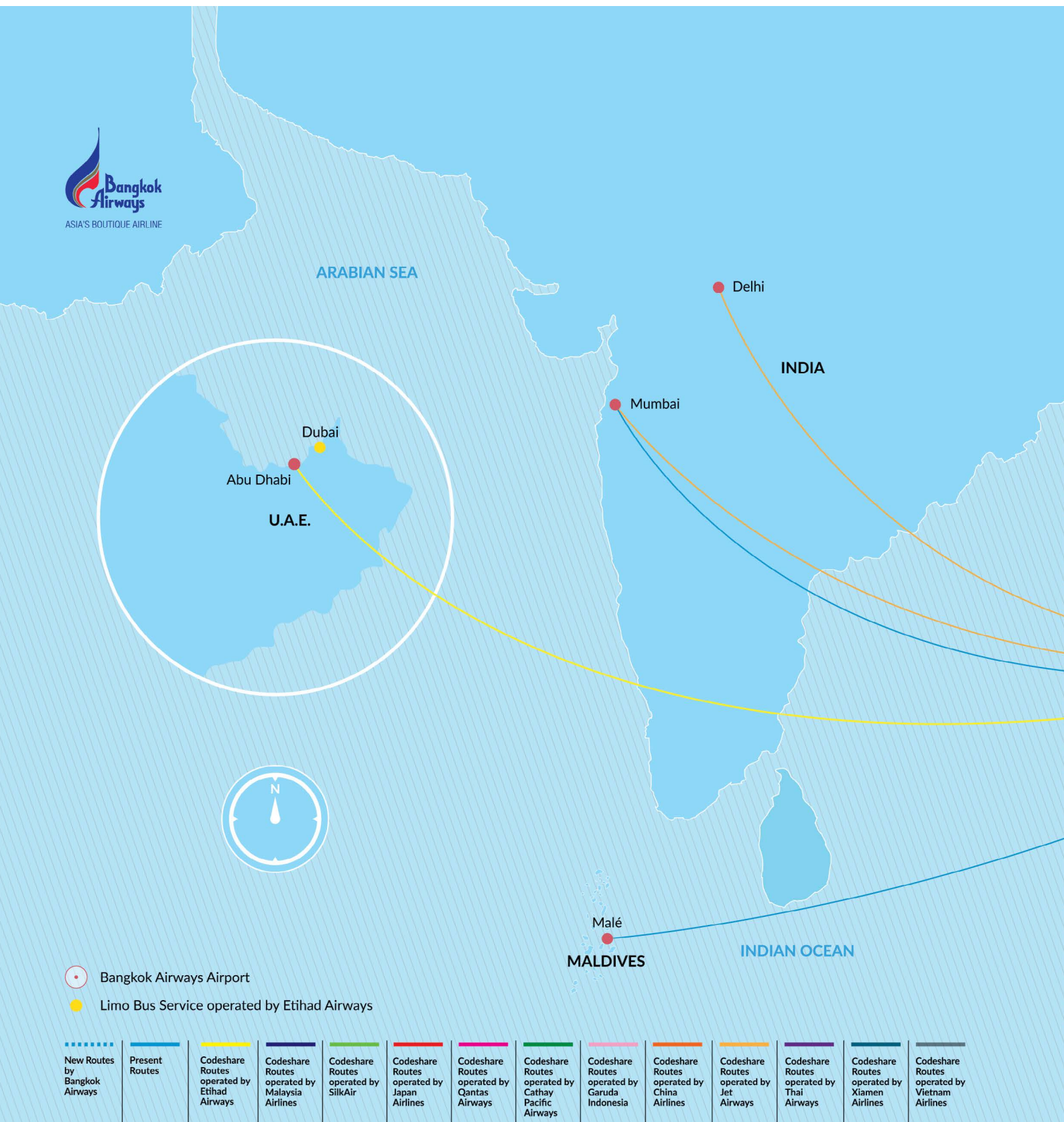
แผนที่ดังต่อไปนี้ แสดงถึงเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

เครือข่ายเส้นทางการบินส่วนขยายของบริษัทฯ ในประเทศและระหว่างประเทศ

แผนที่ดังต่อไปนี้ แสดงถึงเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ที่ขยายครอบคลุมออกไป อันเป็นผลมาจากการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement)

Information is correct at the time of printing - March 2018

ความร่วมมือกับสายการบินอื่น

ความร่วมมือระหว่างสายการบินอาจแบ่งได้เป็น การทำความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement

ความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement ทำให้บริษัทฯ สามารถขยายบริการไปยังตลาดระหว่างประเทศ และให้บริการผู้โดยสารระหว่างประเทศได้มากขึ้นโดยไม่ต้องทำการบินในเที่ยวบินระหว่างประเทศและลงทุนในเส้นทางการบินระยะไกล และบริษัทฯ เชื่อว่าการทำความตกลงในลักษณะดังกล่าวเป็นวิธีการที่ช่วยให้สามารถบริหารต้นทุนได้ดีขึ้นในการที่จะขยายขอบเขตการให้บริการขนส่งผู้โดยสารและสร้างภาพลักษณ์ในตลาดระหว่างประเทศให้ดีขึ้น และยังช่วยให้บริษัทฯ สามารถให้บริการในจุดหมายปลายทางที่สำคัญอื่น ๆ ที่ไม่คุ้มค่ากับการที่จะให้บริการเที่ยวบินเองเนื่องจากมีปริมาณผู้โดยสารใช้บริการน้อย

ทั้งนี้ เนื่องจากบริษัทฯ มีศูนย์ปฏิบัติการการบิน ที่สนามบินสุวรรณภูมิซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติหลักของประเทศไทย และเป็นจุดเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารของสายการบินระหว่าง

ประเทศ และสนามบินสมุย บริษัทฯ จึงสามารถให้บริการในการเปลี่ยนถ่ายผู้โดยสารจากสายการบินอื่นที่มีความตกลงรับขนผู้โดยสารระหว่างสายการบินแบบ Interline Cooperation Agreement และการทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement และให้บริการเชื่อมต่อเที่ยวบินแก่ผู้โดยสารเหล่านั้นไปยังจุดหมายปลายทางภายในประเทศและในภูมิภาค ซึ่งอยู่ในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ ทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement กับสายการบินอื่น ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณผู้โดยสารในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ และช่วยขยายเครือข่ายเส้นทางการบินให้ครอบคลุมจุดหมายปลายทางที่บริษัทฯ ต้องการ ทั้งนี้การเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement ช่วยให้บริษัทฯ สามารถเข้าถึงและเชื่อมต่อผู้โดยสารที่เดินทางโดยสายการบินอื่นจากจุดหมายปลายทางนานาชาติทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งบริษัทฯ ประสบความสำเร็จในการเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วมแบบ Code Share Agreement กับสายการบินอื่น รวม 27 สายการบิน

การดำเนินงานของสายการบิน

1. เครื่องบิน และการใช้เครื่องบิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีเครื่องบินที่นำมาให้บริการขนส่งผู้โดยสารรวมทั้งสิ้น 40 ลำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แบบเครื่องบิน	จำนวน เครื่องบิน (ลำ)	ภายใต้สัญญาเช่า ทางการเงิน (ลำ)	ภายใต้สัญญาเช่า ดำเนินงาน (ลำ)	กรรมสิทธิ์ ของบริษัทฯ (ลำ)
แอร์บัส เอ 320	9	-	9	-
แอร์บัส เอ 319	16	-	16	-
เอทีอาร์ 72-500	2	-	-	2
เอทีอาร์ 72-600	13	9	-	4
รวมทั้งสิ้น	40	9	25	6

2. การวางแผนเส้นทางการบิน

บริษัทฯ เน้นให้บริการเส้นทางการบินระยะใกล้ไปยัง สนามบินที่อยู่ในและใกล้เคียงกับบริเวณที่เป็นจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ ซึ่งโดยปกติอยู่ในรัศมีไม่เกิน 3,120 กิโลเมตร และระยะเวลาของเที่ยวบินไม่เกิน 5 ชั่วโมงจากศูนย์ปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ ในสนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย และสนามบินเชียงใหม่

บริษัทฯ ได้ประสานงานกับกรมการบินพลเรือน ในการยื่นขอสิทธิการบินเพิ่มเติมภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศฉบับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และฉบับใหม่ ทั้งนี้ ความสามารถของบริษัทฯ ที่จะขยายเครือข่ายเส้นทางการบิน เพิ่มจำนวนเที่ยวบินและจำนวนที่นั่งโดยสารขึ้นอยู่กับที่บริษัทฯ จะสามารถขอรับสิทธิการบินและได้รับจัดสรรเวลาการใช้สนามบิน (Slot) ไปยังจุดหมายปลายทางเหล่านั้นอย่างเพียงพอ

ปัจจัยหลักที่นำมาพิจารณาในการเพิ่มเส้นทางการบินใหม่ เข้ากับเครือข่ายเส้นทางการบินที่มีอยู่ของบริษัทฯ หรือในการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินเดิม ได้แก่ ความพร้อมของเครื่องบินและประมาณการอัตราการขนส่งผู้โดยสาร และประสิทธิภาพ ความสามารถในการสร้างรายได้ของเส้นทางการบิน และการส่งเสริมปริมาณการขนส่งในเส้นทางการบินอื่น ๆ

ทั้งนี้ ตามยุทธศาสตร์เครือข่ายเส้นทางการบินปัจจุบันของบริษัทฯ บริษัทฯ จะให้ความสำคัญกับการเชื่อมต่อเครือข่ายผ่านศูนย์ปฏิบัติการการบินของบริษัทฯ ในกรุงเทพฯ และสนามบินของบริษัทฯ มากขึ้น โดยเฉพาะสนามบินสมุย บริษัทฯ ได้ให้บริการการบินโดยการเชื่อมต่อนักท่องเที่ยวผ่านเส้นทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเปรียบเสมือนประตูสู่ภาคเหนือของประเทศไทย บริษัทฯ ได้เข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และความร่วมมือกับสายการบินอื่น ๆ ยังเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญที่ทำให้บริษัทฯ สามารถขยายเครือข่ายเส้นทางการบินและเพิ่มอัตราผู้โดยสาร โดยผู้โดยสารสามารถเชื่อมต่อเที่ยวบินของบริษัทฯ จากสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโลกทั้งในทวีปยุโรป ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และภูมิภาคอื่น ๆ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังสามารถเข้าถึงผู้โดยสารในประเทศจีนโดยการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ ในการนี้บริษัทฯ จะตรวจสอบให้แน่ใจอย่างสม่ำเสมอว่าเที่ยวบินในเครือข่ายส่วนขยายมีตารางเวลาในการบินสอดคล้องกับเที่ยวบินในเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ เพื่อที่จะทำให้มีจำนวนเที่ยวบินที่จะเชื่อมต่อกับเที่ยวบินของบริษัทฯ ให้ได้มากที่สุด และบริษัทฯ ยังต้องติดตามตรวจสอบปริมาณการขนส่งผู้โดยสารในเส้นทางการบินทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนจำนวนเที่ยวบินและจำนวนที่นั่งโดยสารตามความต้องการของตลาดในช่วงที่มีผู้โดยสารเดินทางมากและสอดคล้องกับความผันผวนในอุปสงค์ของตลาดในเส้นทางการบินเหล่านี้

3. ตารางการบิน

ฝ่ายจัดการด้านเครือข่ายเส้นทางการบินของบริษัทฯ จะจัดทำตารางการบินให้มีความสอดคล้องกับอุปสงค์ของตลาดในเส้นทางการบินต่าง ๆ และตามแนวปฏิบัติของ IATA ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดทำตารางการบินเป็น 2 ฤดู อันประกอบด้วย ตารางการบินในภาคฤดูหนาวและตารางการบินในภาคฤดูร้อน โดยตารางการบินในภาคฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของปีก่อนหน้าถึงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนมีนาคม ส่วนตารางการบินในภาคฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่วันที่อาทิตย์สุดท้ายของเดือนมีนาคมถึงวันเสาร์สุดท้ายของเดือนตุลาคมของแต่ละปี ทั้งนี้ บริษัทฯ อาจเปลี่ยนแปลงอัตราความถี่ของเที่ยวบินและแบบของเครื่องบินที่ใช้ในเส้นทางการบินแบบประจำในบางเส้นทางได้ตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงฤดูกาล

4. การปฏิบัติการการบิน

บริษัทฯ กำกับดูแลและควบคุมเที่ยวบินต่าง ๆ ของบริษัทฯ โดยผ่านศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบิน ซึ่งตั้งอยู่นอกบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อให้การปฏิบัติการการบินเป็นไปตามตารางการบิน กฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินจะเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับน้ำหนักที่เครื่องบินสามารถบรรทุกได้ สภาพอากาศ สภาพสนามบิน และสถานะของเครื่องบิน อนุมัติการอำนวยความสะดวกในการบริการอุปกรณ์ภาคพื้นและบริการการซ่อมบำรุงที่จำเป็นแก่เครื่องบินของบริษัทฯ ศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินจะควบคุมติดตามเที่ยวบินโดยการใช้ระบบแสดงผลเรดาร์ภาคพื้นอากาศและภาคพื้นดิน การสื่อสารทางระบบวิทยุ ระบบการสื่อสารและรายงานทางอากาศ (Air Communication Addressing and Reporting System) และระบบการสื่อสารแบบเชื่อมโยงข้อมูลจากภาคพื้นอากาศสู่ภาคพื้นดิน (Air-to-Ground Data Link Communications) ซึ่งถ้าหากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการการบินอาจปรับเปลี่ยนตารางเที่ยวบิน รวมเที่ยวบิน และยกเลิกเที่ยวบินในกรณีจำเป็น

5. ศูนย์ปฏิบัติการการบิน

ศูนย์ปฏิบัติการการบินในกรุงเทพฯ

และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ เชื่อว่ากรุงเทพฯ มีข้อได้เปรียบและเป็นศูนย์กลางการบินในภูมิภาค ข้อได้เปรียบเช่นนี้ได้แก่การที่กรุงเทพฯ เป็นประตูสู่ภูมิภาคอินโดจีน ภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ภูมิภาคเอเชียใต้และประเทศจีนตอนใต้ อีกทั้งกรุงเทพฯ ยังตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเป็นจุดแวะพักสำหรับเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างทวีปยุโรปกับทวีปเอเชียตอนเหนือ และทั้งทวีปยุโรปและเอเชียตอนเหนือกับจุดบินต่าง ๆ ในประเทศออสเตรเลียและประเทศนิวซีแลนด์ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ศูนย์ปฏิบัติการการบินหลักของบริษัทฯ อยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นสนามบินนานาชาติหลักและเป็นสนามบินในประเทศที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยทั้งในด้านของปริมาณเครื่องบินที่ขึ้นลงและจำนวนผู้โดยสาร ทั้งนี้ตามข้อมูลของบริษัทฯ ท่าอากาศยาน แห่งประเทศไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนผู้โดยสารโดยประมาณที่เดินทาง เข้า ออกสนามบินสุวรรณภูมิ ในปี 2562 เท่ากับ 64.71 ล้านคน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 ซึ่งประกอบด้วยผู้โดยสารระหว่างประเทศเป็นจำนวน 52.7 ล้านคน และผู้โดยสารภายในประเทศเป็นจำนวน 12 ล้านคน และการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย (ทอท.) มีระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า หรือ APPS (Advance Passenger Processing System) เพื่อป้องกันการก่อการร้ายข้ามชาติ และเพิ่มความปลอดภัยในท่าอากาศยาน สอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความสำคัญ

ภายหลังจากบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินงานในสนามบินสุวรรณภูมิ บริษัทฯ ได้โอนย้ายการดำเนินงานส่วนใหญ่ซึ่งเคยอยู่ที่สนามบินดอนเมืองมายังสนามบินสุวรรณภูมิ ยกเว้นในส่วนบริการการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องชำระค่าเช่าค่าธรรมเนียมการบิน และค่าบริการหลายรายการให้แก่ บมจ. ท่าอากาศยานไทย (ทอท.) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมการลงจอดและการจอดเครื่องบิน ค่าเช่าพื้นที่และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ และบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของบริษัทฯ ต้องจ่ายค่าสัมปทานสำหรับธุรกิจที่ได้รับสัมปทานให้ดำเนินการที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ นอกจากนี้บริษัทฯ ได้เช่าที่ดินในสนามบินดอนเมืองเพื่อใช้

ในกิจการซ่อมบำรุงอากาศยาน ซึ่งประกอบไปด้วยโรงซ่อมบำรุงอากาศยาน ศูนย์ซ่อมบำรุงใหญ่ชั้น C-Check รวมทั้งยังมีพื้นที่อยู่ในบริเวณติดกันสำหรับการซ่อมอุปกรณ์ต่าง ๆ ส่วนประกอบของเครื่องบิน หรือวัสดุสำหรับห้องโดยสารภายในเครื่องบินด้วย

ศูนย์ปฏิบัติการการบินในเกาะสมุย

และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ ได้ก่อสร้างและพัฒนาสนามบินสมุย และเปิดให้บริการในปี 2532 ด้วยเงินลงทุนประมาณ 800 ล้านบาท สนามบินเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2532 สนามบินให้บริการการเดินทางในประเทศที่มีการไปและกลับจากกรุงเทพฯ ด้วยพื้นที่ทางวิ่ง (Runway) 1,800 เมตร

ในปี 2540 สนามบินสมุยได้มีการพัฒนาเพื่อรองรับเที่ยวบินต่างประเทศ โดยเพิ่มศุลกากรและหน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง พร้อมกับอาคารผู้โดยสารแห่งใหม่ เพื่อรองรับเที่ยวบินเส้นทางใหม่มายังสนามบินรวมถึงการให้บริการที่มีจุดหมายปลายทางยังต่างประเทศ

ในปี 2547 สนามบินได้เริ่มดำเนินการโครงการขยายอาคารรองรับผู้โดยสารอีก 6 อาคาร โดย 4 อาคารสำหรับเส้นทางบินในประเทศ และอีก 2 อาคารสำหรับเส้นทางการบินระหว่างประเทศ ด้วยเงินลงทุน 500 ล้านบาท นอกจากนี้ยังขยายพื้นที่ทางวิ่งให้มีความยาวถึง 2,100 เมตร บนพื้นที่ที่กองทุนรวมมีสิทธิการเช่าระยะยาวโดยมีการก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2550 สามารถรองรับผู้โดยสารได้ถึง 16,000 คนต่อวัน และสามารถเพิ่มจำนวนผู้โดยสารต่อปีจาก 1.3 ล้านคนเป็น 6.0 ล้านคน มีระบบตรวจสอบและคัดกรองผู้โดยสารล่วงหน้า หรือ APPS (Advance Passenger Processing System) มาใช้ในสนามบินในการตรวจสอบผู้โดยสารเพื่อป้องกันการก่อการร้ายข้ามชาติ และเพิ่มความปลอดภัย สอดคล้องกับมาตรการรักษาความปลอดภัยที่องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ให้ความสำคัญ เช่นเดียวกับสนามบินสุวรรณภูมิ

การเติบโตของสนามบินสมุยทำให้ท้องเที่ยวเกาะสมุยเติบโตขึ้นด้วย ปัจจุบันเกาะสมุยเป็นจุดหมายปลายทางที่ได้รับความนิยมจากชาวยุโรป เอเชีย และจากภูมิภาคอื่นๆ ด้วย

ขนาดของพื้นที่ทางวิ่ง 2,100 เมตร บริษัทฯ สามารถเพิ่มขนาดของเครื่องบินที่ให้บริการมายังสนามบิน โดยปัจจุบันมีการให้บริการด้วยเครื่องบินแบบ แอร์บัส เอ 319 และเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72 สนามบินสมุยยังได้เปิดให้บริการแก่สายการบินอื่นด้วย เช่น สายการบินซิลค์แอร์ สายการบินทิเบต สายการบินฉิงตูแอร์ เป็นต้น

สนามบินสมุยได้รับหลายรางวัลในด้านการออกแบบและสถาปัตยกรรม ประกอบด้วยรางวัลด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สนามบินได้นำต้นมะพร้าวมาใช้ในการตกแต่ง และการใช้อากาศจากธรรมชาติในระบบการทำความเย็นแบบเปิดในอาคารรับรองผู้โดยสาร

ศูนย์ปฏิบัติการการบินเชียงใหม่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

บริษัทฯ ได้กำหนดให้สนามบินเชียงใหม่เป็นศูนย์ปฏิบัติการการบินในพื้นที่เขตภาคเหนือ ซึ่งปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ และมีสายการบินนานาชาติหลายสายที่ได้ทำการบินโดยตรงไปยังสนามบินเชียงใหม่ บริษัทฯ ได้เล็งเห็นศักยภาพของการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และการเชื่อมต่อเครือข่ายการบินในภูมิภาคนี้ บริษัทฯ จึงได้พัฒนาเส้นทางการบินโดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง เช่น เชียงใหม่-สมุย เชียงใหม่-ภูเก็ต เชียงใหม่-กระบี่ เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอนและเชียงใหม่-หลวงพระบาง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของผู้โดยสารที่เป็นนักท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมและนักธุรกิจ ทั้งที่เดินทางโดยสายการบินพันธมิตร และสายการบินอื่นๆ

6. การให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ

การให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำนั้น เป็นการช่วยเสริมอัตราการใช้เครื่องบินและเพิ่มรายได้ของบริษัทฯ อย่างไรก็ดี ในการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำนั้น บริษัทฯ จะคำนึงถึงจำนวนเครื่องบินที่สามารถนำมาให้บริการได้ โดยจะให้ความสำคัญกับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำก่อน

7. การซ่อมบำรุงอากาศยาน

บริษัทฯ มีศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานที่ทำอากาศยานตอนเมือง ซึ่งได้ใบรับรองให้มีความสามารถทำการซ่อมบำรุงอากาศยาน และ อุปกรณ์อากาศยาน บางส่วนได้ จาก กพท. ซึ่งจะเห็นว่าไม่มีสายการบิน อื่นๆในประเทศไทยมีหน่วยซ่อมเป็นของตนเองมากนัก เหตุผลหลักในการมีศูนย์ซ่อมซ่อมบำรุงอากาศยานก็เพื่อซ่อมบำรุงอากาศยาน รวมถึงอุปกรณ์เครื่องบินของบริษัทฯ และส่งเสริมอุตสาหกรรมการบิน เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมอากาศยานเป็นอย่างมาก และเป็นการได้เปรียบ ในหลายสารการบินที่ไม่มีหน่วยซ่อมเป็นของตนเอง รวมถึงการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาด้วย

การซ่อมบำรุงเครื่องบิน เพื่อความสะดวกเดินทางอากาศ ทั้งในระดับ Line maintenance และ Base Maintenance ซ่อมบำรุงใหญ่ รวมถึง อุปกรณ์ของเครื่องบิน Components นั้น ต้องกระทำโดย สถานประกอบการที่ได้รับอนุญาต จากการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท) เท่านั้น (Maintenance Repair and Overhaul (MRO)) การคงความสะดวกเดินทางของเครื่องบิน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับความปลอดภัยของผู้โดยสาร ความมีประสิทธิภาพในการใช้งาน การดูแลรักษาเครื่องบินของบริษัทฯ ถือเป็นการซ่อมเชิงป้องกัน Preventive maintenance check เพื่อการใช้ประโยชน์ในเครื่องบินของบริษัทฯ ได้อย่างเหมาะสมที่สุด และสอดคล้องในสาระสำคัญดังนี้

7.1 การคงความต่อเนื่องของความสะดวกเดินทางอากาศ

Continuing Airworthiness Tasks

7.2 การจัดทำแผนการบำรุงรักษาอากาศยาน

Maintenance program

7.3 คำสั่งสมควรเดินทางอากาศ

Airworthiness Directive

7.4 ข้อมูลดัดแปลง และการซ่อมแซม

Data for modifications and repairs

7.5 ระบบการจัดเก็บเอกสารสมควรเดินทางอากาศ

Aircraft continuing airworthiness record system

7.6 ระบบสมุดปูมประวัติ

Operators Technical Log System

7.7 การส่งมอบความสะดวกเดินทางอากาศของอากาศยาน

Transfer of aircraft continuing airworthiness

การจัดทำแผนการซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัทฯ อาจแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยบางประการ ซึ่งรวมถึง อายุ และประเภทของเครื่องบิน อุปกรณ์ และคุณลักษณะที่กำหนด โดยผู้ผลิต บริษัทฯ ดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องบินตามหลักเกณฑ์ในการซ่อมบำรุงที่กำหนดโดยการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท) องค์กรตรวจสอบความปลอดภัยของ IATA (IATA Operational Safety Audit (IOSA)) และ ICAO นอกจากนี้ การซ่อมบำรุงเครื่องบินของบริษัทฯ ได้ผ่านการรับรองโดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO) และได้รับการรับรองมาตรฐานการซ่อมบำรุงจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย

การซ่อมบำรุงอากาศยาน โดยปกติมีการกำหนดให้มีการซ่อมบำรุงย่อยและซ่อมบำรุงใหญ่ในแต่ละช่วงเวลา หรือแต่ละรอบการบิน หรือแต่ละช่วงของชั่วโมงบินโดยผู้ผลิตเครื่องบิน ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละประเภทของเครื่องบิน โดยภาพรวมสามารถแบ่งออกตามลักษณะการซ่อมบำรุงอย่างกว้าง ๆ ได้ดังนี้

1. การซ่อมบำรุงย่อย เป็นการซ่อมบำรุงอากาศยานชั้น A Check และ B Check
2. การซ่อมบำรุงใหญ่ประกอบด้วย การซ่อมบำรุงอากาศยานชั้น C Check และ D Check
3. การเปลี่ยนอุปกรณ์ตามอายุการใช้งาน

การตรวจและการซ่อมบำรุงอากาศยานประจำวัน (Daily Check) ซึ่งเป็นการตรวจสอบสภาพเครื่องบินก่อนและหลังการให้บริการ การบินตามตารางที่กำหนด เพื่อให้เครื่องบินอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน อาทิเช่น การตรวจสอบด้วยสายตา การตรวจสอบอุปกรณ์ และความสะอาด การตรวจสอบระดับน้ำมัน การตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ เป็นต้นแล้ว ยังมีการกำหนดการซ่อมบำรุงอีก 3 ชั้นคือ A Check B Check และ C Check ดังนี้

การซ่อมบำรุงย่อย ชั้น A Check/ B Check		การซ่อมบำรุงใหญ่ ชั้น C Check	
กำหนดเวลาในการตรวจสอบเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-500 และ เอทีอาร์ 72-600			
ทุกๆ 500 และ 750 ชั่วโมง		ทุก ๆ 5,000 ชั่วโมง	
กำหนดเวลาในการตรวจสอบเครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และ เอ 320			
ทุกๆ 4 เดือน หรือ 750 ชั่วโมงบิน (Flight Hour) หรือ 750 รอบการบิน (Cycles) แล้วแต่ว่ารอบเวลาใดจะถึงก่อน		ทุก ๆ 24 เดือน หรือ 7,500 ชั่วโมงบิน (Flight Hour) หรือ 5,000 รอบการบิน (Cycles) แล้วแต่ว่ารอบเวลาใดจะถึงก่อน	
สถานที่ตรวจสอบ			
หลุมจอดหรือจุดจอดเครื่องบิน		โรงซ่อมบำรุงอากาศยาน	
ขอบเขต			
<p>การตรวจสอบระดับ A Check จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือการซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) เข้าไปด้วย</p> <p>สำหรับการซ่อมบำรุงย่อยชั้น B Check เป็นการซ่อมบำรุงส่วนประกอบและระบบของอากาศยานที่มีรายละเอียดมากขึ้น ซึ่งอาจต้องใช้อุปกรณ์และการทดสอบพิเศษ ทั้งนี้ การตรวจสอบระดับ B Check นี้จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่า คือการซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) และ A Check เข้าไปด้วย ปัจจุบัน การซ่อมระดับ B check ได้ถูกรวมมาอยู่กับการซ่อมในระดับ C check และยังรวมถึง 6 years and 12 year check</p>		<p>การตรวจสอบระดับนี้ จะรวมการซ่อมบำรุงขั้นที่ต่ำกว่าคือ การซ่อมบำรุงอากาศยานรายวัน (Daily Check) A Check และ B Check เข้าไปด้วย</p> <p>การซ่อมระดับ C check, 6 years, 12 years check เป็นการซ่อมใหญ่ มีกระบวนการจัดการชัดเจน และการควบคุมอย่างมีระบบ</p>	
ตัวอย่าง การซ่อมบำรุงตามตารางที่ผู้ผลิตกำหนด			
<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบโครงสร้างของเครื่องบิน ไม่ชำรุด ผุกร่อน หรือได้รับความเสียหาย - ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เปิด-ปิดปุ่มควบคุม - ตรวจสอบการทำงานของระบบออกซิเจน - ตรวจสอบระบบไฟฉุกเฉินภายในเครื่องบิน - ตรวจสอบระบบไฮดรอลิคต่าง ๆ		<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบโครงสร้างภายในเครื่องบิน สายไฟฟ้าต่าง ๆ ด้วยการรื้อเก้าอี้เพื่อเปิดผนังเครื่องบินออก - ตรวจสอบระบบความปลอดภัยทางออกและทางออกฉุกเฉิน - ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงโดยการทดสอบบรยรั้วของประตูเครื่องบิน - ตรวจสอบระบบความดันภายในเครื่องบิน - ทดสอบระบบการจ่ายไฟฟ้าสำรอง ระบบไฟฟ้ากระแสตรง - ตรวจสอบสำรองไฟฉุกเฉิน (Ramp air turbine) เพื่อจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองและเพื่อจ่ายไฟฟ้าให้ระบบไฮดรอลิค ในกรณีระบบหลักสูญเสีย - ตรวจสอบระบบด้านการเพิ่มแรงยก (Flap หรือ Slat) - ตรวจสอบกลไกและระบบควบคุมการบินต่าง ๆ	
Flight control			

การซ่อมบำรุงอากาศยาน ชั้น D Check จะเกิดขึ้นทุกๆ 6 ปี เช่น 6 years, 12 years เป็นการซ่อมบำรุงใหญ่ ละเอียดและ ซับซ้อน มากที่สุด หรือเรียกว่า Heavy maintenance Check โดยเป็นการตรวจซ่อมบำรุงรักษาโครงสร้างของ อากาศยานอย่างละเอียดว่ามีความบกพร่องเกิดขึ้นในส่วน ส่วนประกอบ หรือโครงสร้างของอากาศยานหรือไม่ การ ตรวจรอยร้าวโดยไม่ทำลายชิ้นงาน (non-destructive test) โดยรวมไปถึงการตรวจหาถึงร่องรอยการผุกร่อน ความผิดปกติ ของโครงสร้างอากาศยาน การแตกหัก หรือร่องรอยความเสียหายอื่นซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการแยกส่วนประกอบ ของอากาศยานเพื่อทำการตรวจซ่อมบำรุง โดยจะต้องใช้ อุปกรณ์พิเศษและกระทำโดยผู้มีความรู้ความชำนาญทาง เทคนิคขั้นพิเศษ ซึ่งปัจจุบัน ทาง กพท อนุญาต ให้บริษัท ทำได้ และกำหนดในใบอนุญาตหน่วยซ่อมแล้ว

การซ่อมบำรุงของบริษัทฯ ถูกรับรองจาก กพท ให้ทำการ การซ่อมบำรุงอุปกรณ์และส่วนประกอบของเครื่องบิน ยกเว้นการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์และอุปกรณ์หลัก และการ ให้บริการสอบเทียบมาตรฐาน (Calibration) ส่วนใหญ่ บริษัทฯ ได้ว่าจ้างให้ผู้ให้บริการกับบริษัทภายนอกเป็นผู้ ดำเนินการและต้องเป็นบริษัทที่ได้รับรองและผ่านกระบวนการ ตรวจสอบตามข้อกำหนดคุณภาพของบริษัทเท่านั้น นอกจากนี้ ภายใต้สัญญาเช่าเครื่องบินของบริษัทฯ นั้น บริษัทฯ จะได้รับประโยชน์จากการรับประกันและความ ช่วยเหลือจากผู้ผลิตเครื่องบินผ่านทางผู้ให้เช่าเครื่องบิน

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้เก็บชิ้นส่วนอะไหล่คงคลังที่ใช้แล้วหมดไป และที่สามารถใช้หมุนเวียนสับเปลี่ยนได้ ณ โรงซ่อมบำรุง อากาศยานที่ทำอากาศยานสุวรรณภูมิ สนามบินดอนเมือง สนามบินสมุยและอื่น ๆ

8. สิทธิและประโยชน์จากการ ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

กิจการสายการบิน

บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับ กิจการสายการบิน โดยได้รับสิทธิประโยชน์ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไร สุทธิที่กำหนดเวลา 8 ปี (และ 5 ปี สำหรับบัตรส่งเสริม การลงทุน ที่ได้รับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป) นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการสำหรับ แต่ละโครงการ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้รับจากแต่ละโครงการ ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตลอดระยะเวลาที่ บริษัทฯ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ โครงการนั้น ๆ และในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนใน ระหว่างระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล บริษัทฯ จะได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นใน ระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลัง ระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนด เวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือก หักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ตลอดจน ได้รับสิทธิในการนำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือ ผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรตามจำนวนและ กำหนดระยะเวลาเท่าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เห็นสมควร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้รับบัตรส่งเสริม การลงทุน รวมจำนวน 11 บัตร ซึ่งยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ ในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยได้มีการใช้สิทธิ ประโยชน์สำหรับเครื่องบินไปแล้วจำนวน 28 ลำ จาก ทั้งหมด 38 ลำ คงเหลือจำนวนเครื่องบินที่สามารถนำเข้า ภายใต้สิทธิประโยชน์ดังกล่าว อีก 1 ลำ

2. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน

นอกเหนือจากธุรกิจสายการบินแล้ว บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินได้แก่ การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น การให้บริการครัวการบิน และการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผ่านบริษัทย่อยและบริษัทร่วมของบริษัทฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

บริษัท	สัดส่วนหุ้น (ร้อยละ)	ลักษณะ	ประกอบธุรกิจ
BFS Ground	98.88	บริษัทย่อย	การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น
BAC	90.0	บริษัทย่อย	การให้บริการครัวการบิน
BFS Cargo	49.0	บริษัทร่วม	การให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ

การให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการลูกค้าภาคพื้น และให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่เที่ยวบินภายในและระหว่างประเทศแบบประจำและเที่ยวบินเช่าเหมาลำของบริษัทฯ และเที่ยวบินของสายการบินอื่น ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยในการดำเนินกิจการ BFS Ground ได้ว่าจ้างให้ Worldwide Flight Services Holding S.A. “(WFS)” ให้บริการสนับสนุนการดำเนินกิจการตามสัญญาสนับสนุนการบริหารการให้

บริการกิจการภาคพื้น โดย WFS จะให้บริการเกี่ยวกับการควบคุมและประเมินผลคุณภาพการดำเนินงานบริการการตลาด และสิ่งอำนวยความสะดวกของ BFS Ground การพัฒนาการควบคุมและวิธีการดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน การบริหารจัดการให้ BFS Ground ดำเนินการตามสัญญาต่างๆ โดยรวมไปถึงสัญญาโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง และการให้ความช่วยเหลือในการจัดหาใบรับรองในการประกอบอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

BFS Ground ได้รับสัมปทานจาก บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ตามสัญญาโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง ซึ่งอนุญาตให้ BFS Ground ดำเนินงานและให้บริการตามโครงการอุปกรณ์บริการภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการซ่อมบำรุง โดยสัญญานี้มีอายุ 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549

ทั้งนี้ BFS Ground เป็นผู้ให้บริการลูกค้าภาคพื้น และการให้บริการในลานจอดเครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้นหนึ่งในสองราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ประกอบการอีกราย คือ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

1. การให้บริการลูกค้าภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการลูกค้าภาคพื้นแก่ผู้โดยสารสำหรับเที่ยวบินแบบประจำของสายการบินอื่น เที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และเครื่องบินส่วนตัว ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ประกอบไปด้วย การบริการเช็คอิน การบริการออกบัตรโดยสาร การบริการติดตามกระเป๋าและสัมภาระ เป็นต้น

BFS Ground ให้บริการผู้โดยสารในเที่ยวบินต่างๆ มากกว่า 60 สายการบิน ที่สนามบินสุวรรณภูมิ โดยทั่วไปแล้ว สัญญาการให้บริการลูกค้าภาคพื้น จะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี และกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

2. การให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น

BFS Ground ให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่สายการบินต่าง ๆ สำหรับเที่ยวบินแบบประจำ เที่ยวบินเช่าเหมาลำ และเครื่องบินส่วนตัว ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการให้บริการเหล่านี้ประกอบด้วย บริการรับส่งผู้โดยสาร ลูกเรือ และสัมภาระ การขนถ่ายและลำเลียงสินค้าเข้าออกจากเครื่องบิน บริการรถลากจูงเครื่องบิน รถบันได บริการผู้โดยสารขึ้นลงเครื่องบิน บริการทำความสะอาดภายในเครื่องบิน บริการเครื่องทำความเย็น (ACU) และเครื่องบริการจ่ายกระแสไฟฟ้าภายในอากาศยาน ขณะจอด (GPU) บริการรถบรรทุกน้ำดื่ม น้ำใช้ บริการอุปกรณ์ซ่อมบำรุงภาคพื้น และการให้บริการข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินการการบิน (Flight Operation) เป็นต้น

BFS Ground ให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้นแก่สายการบินต่าง ๆ มากกว่า 80 สายการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยทั่วไปแล้ว สัญญาการให้บริการในลานจอดและอุปกรณ์ภาคพื้น จะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี และกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

BFS Ground เป็นผู้ให้บริการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบความปลอดภัยของการปฏิบัติการภาคพื้นจาก International Air Transport Association (IATA) Safety Audit for Ground Operations (ISAGO) และมาตรฐานระบบการบริหารทางด้านชีวอนามัยและความปลอดภัย Occupation Health and Safety Assessment Series (OHSAS 18001:2007)

การให้บริการครัวการบิน

BAC ผลิตอาหารเพื่อให้บริการแก่ผู้โดยสารในเที่ยวบินของบริษัทฯ และผู้โดยสารของสายการบินอื่น ๆ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยได้รับสัมปทานจาก ทอท. ตามสัญญาโครงการครัวการบิน ซึ่งอนุญาตให้ BAC ดำเนินงานให้บริการตามสัญญาโครงการครัวการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิเป็นระยะเวลา 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549

โรงครัวของ BAC ตั้งอยู่ที่สนามบินสุวรรณภูมิ โดยมีพื้นที่ประมาณ 20,000 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่สำหรับการเตรียมอาหารฮาลาล (Halal meals) 10,000 ตารางเมตร เตรียมอาหารทั่วไป 3,000 ตารางเมตร และอีก 400 ตารางเมตรสำหรับการเตรียมอาหารโคเชอร์ (Kosher meals) BAC สามารถผลิตอาหารสำหรับเที่ยวบินของบริษัทฯ และสายการบินอื่นรวมทั้งเที่ยวบินเช่าเหมาลำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	ปี 2562	ปี 2561
จำนวนอาหารที่ผลิตสำหรับเที่ยวบินของบริษัทฯ (ล้านที่)	3.29	3.4
จำนวนอาหารที่ผลิตสำหรับเที่ยวบินของสายการบินอื่น (ล้านที่)	4.0	4.5
จำนวนอาหารที่ผลิตต่อวันโดยเฉลี่ย (ที่)	19,973	21,571

อาหารทุกที่ผลิตโดยผ่านมาตรฐานสากล ได้แก่ ระเบียบวิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (Good Manufacturing Practice (GMP)) และระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติ (Hazard Analysis and Critical Control Points: HACCP) อีกทั้งการผลิตอาหารฮาลาล (Halal meals) ได้รับการรับรองจากสำนักคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และการผลิตอาหารโคเชอร์ (Kosher meals) ได้รับการรับรองจากบริษัท ไทยคาซรุเชอร์วิสเชส จำกัด

นอกจากบริษัทฯ แล้ว BAC มีสายการบินที่เป็นลูกค้าอีก 26 ราย โดยสัญญาของธุรกิจครัวการบินโดยทั่วไปจะมีระยะเวลา 1 ถึง 3 ปี และจะกำหนดราคาขายเป็นสกุลเงินบาท นอกจากนี้ BAC ยังให้บริการอาหารสำหรับห้องพักรับรองผู้โดยสาร

ชั้นธุรกิจและชั้นประหยัดของบริษัทฯ และห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจของสายการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งนี้ BAC เป็นผู้ให้บริการครัวการบินหนึ่งในสามราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ประกอบการอีกสองราย ได้แก่ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท แอลเอสจี สกายเชฟส์ จำกัด

ในปี 2562 ที่ผ่านมา บริษัทฯ ได้ขยายการให้บริการอาหารแก่สายการบินโดยได้เปิดให้บริการครัวการบิน ณ สนามบินเชียงใหม่ ในเดือนกรกฎาคม 2562 และสำหรับปี 2563 บริษัท บีเอสซี กรุ๊ปเมท์ เฮาส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับร้านอาหาร มีแผนจะเปิดร้านอาหารไทย ในเดือนมีนาคม ชื่อร้านเรือนนพเก้า ตั้งอยู่ข้างร้าน Brasserie 9 ในซอยพิพัฒน์ ถนนสาทรเหนือ

การให้บริการคลังสินค้า

BFS Cargo ให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ทั้งนี้ ในการดำเนินกิจการ BFS Cargo ได้ว่าจ้างให้ WFS ซึ่งเป็นผู้ให้บริการภาคพื้นและคลังสินค้าแก่สายการบินทั่วโลกเข้ามาบริหารจัดการตามสัญญาสนับสนุนการบริหารคลังสินค้า โดย WFS ดำเนินการด้านการควบคุมและประเมินผลคุณภาพการดำเนินงาน บริการบริหารจัดการด้านการตลาด พัฒนาการควบคุมวิธีดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน บริหารจัดการให้ BFS Cargo ปฏิบัติตามสัญญาต่าง ๆ โดยรวมไปถึงสัญญาโครงการคลังสินค้า และการให้ความช่วยเหลือแนะนำการประกอบกิจการคลังสินค้าตามมาตรฐานสากล และได้รับใบรับรองในการประกอบอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

BFS Cargo ได้รับสัมปทานจาก ทอท. ตามสัญญาโครงการคลังสินค้า โดยสัญญาโครงการคลังสินค้า นี้มีอายุ 20 ปี นับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2549 ซึ่งเป็นวันที่ท่าอากาศยาน

สุวรรณภูมิเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ โดยอนุญาตให้ BFS Cargo เข้าดำเนินงานและให้บริการตามสัญญาโครงการคลังสินค้า สำหรับสินค้าที่มีการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศในสนามบินสุวรรณภูมิ

ทั้งนี้ BFS Cargo มีอาคารคลังสินค้าที่สามารถเก็บรักษาและดูแลสินค้าทั่วไป สินค้าที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ รวมถึงสินค้าสดและผลไม้ สิ่งมีชีวิต และสินค้ามีมูลค่าสูง ทั้งนี้ BFS Cargo ได้ให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในอาคารคลังสินค้า โดยได้ทำการติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดจำนวน 165 เครื่องครอบคลุมทั้งอาคารคลังสินค้า โดยเฉพาะในบริเวณที่มีการเก็บรักษาสินค้าที่มีมูลค่าสูงจะมีการติดตั้งกล้องประจำพื้นที่อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีเครื่องเอ็กซเรย์เพื่อที่จะตรวจสอบวัตถุระเบิดและมีการว่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยในด้านการเดินอากาศ

BFS Cargo ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัย (Security Standard) จาก Transported Asset Protection Association (TAPA) มาตรฐานด้านคุณภาพ ISO 9001:2015 เป็นผู้ให้บริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการตรวจสอบด้านความปลอดภัยจากสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ International Air Transport Association (IATA) Safety Audit for Ground Operations (ISAGO) และมาตรฐานระบบการบริหารทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (OHSAS 18001:2007) อีกทั้งยังเป็นตัวแทนควบคุม 3 (Regulated Agent 3) คือ ผู้ให้บริการด้านสินค้าที่อยู่ในประเทศที่ 3 และได้รับการ

ตรวจสอบและอนุมัติตามมาตรฐานการบินของกลุ่มประเทศยุโรป (EU) คลังสินค้าของ BFS Cargo ตั้งอยู่ ณ สนามบินสุวรรณภูมิ พื้นที่ทั้งหมด 55,370 ตารางเมตร เป็นพื้นที่สำหรับคลังสินค้า 39,744 ตารางเมตร และพื้นที่ส่วนดำเนินงานและสำนักงาน 15,626 ตร.ม. ในส่วนคลังสินค้ายังประกอบด้วย ห้องเย็น 2,500 ตารางเมตร พื้นที่เก็บรักษาสินค้าที่ต้องการความปลอดภัยสูงมีการควบคุมการเข้าออกเป็นพิเศษ สำหรับสินค้ามีค่า พื้นที่ระบายอากาศสำหรับสินค้ามีชีวิต และมีพื้นที่สำหรับเก็บสินค้าอันตราย ทั้งนี้ อาคารคลังสินค้าของ BFS Cargo สามารถรองรับปริมาณสินค้าได้ 523,000 ตันต่อปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

	ปี 2562	ปี 2561
น้ำหนักของสินค้าที่ให้บริการ (ตัน)	409,708	425,790
ปริมาณการรองรับสินค้า (ตันต่อปี)	523,000	523,000
การใช้งาน (Utilization) (ร้อยละ)	78.34	93.36

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 BFS Cargo มีจำนวนลูกค้ามากกว่า 70 ราย สัญญาการให้บริการคลังสินค้าจะมีระยะเวลา 2 ถึง 3 ปีและกำหนดค่าบริการเป็นสกุลเงินบาท

ทั้งนี้ BFS Cargo เป็นผู้ให้บริการคลังสินค้านี้ระหว่างประเทศหนึ่งในสองราย ณ สนามบินสุวรรณภูมิ โดยผู้ให้บริการอีกราย คือ บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

3. ธุรกิจสนามบิน

บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการกิจการสนามบินจำนวน 3 สนามบิน คือสนามบินสมุย สนามบินตราด และสนามบินสุโขทัย

สนามบินสมุย

สนามบินสมุยนับเป็นสนามบินที่มีความสำคัญต่อบริษัทฯ ทั้งในเรื่องจำนวนผู้โดยสารและรายได้ บริษัทฯ เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินสมุยเมื่อปี 2532 ในฐานะสนามบินสาธารณะในประเทศไทยที่เอกชนเป็นเจ้าของ โดยดำเนินการ

สนามบินสมุยภายใต้ใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินสมุย ในปี 2548 บริษัทฯ ได้ดำเนินการขยายสนามบินสมุย เพื่อให้มีขีดความสามารถที่จะรองรับการบริการผู้โดยสาร ในปี 2562 สนามบินสมุยให้บริการผู้โดยสารเข้าและออกกว่า 2.4 ล้านคน และจำนวน กว่า 28,000 เที่ยวบิน

ตารางแสดง เที่ยวบินที่เข้าและออกจากสนามบินสมุยในแต่ละวัน ณ เดือนธันวาคม 2562 โดยมีรายละเอียดดังนี้

สายการบิน	เที่ยวบิน
บางกอกแอร์เวย์ส	36 / วัน
ซิลค์แอร์	2 / วัน
ทิเบต	1 / วัน
เจ็ทแอร์	3 / สัปดาห์

สนามบินสมุยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 16 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 600 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง ซึ่งมีระยะทาง 2,060 เมตร มีทางขับจำนวน 4 ทางขับ และมีลานจอดอากาศยานคิดเป็นพื้นที่ประมาณ 28,000 ตารางเมตร

สนามบินสมุยสามารถรองรับเครื่องบินแบบเอทีอาร์ 72-500/72-600 เครื่องบินแบบแอร์บัส เอ 319 และเครื่องบินแบบโบอิง 737-400 รวมทั้งเครื่องบินไอพ่นที่ใช้ในเที่ยวบินธุรกิจและเที่ยวบินส่วนบุคคล

สนามบินสมุยมีอาคารผู้โดยสารจำนวน 6 อาคารซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 12,113 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ 1,939 ตารางเมตร ทั้งนี้ ภายในอาคารผู้โดยสารยังประกอบด้วย เคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมืองจำนวน 8 เคาน์เตอร์ โดยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 16 ชั่วโมงต่อวัน สนามบินยังเพิ่มความสะดวกในการให้บริการผู้โดยสารในการตรวจรับบัตรโดยสาร โดยมีตู้ตรวจรับบัตรโดยสารอัตโนมัติให้บริการด้วยตนเอง ตั้งอยู่บริเวณอาคารผู้โดยสารขาออกจำนวน 10 เครื่อง

ในเดือนพฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ให้เช่าทรัพย์สินในส่วน of สนามบินสมุยแก่กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย “กองทุนรวม” เป็นเวลา 30 ปี ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวโดย บริษัทฯ ตกลงที่จะเป็นผู้รับผิดชอบในบรรดาค่าใช้จ่าย สำหรับการรักษาสภาพแวดล้อมโดยรวมของทรัพย์สินที่เช่า และสนามบินสมุยให้อยู่ในสภาพที่ดี และรับผิดชอบในการ จัดให้มีกิจกรรมด้านการตลาดที่จำเป็น

บริษัทฯ ได้นำสนามบินสมุยกลับมาบริหารกิจการต่อ ภายใต้สัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการ ซึ่งบริษัทฯ เข้าทำ กับกองทุนรวมในวันเดียวกันกับที่มีการเช่าทำสัญญาเช่า ระยะยาว โดยกองทุนรวมได้ให้บริษัทฯ เช่าช่วงสนามบิน สมุยกลับภายใต้สัญญาเช่าช่วง เป็นระยะเวลา 3 ปีโดยจะมี การต่ออายุสัญญาได้ 9 ครั้ง ครั้งละ 3 ปี โดยระยะเวลา เช่าช่วงรวมทั้งหมดไม่เกิน 30 ปี นอกจากนี้ภายใต้สัญญา ให้บริการ บริษัทฯ ตกลงให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ซ่อมบำรุง ทางวิ่ง ระบบสื่อสาร และระบบอื่น ๆ แก่กองทุนรวม

เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจการสนามบินสมุย ทั้งนี้ สัญญา ให้บริการดังกล่าว มีกำหนดระยะเวลา 30 ปี โดยภายใต้ สัญญาเช่าช่วงและสัญญาให้บริการ บริษัทฯ ตกลงที่จะชำระ ค่าเช่าช่วงแก่กองทุนรวมเป็นจำนวน 26.1 ล้านบาทต่อเดือน และค่าบริการซึ่งแบ่งออกเป็นค่าบริการคงที่เป็นจำนวน เดือนละ 21.4 ล้านบาท และค่าบริการผันแปรโดยคำนวณ ตามสูตรที่กำหนดไว้ในสัญญาให้บริการ ซึ่งมีฐานการคำนวณ จากจำนวนผู้โดยสารและเครื่องบินที่มาใช้บริการสนามบิน สมุย (รวมถึงเครื่องบินของบริษัทฯ) ทั้งนี้ โดยไม่รวมถึง ค่าเช่าที่ได้รับจากการให้เช่าพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ในสนามบิน สมุย

รายได้หลักที่ได้รับจากการดำเนินงานสนามบินสมุยมาจาก ค่าบริการผู้โดยสารขาออกที่เรียกเก็บจากผู้โดยสารขาออก ค่าบริการในการลงจอดอากาศยาน ค่าบริการที่จอด อากาศยาน และค่าบริการภาคพื้นดิน ที่เรียกเก็บจากสาย การบินอื่น ๆ ที่เข้ามาใช้บริการสนามบินสมุย รวมถึง รายได้จากการให้เช่าพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ในสนามบินสมุย

บริษัทฯ ได้ให้สิทธิในการให้บริการภาคพื้นดินแก่ PGGS เพื่อให้บริการภาคพื้นดินแก่สายการบินอื่น ที่เข้ามาใช้บริการ ในสนามบินสมุย ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่มีรายได้จากการให้ บริการภาคพื้นดินให้แก่สายการบินอื่นโดยตรง แต่จะได้รับ รายได้จากการให้สิทธิในการบริการภาคพื้นดินจาก PGGS ซึ่งเงินจากรายได้หลักที่ได้รับจากการดำเนินงานสนามบิน สมุยดังกล่าวส่วนใหญ่ จะถูกจ่ายต่อไปยังกองทุนรวมในรูป ของค่าเช่า ค่าบริการคงที่ และค่าบริการผันแปร บริษัทฯ จะได้รับรายได้กลับคืนมาในรูปแบบของเงินปันผลจากการ ถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวมตามสัดส่วนที่ถืออยู่

สนามบินตราด

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกิจการสนามบินตราดเมื่อปี 2546 โดยดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตจัดตั้งสนามบินตราดซึ่งมีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ 14 มีนาคม 2569 สนามบินตราดอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะทาง 387 กิโลเมตร และจังหวัดตราดเป็นเมืองที่อยู่ใกล้พรมแดนประเทศกัมพูชา โดยบริษัทฯ เป็นสายการบินเพียงแห่งเดียวที่มีการบินไปยังจังหวัดตราด สนามบินมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,300 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่งมีระยะทาง 1,800 เมตร ในปี 2562 สนามบินตราดดำเนินการรองรับผู้โดยสารขาเข้าและขาออกประมาณ 100,000 คน กว่า 2,200 เที่ยวบิน

สนามบินตราดเป็นสนามบินหนึ่งในสามแห่งที่เป็นเจ้าของโดยบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยเปิดให้บริการแก่ทั้งสายการบินและการบินทั่วไป โดยมี ICAO Airport Reference Code เป็น 4C ทางวิ่งเป็นทางวิ่งแบบ Asphaltic Concrete ความยาว 1,800 เมตร ความกว้าง 45 เมตร และมีพื้นที่เขตทางวิ่งตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ สนามบินตราดเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 06:00 น. ถึง 19:00 น. ตามเวลาท้องถิ่น ปัจจุบันสนามบินตราดมีการให้บริการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร สนามบินตราดมีการเก็บค่าบริการลงจอด ตามที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย สนามบินตราดมีบริการการจราจรทางอากาศให้บริการตลอดเวลาที่เปิดทำการ

สนาามบินสุโขทัย

บริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการกิจการสนาามบินสุโขทัยเมื่อปี 2541 สนาามบินสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยซึ่งห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศเหนือเป็นระยะทาง 440 กิโลเมตร มีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 600,000 คน ทั้งนี้ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 12 กิโลเมตร ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งมรดกโลกจากองค์การยูเนสโกตั้งแต่ปี 2534 ทั้งนี้ ในปี 2562 บริษัทฯ ได้ดำเนินการรองรับผู้โดยสารขาเข้าและขาออกจากสนาามบินสุโขทัยประมาณ 81,000 คน กว่า 1,700 เที่ยวบิน และบริษัทฯ เป็นสายการบินเพียงแห่งเดียวที่มีการบินไปยังจังหวัดสุโขทัย

สนาามบินสุโขทัยเปิดดำเนินการเป็นเวลา 12 ชั่วโมงต่อวัน โดยมีพื้นที่ทั้งหมดของสนาามบินที่ได้รับอนุญาตประมาณ 1,018 ไร่ ประกอบด้วยทางวิ่ง 1 ทางวิ่ง มีระยะทาง 2,100 เมตร และมีทางขับจำนวน 1 ทางขับ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3,870 ตารางเมตร และมีจำนวน 2 ลานจอดอากาศยานที่พร้อมใช้งาน คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 9,975 ตารางเมตร สนาามบินสุโขทัยมีอาคารผู้โดยสารจำนวน 2 อาคาร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 1,026 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่ในเชิงพาณิชย์ 784 ตารางเมตร

การตลาดและภาวะการแข่งขัน

1. นโยบายการตลาด

การยกระดับประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะยกระดับประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร ด้วยการให้บริการระดับพรีเมียมและมีคุณภาพ รวมถึงการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารที่สนามบิน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การให้บริการด้วยความเป็นมิตร และการให้บริการที่เน้นความใส่ใจในผู้โดยสาร การใช้เครื่องบินที่มีอายุการใช้งานต่ำ และการให้บริการในจุดหมายปลายทางอันเป็นแหล่งวัฒนธรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

บริษัทฯ สร้างความแตกต่างให้ประสบการณ์การใช้บริการของผู้โดยสาร ด้วยการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสาร โดยไม่มีค่าใช้จ่าย โดยห้องพักรับรองสำหรับผู้โดยสารชั้นประหยัด บริษัทฯ ได้ให้บริการอาหารว่าง เครื่องดื่ม และการให้บริการอินเทอร์เน็ตโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจหรือ “Blue

Ribbon” นั้นจะแยกออกจากการให้บริการแก่ผู้โดยสารชั้นประหยัด โดยห้องพักรับรองผู้โดยสารชั้นธุรกิจจะให้บริการ อาหารจานร้อน ห้องอาบน้ำ และการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ในการให้บริการด้วยคุณภาพระดับที่ดีที่สุดแก่ผู้โดยสาร บริษัทฯ มีพนักงานที่มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความเป็นมืออาชีพ ทั้งนี้ การรับพนักงานจะต้องผ่านขั้นตอนที่เข้มงวด และจะมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น และมีกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการฝึกอบรมพนักงานที่ให้บริการผู้โดยสารทุกปี เพื่อให้แน่ใจได้ว่าพนักงานได้รับการเตรียมความพร้อมมาเป็นอย่างดีในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้โดยสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การโฆษณาและการส่งเสริมการขาย

บริษัทฯ เชื่อว่าการที่ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม บริษัทฯ มีนโยบายทางการตลาดโดยให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ที่ดึงดูดใจ รวมถึงการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างมีไมตรีด้วยมนุษยสัมพันธ์อันดีของคนไทย โดยบริษัทฯ มีความมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างภาพลักษณ์ให้ดีขึ้นและสร้างชื่อเสียงที่โดดเด่นในด้านคุณภาพการให้บริการแก่ผู้โดยสาร

ค่าใช้จ่ายทางการตลาดของบริษัทฯ เป็นค่าใช้จ่ายในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของบริษัทท่องเที่ยวและตัวแทนการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่บริษัทฯ จะโฆษณาผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ของบริษัทฯ สื่อสังคมออนไลน์ งานแสดงสินค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แผ่นป้ายโฆษณากลางแจ้ง หนังสือพิมพ์ และ โทรทัศน์ และการโฆษณาทางวิทยุ

แม้ว่าบริษัทฯ จะทำการตลาดโดยเน้นจุดหมายปลายทางภายในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บริษัทฯ ก็ยังคงสามารถรองรับผู้โดยสารระหว่างประเทศที่ต้องการเชื่อมต่อกับเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ด้วยการเข้าทำความตกลงความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และข้อตกลงระหว่างสายการบินอื่น ๆ และการมีผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารและสำนักงานด้านการตลาดของบริษัทฯ ตั้งอยู่ในหลายพื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก

การกำหนดราคาและการบริหารจัดการรายได้

จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการและค่าบัตรโดยสารที่เรียกเก็บมีผลต่อธุรกิจของบริษัทฯ บริษัทฯ ได้ติดตั้งระบบการบริหารจัดการรายได้เพื่อเพิ่มรายได้ในแต่ละเที่ยวบินให้เหมาะสม ทั้งนี้ การบริหารจัดการรายได้เป็นกระบวนการที่ใช้ในการคำนวณราคาบัตรโดยสารและจำนวนที่นั่งผู้โดยสารที่มีอยู่สำหรับผู้โดยสารชั้นธุรกิจและผู้โดยสารชั้นประหยัด เพื่อเพิ่มรายได้จากการขายบัตรโดยสารให้สูงที่สุด บนพื้นฐานของพฤติกรรมทางด้านอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้ในแต่ละตลาด

จากการใช้ระบบการบริหารจัดการรายได้ในปัจจุบัน บริษัทฯ พยายามที่จะเพิ่มรายได้ให้ได้ในแต่ละเที่ยวบิน โดยการจัดสรรที่นั่งผู้โดยสารที่มีอยู่ตามราคาบัตรโดยสารในแต่ละชั้นเพื่อให้บริษัทฯ ได้รับประโยชน์สูงสุด

บริษัทฯ มีโครงสร้างราคาบัตรโดยสารที่หลากหลายเพื่อที่จะตอบรับความต้องการในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ที่นั่งผู้โดยสารบนเครื่องบินได้ถูกแบ่งออกเป็นชั้นธุรกิจและชั้นประหยัด โดยบริษัทฯ จะกำหนดจำนวนที่นั่งในแต่ละราคาผ่านกระบวนการวิเคราะห์การแข่งขันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการในการบริหารจัดการรายได้ การคาดการณ์ล่วงหน้า และการกำหนดราคาที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้ บริษัทฯ ใช้การคาดการณ์ซึ่งอ้างอิงจากข้อมูลการสำรองที่นั่งในอดีต รวมเข้ากับการสำรองที่นั่งในปัจจุบัน ประกอบกับงานหรือเหตุการณ์ (event) ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงแรงกดดันจากภาวะการแข่งขัน และปัจจัยอื่น ๆ ในการกำหนดโครงสร้างราคาบัตรโดยสารเพื่อเพิ่มรายได้สูงสุด

บริษัทฯ ใช้นโยบายการตลาดและการขายเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ในการขนส่งผู้โดยสารสูงสุดดังนี้

1. กำหนดโครงสร้างราคาที่ไม่ซับซ้อนและนำเสนอขายนโยบายด้านราคาในแต่ละจุดขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้สัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละจุดขายและช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อให้บริษัทฯ มีผลตอบแทนสูงสุดและลดการสูญเสียรายได้
2. ใช้ระบบบัตรโดยสารอัตโนมัติเพื่อป้องกันการสูญเสียรายได้เนื่องจากความผิดพลาดจากตัวบุคคลและเพิ่มรายได้จากค่าบริการเสริมได้แก่ ค่าธรรมเนียมจากสัมภาระส่วนเกินใช้แผนการตลาดส่งเสริมการขายในเส้นทางบินที่ให้ผลตอบแทนสูง
3. จัดสรรที่นั่งสำหรับบัตรโดยสารในแต่ละระดับราคาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลที่ผ่านมาของแต่ละเส้นทางการบิน

4. จัดลำดับการจัดสรรที่นั่งให้แก่ผู้โดยสารให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามอุปสงค์ที่คาดการณ์ไว้เพื่อที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่ทั้งเครือข่ายการบิน ไม่เพียงแต่เพิ่มรายได้เฉพาะในบางเส้นทางการบินเท่านั้น

เช่นเดียวกับสายการบินส่วนใหญ่ บริษัทฯ รับสำรองที่นั่งมากกว่าจำนวนที่นั่งโดยสารในบางเที่ยวบินเพื่อทดแทนในกรณีที่ผู้โดยสารได้สำรองที่นั่งแล้วแต่ไม่ได้เดินทาง โดยอัตราส่วนของการสำรองที่นั่งในลักษณะดังกล่าว แตกต่างกันไปในแต่ละเส้นทางการบินและขึ้นอยู่กับอัตราส่วนในอดีตของปริมาณผู้โดยสารที่สำรองที่นั่งแต่ไม่ได้เดินทาง และกรณีการยกเลิกบัตรโดยสารล่าช้า

การรักษาลูกค้าประจำโดยโปรแกรม FlyerBonus

ตั้งแต่มีการจัดตั้งโปรแกรมสะสมไมล์ (Frequent Flyer Program) ของบริษัทฯ ในชื่อ “FlyerBonus” ในปี 2548 โปรแกรมดังกล่าว ก็มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัทฯ และเป็นหนึ่งในวิธีการพื้นฐานในการสร้างและรักษาลูกค้าของบริษัทฯ โปรแกรม FlyerBonus ของบริษัทฯ ประกอบด้วยสมาชิกสองระดับ อันได้แก่ สมาชิกระดับธรรมดา และสมาชิกระดับพิเศษ โดยสมาชิกระดับพิเศษเป็นสมาชิกที่มาจากการเรียนเชิญของบริษัทฯ เท่านั้น ทั้งนี้ โปรแกรมสะสมไมล์จะสนับสนุนความเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าในการใช้บริการของบริษัทฯ การแลกบัตรโดยสารจะช่วยส่งเสริมให้ลูกค้าใช้บริการของบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สมาชิกสามารถสะสมไมล์ได้จากเที่ยวบินของบริษัทฯ และจากเที่ยวบินของสายการบินภายใต้ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ในกิจกรรมส่งเสริมการขายของโปรแกรม FlyerBonus คะแนนสะสมไมล์สามารถแลกเพื่อรับบัตรโดยสาร

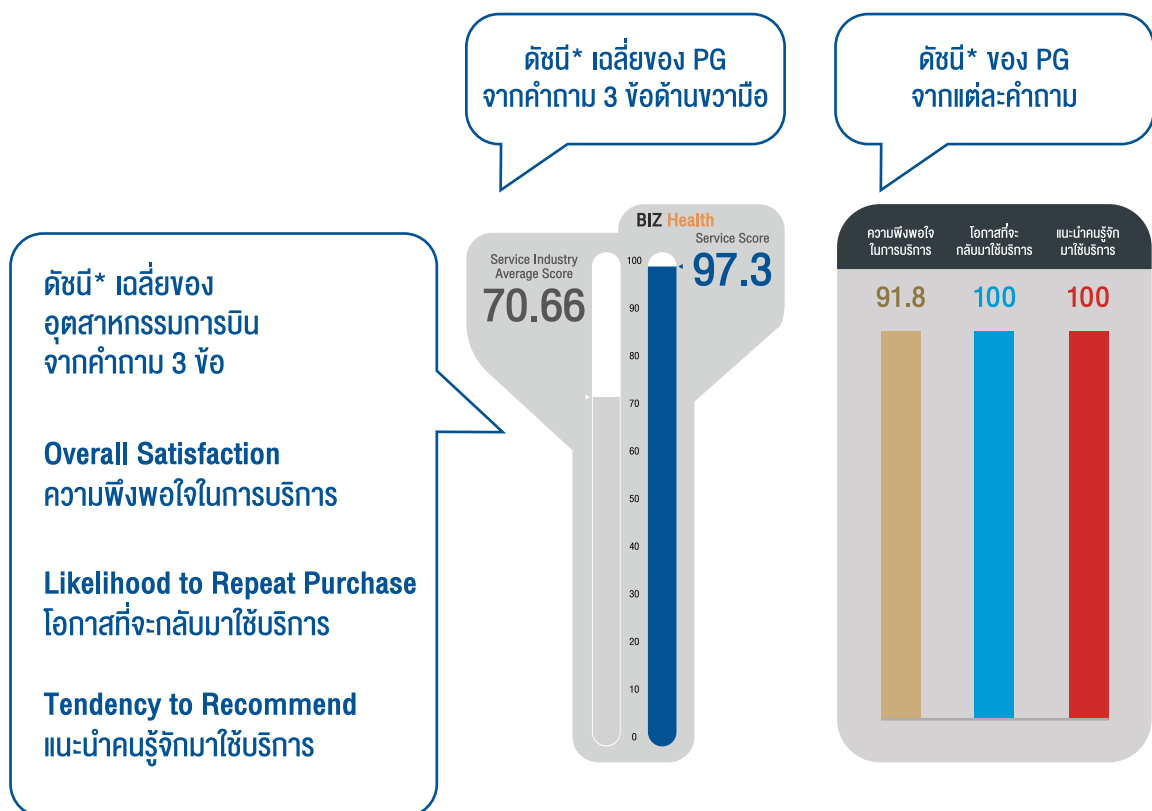
โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือแลกเปลี่ยนส่วนลด หรือยกระดับชั้นโดยสารในเที่ยวบินของบริษัทฯ หรือแลกเปลี่ยนสินค้าที่ขายบนเที่ยวบิน ทั้งนี้ โปรแกรม FlyerBonus มีพันธมิตรผู้ประกอบการธุรกิจเดินทาง ซึ่งรวมถึงสายการบินทั้งหมดตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) สถาบันการเงิน บริษัทให้เช่ารถยนต์ และโรงแรมทั้งในท้องถิ่นและระหว่างประเทศ ทำให้สมาชิกสามารถทำการสะสมไมล์ได้ทุกวันผ่านการใช้จ่ายใช้สอยประจำ การเช่ารถยนต์และการเข้าพักในโรงแรม

นอกจากนี้ ฟลายเออร์โบนัสนายังคงตอบแทนลูกค้าของสายการบินฯ โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับสมาชิกอย่างต่อเนื่อง อาทิ การมอบส่วนลดและสิทธิประโยชน์จากโรงแรม ร้านค้า และร้านอาหารชื่อดังมากกว่า 200 ร้านค้าที่ตั้งอยู่ในเส้นทางต่างๆ ที่สายการบินบางกอกแอร์เวย์ส รวมถึงโปรโมชั่นพิเศษสะสมคะแนนและแลกรางวัลจากสายการบินฯ และโปรโมชั่นร่วมกับคู่ค้าตลอดปีที่ผ่านมา

กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

กลุ่มลูกค้าเป้าหมายของบริษัทฯ ในปัจจุบัน คือกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากประเทศไทยยังคงมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ประกอบกับการให้บริการห้องพักรับรองผู้โดยสารโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ถือเป็นจุดเด่นของบริษัทฯ เมื่อเปรียบเทียบกับสายการบินอื่น ๆ โดยในอดีตที่ผ่านมาผู้โดยสารของบริษัทฯ เป็นผู้โดยสารจากต่างประเทศเป็นหลัก

และยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับผู้โดยสารภายในประเทศเองมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีศักยภาพที่ดีขึ้น บริษัทฯ จึงได้ดำเนินการขยายตลาดผู้โดยสารภายในประเทศควบคู่กันไปเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการลดความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้โดยสารจากต่างประเทศ โดยทางบริษัทมีการจัดทำผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ประจำปี 2562

*ดัชนีเป็นการคิดจากคะแนนโดยผันค่าแต่ละระดับคะแนนด้วยน้ำหนักที่ต่างกัน ดังนั้นดัชนีจึงไม่เท่ากับคะแนน PG มีดัชนีเฉลี่ยจากคำถาม 3 ข้อข้างต้น ได้ 97.3 สูงกว่าของอุตสาหกรรมการบินที่ 70.66

การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

บริษัทฯ มีช่องทางการจัดจำหน่ายหลัก 2 ช่องทาง ได้แก่ การขายทางตรง โดยผ่านสำนักงานขายของบริษัทฯ ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ และเว็บไซต์ และการขายทางอ้อม

1. การขายทางตรง

บริษัทฯ ขายบัตรโดยสารทางตรงผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงสำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบิน ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ และผ่านช่องทางบนหน้าเว็บไซต์

สำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร และเคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบิน

บริษัทฯ มีสำนักงานขายบัตรโดยสาร ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทฯ และผ่านทางตัวแทนจำหน่ายในทวีปยุโรป เช่น ประเทศแคนาดา ออสเตรเลีย และในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ประเทศไทย สิงคโปร์ กัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ และฮ่องกง นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังขายบัตรโดยสารที่เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารซึ่งตั้งอยู่ในสนามบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ซึ่งสำนักงานขาย เคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสาร และเคาน์เตอร์ขายบัตรโดยสารประจำสนามบินเหล่านี้ได้อำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ต้องการเข้ามาสำรองที่นั่งหรือเปลี่ยนแปลงการสำรองที่นั่งด้วยตนเอง โดยสามารถชำระค่าบัตรโดยสารด้วยเงินสด บัตรเครดิต หรือบัตรเดบิต

ส่วนฯ ยังคงมุ่งเน้นความสำคัญในด้านการพัฒนาบริการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดส่งพนักงานเข้ารับการอบรม PG Service Mind เพื่อให้พนักงานผู้ให้บริการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ และกลับมาใช้บริการ อีกทั้งกระตุ้น ส่งเสริมให้พนักงานแนะนำลูกค้าให้เป็นสมาชิกรายการสะสมคะแนนฟลายเออร์ไมล์ เป็นการช่วยเพิ่มฐานข้อมูลสมาชิก เพื่อสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างรายได้ให้กับบริษัทต่อไป

ศูนย์บริการลูกค้าทางโทรศัพท์ (Call Center)

Call Center 1771 รองรับการให้บริการทางโทรศัพท์ให้แก่ผู้โดยสารตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญที่ทำให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการติดต่อเพื่อใช้บริการ เช่น สอบถามข้อมูลผลิตภัณฑ์และ การบริการ การทำสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสาร รับชำระค่าบัตรโดยสาร และค่าธรรมเนียมในการเปลี่ยนแปลงบัตรโดยสาร หรือให้บริการพิเศษกรณีต่าง ๆ รวมถึงการให้บริการสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสารสำหรับผู้ป่วย Call Center Medical Care Service และการบริการ Call Center Check-in สำหรับให้บริการผู้โดยสารที่เดินทางเส้นทางภายในประเทศที่ไม่มีสัมภาระในการเดินทาง นอกเหนือจากการให้บริการทางด้านโทรศัพท์แล้ว ทาง Call Center ยังให้บริการตอบอีเมลล์ผู้โดยสารที่ติดต่อผ่านทาง reservation@bangkokair.com และให้บริการตอบข้อซักถามของผู้โดยสารผ่าน PG Live Chat ตลอด 24 ชม. อีกด้วย

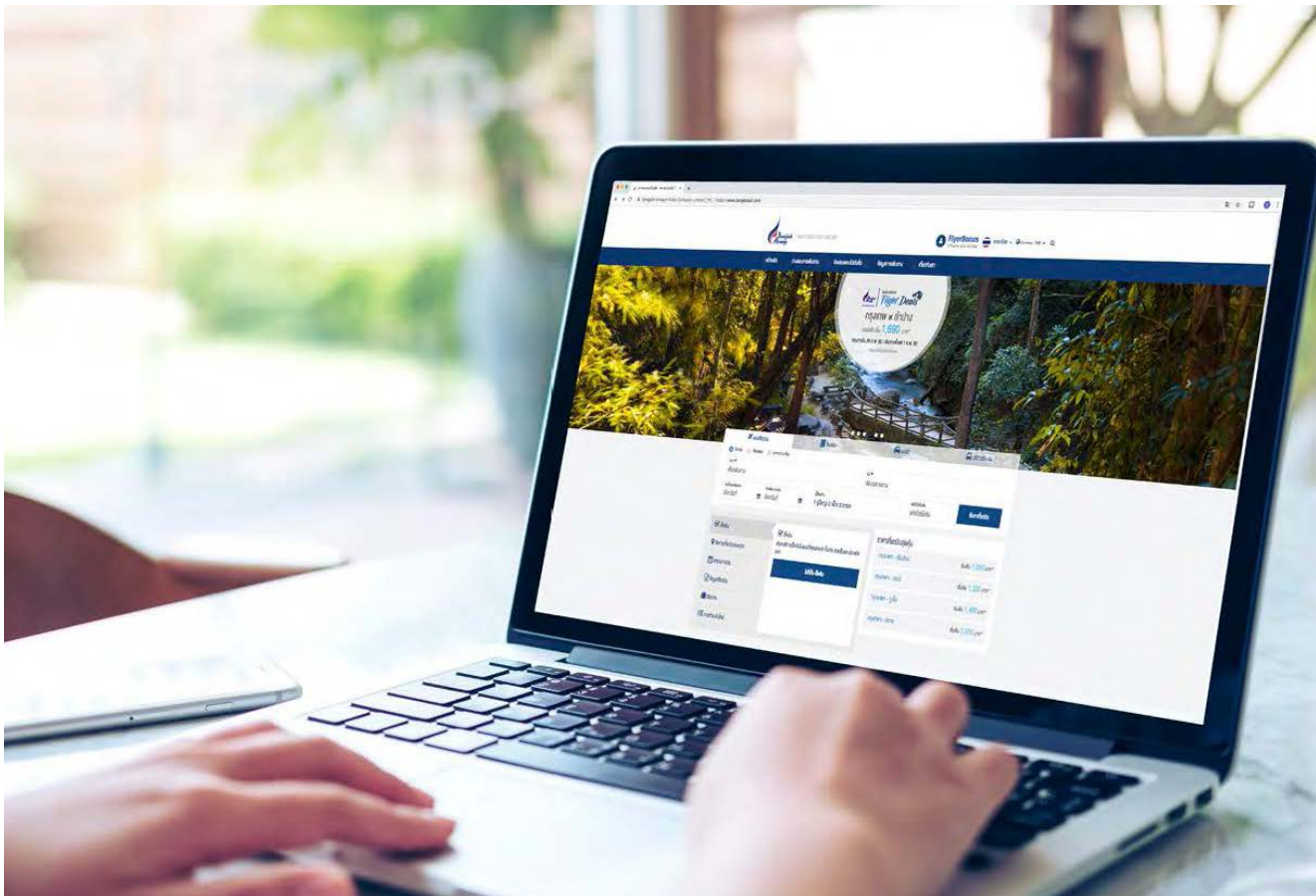

การขายทางอินเทอร์เน็ต

บริษัทฯ ขายบัตรโดยสารทางอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทฯ www.bangkokair.com โดยในการสำรองที่นั่งทางออนไลน์นั้น ผู้โดยสารจะต้องชำระเงินผ่านบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิต ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงด้านเครดิตและกระบวนการทางบัญชี และยังช่วยปรับปรุงกระแสเงินสดในการดำเนินงานของบริษัทฯ เนื่องจากธนาคารผู้ให้บริการของบริษัทฯ จะเป็นผู้รับรายได้ทั้งหมดจากการขายทางอินเทอร์เน็ต และนำเข้าบัญชีบริษัทฯ โดยตรง ทั้งนี้ในปี 2553

บริษัทฯ ได้พัฒนาเว็บไซต์ของบริษัทฯ เพื่อจะเพิ่มการขายผ่านทางอินเทอร์เน็ต และลดค่าคอมมิชชั่นจากตัวแทนจำหน่าย และยังปรับปรุงแผนผังเว็บไซต์เพื่อให้การแสดงผลค่าโดยสารและสิทธิพิเศษให้เห็นเด่นชัดขึ้น ทั้งนี้ การขายบัตรโดยสารทางอินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอด และบริษัทฯ คาดว่าแนวโน้มดังกล่าวจะคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้ การขายทางอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการจัดจำหน่ายที่มีต้นทุนการดำเนินงานต่ำที่สุดของบริษัทฯ

2. การขายทางอ้อม

บริษัทฯ จะแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารของบริษัทฯ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อที่จะขยายเครือข่าย การให้บริการและฐานลูกค้า บริษัทฯ มีตัวแทนจำหน่าย บัตรโดยสารในหลากหลายพื้นที่ รวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และทวีปยุโรป โดยตัวแทนจำหน่าย บัตรโดยสารจะทำหน้าที่คล้ายกับสำนักงานขายของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงงานด้านการตลาด การส่งเสริมการขาย และการ จำหน่ายบัตรโดยสาร ทั้งนี้ ตัวแทนจำหน่ายมีความสำคัญ สำหรับการขายบัตรโดยสารในเที่ยวบินตามความตกลง เที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ซึ่งเป็นเที่ยวบิน ระหว่างประเทศที่เชื่อมต่อไปยังเที่ยวบินภายในประเทศและ ภายในภูมิภาคของบริษัทฯ ตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ ได้รับอนุญาตจาก IATA บริษัทฯ มีผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสาร ที่ได้รับอนุญาตจาก IATA ในกว่า 40 ประเทศทั่วโลก เนื่องจากบริษัทฯ เองได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ IATA BSP ตั้งแต่ปี 2543 ทำให้การชำระราคาบัตรโดยสารที่จำหน่าย ผ่านผู้แทนจำหน่ายบัตรโดยสารที่ได้รับอนุญาตจากสมาคม ขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศมีการชำระผ่านระบบ ชำระเงินผ่านทางธนาคารที่ให้บริการบริหารจัดการแก่สมาคม ขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ ทั้งนี้ การให้บริการโดย บริษัทตัวแทนการท่องเที่ยวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ นักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต และ/หรือ ไม่สะดวกที่จะใช้บัตรเครดิต โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ ที่ห่างไกลในประเทศไทยหรือประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

นอกเหนือจากการบริหารจัดการช่องทางการจัดจำหน่าย ผ่านระบบจัดจำหน่าย GDS (Global Distribution System) แล้ว ในปี 2562 ทางบริษัทฯ มีการย้ายระบบสำรองที่นั่งหลัก (Host System) เป็นระบบ Amadeus Altea เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพความต่อเนื่องในกิจกรรมต่างๆที่ทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนการขายผ่านตัวแทนจำหน่ายทั่วโลก ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และ สะดวกแก่ตัวแทนจำหน่าย ทั้งที่เป็นตัวแทนจำหน่ายแบบ Offline และ ตัวแทนจำหน่าย แบบ Online ที่เรียกว่า OTA (Online Travel Agent) ที่มีการเติบโตสูงทั่วโลก ทั้งนี้ ทำให้สามารถบรรลุข้อตกลง ระหว่างบริษัทฯ และ ระบบจัดจำหน่ายต่าง ๆ ทำให้ได้รับ ส่วนลดในการทำสำรองที่นั่ง

1. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง กับการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ

1.1 ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญจากค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง และปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เพียงพอ

ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินคิดเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดของต้นทุนขายและบริการของบริษัทฯ โดยตามงบการเงินรวม ค่าใช้จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นร้อยละ 18.6 และร้อยละ 17.3 ของต้นทุนรวมในปี 2561 และปี 2562 ตามลำดับด้วยเหตุที่ค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงถือเป็นรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของบริษัทฯ รายการหนึ่งที่มีนัยสำคัญ การปรับเพิ่มราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นเพียงเล็กน้อยจะสามารถส่งผลกระทบในทางลบต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ ได้ กรณีที่น้ำมัน

เชื้อเพลิงขาดแคลน ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอาจปรับตัวสูงขึ้นหรือบริษัทฯ อาจต้องลดเที่ยวบินแบบประจำลงทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเปลี่ยนแปลงในอนาคต ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันจากการทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันถึงธันวาคม 2563 อีกจำนวน 960,000 บาร์เรล โดยทำสัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมันในระหว่างราคา 71.35 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลถึง 95.0 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลถึง

บาเรล บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าการเข้าทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากราคาน้ำมัน เชื้อเพลิงของบริษัทฯ จะเพียงพอที่จะช่วยป้องกันความเสี่ยงของบริษัทฯ จากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังมีความเสี่ยงที่จะขาดทุน จากการป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ อีกด้วย

บริษัทฯ จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินโดยการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากผู้จัดจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรายใหญ่

2 ราย คือ ปตท. และ ซีเอสโก้ติลเลอร์สเป็นหลักโดยในปี 2562 ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินของบริษัทฯ มาจากการซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจาก ปตท. ในสัดส่วนร้อยละ 62 และจากซีเอสโก้ติลเลอร์สในสัดส่วนร้อยละ 29 ทั้งนี้ หากเกิดภาวะขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงและ/หรือหากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มสูงขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ ได้

1.2 ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจในอดีตรวมทั้งในอนาคตของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญ ในกรณีที่ เกิดเหตุฉุกเฉิน อุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องบิน

บริษัทฯ ต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่จะขาดทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในกรณีที่เครื่องบินของบริษัทฯเกิดสูญหายหรือประสบเหตุฉุกเฉิน เกิดอุบัติเหตุ เกิดการก่อการร้าย หรือภัยพิบัติอื่น ๆ และบริษัทฯต้องแบกรับต้นทุนที่สูงมากจากการเรียกร้องค่าเสียหายของผู้โดยสาร การซ่อมแซมหรือการเปลี่ยนทดแทนเครื่องบินที่ได้รับความเสียหาย และจากการที่บริษัทฯต้องระงับการให้บริการเครื่องบินดังกล่าวเป็นการชั่วคราวหรือถาวร

บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะไม่ประสบเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน หรือเหตุการณ์ที่ร้ายแรงกว่า เหตุการณ์ดังกล่าวซึ่งรวมถึงเหตุการณ์ที่มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าการคุ้มครองตามกรรมธรรม์ประกันภัยของ บริษัทฯ จะครอบคลุมความสูญเสียหรือความเสียหายจากอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ใด ๆ ในอนาคตได้อย่างเพียงพอ

1.3 การเปลี่ยนแปลงของความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) กับสายการบินอื่นอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้ทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) กับสายการบินจำนวน 27 สายการบิน มีรายรับจากสายการบินอื่นตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) บริษัทฯ คาดการณ์ว่าบริษัทฯ ต้องพึ่งพาความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) มากขึ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะไม่ได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในอนาคตในความสัมพันธ์กับสายการบินที่บริษัทฯ ได้ทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) ด้วย นอกจากนี้

ความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) บางฉบับอาจถูกบอกเลิกได้โดยไม่ต้องมีเหตุแห่งการเลิกสัญญาเกิดขึ้น หากคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องการเลิกสัญญาแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน หรือสัญญาอาจถูกบอกเลิกได้ทันทีหากเกิดเหตุแห่งการเลิกสัญญาขึ้น ทั้งนี้การที่สัญญาลิ้นสุดลงโดยที่ไม่ได้มีการคาดการณ์มาก่อนหรือการที่สัญญาลิ้นสุดลงก่อนกำหนดระยะเวลาอาจก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.4 ภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในอุตสาหกรรมการบิน และการแข่งขันจากการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาส ทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ ต้องประสบกับปัญหาการแข่งขันที่สูงทั้งในเส้นทางการบินภายในประเทศและระหว่างประเทศ สายการบินต่างแข่งขันกันในเรื่องระดับราคาค่าบัตรโดยสาร จำนวนเที่ยวบิน ความน่าเชื่อถือของการบริการ ภาพลักษณ์ของสายการบิน สิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสาร โปรแกรมสะสมไมล์ (Frequent Flyer Program) ตลอดจนความพร้อมและความสะดวกสบายของบริการอื่น ๆ นอกจากนี้สายการบินบางแห่งที่เป็นคู่แข่งของบริษัทฯ นั้น มีขนาดใหญ่กว่าอาจมีชื่อเสียงและทรัพยากรทางการเงินมากกว่า และมีความสามารถในการช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดในตลาดสำคัญซึ่งรวมถึงเส้นทางการบินภายในประเทศได้ดีกว่าบริษัทฯ สายการบินเหล่านั้นอาจมีความสามารถในการให้บริการในเส้นทางการบินบางเส้นทางที่ไม่ได้กำไรเป็นเวลานานกว่าที่บริษัทฯ จะสามารถดำเนินการได้

คู่แข่งของบริษัทฯ สำหรับการให้บริการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำนั้นรวมถึง ผู้ประกอบธุรกิจสายการบินแบบเต็มรูปแบบ สายการบินต้นทุนต่ำ และผู้ประกอบธุรกิจการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ บริษัทฯ ต้องแข่งขันในเส้นทางการบินหลักภายในประเทศของบริษัทฯ โดยมีคู่แข่งที่สำคัญ เช่น การบินไทย สายการบินไทยแอร์เอเชีย สายการบินนกแอร์ สายการบินไทยสมายล์ และสายการบินไทยไลอ้อนแอร์ นอกจากนี้ สายการบินอื่น ๆ อาจแสดงความประสงค์ที่จะจัดให้มีเที่ยวบินเข้าและออกจากสนามบินสมุยได้ในอนาคต ซึ่งอาจทำให้การแข่งขันที่บริษัทฯ ต้องเผชิญนั้นสูงขึ้น บริษัทฯ จึงไม่สามารถรับประกันได้ว่าคู่แข่งจะไม่ใช้กลยุทธ์ในการตัดราคาหรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งทางการตลาด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.5 ธุรกิจสายการบินและสนามบินของบริษัทฯ ต้องพึ่งตลาดการท่องเที่ยวในประเทศไทย และตลาดการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคนี้และทวีปยุโรปเป็นอย่างมาก การลดลงของอุปสงค์ในการเดินทางทางอากาศในตลาดเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ธุรกิจสายการบินคือธุรกิจหลักของบริษัทฯ ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่บริษัทฯ ในอัตราร้อยละ 66.64 ของรายได้รวมตามงบการเงินรวมของบริษัทฯ ในปี 2562 โดยธุรกิจสายการบินของบริษัทฯ ประกอบด้วยการให้บริการการขนส่งทางอากาศสำหรับผู้โดยสารทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ แนวทางการสร้างความเติบโตของบริษัทฯ ได้ดำเนินการโดยมุ่งเน้นการเพิ่มเที่ยวบินภายในประเทศและระหว่างประเทศไปยังและออกจากฐานการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ที่สนามบินสุวรรณภูมิ สนามบินสมุย และสนามบินเชียงใหม่ และจะยังคงดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานการณ์ใด ๆ ที่ก่อให้เกิดการลดลงของอุปสงค์ของการขนส่งทางอากาศในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงในทางลบของสถานะเศรษฐกิจภายในประเทศ ความน่าสนใจของประเทศไทยในฐานะจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวที่ลดลง หรือค่าโดยสารที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของภาระต้นทุนในการใช้สนามบินและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้โดยสาร

บริษัทฯ เชื่อว่าผู้โดยสารส่วนใหญ่ที่ใช้บริการสายการบินของบริษัทฯ และผู้ใช้บริการสนามบินของบริษัทฯ ประกอบไปด้วยนักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเข้ามาในประเทศไทยเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ บริษัทฯ จึงต้องพึ่งพาความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ที่ผ่านมามีบริษัทฯ เคยประสบกับเหตุการณ์ที่จำนวนผู้โดยสารระหว่างประเทศลดลงอย่างมีนัยสำคัญ การประท้วงทางการเมืองในประเทศไทยหลายครั้ง รวมถึงกรุงเทพฯ ซึ่งมีรายงานความรุนแรงเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของกรุงเทพฯ โดยธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานการณ์ใด ๆ ที่ทำให้ประเทศไทยในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจลดลง ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะสามารถใช้มาตรการป้องกันเพื่อที่จะบรรเทาผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อการประกอบธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากความตกลงรับขนส่งผู้โดยสารระหว่างสายการบิน (Interline) บางส่วนมาจากทวีปยุโรป ดังนั้นปัจจัยภายนอก ในทางลบต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการเดินทางจากทวีปยุโรป อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.6 บริษัทย่อยและบริษัทร่วม ได้รับสัมปทานเพื่อให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการบินที่สนามบินสุวรรณภูมิ

บริษัทย่อยและบริษัทร่วมได้เข้าทำสัญญากับทอท.เพื่อให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบิน ณ สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งรวมถึงการให้บริการคลังสินค้าการให้บริการภาคพื้นดิน และการให้บริการครัวการบินโดยสัญญาสัมปทานมีกำหนดระยะเวลา 20 ปี โดยจะสิ้นสุดในวันที่ 27 กันยายน 2569

ปี 2562 รายได้จาก BFS Ground และ BAC คิดเป็นร้อยละ 8.4 และร้อยละ 3.6 ของรายได้รวมของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าสัญญาเหล่านี้

สัญญาใดสัญญาหนึ่ง หรือหลายสัญญารวมกันจะไม่ถูกยกเลิกก่อนครบกำหนดระยะเวลา และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาหรือเมื่อมีการเลิกสัญญาดังกล่าวแล้วหากบริษัทย่อยและบริษัทร่วมไม่สามารถต่อหรือขยายอายุสัญญาได้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมจะไม่มีสิทธิในการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องภายใต้สัญญาดังกล่าวได้ ซึ่งจะทำให้บริษัทฯ สูญเสียกระแสรายได้ จากกิจการดังกล่าวและจะนำมาซึ่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.7 การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมอาจจะส่งผลกระทบการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตของบริษัทฯ และทำให้บริษัทฯ มีต้นทุนเพิ่มขึ้น

ธุรกิจสายการบินถูกกำกับดูแลโดยกฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีความเข้มงวดมากขึ้นในอนาคต กฎหมายและระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามากำกับดูแลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงที่เกิดจากเครื่องบิน การใช้และครอบครองวัตถุดิบอันตราย การปล่อยก๊าซของเสีย การกำจัดสิ่งเจือปนในสิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ โดยประเทศต่าง ๆ ได้ออกคำสั่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงและการปล่อยก๊าซของเสียที่เกิดจากเครื่องบิน และอายุของเครื่องบิน กฎหมายสิ่งแวดล้อมเหล่านี้โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะทางเสียงและทางอากาศ ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วและเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าอาจพัฒนาไปใน

แนวทางที่จะกำหนดให้ยกเลิกการใช้เครื่องบินบางแบบ หากเครื่องบินเหล่านั้นไม่มีคุณสมบัติเป็นไปตามที่กฎหมายสิ่งแวดล้อมกำหนด ข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านี้อาจทำให้บริษัทฯ มีภาระต้นทุนในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และมีข้อจำกัดในการประกอบกิจการสายการบิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเครื่องบินแบบใหม่ที่น่าสนใจจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมตลอดอายุการใช้งานการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าวอาจทำให้ค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น หรือจำกัดความสามารถของบริษัทฯ ในการขยายการดำเนินงานของบริษัทฯ ต่อไป

1.8 ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงของบริษัทฯ จะเพิ่มขึ้น ตามอายุของฝูงบิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 อายุโดยเฉลี่ยของเครื่องบินของบริษัทฯ คือ 10.2 ปีโดยทั่วไปค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินที่มีอายุการใช้งานมานานจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินที่ใหม่กว่า ดังนั้น เมื่อฝูงบินของบริษัทฯ มีอายุการใช้งานมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะต้องมีการบำรุงรักษามากขึ้น และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเครื่องบินของบริษัทฯ ก็จะปรับสูงขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน ทั้งในส่วนของการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) และอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ (ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ ของบริษัทฯ

ยังคงที่) ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอาจมีผลกระทบ ในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

โดยปกติเครื่องบินลำที่มีอายุการใช้งานมานาน จะมีอุปกรณ์ภายในห้องโดยสารที่มีอายุการใช้งาน จะต้องการการบำรุงรักษาบ่อยขึ้นด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อตารางการบิน และความพึงพอใจของลูกค้า รวมทั้งทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อสายการบินของบริษัทฯ ซึ่งแต่ละกรณีข้างต้นอาจลดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ลงได้

1.9 บริษัทฯ อาจก่อหนี้อย่างมีนัยสำคัญในอนาคตเพื่อระดมทุนในการจัดหาเครื่องบิน เพื่อใช้เป็นการลงทุน หรือใช้ในแผนขยายธุรกิจ

ที่ผ่านมา บริษัทฯ เช่าเครื่องบินส่วนใหญ่ตามสัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease) อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ อาจพิจารณาซื้อเครื่องบินที่จำเป็นส่วนหนึ่งในอนาคต ซึ่งหากบริษัทฯ ตัดสินใจซื้อเครื่องบิน บริษัทฯ อาจต้องระดมเงินทุน และก่อหนี้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้บริษัทฯ อาจจะต้องเจรจาสัญญากับผู้ขายใหม่ หรืออาจจะถือว่าบริษัทฯ ผิดสัญญาภายใต้สัญญาซื้อขายเครื่องบินดังกล่าว นอกจากนี้ บริษัทฯ อาจต้องกู้ยืมเงิน เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการ โดยหากบริษัทฯ ไม่สามารถระดมทุนเพื่อซื้อเครื่องบินใหม่บนข้อกำหนดและเงื่อนไขที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อ

ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทฯ และอาจทำให้แผนการขยายฝูงบินล่าช้า นอกจากนี้ สัญญาสินเชื่อในอนาคตของบริษัทฯ อาจมีข้อกำหนดที่จำกัดกิจกรรมการดำเนินงานและกิจกรรมทางการเงินของบริษัทฯ และอาจกำหนดให้บริษัทฯ ต้องนำทรัพย์สินไปวางเป็นหลักประกัน ทั้งนี้ ความสามารถในการชำระหนี้และจัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุนที่ตามแผนการของบริษัทฯ จะขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจ และความสามารถในการสร้างรายได้เพียงพอเพื่อชำระหนี้ ซึ่งมีความไม่แน่นอนและอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ

1.10 บริษัทฯ อาจไม่ประสบความสำเร็จในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจ

กลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ ประกอบไปด้วยการเพิ่มจำนวนเครื่องบิน การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินเดิมที่บริษัทฯ ให้บริการ การเปิดเส้นทางการบินใหม่ที่บริษัทฯ ให้บริการเองและที่เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายเส้นทางการบินที่ขยายออกไปตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) และกระตุ้นการเติบโตในตลาดที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่เดิม ทั้งนี้ ความสำเร็จในกลยุทธ์ทางธุรกิจนั้นมีความสำคัญต่อความสำเร็จของบริษัทฯ

การเพิ่มจำนวนเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ ขึ้นอยู่กับการได้รับการจัดสรรเวลาเข้าออกของเครื่องบิน (Slot) ที่เหมาะสมในสนามบินที่ตั้งอยู่ในตลาดเป้าหมายในลักษณะที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการบริหารต้นทุนของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ จำเป็นต้องได้รับสิทธิการบิน และการจัดสรรเวลาเข้าออกของเครื่องบิน (Slot) ในสนามบินใด ๆ ก่อนที่จะเริ่มให้บริการเส้นทางการบินใหม่ได้ การเพิ่มจำนวนเส้นทางการบิน การเพิ่มจำนวนเที่ยวบินในเส้นทางการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่ยังขึ้นอยู่กับความสามารถของบริษัทฯ ที่จะได้รับการจัดสรรเวลาขึ้นและลงจอด (Slot) เพิ่มเติมในสนามบินของเส้นทางการบินดังกล่าว ซึ่งรวมถึงสนามบินสุวรรณภูมิ

สนามบินสมุย สนามบินเชียงใหม่ และสนามบินที่บริษัทฯ มีเส้นทางการบินทุกแห่ง ทั้งนี้ การไม่ได้รับสิทธิการบิน การไม่ได้รับการจัดสรรช่วงเวลาการนำเครื่องบินขึ้นและลงจอด (Slot) ในสนามบินใด ๆ การไม่ได้รับอนุญาตต่าง ๆ หรือการไม่สามารถเข้าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Code Share Agreement) เพิ่มเติม หรือการไม่สามารถขอเพิ่มช่วงเวลาการนำเครื่องบินขึ้นและลงจอดในสนามบินใด ๆ เพิ่มเติม ดังกล่าวข้างต้นอาจส่งผลกระทบต่อทางผลตอบแทน ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ คาดหมายว่าเส้นทางการบินหลายเส้นทางที่บริษัทฯ วางแผนเปิดให้บริการในอนาคต การให้บริการในเส้นทางการบินใหม่อาจทำให้บริษัทฯ ต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มให้บริการ ทั้งนี้ ในระยะแรก บริษัทฯ อาจมีอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) ต่ำ และอาจจำเป็นต้องเสนอค่าโดยสารราคาพิเศษในเส้นทางการบินใหม่ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทางผลตอบแทนในการทำกำไรจากเส้นทางการบินใหม่นี้ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังวางแผนที่จะขยายฝูงบินให้กลายเป็น 40 ลำ ภายในวันที่

31 ธันวาคม 2562 หากบริษัทฯ ไม่ประสบความสำเร็จในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจได้ บริษัทฯอาจต้องเลื่อนกำหนดเวลาหรือยกเลิกการรับมอบเครื่องบินเหล่านี้และอาจต้องจ่ายค่าชดเชยความเสียหายซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ รวมถึง

- สภาวะทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศไทย ภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคอื่นทั่วโลก รวมทั้งสภาวะตลาดทุนของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก
- อุปสงค์ของการคมนาคมขนส่งทางอากาศในภูมิภาค
- อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดการบินในประเทศไทย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ความสามารถของบริษัทฯในการควบคุมต้นทุนการดำเนินงานและบริหารกิจการขนาดใหญ่กว่าเดิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การได้รับใบอนุญาตสิทธิการบินเพิ่มเติมสำหรับตลาดที่บริษัทฯ วางเป้าหมายในทางภูมิศาสตร์เพื่อการขยายเส้นทางการบิน
- ความสามารถของบริษัทฯในการว่าจ้างฝึกอบรมและรักษาจำนวนของนักบิน พนักงานต้อนรับ และวิศวกรประจำเครื่องบินของบริษัทฯ อย่างเพียงพอ
- ความสามารถของบริษัทฯ ในการจัดหาและรับมอบเครื่องบินในเวลาอันสมควร และ
- ความสามารถของบริษัทฯในการระดมเงินทุนที่จำเป็นเพื่อใช้ในการขยายธุรกิจภายใต้ต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นหลายปัจจัยนั้นอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ ดังนั้นบริษัทฯ จึงไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯจะสามารถขยายธุรกิจในตลาดที่ให้บริการอยู่ได้สำเร็จ หรือสามารถสร้างตลาดใหม่ขึ้นมาได้ ซึ่งความล้มเหลวในการปรับใช้กลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.11 ความสามารถในการกำหนดค่าโดยสารของ บริษัทฯ ถูกจำกัดอัตราค่าโดยสารขั้นสูงที่กำหนดโดยรัฐบาล

ในฐานะบริษัทสายการบิน บริษัทฯ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยรัฐบาลผ่านกรมการบินพลเรือนและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งกรมการบินพลเรือนเป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีหน้าที่กำกับดูแลภาคการบินของประเทศไทย โดยเป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่จำเป็นในการให้บริการเที่ยวบินของ บริษัทฯ และเป็นผู้กำหนดอัตราขั้นสูงสำหรับค่าโดยสารเส้นทางการบินภายในประเทศที่ขายในประเทศไทย กำกับดูแลค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับบริการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าภายในประเทศแบบประจำ

รวมถึงเป็น ผู้ทำความเข้าใจการขนส่งทางอากาศแบบทวิภาคีระหว่างประเทศกับประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ ค่าโดยสารภายใน ประเทศของบริษัทฯ จะต้องไม่เกินอัตราค่าโดยสารที่กำหนดโดยกรมการบินพลเรือน เนื่องการเปลี่ยนแปลงในทางลบใด ๆ ในนโยบายเหล่านี้ นอกเหนือจากกฎระเบียบและนโยบายอื่น ๆ ที่ใช้กำกับดูแลการดำเนินการสายการบิน อาจส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.12 ความผันผวนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

เนื่องจากบริษัทฯ มีการทำธุรกิจในหลายประเทศ จึงมีรายได้และค่าใช้จ่ายเป็นสกุลเงินหลายสกุล ที่สำคัญคือ สกุลเงินบาท และเหรียญสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม สัญญาซ่อมบำรุง สัญญาเช่าเครื่องบิน สัญญาการจัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบิน สัญญาการประกันภัยโดยส่วนใหญ่ รวมทั้งสัญญาจัดหาอะไหล่เครื่องบินเกือบทั้งหมดของบริษัทฯ เป็นสกุลเงินเหรียญสหรัฐฯ ทั้งนี้ค่าเงินของสกุลเงินหลายสกุล มีความผันผวนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อบริษัทฯ โดยขึ้นอยู่กับสถานะเงินตราต่างประเทศของบริษัทฯ ทั้งด้านรายได้และค่าใช้จ่ายบริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่าบริษัทฯ จะจัดให้มีการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวได้ หรือการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวจะสามารถจัดทำได้อย่างได้ต้นทุนที่เหมาะสมในเชิงพาณิชย์ หรือสามารถป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทฯ อาจมีภาระทางการเงินเพิ่มในสกุลเหรียญสหรัฐฯ ในอนาคต ซึ่งอาจรวมถึงการกู้ยืมเพื่อซื้อเครื่องบินในอนาคต ด้วยเหตุนี้ การอ่อนค่าลงของสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินต่างประเทศเหล่านี้ อาจทำให้ภาระหนี้สินของบริษัทฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งบริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า บริษัทฯ จะสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอที่จะชดเชยภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ดังนั้น ความผันผวนของค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินต่างประเทศจึงอาจส่งผลกระทบต่อในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

1.13 บริษัทฯ เผชิญกับความเสียหายบางประการที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ และอาจเผชิญกับอุปสรรคในการทำมรดกมรดกประกันภัยที่มีเงื่อนไขที่ยอมรับได้ในเชิงพาณิชย์ หรืออาจไม่สามารถจัดหาประกันภัยได้เลย

การประกันภัยเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินธุรกิจสายการบินและสนามบิน ทั้งนี้ การก่อการร้าย หรือเหตุการณ์ที่มีผลกระทบในระดับโลกอื่น ๆ อาจมีผลทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถทำประกันภัยเกี่ยวกับการบินในความเสี่ยงบางประเภท หรืออาจทำประกันภัยได้ในวงเงินประกันภัยที่ลดลง ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนที่กำหนดโดยผู้ให้เช่าเครื่องบินของบริษัทฯ หรือตามกฎหมายระเบียบของรัฐบาล การที่บริษัทฯ ไม่สามารถทำมรดกมรดกประกันภัยในการประกอบธุรกิจโดยทั่วไป หรือในสินทรัพย์บางอย่างของบริษัทฯ ภายใต้อำนาจและข้อกำหนดที่ยอมรับได้ในเชิงพาณิชย์ หรือไม่สามารถทำมรดกมรดกประกันภัยได้เลยอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

บริษัทฯ ไม่สามารถรับประกันได้ว่า ความคุ้มครองภายใต้มรดกมรดกประกันภัยของบริษัทฯ จะเพียงพอกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ในกรณีที่ความเสียหายที่แท้จริงสูงกว่าจำนวนเงินที่ทำประกันภัยไว้ บริษัทฯ อาจต้องรับภาระความเสียหายจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้ บริษัทฯ ไม่ได้ทำประกันภัยความเสี่ยงบางประเภท ซึ่งรวมถึงการประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก และการสูญเสียกำไรหรือรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสายการบินอื่นในอุตสาหกรรม ซึ่งมักจะไม่ได้ทำประกันภัยในเรื่องดังกล่าวไว้เช่นกัน ในกรณีที่เกิดภัยที่ไม่ได้ทำประกันภัยไว้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบ

2. ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการบิน

2.1 ในช่วงภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว อุตสาหกรรมการบินมีแนวโน้มที่จะมีผลประกอบการถดถอย

ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยาก และเนื่องจากอุตสาหกรรมการบินมีลักษณะเฉพาะตัวคือมีอัตรากำไรต่ำและมีต้นทุนคงที่สูง ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ซึ่งรวมถึงค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเครื่องบิน ค่าบริหารจัดการเครื่องบินและค่าธรรมเนียมการเดินทางอากาศ ต้นทุนทางการเงิน ค่าเช่าดำเนินงานเครื่องบิน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานสำหรับนักบิน ลูกเรือ และบุคลากรที่ทำงานระดับภาคพื้นดิน ไม่ได้เปลี่ยนแปลงตามอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) ในขณะที่รายได้ที่เกิดจากเที่ยวบินหนึ่งจะสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวน

ผู้โดยสารหรือสินค้าที่รับขน และโครงสร้างค่าโดยสาร ดังนั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงด้านจำนวนผู้โดยสารในตลาดที่เกี่ยวข้อง หรือมีการเปลี่ยนแปลงด้านราคา ด้านอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) หรือการเดินทางรูปแบบอื่น ๆ ที่เชื่อมต่อกัน (Traffic Mix) อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ ผลขาดทุนเล็กน้อยในระดับรายได้ที่คาดการณ์ไว้สามารถส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทฯ

2.2 ข้อจำกัดของสนามบินในกรุงเทพฯ และสนามบิน อื่น ๆ ในประเทศไทย อาจทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถเพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำต่อวัน ปรับปรุงการตรงต่อ เวลาของเที่ยวบิน และให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพได้

ถึงแม้ว่าโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานของการบินเชิงพาณิชย์ในประเทศไทยจะมีการพัฒนาขึ้นอย่างมาก โดยมีการเปิดใช้สนามบินสุวรรณภูมิในเดือนกันยายน 2549 และเปิดใช้สนามบินดอนเมืองอีกครั้งสำหรับเที่ยวบินภายในประเทศในเดือนมีนาคม 2550 แต่ทรัพยากรในหลายภาคส่วนของอุตสาหกรรมการบินเชิงพาณิชย์ ซึ่งรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของสนามบินและระบบควบคุมการจราจรทางอากาศยังไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ความสามารถของบริษัทฯ ในการเพิ่มอัตราการใช้เครื่องบินต่อลำต่อวัน การปรับปรุงความตรงต่อเวลาของเที่ยวบิน และการให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในอนาคต ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ ได้แก่

- จำนวนเครื่องบินที่สามารถลงจอดได้ ความจุผู้โดยสารในอาคารผู้โดยสาร และความหนาแน่นของการจราจรทางอากาศในสนามบินที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการการบินที่บริษัทฯ ให้บริการอยู่โดยเฉพาะสนามบินสุวรรณภูมิ และสนามบินภูเก็ต

- คุณภาพของการบริหารจัดการของสนามบินในประเทศไทยโดยผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้อง
- คุณภาพของการควบคุมการจราจรทางอากาศของประเทศ
- คุณภาพของระบบนำร่องและการดำเนินการควบคุมภาคพื้นดินในสนามบินในประเทศไทย
- ข้อจำกัดด้วยความยาว และ/หรือความแข็งแรงของทางวิ่ง (runway) ซึ่งจำกัดน้ำหนักบรรทุกสูงสุดของเครื่องบินของบริษัทฯ
- คุณภาพของสาธารณูปโภคพื้นฐานในสนามบินระดับภูมิภาคที่บริษัทฯ ให้บริการเที่ยวบินอยู่
- การเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัย

หากปัจจัยที่กล่าวไปแล้วข้างต้นไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อาจส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการขยายเครือข่ายเส้นทางการบินหรือการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินของบริษัทฯ การปรับปรุงเที่ยวบินให้ตรงต่อเวลา และการให้บริการขนส่งทางอากาศอย่างปลอดภัย นอกจากนี้ ธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบในทางลบ

2.3 อุตสาหกรรมการบินเผชิญความเสี่ยงจากเหตุการณ์ที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น การก่อการร้าย การระบาดของโรคติดต่อ และภาวะอากาศเลวร้าย

การก่อการร้ายส่งผลกระทบในทางลบต่ออุตสาหกรรมการบิน โดยผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมถึงการที่ต้นทุนด้านการรักษาความปลอดภัยและการประกันภัยที่เพิ่มขึ้น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการก่อการร้ายในอนาคตที่เพิ่มขึ้น การปิดสนามบิน การยกเลิกเที่ยวบินและความล่าช้าของเที่ยวบินอันเนื่องมาจากการละเมิดมาตรการรักษาความปลอดภัยและความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และการลดลงของจำนวนผู้โดยสารและผลตอบแทน อันเนื่องมาจากอุปสงค์ของการเดินทางทางอากาศทั่วโลกลดลง ทั้งนี้ การก่อการร้าย หรือความหวาดกลัวว่าจะเกิดการก่อการร้าย หรือเหตุการณ์ ที่ส่งผลกระทบในระดับโลกอื่น ๆ อาจทำให้อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) และผลตอบแทนลดลง และอาจทำให้ต้นทุนของอุตสาหกรรมการบินรวมถึงบริษัทฯ เพิ่มขึ้น ซึ่งถ้าเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นในอนาคต ธุรกิจฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ จะได้รับผลกระทบในทางลบ

การระบาดของโรคติดต่อประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดรับมือกับความเสี่ยงที่จะเกิดโรคระบาด อาจทำให้การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ติดขัดซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ

ภาวะอากาศในช่วงฤดูมรสุมหรือช่วงที่เกิดสภาวะอากาศแปรปรวนในประเทศไทยหรือประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวพันต่าง ๆ อาจถูกยกเลิกหรือต้องเลื่อนเวลาจากกำหนดการเดิม ทั้งนี้ ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติหลายครั้งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งรวมถึงสึนามิและอุทกภัยในกรณีที่ บริษัทฯ ยกเลิกเที่ยวบินหรือเลื่อนเวลาจากกำหนดการเดิมเนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวนนั้น รายได้และผลกำไรของ บริษัทฯ จะลดลงและถึงแม้ว่าเหตุการณ์เหล่านี้จะอยู่นอกเหนือการควบคุมของบริษัทฯ แต่ผู้โดยสารอาจเห็นว่า บริษัทฯ ต้องรับผิดชอบในความล่าช้าและการยกเลิกเที่ยวบินที่เกิดขึ้น ซึ่งบริษัทฯ อาจเสื่อมเสียชื่อเสียงซึ่งส่งผลให้เสียลูกค้า และส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และโอกาสทางธุรกิจของบริษัทฯ นอกจากนี้ สภาพอากาศแปรปรวนในประเทศต่าง ๆ หรือในภูมิภาคอื่น ๆ ซึ่งผู้โดยสารที่มาใช้บริการในเส้นทางการบินของบริษัทฯ มาจากประเทศหรือภูมิภาคดังกล่าวอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อจำนวนผู้โดยสารบนเที่ยวบินของบริษัทฯ

2.4 อุตสาหกรรมการบินอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ความปลอดภัยและมาตรฐานการบินในระดับสากล

อุตสาหกรรมการบิน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลความปลอดภัย และมาตรฐานการบินในระดับสากล ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ในระดับสากลเป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแล หากพบว่ามี ข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย (Significant Safety Concerns) จะถูกปรับลดสถานะความปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมกับประเทศ หน่วยงานที่กำกับดูแลกิจการด้านการบิน รวมทั้งสายการบิน ด้วย เช่น การถูกระงับการเพิ่มเส้นทางการบิน การจำกัด

จำนวนเที่ยวบิน การจำกัดตารางการบิน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ ความสามารถในการแข่งขัน และทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้นยังจำกัดโอกาสในการขยาย ธุรกิจ การทำกำไรของธุรกิจ อัตราค่าเช่าเครื่องบินและ เบี้ยประกัน ตลอดจนเงื่อนไขการซ่อมบำรุงจะมีความเข้มงวด มากขึ้นอีกด้วย และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของ ผู้ใช้บริการ เนื่องจากความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ ลูกค้าพิจารณาเลือกใช้บริการ

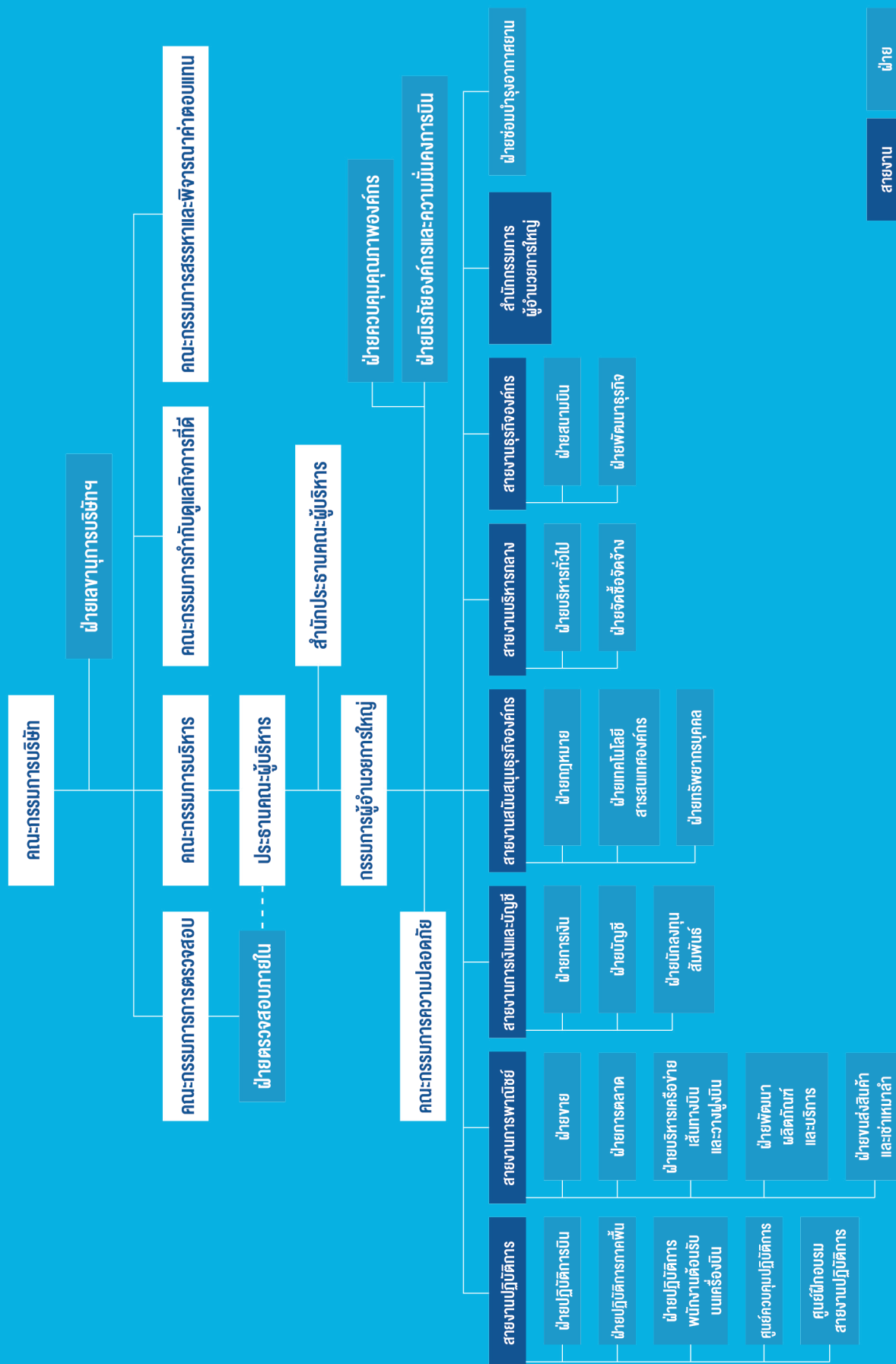

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

93

โครงสร้างการจัดการ

คณะกรรมการของบริษัทฯ

คณะกรรมการของบริษัทฯ ประกอบด้วย คณะกรรมการจำนวน 5 ชุด คือ คณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. คณะกรรมการบริษัท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการบริษัทฯ มีจำนวนทั้งสิ้น 11 ท่าน ประกอบด้วยกรรมการที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 ท่าน กรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 ท่าน คณะกรรมการอิสระ จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	พลอากาศเอกเกษร โจนัน	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ
2	นายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ	รองประธานกรรมการ / กรรมการบริหาร / ประธานคณะผู้บริหาร / กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
3	พลตำรวจโทวิษณุ ปราสาททองโอสถ	กรรมการ
4	นายประดิษฐ์ กิจกุล	กรรมการ / กรรมการบริหาร
5	พลเอกวิชิต ยาทิพย์ ⁽¹⁾	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ
6	นายศรีภพ สารสาส ⁽²⁾	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
7	นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการ / กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ
8	นางนฤมล น้อยอ่ำ	กรรมการ
9	นางอาริญา ปราสาททองโอสถ ⁽³⁾	กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
10	นายอนวัช สิละวิวัฒน์วัฒนา	กรรมการ / กรรมการบริหาร
11	นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรทรัพย์ ⁽⁴⁾	กรรมการ / กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ

หมายเหตุ:

- (1) พลเอก วิชิต ยาทิพย์ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ วันที่ 6 พฤษภาคม 2562
- (2) นายศรีภพ สารสาส ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62
- (3) นางอาริญา ปราสาททองโอสถ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62
- (4) นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรทรัพย์ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

● ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. คณะกรรมการบริษัท จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ และตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมีอำนาจกระทำการใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด หรือกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
2. ปฏิบัติตามข้อกำหนดและข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ
3. กำหนดนโยบาย และให้ความเห็นชอบในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ ในภาพรวม เช่น วิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ กลยุทธ์ รวมถึงอนุมัติแผนธุรกิจ งบประมาณประจำปี แผนการลงทุน และการตัดสินใจทางการเงิน เป็นต้น
4. ติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจการเป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้
5. จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นลายลักษณ์อักษร และให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว คณะกรรมการฯ ควรทบทวนนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
6. ส่งเสริมให้มีการกำหนดจรรยาบรรณธุรกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนเข้าใจถึงมาตรฐานด้านจริยธรรมที่บริษัทฯ ใช้ในการดำเนินธุรกิจ และติดตามให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าวอย่างจริงจัง

● ด้านการเงิน

1. จัดให้มีระบบการรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือ
2. จัดให้มีการทำงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของบริษัทฯ เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทฯ ต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนนั้นให้เสร็จก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

● ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. จัดให้มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสม โดยจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบระบบดังกล่าว และทบทวนระบบการควบคุมภายในอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
2. จัดให้มีนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) การจัดการและควบคุมความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งองค์กร
3. ทบทวนระบบหรือประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

- **ด้านทรัพยากรบุคคล**

เกี่ยวกับกรรมการบริษัทฯ

1. กลั่นกรองรายชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทฯ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้ง
2. กลั่นกรองรูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ และกรรมการชุดย่อย เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้ความเห็นชอบ
3. คณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็น “กรรมการอิสระ” เพื่อให้กรรมการอิสระของบริษัทมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของบริษัท โดยความเป็นอิสระอย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง ไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว ทั้งนี้ ในปี 2562 คณะกรรมการอิสระของบริษัท ไม่มีท่านใดดำรงตำแหน่งเกิน 9 ปี
4. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้กรรมการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ โดยควรกำหนดจำนวนบริษัทที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัท ซึ่งไม่ควรเกิน 5 บริษัท จดทะเบียน ทั้งนี้ เนื่องจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทอาจลดลง หากจำนวนบริษัทที่กรรมการไปดำรงตำแหน่งมีมากเกินไป

เกี่ยวกับประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้ำนวยการใหญ่

1. ให้ความเห็นชอบคุณสมบัติที่เหมาะสม วิธีการสรรหา หลักเกณฑ์ในการสรรหา ตลอดจนรูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้ำนวยการใหญ่
2. ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ และผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้ำนวยการใหญ่
3. ให้ความเห็นชอบการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนประจำปีสำหรับประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้ำนวยการใหญ่

เกี่ยวกับโครงสร้างองค์กร หลักเกณฑ์การปรับเงินเดือน และแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

1. ให้ความเห็นชอบรูปแบบโครงสร้างองค์กรระดับบน ตลอดจนขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบสำหรับผู้บริหารของระดับดังกล่าว
2. ให้ความเห็นชอบโครงสร้างเงินเดือนและหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือนประจำปีของบริษัทฯ
3. ให้ความเห็นชอบแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession plan) สำหรับตำแหน่งประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้ำนวยการใหญ่

- **ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์**

1. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ และการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ให้ถูกต้องครบถ้วน
2. รายงานให้บริษัทฯ ทราบถึงการมีส่วนได้เสียของตนหรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงความโปร่งใส จึงให้มีการรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล
3. กรรมการอิสระควรส่งหนังสือยืนยันให้กับบริษัทฯ เพื่อรับรองความเป็นอิสระของตนตามคำจำกัดความของบริษัทฯ ในวันที่กรรมการอิสระยอมรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและทุกๆ ปีหลังจากนั้น

- **ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น**

จัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม สม่ำเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นมาตรฐานและโปร่งใส

- **ด้านการลงทุน**

1. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนในทุกกรณี โดยอยู่ในระดับความเสี่ยงที่บริษัทฯ ยอมรับได้
2. มอบอำนาจให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อครั้ง และให้คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ จัดทำรายงานการอนุมัติการลงทุนให้คณะกรรมการบริษัทฯ รับทราบ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวโยงกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

- **ด้านอื่น ๆ**

1. แต่งตั้งเลขานุการบริษัทฯ ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
2. จัดให้มีกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อย ตลอดจนให้ความเห็นชอบข้อเสนอของกรรมการชุดย่อยในการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรให้มีความเป็นปัจจุบัน และเหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ข้อกำหนด พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นใด ที่กำกับดูแลบริษัทฯ

ทั้งนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย และไม่รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับรายการเกี่ยวโยงกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น ไม่รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่ข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ต้องขออนุมัติจากมติที่ประชุม ผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริษัทฯ ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใด กับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการขออนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบาย และหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุม ผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

2. คณะกรรมการบริหาร

เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพทันกับสถานการณ์ เกิดประโยชน์สูงสุดกับบริษัทฯ คณะกรรมการบริษัทฯ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่านและกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริหารเป็นระยะเวลา 3 ปีรายชื่อคณะกรรมการบริหารมีดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสก	กรรมการบริหาร
2	นายประดิษฐ์ ศึกษกุล	กรรมการบริหาร
3	นายอนวัช สิละวัฒนวัฒนา	กรรมการบริหาร

ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

- **ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล**

1. กำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ เพื่อนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ
2. ทบทวนแผนธุรกิจ แผนงบประมาณ รายจ่ายประจำปี แผนการลงทุน และแผนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility (CSR)) ของบริษัทฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้และนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ
3. กำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯให้เป็นไปตามแผนงานต่าง ๆ ที่วางไว้ รวมทั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนกฎระเบียบ ข้อบังคับของบริษัทฯ
4. พิจารณารายงานสรุปผลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อทราบทุกไตรมาส

- **ด้านการเงิน**

1. อนุมัติรายจ่ายเพื่อการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อการกุศล ซึ่งอยู่นอกงบประมาณประจำปี ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท ยกเว้น รายจ่ายลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ประเภทที่ดินและ/หรือ สิ่งปลูกสร้าง รวมจนถึงสิทธิการเช่าในที่ดินและ/หรืออาคาร ซึ่งต้องจดทะเบียนสิทธิการเช่ากับสำนักงานที่ดินจะต้องได้รับอนุมัติการลงทุนจากคณะกรรมการบริษัทฯ ในทุกกรณี

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2556 คณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไขขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร โดยให้เพิ่มเติมการอนุมัติการลงทุนและค่าใช้จ่ายในกรณีจำเป็นเร่งด่วน เพื่อให้การบริหารกิจการของบริษัทฯ เป็นไปด้วยดี กรรมการผู้อำนวยการใหญ่สามารถอนุมัติรายจ่ายเพื่อการลงทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อการกุศล ซึ่งอยู่นอกงบประมาณประจำปีในวงเงินที่กล่าวข้างต้นไปก่อนได้ และให้นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อให้สัตยาบันในภายหลัง

2. อนุมัติหรือทบทวนวงเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยดังกล่าวจะต้องไม่มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแม่ถือหุ้นเกินร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วในบริษัทย่อยดังกล่าว และให้รายงานให้คณะกรรมการบริษัทฯ ทราบในการประชุมครั้งถัดไป

- **ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง**

กำกับดูแลให้บริษัทฯ มีระบบปฏิบัติการควบคุมภายใน และระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม รัดกุม และเป็นไปตามข้อเสนอแนะทั้งเชิงของคณะกรรมการตรวจสอบ

- **ด้านทรัพยากรบุคคล**

1. กลั่นกรองและทบทวนรูปแบบโครงสร้างองค์กร และขอบเขตอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบระดับบน (ระดับผู้อำนวยการใหญ่) เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. ให้ความเห็นชอบแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession plan)
3. ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย หรือปลดผู้บริหารตั้งแต่ตำแหน่งระดับรองผู้อำนวยการใหญ่ ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณากำหนดรายชื่อกิจกรรมของบริษัทย่อย และกรรมการผู้จัดการของบริษัทย่อย เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของบริษัทย่อยในการนำรายชื่อดังกล่าวผ่านขั้นตอนอนุมัติตามกฎหมาย หรือตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับของแต่ละบริษัทต่อไป
4. กลั่นกรองและทบทวนโครงสร้างเงินเดือน (Pay Scale) และหลักการการปรับเงินเดือนประจำปีของบริษัทฯ และบริษัทย่อย (ทั้งนี้ไม่รวมตำแหน่งประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่) เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ

- **ด้านการลงทุน**

1. มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุน ในวงเงินไม่เกิน 500 ล้านบาทต่อครั้ง
2. ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวโยงกับบริษัทฯ ผู้บริหารหรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหารนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

- **ด้านอื่น ๆ**

1. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทฯ
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการบริหารเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการบริหารเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นไม่สามารถใช้กับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย และไม่รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับรายการเกี่ยวโยงกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียนตามกฎหมายของตลาด หลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และบริษัทจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของตลาด หลักทรัพย์ฯ หรือประกาศอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ นอกจากนี้ อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้น ไม่รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่ข้อบังคับบริษัทฯ กำหนดให้ต้องขออนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และคณะกรรมการบริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริหารไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ใน ลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

3. คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด โดยประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และตลาดหลักทรัพย์ฯ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารบริษัทฯ ซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายศรีภพ สารสาส	ประธานกรรมการตรวจสอบ
2	พลเอกวิชิต ยาภิพย์ ⁽¹⁾	กรรมการตรวจสอบ
3	นายสทรรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการตรวจสอบ
4	คุณสมบุรณ์ กิตติญาณกริพย์ ⁽²⁾	กรรมการตรวจสอบ

หมายเหตุ:

- (1) พลเอก วิชิต ยาภิพย์ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ วันที่ 6 พฤษภาคม 2562
- (2) นายสมบุรณ์ กิตติญาณกริพย์ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62

นายศรีภพ สารสาส เป็นประธานกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทฯ โดยมีนายคุณไพบโรจน์ ฉันทศิลา เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

- **ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล**

สอบทานให้บริษัทฯ ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ

- **ด้านการเงิน**

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานและการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทฯ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ โดยการประสานงานกับผู้ตรวจสอบบัญชีภายนอกและผู้บริหารที่รับผิดชอบจัดทำรายงานทางการเงินตามกรอบระยะเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานราชการ กำหนด
2. พิจารณา คัดเลือก และเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม ด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง รวมถึงเสนอถอดถอนผู้สอบบัญชีในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
3. จัดให้มีกระบวนการรับแจ้งเบาะแสจากพนักงานเกี่ยวกับรายการในงบการเงินที่ไม่เหมาะสมหรือประเด็นอื่น ๆ โดยต้องทำให้ผู้แจ้งเบาะแสมั่นใจว่ามีกระบวนการสอบสวนที่เป็นอิสระ และมีการดำเนินการในการติดตามที่เหมาะสม

● ด้านการควบคุม และการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยสอบทานร่วมกับผู้ตรวจสอบอิสระภายนอกและผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบควรพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน
2. สอบทานหลักฐานการไต่สวนภายในเมื่อมีข้อสงสัยหรือสันนิษฐานว่าอาจมีการทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือความบกพร่องสำคัญในระบบการควบคุมภายใน และนำเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาต่อไป
3. สั่งการและสอบทานหลักฐานหากมีข้อสงสัยว่าอาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อกำหนดใด ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งมีหรืออาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ อย่างมีนัยสำคัญ
4. ว่าจ้างหรือนำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาสนับสนุนงานตรวจสอบและสอบสวน โดยปฏิบัติตามระเบียบของบริษัทฯ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยบริษัทฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่าย
5. ในกรณีที่บริษัทฯ มีหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ เอง คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน แต่ในกรณีที่บริษัทฯ ใช้บริการหน่วยงานภายนอกเป็นผู้ให้บริการด้านการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจให้ความเห็นชอบการว่าจ้างและกำหนดค่าธรรมเนียมตอบแทนการว่าจ้างดังกล่าว
6. สอบทานให้บริษัทฯ มีระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม ครอบคลุมทั้งองค์กร และเสนอแนะแนวทางในการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
7. สอบทานการรายงานการบริหารความเสี่ยง และติดตามความเสี่ยงที่สำคัญ และนำเสนอรายงานความเห็นที่เกี่ยวกับความพอเพียงของระบบ และการควบคุมความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณา

● ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฯ

● ด้านอื่น ๆ

1. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องมีรายละเอียดตามประกาศตลาดหลักทรัพย์ฯ และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี โดยกฎบัตรดังกล่าวควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตของการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และมีข้อกำหนดที่รองรับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเพียงพอ เช่น การจ้างผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในเรื่องที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะด้าน โดยบริษัทฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เป็นต้น ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่ามีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ให้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

4. คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 3 ท่าน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องเป็นกรรมการอิสระ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	พลเอก วิจิต ยาทิพย์ ⁽¹⁾	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
2	นายศรีภพ สารสาส ⁽²⁾	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
3	นายสมบุญ กิตติยานกริพย์	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
4	นางอาริญา ปราสาททองโอสถ ⁽³⁾	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

พลเอก วิจิต ยาทิพย์⁽¹⁾ เป็นประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยมีนางสาวตรีศรัณย์ สีตกะสิน เลขานุการบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

หมายเหตุ:

- (1) พลเอก วิจิต ยาทิพย์ ลาออกจากตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 6 พฤษภาคม 2562
- (2) นายศรีภพ สารสาส ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/62
- (3) นางอาริญา ปราสาททองโอสถ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/62

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

● ด้านทรัพยากรบุคคล

เกี่ยวกับกรรมการบริษัทฯ

1. กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของกรรมการบริษัทฯ วิธีการสรรหา และหลักเกณฑ์ในการสรรหากรรมการบริษัทฯ รวมทั้งดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาสั่งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งต่อไป
2. พิจารณารูปแบบ หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทน และกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ กรรมการชุดย่อย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ก่อนเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา โดยรูปแบบ หลักเกณฑ์ และอัตราค่าตอบแทนเหล่านั้น ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับความรับผิดชอบ และผลการดำเนินงาน ในลักษณะที่สามารถจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพและศักยภาพไว้ได้

เกี่ยวกับประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่

1. กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสม วิธีการสรรหา และหลักเกณฑ์ในการสรรหาตำแหน่งประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ รวมทั้งดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการเข้าดำรงตำแหน่ง นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ
2. พิจารณารูปแบบและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนของประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยรูปแบบและหลักเกณฑ์เหล่านั้น ต้องมีความชัดเจน โปร่งใส เป็นธรรม และสอดคล้องกับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลการปฏิบัติหน้าที่
3. จัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปรับเงินเดือน และแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร

1. ประเมินการผลปฏิบัติหน้าที่ของประธานคณะกรรมการผู้บริหารและกรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ และพิจารณากำหนดค่าตอบแทนประจำปี โดยพิจารณาจากผลการประเมิน และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ
2. จัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งผู้บริหาร (Succession Planning) สำหรับตำแหน่งประธานคณะกรรมการผู้บริหารและ กรรมการผู้่อำนวยการใหญ่ และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ

● ด้านอื่น ๆ

1. จัดทำรายงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ
2. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่เห็นว่ามีความ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาความในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทนและกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็น กรรมการบริษัทฯ

5. คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อยสามคน โดยส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการต้องเป็นกรรมการอิสระ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 2 ท่าน และกรรมการบริษัทฯ ที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอีก 1 ท่าน รวมเป็น 3 ท่านซึ่งมีรายชื่อ ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายสมบุญ ฤทธิญาณทรัพย์	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ
2	นางอาริญา ปราสาททองโอสถ	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
3	นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	กรรมการกำกับดูแลกิจการ

นายสมบุญ ฤทธิญาณทรัพย์ เป็นประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว โดยมีนายदनุสรณ์ ชูเชิดวัฒนศักดิ์ ผู้ช่วยเลขานุการบริษัท เป็นเลขานุการคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

● ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งแนวปฏิบัติ และข้อกำหนดด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณทางธุรกิจให้สอดคล้องและเป็นไปตามกรอบของกฎหมาย หลักเกณฑ์ ระเบียบ แนวทาง มาตรฐานและข้อกำหนดที่เป็นปัจจุบันของหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และของสถาบันหรือองค์กรที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทางด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีในระดับประเทศและในระดับสากล เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจกลยุทธ์การดำเนินกิจการและเป้าหมายความสำเร็จทางการค้าและทางสังคมอย่างยั่งยืนของบริษัทฯ รวมทั้งการพิจารณาทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติและข้อกำหนดดังกล่าวให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. กำกับดูแล ติดตามและประเมินผล เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทฯ และบุคลากร รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียได้ปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติหรือข้อกำหนดต่าง ๆ รวมทั้งให้คำแนะนำ หรือขอเสนอแนะเพื่อปรับปรุงหรือยกระดับการปฏิบัติงานตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการ

● ด้านทรัพยากรบุคคล

พิจารณาและให้ความเห็นชอบ และเสนอความเห็นหรือขอแนะนำเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ประธานคณะผู้บริหาร และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ทางด้านการกำกับดูแลกิจการ

● ด้านอื่น ๆ

1. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความรู้ สร้างความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในระบบการกำกับดูแลกิจการให้แก่บุคคลกรในบริษัทฯ และบริษัทในเครือ
2. สนับสนุน ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่บริษัทฯ ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมรับการประเมินหรือการจัดอันดับด้านการกำกับดูแลกิจการ
3. จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัทฯ
4. สอบทานกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหากำกับดูแลกิจการเป็นประจำทุกปี ในกรณีที่เห็นว่ามีจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรดังกล่าวให้เหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการและกรรมการกำกับดูแลกิจการ มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามวาระของการเป็นกรรมการบริษัทฯ

คณะผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะผู้บริหารประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 16 ท่าน ดังนี้

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1	นายพุฒพงศ์ ปราสาททองโอสถ	ประธานคณะผู้บริหาร กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กรรมการ/รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานปฏิบัติการ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการพาณิชย์ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล
2	นายประดิษฐ์ กียกุล	กรรมการ/รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหารกลาง กรรมการ/รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานธุรกิจองค์กร ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักประธานคณะผู้บริหาร
3	นายอนวัช สีละวัฒน์วัฒนา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานการเงินและบัญชี รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการเงิน รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการบัญชี
4	นายคริสทอป คลาเรนซ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส ฝ่ายซ่อมบำรุงอากาศยาน
5	นายนิจพัฒน์ ปิยะพันธ์ ⁽¹⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายสนามบิน รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายปฏิบัติการภาคพื้น
6	นายไพโรจน์ ฉันทศิลป์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายตรวจสอบภายใน
7	พลอากาศโท เดชศรี เจริญวงศ์ ⁽²⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานปฏิบัติการ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายปฏิบัติการบิน
8	นายพรต เสตสุวรรณ ⁽³⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายพัฒนาธุรกิจ
9	นางสาวอนัญญา เนตรประไพ	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหารทั่วไป
10	นางจันทิพย์ ทองกันยา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ผู้อำนวยการ ฝ่ายควบคุมคุณภาพองค์กร
11	นายวงศ์ อิศรเสนา ณ อยุธยา ⁽⁴⁾	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการตลาด
12	นางสาวพูลสุข อธิวานิชย์ผล	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบัญชีบริหาร
13	นายทองสุข ชมพูนุช	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ส่วนซ่อมบำรุงอากาศยาน
14	นางสาวตรีศรัณย์ สัตตะลิ้น	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เลขาธุรการบริษัท
15	นางสาวอมรรัตน์ คงสวัสดิ์ ⁽⁵⁾	รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหารเครือข่ายเส้นทาง การบินและวางแผนฝูงบิน
16	นายจุลิน กอเจริญ ⁽⁶⁾	รักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายขาย

หมายเหตุ:

- (1) นายนิจพัฒน์ ปิยะพันธ์ เข้ารับดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กันยายน 2562 แทนนายณรงค์ชัย ถนอมช่างแสง ซึ่งเกษียณอายุ วันที่ 31 สิงหาคม 2562
- (2) พลอากาศโท เดชศรี เจริญวงศ์ เข้ารับดำรงตำแหน่ง รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อาวุโส สายงานปฏิบัติการ วันที่ 1 กันยายน 2562
- (3) นายพรต เสตสุวรรณ เข้ารับดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กันยายน 2562
- (4) นายวงศ์ อิศรเสนา ณ อยุธยา เข้ารับดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กันยายน 2562 แทน นายพรต เสตสุวรรณ
ซึ่งไปดำรงตำแหน่งรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายพัฒนาธุรกิจ
- (5) นางสาวอมรรัตน์ คงสวัสดิ์ เข้ารับดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562
- (6) นายจุลิน กอเจริญ เข้ารับดำรงตำแหน่ง วันที่ 1 กันยายน 2562 แทน นายวงศ์ อิศรเสนา ณ อยุธยา
ซึ่งไปดำรงตำแหน่งรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายการตลาด

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการ (Chief Executive Officer)

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการ (Chief Executive Officer) มีดังต่อไปนี้

● ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

1. ร่วมกับคณะกรรมการบริหารในการดูแลให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ
2. สื่อสารวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ นโยบาย กลยุทธ์ของบริษัทฯ ที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ผู้บริหารระดับสูงของบริษัทฯ ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนงานและบริหารจัดการธุรกิจของแต่ละหน่วยงาน
3. ดูแลให้บริษัทฯ มีการจัดทำแผนธุรกิจ แผนงบประมาณ แผนการลงทุน และแผนงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ที่วางไว้ ตลอดจนกลั่นกรองแผนดังกล่าว และเสนอคณะกรรมการบริหารพิจารณา
4. ดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามแผนงานต่าง ๆ ที่วางไว้ รวมทั้งให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของบริษัทฯ และนำมาซึ่งผลประโยชน์ที่ได้ตั้งเป้าหมาย ทั้งในส่วนที่เป็นเป้าหมายทางการเงิน และมีใช้การเงิน
5. ดูแลให้การบริหารจัดการของบริษัทฯ เป็นไปอย่างโปร่งใส

● ด้านการเงิน

อนุมัติรายจ่ายต่าง ๆ ตามแผนงานที่ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทฯ คณะกรรมการบริหารและตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย

● ด้านการควบคุม การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

1. ดูแลให้บริษัทฯ มีระบบปฏิบัติการควบคุมภายในที่เหมาะสมตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ
2. ดูแลให้บริษัทฯ มีระบบการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม และเป็นไปตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร และ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบ

- **ด้านทรัพยากรบุคคล**

ดูแลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลของบริษัทฯ ในภาพรวม

- **ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น**

1. เป็นตัวแทนของบริษัทฯ ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น
2. สนับสนุนคณะกรรมการบริษัทฯ ในการจัดให้มีช่องทางในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นอย่างเหมาะสม สม่ำเสมอ และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นมาตรฐานและโปร่งใส

- **ด้านสัมพันธ์ภาพกับบุคคลภายนอก**

เป็นตัวแทนของบริษัทฯ ในการประชาสัมพันธ์องค์กรต่อสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรในระดับประเทศและระดับสากล

- **ด้านอื่น ๆ**

ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริหาร

ทั้งนี้ ประธานคณะผู้บริหารหรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานคณะผู้บริหารไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต.หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้ เสียหรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้ำนวยการใหญ่ (President)

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้ำนวยการใหญ่ (President) มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)/พันธกิจ (Mission)/วัตถุประสงค์ (Objective)/เป้าหมาย (Goal) ของบริษัทฯ ในการกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจขององค์กร เพื่อสร้างกรอบการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ทุกคนในองค์กร ดำเนินการตามอย่างเป็นระบบ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. กำกับดูแลการดำเนินธุรกิจด้วยความถูกต้องบนพื้นฐานของระเบียบข้อบังคับ กฎเกณฑ์ กฎหมาย ฯลฯ ด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้น พนักงาน ลูกค้า และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. กำกับดูแลผลการดำเนินการ ผลประกอบการ ทางธุรกิจ และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น เพื่อคาดคะเนแนวโน้ม และกำหนดทิศทางการดำเนินงานทางธุรกิจ
4. กำหนดนโยบายเพื่อสร้างขีดความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารในการเตรียมความพร้อมการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และการเจริญเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืน
5. กำหนดแนวทางการเจริญเติบโตในระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นของสภาพแวดล้อมเศรษฐกิจ และคู่แข่งทางธุรกิจในการสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพทางการแข่งขัน
6. บริหาร สั่งการ ควบคุม และติดตามการ ดำเนินงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
7. กำกับดูแลการดำเนินธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
8. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ กรรมการผู้ำนวยการใหญ่ หรือผู้รับมอบอำนาจจากกรรมการผู้ำนวยการใหญ่ ไม่สามารถอนุมัติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง (ตามที่นิยามไว้ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน) อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใด ๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทฯ หรือบริษัทย่อยของบริษัทฯ ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการ บริษัทฯ ได้พิจารณาอนุมัติไว้

• อำนาจอนุมัติ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้กำหนดให้รายการต่อไปนี้ คือ งบลงทุนประจำปี การเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี การอนุมัติโครงการหรือสินทรัพย์ที่มีความต้องการอย่างเร่งด่วนระหว่างปีที่มีมูลค่าเกินกว่า 100.0 ล้านบาท การอนุมัติค่าใช้จ่ายนอกงบประมาณที่มีมูลค่าเกินกว่า 100.0 ล้านบาท การจัดหา จัดซื้อ และการเช่าระยะยาว เครื่องบิน การทำรายการระหว่างกันกรณีที่เป็นข้อตกลงทางการค้าที่ไม่เป็นเงื่อนไขการค้าโดยทั่วไป การลงทุนในธุรกิจและหลักทรัพย์ที่มีมูลค่ามากกว่า 500 ล้านบาท จะต้องได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทฯ

ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ผู้บริหาร หรือกรรมการของบริษัทฯ ให้คณะกรรมการบริหาร นำเรื่องเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติเกี่ยวกับการลงทุนดังกล่าว โดยกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสีย จะไม่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมเรื่องดังกล่าว

- การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

1. กรรมการอิสระ

คุณสมบัติของกรรมการอิสระเป็นไปตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มี สิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งของบริษัทฯ ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย (ผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคลตามมาตรา 258 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วม บริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อย ลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็น ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือ โดยการจดทะเบียนตามกฎหมายในลักษณะที่เป็นบิดามารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตรของ ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น รายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้ง ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้น รายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมี ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของ บริษัทฯ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปี
7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย หรือ ไม่เป็นหุ้นส่วน หรือกรรมการ ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของ จำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการ แข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

2. กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (Nominating & Remuneration Committee) จะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการสรรหากรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด ด้วยความโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล

เมื่อกรรมการที่ดำรงตำแหน่งครบวาระ หรือมีเหตุจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งกรรมการเพิ่ม คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาคัดเลือกกรรมการเพื่อขอมติแต่งตั้งต่อคณะกรรมการบริษัทฯ โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา โดยพิจารณาถึงความรู้ความสามารถรวมถึงประสบการณ์การทำงานประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดตัวบุคคลที่มีความเหมาะสม ทั้งด้านประสบการณ์ ความรู้ความสามารถที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ เข้ามาเป็นกรรมการ ทั้งนี้ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ จะต้องมีความคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 (รวมทั้งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) และประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์ กฎหมายอื่น และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยภายหลังจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติแต่งตั้งแล้ว จะเสนอรายชื่อกรรมการดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (ตามแต่ละกรณี)

องค์ประกอบและการแต่งตั้งการถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งกรรมการของบริษัทฯ นั้น จะมีกำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. คณะกรรมการของบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้นจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
2. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้เลือกตั้งกรรมการโดยใช้เสียงข้างมากตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้
  - (1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่ง (1) หุ้นต่อหนึ่ง (1) เสียง โดยผู้ถือหุ้นจะต้องใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการ แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้ผู้ใดมากน้อยเพียงใดไม่ได้
  - (2) ให้ผู้ถือหุ้นออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล
  - (3) บุคคลที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด
3. ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสาม ถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วนหนึ่งในสามกรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรกและปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทนั้นให้จับสลากกัน ส่วนปีหลัง ๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่งกรรมการที่ออกตาม วาระนั้น อาจได้รับเลือกให้กลับเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกได้
4. กรรมการคนใดจะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัทฯ โดยการลาออกนั้นจะมีผลนับแต่วันที่ใบลาออกถึงบริษัทฯ
5. ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการคนใดออกจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระได้ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นที่มาประชุม และมีสิทธิออกเสียง

3. กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการบริษัทฯ เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 3 ท่าน โดยแต่งตั้งจากกรรมการอิสระที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน รวมถึงประกาศตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบจะต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อกำหนดที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด ซึ่งรวมถึงคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัทฯ บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน หรือ นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง
2. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกันเฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
3. มีความรู้และประสบการณ์และสามารถอุทิศเวลาได้อย่างเพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ
4. ต้องไม่เป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งอยู่ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเดียวกัน และไม่เป็นกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ อื่นเกินกว่า 5 บริษัท เนื่องจากอาจมีผลให้การปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทใดบริษัทหนึ่งทำได้ไม่เต็ม

ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งคน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้

● การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทฯ จะดำเนินการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ดังนี้

1. ส่งกรรมการของบริษัทฯ หรือผู้บริหารที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อเป็นกรรมการตัวแทนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ทั้งนี้ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายที่สำคัญในการบริหารงานและควบคุมการดำเนินธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมดังกล่าวตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ
2. ดำเนินการให้บริษัทย่อยกำหนดนโยบายการเข้าทำรายการของบริษัทย่อย กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินโดยให้นโยบายดังกล่าวสอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ ประกาศระเบียบ ข้อกำหนด และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องที่ประกาศโดยสำนักงาน ก.ล.ต.
3. ดำเนินการให้บริษัทย่อย จัดทำรายงานทางการเงิน เพื่อให้แสดงถึงสถานะทางการเงินและผลการประกอบการของบริษัทฯ โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอตามมาตรฐานการบัญชีซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และรายงานการทำรายการระหว่างบริษัทย่อยดังกล่าวกับบุคคลที่อาจมีส่วนได้เสีย หรือมีความขัดแย้งกันในทางผลประโยชน์ รวมถึงรายการการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ของบริษัทย่อยดังกล่าว โดยให้มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อทราบอย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง
4. ดำเนินการให้บริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักจัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) หรือผู้ตรวจสอบภายในจากภายนอก เข้ามาจัดทำแผนงานการตรวจสอบภายในประจำปีของบริษัทดังกล่าว และจัดให้มีการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบภายในประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ รวมถึงจัดให้มีรายงานผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทดังกล่าว มีความรัดกุมเพียงพอหรือไม่ และพนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการของบริษัทดังกล่าว ได้มีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมภายในมากน้อยเพียงใด เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการของบริษัทย่อยภายในระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

● การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทฯ มีนโยบายและวิธีการดูแลกรรมการ และผู้บริหารในการนำข้อมูลภายในของบริษัทฯ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะชนไปใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตนดังนี้

1. ให้ความรู้แก่กรรมการและผู้บริหาร เกี่ยวกับหน้าที่ในการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษตามมาตรา 275 แห่งพ.ร.บ. หลักทรัพย์ รวมทั้งการรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 246 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 298 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์
2. ให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ รวมถึงคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือครองหลักทรัพย์และรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 275 แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ และจัดส่งสำเนารายงานนี้ให้แก่บริษัทฯ ในวันเดียวกับวันที่ส่งรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.
3. กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ต้องใช้ความระมัดระวังในการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทฯ ในช่วง 30 วันก่อนที่งบการเงินหรือข้อมูลภายในนั้นจะเปิดเผยต่อสาธารณะชนและในช่วงระยะเวลา 24 ชั่วโมงภายหลังจากที่ข้อมูลภายในของบริษัทฯ ได้เปิดเผยต่อสาธารณะชนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายในต้องไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นให้ผู้อื่นทราบจนกว่าจะได้มีการแจ้งข้อมูลนั้นให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ
4. ห้ามมิให้กรรมการผู้บริหารพนักงานและลูกจ้างของบริษัทฯ ใช้ข้อมูลภายในของบริษัทฯ ที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ของบริษัทฯซึ่งยังมิได้เปิดเผยต่อสาธารณะชนซึ่งตนได้ล่วงรู้มาในตำแหน่งหรือฐานะเช่นนั้น มาใช้เพื่อการซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อหรือเสนอขายหรือชักชวนให้บุคคลอื่นซื้อหรือขายหรือเสนอซื้อ หรือเสนอขายซึ่งหุ้นหรือหลักทรัพย์อื่น (ถ้ามี) ของบริษัทฯไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่บริษัทฯไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมและไม่ว่าการกระทำได้กล่าวจะทำเพื่อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นหรือนำข้อเท็จจริงเช่นนั้นออกเปิดเผยเพื่อให้ผู้อื่นกระทำได้กล่าวโดยตนได้รับผลประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

● คำตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ในรอบบัญชี สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้จ่ายคำตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีคือ นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด สำหรับการสอบบัญชีงบการเงินเท่ากับ 5.2 ล้านบาท ไม่รวมค่าบริการอื่น

การประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ

• การประชุมคณะกรรมการบริษัท ปี 2562

คณะกรรมการบริษัท มีการกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ไว้อย่างเป็นทางการล่วงหน้าตลอดปี คือทุกวันพฤหัสบดีที่ 4 ของทุกเดือน ทั้งนี้ไม่รวมการประชุมวาระพิเศษ โดยตารางการประชุมในแต่ละปีจะแจ้งให้กรรมการบริษัทฯ แต่ละท่านทราบล่วงหน้า โดยในการประชุมแต่ละครั้งจะมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน ทั้งวาระเพื่อทราบและพิจารณา มีเอกสารประกอบการประชุม ครบถ้วน ซึ่งฝ่ายเลขานุการบริษัท จะดำเนินการจัดส่งให้คณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน

ในปี 2562 บริษัทฯ มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริษัท จำนวน 12 ครั้ง และมีการจัดประชุมวาระพิเศษ จำนวน 2 ครั้ง รวมเป็น 14 ครั้ง โดยมีรายละเอียดการเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ สรรหาและ พิจารณา คำตอบแทน	คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการ	ประชุมผู้ถือหุ้น ปี 2562 ⁽³⁾
	(จำนวน 11 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 14 ครั้ง	(จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 5 ครั้ง	(จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 3 ครั้ง	(จำนวน 3 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 4 ครั้ง	(จำนวน 11 คน) จำนวนการประชุม ทั้งปี 1 ครั้ง
1. พลอากาศเอก เกษตร ไร่จนนิล	14/14				1/1
2. นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ	14/14				1/1
3. พลตำรวจโท วิสณุ ปราสาททองโอสถ	11/14				0/1
4. นายประดิษฐ์ กิตกุล	14/14				1/1
5. นายศรีภพ สารสาส	14/14	5/5	3/3		1/1
6. พลเอก วิจิต ยาทิพย์ ⁽¹⁾	4/14	2/5	2/3		0/1
7. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	13/14	5/5		3/4	0/1
8. นางนฤมล น้อยอำ	13/14				1/1
9. นางอารัญญา ปราสาททองโอสถ	14/14			4/4	1/1
10. นายอนวัช สีละวัฒนวัฒนา	14/14				1/1
11. นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรวิทย์ ⁽²⁾	14/14	2/5	3/3	4/4	1/1

หมายเหตุ:

(1) พลเอก วิจิต ยาทิพย์ ลาออกจากตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดคำตอบแทนและกรรมการตรวจสอบ วันที่ 6 พฤษภาคม 2562

(2) นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรวิทย์ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 05/62

(3) ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 วันที่ 18 เมษายน 2562

- การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท

บริษัทฯ มีนโยบายจัดให้คณะกรรมการบริษัทและ คณะกรรมการชุดย่อย มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเป็นประจำทุกปี เพื่อช่วยให้คณะกรรมการได้มีการพิจารณาทบทวนผลงานประเด็นและอุปสรรคต่าง ๆ ในระหว่างปีที่ผ่านมา และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยประเมินในด้านต่าง ๆ คือ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ และการทำหน้าที่ของกรรมการ (4) การพัฒนาตนเองของกรรมการ และการพัฒนาผู้บริหารสำหรับกระบวนการในการประเมินผลงานคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยตามรายละเอียดดังนี้

1. เลขานุการบริษัท จะนำเสนอแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการส่งให้คณะกรรมการทุกคนประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีทั้งแบบคณะและชุดย่อย ซึ่งภายหลังจากที่กรรมการแต่ละคนประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้วจะนำเสนอแบบประเมินกลับมายังเลขานุการบริษัท
2. เพื่อรวบรวมผลคะแนนการประเมินของกรรมการแต่ละคน และสรุปผลวิเคราะห์การประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทในรอบปี และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น

• เลขานุการบริษัทฯ

คณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้ง นางสาวตรีศรัณย์ สีตกะสิน เป็นเลขานุการบริษัทฯ นับตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2559 โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบหลักดังนี้

1. ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริษัท ในการดำเนินงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหน่วยงานกำกับที่เกี่ยวข้อง
2. จัดให้มีการบรรยายให้แก่กรรมการใหม่ (Orientation) เพื่อให้ทราบลักษณะธุรกิจ ผลการดำเนินงานแผนธุรกิจ โครงการลงทุนที่สำคัญ บทบาท และความรับผิดชอบของกรรมการตามหลักการกำกับดูแลกิจการสำหรับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานราชการที่กำกับดูแล
3. แจ้งให้คณะกรรมการทราบการได้รับประเมินผลบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยสถาบันกรรมการบริษัทไทยเป็นประจำทุกปี
4. เลขานุการบริษัทมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และเป็นพี่เลี้ยงให้แก่กรรมการของบริษัท รวมทั้งรับผิดชอบในการติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างกรรมการบริษัท และบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คณะกรรมการตลาดทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
5. ประสาน ติดตามข้อมูลจากฝ่ายบริหาร ด้านการเงิน งบประมาณการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบสม่ำเสมอทุกไตรมาส
6. จัดทำและเก็บรวบรวมทะเบียนประวัติกรรมการ
7. เก็บรักษาบันทึกเกี่ยวกับนโยบายและระเบียบต่าง ๆ ของบริษัทที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งเอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัท และรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ครบถ้วนสมบูรณ์
8. จัดทำและจัดเก็บรักษาหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น เอกสารประกอบการประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาของกฎหมาย
9. จัดเก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการและผู้บริหาร
10. ดูแล กำกับ รับผิดชอบการจัดทำ และจัดเก็บรักษา แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2)
11. ดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสารสนเทศต่อหน่วยงานที่กำกับดูแล
12. ส่งเสริมให้กรรมการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดีของกรรมการบริษัทจดทะเบียน ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ Asean CG Scorecard เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ของกรรมการ การประเมินตนเองของกรรมการปีละครั้งและรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาจัดทำแผนเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานต่อไป
13. ภารกิจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

• ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

1. ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

- ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทฯ

ในปี 2562 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่กรรมการจำนวน 11 ราย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 28.38 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบค่าบำเหน็จ และค่าเบี้ยประชุมในฐานะกรรมการเท่านั้น ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายชื่อกรรมการ	บำเหน็จ กรรมการ	ค่าเบี้ยประชุม					ค่าตอบแทน รวมในฐานะ กรรมการ ปี 2562 (ล้านบาท)
		คณะ กรรมการ บริษัท	คณะ กรรมการ ตรวจสอบ	คณะ กรรมการ บริหาร	คณะ กรรมการ กำกับดูแล กิจการ	คณะ กรรมการ สรรหาและ พิจารณา ค่าตอบแทน	
1. พล.อ.อ.เกษกร โจนนิล ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ	3,000,000.00	1,680,000.00					4.68
2. นายศรีภพ สารสาส กรรมการ / กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน / ประธานกรรมการตรวจสอบ	1,288,888.89	840,000.00	300,000.00			90,000.00	2.52
3. พล.อ.วิจิต ยากิพย์ กรรมการ / กรรมการสรรหาและพิจารณา ค่าตอบแทน / กรรมการตรวจสอบ	400,000.00	300,000.00	80,000.00			90,000.00	0.87
4. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล กรรมการ / กรรมการกำกับดูแลกิจการ / กรรมการตรวจสอบ	1,288,888.89	780,000.00	200,000.00		90,000.00		2.36
5. นายสมบุญ กิตติยานกรวิทย์ กรรมการ / กรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	1,288,888.89	840,000.00	80,000.00		180,000.00	90,000.00	2.48
6. พล.ต.ท.วิสุ ปราสากทองโสภ กรรมการ	1,288,888.89	660,000.00					1.95
7. นางนฤมล บ้อยอ่ำ กรรมการ	1,288,888.89	780,000.00					2.07
8. นางอาริญา ปราสากทองโสภ กรรมการ	1,288,888.89	840,000.00			120,000.00		2.25
9. นายอนวัช สิละวัฒนวัฒนา กรรมการ / กรรมการบริหาร	1,288,888.89	840,000.00		720,000.00			2.85
10. นายพศิพงษ์ ปราสากทองโสภ กรรมการ / รองประธานกรรมการ / ประธานคณะผู้บริหาร / กรรมการ ผู้อำนวยการใหญ่	1,288,888.89	840,000.00		1,380,000.00			3.51
11. นายประคิษฐ์ กัทกุล กรรมการ / กรรมการบริหาร / เลขาธิการ คณะ กรรมการ	1,288,888.89	840,000.00		720,000.00			2.85
รวม	15,000,000.00	9,240,000.00	660,000.00	2,820,000.00	390,000.00	270,000.00	28.38

- ค่าตอบแทนของผู้บริหารบริษัทฯ

ในปี 2562 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ประธานคณะกรรมการบริหาร กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ และผู้บริหารรวม 19 ราย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 185.8 ล้านบาท โดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบเงินเดือน โบนัส และค่าตอบแทนอื่นๆ

2. ค่าตอบแทนอื่น

สิทธิประโยชน์อื่น ๆ สำหรับกรรมการบริษัทฯ มีรายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล โดยสำหรับกรรมการแต่ละท่านในวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาท) ต่อปี และรวมกันในช่วงวาระการดำรงตำแหน่ง ไม่เกิน 2,000,000 บาท (สองล้านบาท)
- ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบัตรโดยสารเครื่องบินของบริษัทฯ โดยสำหรับกรรมการแต่ละท่านและผู้ติดตาม 1 ท่าน ไม่เกิน 24 ครั้งต่อปี
- ให้กรรมการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับการใช้เครื่องบินของบริษัทฯ (เมื่อตารางการบินว่าง) สำหรับกิจการของบริษัทฯ และ/หรือคณะกรรมการ และ/หรือกรรมการ และกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ หรือส่งเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทฯ หรือของธุรกิจของบริษัทฯ สาธารณประโยชน์ กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และภารกิจพิเศษอื่นๆ ไม่เกิน 100 ชั่วโมงต่อปี
- ให้บริษัทฯ จัดให้มีการทำประกันภัยความรับผิดของกรรมการและผู้บริหาร (Directors and Officers Liabilities Insurance) ให้เป็นสิทธิประโยชน์แก่กรรมการและผู้บริหาร

รายงานคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

ในปีพ.ศ. 2562 คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ได้มีการประชุมรวม 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ดังต่อไปนี้

- (ก) พิจารณาแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ครบวาระ และกรรมการที่ลาออก โดยรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลายเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาทั้งด้านคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในธุรกิจการบินพาณิชย์และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง รวมทั้งภาวะความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์เชิงธุรกิจ และทัศนคติที่ดีและมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรโดยรวม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัทฯ อย่างยั่งยืน สอดรับกับสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมการบินและสภาพการแข่งขันทางการค้าในธุรกิจการบินพาณิชย์
- (ข) พิจารณาสรรหาประธานคณะผู้บริหารแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ด้านความรู้ ประสบการณ์ในการบริหารจัดการองค์กรขนาดใหญ่ วิสัยทัศน์และแนวคิดที่ครอบคลุม และเหมาะสมในการบริหารจัดการธุรกิจสายการบินและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารและกำกับดูแลกิจการที่ดี ทักษะในการเป็นผู้นำ ตลอดจนความสามารถในการจัดโครงสร้างองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองนโยบายของบริษัทฯ อย่างมีประสิทธิภาพและให้เกิดประสิทธิผล
- (ค) พิจารณากำหนดค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริษัทฯ และคณะกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ และผลการปฏิบัติงาน ประกอบกับผลประกอบการโดยรวม สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของบริษัทฯ และปัจจัยสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อบริษัทฯ และธุรกิจการบินพาณิชย์ หรือภาวะเศรษฐกิจโดยรวม และทำการเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในประเภทอุตสาหกรรมเดียวกัน และอ้างอิงถึงผลประเมินของคณะกรรมการตามปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแบบประเมินประจำปี เพื่อให้ค่าตอบแทนมีความเหมาะสม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ได้เปิดเผยค่าตอบแทนของคณะกรรมการ รวมทั้งค่าตอบแทนผู้บริหารไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้ด้วย

บุคลากรและการฝึกอบรม

- ข้อมูลทั่วไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีพนักงานรวมทั้งสิ้นจำนวน 3,010 คน โดยแบ่งตามหน้าที่ได้ดังนี้

	จำนวนบุคลากร	ณ 31 ธันวาคม 2562
ลูกเรือบนเที่ยวบิน	นักบิน	361
	พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน	635
พนักงานภาคพื้นดิน	ฝ่ายบริการลูกค้าภาคพื้น	458
	ฝ่ายช่าง	399
หน้าที่อื่น ๆ	การสำรองที่นั่ง	137
	อื่น ๆ	1,020
รวมทั้งสิ้น		3,010

บริษัทฯ กำหนดให้มีการว่าจ้างนักบิน วิศวกร และบุคลากรอื่น ๆ ที่มีความสามารถและความทุ่มเท และมีประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการคงความต่อเนื่องในการบริหารจัดการของบริษัทฯ เพื่อรักษาข้อได้เปรียบของบริษัทฯ ให้เหนือคู่แข่ง ทั้งนี้ ธรรมชาติของธุรกิจ เชื่อว่าความสำเร็จอย่างต่อเนื่องของบริษัทฯ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างซึ่งรวมถึงการสนับสนุนและความทุ่มเทของผู้บริหารของบริษัทฯ ทั้งนี้ ทางบริษัทฯ ได้ปรับใช้กลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคลซึ่งรวมถึงค่าตอบแทนที่สามารถแข่งขันได้ การสรรหาบุคคลที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และแผนการสืบทอดงาน

บริษัทฯ พยายามสร้างแรงจูงใจเพื่อรักษาพนักงานของบริษัทฯ โดยให้ผลตอบแทนตามการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งยกระดับและทักษะความสามารถของพนักงานด้วยการฝึกอบรม ทั้งนี้ บริษัทฯ ให้พนักงานของบริษัทฯ เข้าร่วมการประชุมและเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานได้รับและพัฒนาทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานเป็นแนวทางสำคัญอีกประการหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้จากผู้เชี่ยวชาญไปยังพนักงานใหม่หรือพนักงานระดับล่าง การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของพนักงาน นอกจากนี้ ด้านการพัฒนาทักษะเหล่านี้ยังช่วยเตรียมความพร้อมให้แก่พนักงานระดับล่างและระดับกลางเพื่อรับผิดชอบงานของผู้บริหารระดับสูงต่อไป

- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ ได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 กับบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมของพนักงานในระยะยาว สร้างหลักประกันให้กับพนักงานและครอบครัวในกรณีที่ออกจากงาน เกษียณอายุ หรือเสียชีวิต นอกจากนี้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพยังเป็นแรงจูงใจทำให้พนักงานทำงานกับบริษัทฯ เป็นระยะเวลานาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งช่วยให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2543 บริษัทฯ ได้แต่งตั้งบริษัทหลักทรัพย์ กองทุนรวม จำกัด (มหาชน) ภายหลังได้เปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)” เป็นบริษัทจัดการกองทุนรวมสำรองเลี้ยงชีพ โดยบริษัทฯ สมทบเงินร้อยละ 3-8 ของเงินเดือนของพนักงานเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และพนักงานจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3-15 ของเงินเดือนของพนักงานแต่ละราย

นโยบายในการพัฒนาบุคลากร

• การฝึกอบรมผู้บริหารและพนักงาน

บริษัทฯ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของพนักงานอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกองค์กรให้กับผู้บริหารและพนักงานแต่ละระดับ ครอบคลุมทั้งพนักงานใหม่และพนักงานปัจจุบัน ตามแนวทางในการพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่บริษัทฯ จัดทำขึ้น (Training Development Framework) เป็นไปตามค่านิยมหลักขององค์กร (Core Values) สมรรถนะหลัก (Core Competency) สมรรถนะด้านผู้นำ (Leadership Competency) และสมรรถนะตามสายงาน (Functional Competency) เพื่อสนองต่อพันธกิจของบริษัทฯ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของพนักงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนทางธุรกิจขององค์กร รวมถึงการพัฒนาทักษะตามสายอาชีพหรือตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานข้อกำหนดของอุตสาหกรรมการบินในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับระหว่างประเทศ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีความรู้ ทักษะอย่างเหมาะสม สามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งงานได้อย่างเป็นมาตรฐานตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดของอุตสาหกรรมการบินที่เกี่ยวข้อง

บริษัทฯ ได้รับความร่วมมือจากสถาบันการอบรมชั้นนำ และ/หรือ มหาวิทยาลัยในประเทศในการพัฒนาหลักสูตรทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น หลักสูตรพัฒนาความรู้ทางธุรกิจและการบริหารจัดการสำหรับผู้บริหาร (Leadership Development Program) หลักสูตรพัฒนาทักษะหัวหน้างาน (Supervisory Skills) หลักสูตรภาคบังคับสำหรับพนักงาน (Fundamental Development Program) และหลักสูตรพื้นฐานและการบริหารจัดการธุรกิจสายการบิน (Airline Business Knowledge Development Program) เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถทั่วไป (General Training)

หรือสาขาวิชาอื่น ๆ เพิ่มเติม อาทิ หลักสูตรพัฒนาวิทยากรภายในของบริษัทฯ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอนพนักงานภายในบริษัทฯ (Internal Trainer Development Program) และหลักสูตรเสริมทักษะฯ อื่น ๆ ตามแผนฝึกอบรมประจำปี อาทิ หลักสูตรด้านการให้บริการ (PG Service Mind) หลักสูตรด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovation) เป็นต้น เพื่อสนับสนุนนโยบาย และกลยุทธ์ทางธุรกิจขององค์กรในแต่ละปี

นอกจากนี้บริษัทฯ ยังให้ความสำคัญและส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงมีนโยบายสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan-IDP) ผ่านระบบบริหารทรัพยากรบุคคล (SAP Success Factors : PG-HRC) โดยในแต่ละปีพนักงานและผู้บริหารจะร่วมกันจัดทำแผนพัฒนา และการพัฒนา ซึ่งมีแนวทางที่หลากหลาย อาทิ เข้าอบรมหลักสูตรภายในที่บริษัทฯ จัดขึ้น หรือ กำหนดวิธีการพัฒนาอื่น ๆ ตามที่ต้องการ เช่น การหมุนเวียนงาน (Job Rotation) การศึกษาด้วยตนเอง (Self-Learning) การฝึกอบรมในพื้นที่ปฏิบัติงานตามตำแหน่งงาน (On the Job Training) ฯลฯ ทั้งนี้ ภายหลังจากจบการพัฒนาตามแผนพัฒนารายบุคคลในแต่ละปีแล้ว พนักงานจะได้รับ การประเมินการเรียนรู้ หรือ Feedback จากผู้สอนงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้พนักงานร่วมกับผู้บริหาร สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการพัฒนารายบุคคลของตนในปีถัดไป อีกทั้งเป็นการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในองค์กรอย่างยั่งยืน อันแสดงถึงความมุ่งมั่นของ บริษัทฯ ที่จะพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ และมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการเป็นสายการบินที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชีย

สรุปข้อมูลการพัฒนาบุคลากร (ในภาพรวม)

หน่วย: ชั่วโมงต่อคนต่อปี

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562*
ผู้บริหารและพนักงาน	73.64	73.01	62.68

*หมายเหตุ: อ้างอิงข้อมูลประวัติฝึกอบรมของพนักงานในระบบ PG-HRC ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี 2562

- จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามเพศ

- จำนวนชั่วโมงอบรมเฉลี่ยต่อคนต่อปี แบ่งตามระดับพนักงาน

*หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครอง หลักทรัพย์กรรมการและผู้บริหาร⁽¹⁾

รายชื่อ	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 13/3/61	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 13/3/62	จำนวนหุ้นที่ เปลี่ยนแปลง
1. พลอากาศเอกเกษร โจนนิล	700,000	700,000	-
2. นายพุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ	523,987,900	523,387,900	-
3. พลตำรวจโทวิสนุ ปราสาททองโอสถ	300,000	300,000	-
4. นายศรียพ สารสาส	-	-	-
5. พลเอกวิชิต ยาทิพย์ ⁽²⁾	300,000	300,000	-
6. นางนฤมล น้อยอ่ำ	400,000	350,000	ลดลง 50,000
7. นายประดิษฐ์ ทิชกุล	9,000,000	9,000,000	-
8. นายอนวัช สีล-วัฒนวิวัฒนา	287,000	293,000	เพิ่มขึ้น 6,000
9. นายสหรัตน์ เพ็ญกุล	-	-	-
10. นางอารัญญา ปราสาททองโอสถ	243,440,900	243,440,900	-
11. นายสมบุญรณ์ ทิตยญาณทรัพย์	-	-	-
12. พล.อ.ท.เดชาธิ์ เจริญวงศ์	-	-	-
13. Mr.Christophe Clarenc	36,900	36,900	-
14. นายพรต เสดสุวรรณ	28,000	28,000	-
15. นายนิจพัฒน์ ปิยะพันธ์	5,000	5,000	-
16. นางสาวตรีศรัณย์ สัตกะสิน	31,500	31,500	-
17. นางอนัญญา เนตรประไพ	2,600	2,600	-
18. นางจันทร์ทิพย์ ทองกันยา	-	-	-
19. นายวงศ์ อิศรเสนา ณ อยุธยา	-	-	-
20. นางสาวพูลสุข ธีรวานิชย์ผล	-	-	-
21. นายทองสุข ชมพูนุช	-	-	-
22. นายไพโรจน์ อับทิลป	-	-	-
23. นางสาวอมรรัตน์ คงสวัสดิ์	9,800	9,800	-
24. นายจุลิน ทองเจริญ	-	-	-

หมายเหตุ:

- (1) เป็นการใช้ข้อมูลจำนวนหุ้นเปรียบเทียบ ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อจัดทำรายงานประจำปีของปี 2561 และ 2562
- (2) พลเอก วิชิต ยาทิพย์ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ วันที่ 6 พฤษภาคม 2562

โครงสร้างเงินลงทุน

ผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562 บริษัทมีรายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 รายแรก ดังต่อไปนี้

รายชื่อผู้ถือหุ้น	ณ วันที่ 13 มีนาคม 2562	
	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1. นายวุฒิพงศ์ ปราสาททองโอสถ และคู่สมรส	524,187,900	24.96
2. นางอารัญ ปราสาททองโอสถ	243,440,900	11.59
3. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ และคู่สมรส	223,027,500	10.62
4. นางสาวปรมาภรณ์ ปราสาททองโอสถ	136,250,000	6.49
5. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	105,000,000	5.00
6. นางสาวสมฤทัย ปราสาททองโอสถ	77,542,900	3.69
7. บริษัท สิ้นสทล จำกัด ⁽¹⁾	63,934,400	3.04
8. บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	61,569,007	2.93
9. กองทุนเปิด บัวหลวงหุ้นระยะยาว	54,552,400	2.60
10. N.C.B.TRUST LIMITED-NORGES BANK 11	45,900,500	2.19

หมายเหตุ:

(1) บริษัท สิ้นสทล จำกัด ถือหุ้นใหญ่ โดยครอบครัว ปราสาททองโอสถ ร้อยละ 100.0

นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

คณะกรรมการบริษัทฯ หรือบริษัทย่อย อาจพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นตามนโยบายดังต่อไปนี้

1. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทฯ

บริษัทฯ มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิ จากงบเฉพาะกิจการภายหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลและหลังหักสำรองต่าง ๆ ทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับการขยายธุรกิจและความต้องการใช้เงินทุนของบริษัทฯ ในแต่ละปี หรือขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความเหมาะสมอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ เห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ซึ่งคณะกรรมการบริษัทฯ อาจอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลได้เป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทฯ มีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้นได้

2. นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อย

ในการพิจารณาจ่ายเงินปันผลของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท จะอยู่ภายใต้การอนุมัติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว ตามข้อเสนอของคณะกรรมการของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท โดยจะคำนึงถึงผลการดำเนินงาน สภาพคล่อง กระแสเงินสด และสถานะทางการเงินของบริษัทย่อยแต่ละบริษัท เงื่อนไขและข้อจำกัดในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินกู้ หุ้นกู้ หรือสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้บริษัทย่อยแต่ละบริษัทต้องปฏิบัติตามแผนธุรกิจในอนาคต และความจำเป็นในการใช้เงินลงทุน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการของบริษัทย่อยแต่ละบริษัทเห็นสมควร

การกำกับดูแลกิจการ

บริษัทฯ ได้ยึดถือและปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินกิจการผ่านทางกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน และถือว่าหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จในภาพรวมของบริษัทฯ ในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมโดยนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด โดยนโยบายในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ มีรายละเอียดดังนี้

- นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

นโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามแนวทางหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 (The Principles of Good Corporate Governance For Listed Companies, 2012) ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลาดหลักทรัพย์ฯ) ได้กำหนดให้นำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

จดทะเบียนและสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) และ ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) ประกอบด้วยหลักการและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการใน 5 หมวด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

หลักการ : ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตน

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น และจะไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดจำกัด หรือลดทอนสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยบริษัทฯ จะสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและใช้สิทธิของตนในเรื่องต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ สิทธิของผู้ถือหุ้นนั้น รวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียง สิทธิในการซื้อขายหรือจำหน่าย จ่าย โอนหุ้น สิทธิในเงินปันผล สิทธิในการได้รับข้อมูลข่าวสารที่สำคัญของกิจการ หรือมีผลกระทบกับกิจการ สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้นในเรื่องต่าง ๆ

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

หลักการ : ผู้ถือหุ้นทุกรายควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรม

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ จะกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันและเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม ทั้งผู้ถือหุ้นรายใหญ่และรายย่อย โดยกำหนดแนวทางและวิธีการเปิดเผยและเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยหรือส่วนน้อยเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เช่น ผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าเป็นกรรมการได้โดยเสนอชื่อล่วงหน้าในเวลาอันสมควร หรือผู้ถือหุ้นรายย่อยสามารถร่วมกันขอให้เพิ่มวาระการประชุมได้ รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันการใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่นในทางมิชอบ (Abusive Self-dealing) ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้นโดยรวมได้ เช่น การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading) อีกทั้ง กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องเพื่อขจัดความขัดแย้งของผลประโยชน์ โดยกำหนดไม่ให้กรรมการและ/หรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมในการพิจารณา หรือให้ความเห็น หรือการตัดสินใจทำธุรกรรมที่มีความขัดแย้งของผลประโยชน์ อีกทั้ง บริษัทฯ จะจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ถือหุ้น และผู้ถือหุ้นกับบริษัทฯ อย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ : ผู้มีส่วนได้เสียควรได้รับการดูแลจากบริษัทฯ ตามสิทธิที่มีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และบริษัทฯ ควรจัดให้มีกลไกหรือกระบวนการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสีย

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ กำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติอย่างดีและเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย หรือตามข้อตกลงทางการค้าหรือพันธกิจที่มีกับบริษัทฯ เป็นหลัก ทั้งนี้ บริษัทฯ จะพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งความร่วมมือระหว่างบริษัทฯ กับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทฯ ซึ่งจะสร้างความมั่งคั่งและมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่กิจการ

นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้กำหนดนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมซึ่งมีความเกี่ยวพันโดยตรงกับการประกอบกิจการของบริษัทฯ เป็นหลัก

เพื่อวัตถุประสงค์ของแนวปฏิบัตินี้ ผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ผู้ถือหุ้น นักลงทุน เจ้าหนี้ ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ คู่แข่งขันทางการค้า เป็นต้น

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

หลักการ : บริษัทฯ ควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบริษัทอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและเชื่อถือได้

แนวปฏิบัติที่ดี : บริษัทฯ ตระหนักและให้ความสำคัญกับคุณภาพของข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและน่าเชื่อถือ โดยได้กำหนดนโยบายและกำกับดูแลให้มีการจัดทำและการเปิดเผยข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อมูลทางการเงิน และที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ เชื่อถือได้ ตรงเวลาและเป็นปัจจุบัน โดยข้อมูลที่เปิดเผยจะจัดทำขึ้นอย่างรอบคอบ มีความชัดเจน ถูกต้อง และตรวจสอบได้ ใช้ภาษาที่กระชับ เข้าใจง่าย ทั้งนี้ การเปิดเผยสารสนเทศที่สำคัญให้กระทำอย่างสม่ำเสมอ โดยเสนอข้อสารสนเทศทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนด กฎหมาย ระเบียบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับบริษัทฯ

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

หลักการ : คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลกิจการเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ คณะกรรมการมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้นและเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร

แนวปฏิบัติที่ดี : คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติด้านประสบการณ์การทำงานที่หลากหลาย มีทักษะและความชำนาญเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับการดำเนินกิจการของบริษัทฯ

กรรมการจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ด้วยความระมัดระวังและความรอบคอบ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นโดยรวม กรรมการทุกคนพร้อมที่จะอุทิศเวลาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ และเป็นหน้าที่ของกรรมการที่จะต้องเข้าประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นหรือเหตุผลพิเศษ

คณะกรรมการจะกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง และกลยุทธ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่ชัดเจนและถือปฏิบัติได้ พร้อมทั้งกระบวนการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินการบริหารงานของฝ่ายบริหารที่มีประสิทธิภาพ กรรมการทุกคนมีความเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเป็นอิสระและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

คณะกรรมการจะจัดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหารที่ชัดเจน และกำกับดูแลให้บริษัทฯ มีระบบงานที่เชื่อมั่นได้ว่า จะสามารถดำเนินการไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและไม่ขัดกับจริยธรรมทางธุรกิจ

บริษัทฯ มีกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งซึ่งมีความโปร่งใสและปราศจากการครอบงำของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมหรือฝ่ายบริหาร กรรมการไม่สามารถพิจารณากำหนดค่าตอบแทนซึ่งเป็นผลประโยชน์โดยตรงของตนเอง และต้องจัดให้มีกระบวนการกำหนดค่าตอบแทนที่โปร่งใสและปราศจากการครอบงำใด ๆ

รายงานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

ปัจจุบัน คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ซึ่งไม่ได้เป็นผู้บริหารของบริษัทฯ และประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ

ในปีพ.ศ. 2562 มีการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการรวม 4 ครั้ง เพื่อพิจารณา กำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทฯ ในด้านต่าง ๆ และการดำเนินกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- การจัดทำแผนงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance) เป็นแผนงานระยะ 2 ปี (ปีพ.ศ. 2562 - 2563) โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อรองรับหลักการกำกับดูแลกิจการที่เป็นสากล พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเป็นรูปธรรม
- การจัดทำนโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน (Corporate Compliance Policy) และนโยบายการเปิดเผยข้อมูล (Disclosure Policy) โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อวางแนวปฏิบัติสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทฯ ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบรวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะและ/หรือหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- การจัดทำนโยบายการแข่งขันทางการค้า (Anti-Competition Policy) โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ตระหนักถึงความสำคัญต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมทางธุรกิจ ประโยชน์ของลูกค้าและคู่ค้า และความเป็นธรรมในการแข่งขันกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น
- กำหนดมาตรการและให้คำแนะนำ รวมทั้งกำกับดูแลให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (The General Data Protection Regulations -GDPR) และการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ 27 พฤษภาคม 2563 รวมทั้งการดำเนินการด้านความมั่นคงปลอดภัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Security) เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทฯ เป็นไปตามและสอดคล้องกับมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสากลเพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทฯ จะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าวข้างต้นได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งจะลดความเสี่ยงของการกระทำที่อาจเข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวข้างต้น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงาน และปรับปรุงนโยบายของบริษัทฯ เกี่ยวกับการเก็บ ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้โดยสารให้เคร่งครัดและเป็นไปตามกรอบที่กำหนดตามกฎหมายทุกประการ

- กำกับดูแลให้มีการติดตามและสื่อสารแนวปฏิบัติตามกฎหมายฉบับใหม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ เช่น ประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. 2562) และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 เป็นต้น
- พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยประจำปี 2562 ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย และนำผลประเมินและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ กำหนดกรอบและแนวทางการปฏิบัติเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณา
- ศึกษาเรื่องการประกาศเปิดตัวสกุลเงินดิจิทัล Libra ของ Facebook และเงินดิจิทัล CBDC ของธนาคารประชาชนจีน และผลกระทบต่อธุรกิจของบริษัทฯ รวมไปถึงแนวทางการปรับตัวของธุรกิจเพื่อรองรับการใช้สกุลเงินดังกล่าว
- สนับสนุนและผลักดันนโยบายลดการใช้กระดาษ โดยในการจัดประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้มีการจัดส่งเอกสารการประชุมผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา เพื่อลดปริมาณการใช้กระดาษและขั้นตอนการจัดเตรียมเอกสาร

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลให้บริษัทฯ ดำเนินกิจการภายใต้นโยบายและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานและดำเนินการของบริษัทฯ อย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทฯ ให้การดำเนินงานของบริษัทฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาก้าวหน้าและเจริญเติบโตทางธุรกิจได้ต่อไปอย่างยั่งยืนต่อไป

(นายสมบุรณ์ กิติยานนท์)
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

นโยบายภาพรวม

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) กำหนดประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมเป็น 1 ข้อในพันธกิจของบริษัทฯ ว่า “บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการให้บริการและบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง” สนับสนุนให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ “มุ่งมั่นสร้างสรรค์ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นสายการบินที่ดีที่สุดของเอเชีย”

นโยบายบริหารจัดการ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

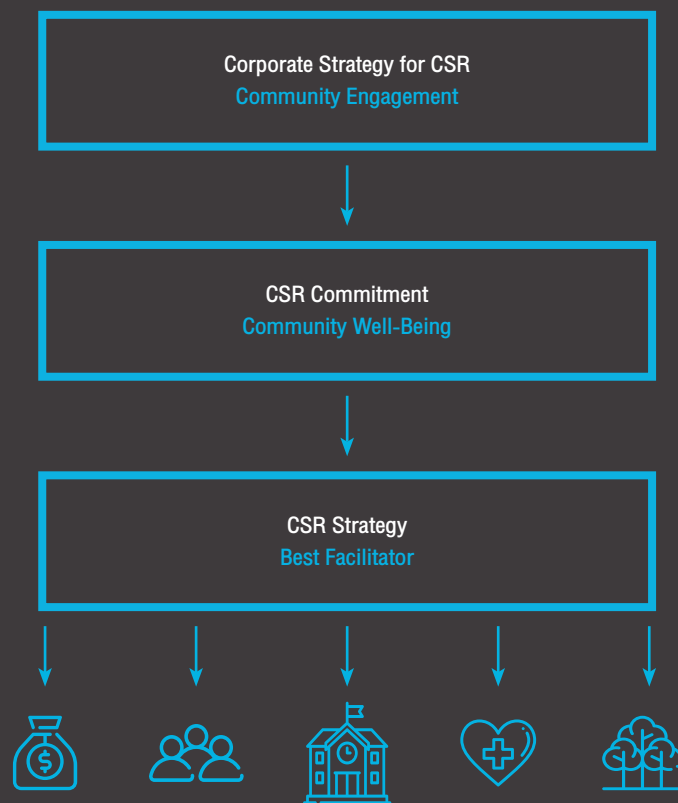
เพื่อให้การดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ มีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างยั่งยืน บริษัทฯ จึงกำหนด “นโยบายบริหารจัดการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร” ซึ่งให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ประกอบด้วย 7 หัวข้อ ได้แก่

1. Corporate Governance	ยึดมั่นในหลักการทำกับกิจการที่ดี
2. Performance	มุ่งมั่นพัฒนาเครือข่ายเส้นทางการบินและให้บริการที่ครอบคลุมอย่างมีประสิทธิภาพ
3. Knowledge	มุ่งเสริมทักษะ ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะให้กับบุคลากร รวมถึงปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
4. Safety	บริหารจัดการความปลอดภัยแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกระดับ วางแผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ
5. Humanity	คำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและให้ความสำคัญเรื่องสิทธิมนุษยชนของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย
6. Social	ส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมและปลูกฝังค่านิยมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อ และพัฒนาสังคมให้กับพนักงานทุกระดับ
7. Environment	ตระหนักและถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ

วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของ CSR

ในส่วนของการดำเนินงานด้านสังคม บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มุ่งมั่นสร้างสังคมดีมีสุขให้กับชุมชนรอบสนามบินและเส้นทางอื่นที่ทำการบิน เพื่อองค์กรและชุมชนเติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน โดยใช้กลยุทธ์การเป็นผู้จัดหา / เชื้อมโยง องค์ความรู้ต่าง ๆ สู่ชุมชน เพื่อดูแลชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีใน 5 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด “BLUE HEART – A Love to Share” คือการส่งต่อความรักที่จริงใจ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมผ่านโครงการต่าง ๆ เป็นโอกาสที่ทำให้บริษัทฯ ได้ส่งมอบคุณค่าให้กับชุมชนทั้งประสบการณ์ แรงบันดาลใจ และการมีส่วนร่วม

การเสริมทักษะความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะให้แก่บุคลากร

บริษัทฯ ถือว่าทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่สุด จึงให้ความสำคัญต่อกระบวนการบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล สนับสนุนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ด้วยการจัดฝึกอบรมและพัฒนาการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้กับผู้บริหารและพนักงานแต่ละระดับ อีกทั้งสนับสนุนการขับเคลื่อนธุรกิจขององค์กร โดยมุ่งเน้นการจัดอบรมหลักสูตรความรู้เฉพาะทางให้กับพนักงานในแต่ละสายอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ และความเชี่ยวชาญเฉพาะ ทำให้มั่นใจได้ว่าบุคลากรทุกคนขององค์กรจะมีความพร้อมและความสามารถปฏิบัติงานตามสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการความรู้และนวัตกรรม

เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองเป็นผู้รู้ รวมถึงปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นกลไกที่สำคัญในการสร้าง “องค์กรแห่งการเรียนรู้ หรือ Learning Organization” ที่สนับสนุนให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้บริษัทฯ มีความสามารถในการแข่งขันสูงสุด

โดยการจัดการความรู้ในองค์กร ขับเคลื่อนด้วยพันธกิจหลัก คือ การสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบูรณาการการจัดการความรู้ร่วมกับการทำงาน และการพัฒนาเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการจัดการและการเข้าถึงความรู้ ซึ่งในปี 2562 บริษัทฯ ได้มีกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาบุคลากรหลายรูปแบบ ดังนี้

- กิจกรรม Knowledge Sharing

คือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ ผ่านการสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กร แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. Service Innovation
2. Process Innovation
3. Product Performance Innovation
4. Profits / New Business Model Innovation
5. Green Innovation

ในปี 2562 มีพนักงานส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน 40 โครงการ ได้ผู้ชนะเลิศการประกวด ทั้งหมด 5 โครงการ และรางวัล PG Innovation Popular Vote 1 โครงการ

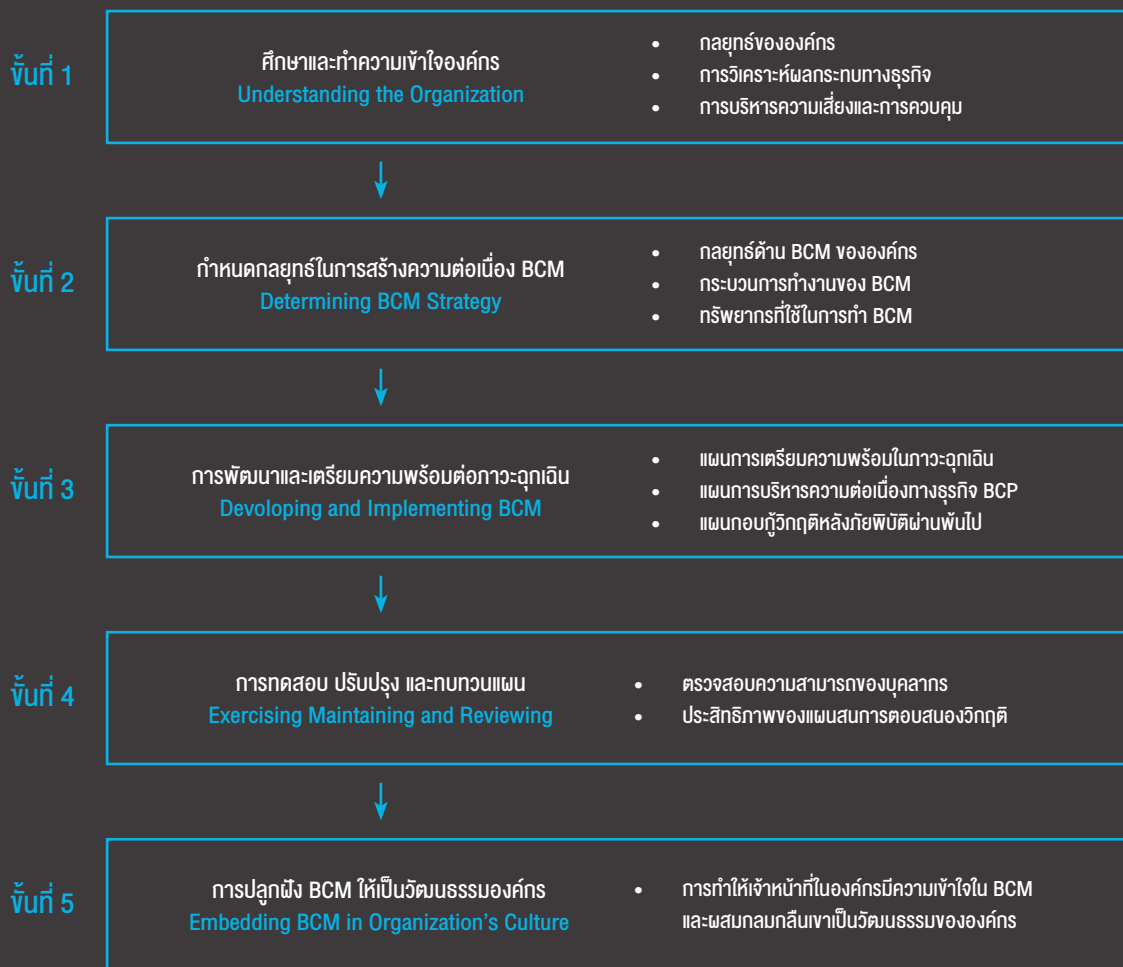
- กิจกรรมการจัดการความรู้บนระบบ Intranet (Share Point)

บริษัทฯ มีระบบภายใน เรียกว่า PG Online เพื่อใช้สื่อสารในองค์กรและเก็บข้อมูลต่างๆ โดยในส่วนของการจัดการความรู้นั้น ได้บูรณาการระบบนี้ ให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของพนักงานและเป็นแหล่งจัดเก็บความรู้ทั่วไปสำหรับพนักงาน ทั้งความรู้ภายในและภายนอกองค์กร โดยจัดเก็บในหลายรูปแบบ เช่น บทความ คลิปวิดีโอ รวมถึงมีการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

บริษัทฯ มีความมุ่งมั่นในการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management – BCM) ที่ประกอบด้วยธุรกิจหลัก 2 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจสายการบิน และธุรกิจสนามบิน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนให้เชื่อมั่นได้ว่า การบริหารจัดการในภาวะชะงักงัน (Disruptive Situation) บทบาทขององค์กร และธุรกิจทั้งหมดจะสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างความยืดหยุ่นขององค์กร (Resilience) ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

แผนภาพกรอบการทำงานของการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ

นโยบายการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจของบริษัทฯ มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมรองรับเหตุการณ์วิกฤติที่ไม่คาดคิด ซึ่งอาจเกิดขึ้นกับการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยมีวัตถุประสงค์ให้สามารถกลับมาปฏิบัติงานที่สำคัญภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนลดผลกระทบต่อบุคลากร ภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และสินทรัพย์ รวมถึงเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากลด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (ISO 22301)

ในปี 2562 บริษัทฯ จัดทำแผนดำเนินงานต่าง ๆ เช่น การทบทวนนโยบายการบริหารความต่อเนื่องระดับองค์กร การทบทวนความเสี่ยงรายปี (Business Impact Analysis) การประชุมเชิงปฏิบัติการการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plans) รวมถึงการพิจารณาแนวทางในการฝึกซ้อมแผนรองรับด้านการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plans Test) โดยได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพื้นที่การปฏิบัติงานทั้งส่วนสายการบินและสนามบิน

การวางแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน

เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น และเป็นไปตามข้อกำหนดของ IATA Operational Safety Audit (IOSA) และคู่มือบริหารภาวะวิกฤตและรองรับภาวะฉุกเฉิน - Crisis & Emergency Response Manual (CERM) ของบริษัทฯ ซึ่งได้รับการอนุมัติจากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ที่ระบุว่าผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการรับมือเหตุฉุกเฉิน ต้องได้รับการฝึกอบรมในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในแผนฉุกเฉินฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง แผนวางแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน จึงจัดฝึกอบรมและฝึกซ้อมสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยเน้นไปที่กรณีอากาศยานอุบัติเหตุ

ให้กับพนักงานของบริษัทฯ รวมถึงพนักงานสัญญาจ้าง ในทุกสถานประกอบการที่บริษัทฯ เปิดทำการบิน รวมถึงผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และพนักงานระดับปฏิบัติการในส่วนกลาง เพื่อให้พนักงานทั่วทั้งองค์กร มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมความพร้อมต่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น มุ่งเน้นไปที่การดูแลผู้โดยสาร พนักงาน ญาติ และผู้ที่ได้รับผลกระทบอื่น ๆ เพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงสามารถฟื้นคืนการให้บริการของสายการบินกลับสู่ภาวะปกติได้ตามเวลาที่เหมาะสม โดยเป็นไปตามกฎข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การดูแลความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงาน

บริษัทฯ ให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างยิ่ง ทั้งในส่วนบุคคลและกระบวนการทำงาน เพื่อให้พนักงาน ผู้โดยสาร คู่ธุรกิจ ผู้รับเหมา และผู้มาติดต่อมีความปลอดภัย โดยดำเนินการบนพื้นฐานของกฎหมาย มาตรฐานที่ได้รับการยอมรับทั้งในประเทศและสากล รวมถึงข้อกำหนดและนโยบายของบริษัทฯ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

บริษัทฯ เสริมสร้างการดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานบริษัทฯ และตามที่กฎหมายกำหนด สนับสนุนการจัดกิจกรรม Safety Day อย่างสม่ำเสมอในหลายพื้นที่ ทั้งนี้ ในปี 2562 สนามบินตราดได้รับเกียรติบัตรรางวัล

สถานประกอบการกิจการต้นแบบดีเด่นด้านความปลอดภัย ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ระดับจังหวัด) และสถานีภูเก็ต ได้รับประกาศเกียรติคุณ ระดับต้น กิจกรรมการรณรงค์ลดอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Campaign)

นอกจากนี้ บริษัทฯ ส่งเสริมให้มีการรายงานข้อมูลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างต่อเนื่องผ่านระบบ Integrated Quality and Safety Management System (IQ SMS OSH) เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนบริหารจัดการดูแลเรื่องความปลอดภัยในการทำงานให้กับพนักงาน

การดำเนินงานด้านสังคม

ภายใต้แนวคิด “BLUE HEART – A Love to Share” บริษัทฯ โดยส่วนรับผิดชอบต่อสังคม ดำเนินงานด้านสังคม โดยแบ่งเป็น 2 โครงการหลัก ได้แก่ 1. โครงการสานพลังรัก สู่ชุมชนที่ยั่งยืน (Community of Love) และ 2. โครงการรักษ์โลก (Love Earth Save Earth) ประกอบด้วยโครงการย่อยดังภาพ

Love Earth Save Earth รักษ์โลก ดูแลโลก	Community of Love สานพลังรัก สู่ชุมชนที่ยั่งยืน
<ul style="list-style-type: none"> โครงการรักษ์โลก ร่วมปลูกป่าชายเลนกับบางกอกแอร์เวย์ส โครงการปลูกมะพร้าว เพื่อเกาะสมุย โครงการรักษ์ทะเล (สมุย) โครงการบริหารจัดการขยะ โครงการต่อต้านการลักลอบค้าสัตว์ป่า (United for Wildlife) 	<ul style="list-style-type: none"> โครงการส่งเสริม/พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน 5 ตำบล (เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม) โครงการปรับปรุงและซ่อมแซม เพื่อสาธารณประโยชน์ (ชุมชน/วัด/โรงเรียน) โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (PG Edugether) โครงการสนับสนุนทุนการศึกษาต่อเนื่อง

ทั้งนี้ กลยุทธ์การดำเนินงานด้านสังคมขององค์กร มุ่งเน้นการดูแลชุมชนรอบ 3 สนามบิน ได้แก่ สนามบินสมุย สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด โดยในปี 2562 ส่วนรับผิดชอบต่อสังคมได้ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนของทั้ง 3 สนามบิน รวมกว่า 12 โครงการ โดยการสนับสนุนของพนักงานในสถานพื้นที่ ได้ปฏิบัติงานลงพื้นที่ชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทำให้บริษัทกับชุมชนมีความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันที่ดี

โดยโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนที่บริษัทฯ ดำเนินการดังนี้

- โครงการก่อสร้างอาคารเรียน โรงเรียนวัดบุญชริการาม อำเภอกาญจนบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ติดสนามบินสมุย เพื่อให้โรงเรียนมีอาคารเรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับนักเรียน และรองรับนักเรียนเพียงพอ
- โครงการสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารที่ทำการชมรมอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) อำเภอกาญจนบุรี ในพื้นที่ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอกาญจนบุรี เพื่อเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มทักษะ และวางแผนปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข
- โครงการรวมใจพัฒนา เป็นโครงการเพื่อพัฒนาชุมชนรอบสนามบินสมุย ประกอบด้วย 3 หมู่บ้าน (8 ชุมชน)

- **โครงการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ร่วมกับธนาคารออมสิน** บริษัทฯ เห็นความสำคัญของการเติมเต็มศักยภาพให้กับผู้สูงอายุ เพื่อมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและจิตใจเข้มแข็งสมบูรณ์ ซึ่งตรงกับนโยบายของธนาคารออมสิน ภายใต้แนวคิด “ออมสิน ออมสุขภาพ” โดยจัดกิจกรรมสำหรับ 3 พื้นที่ (สมุย สุโขทัย และตราด) ในปี 2562 ให้บริการทันตกรรม (โดยการสนับสนุนจากองค์กร iServe Thailand) บริการตรวจวัดสายตา ประกอบแว่น บริการตรวจสุขภาพ และกิจกรรมสันทนาการ

- **โครงการปลูกมะพร้าวเพื่อเกาะสมุย** เกาะสมุยเป็นแหล่งผลิตมะพร้าวที่สำคัญของไทย บริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของมะพร้าวเกาะสมุย จึงได้ดำเนินโครงการ “ปลูกมะพร้าวเพื่อเกาะสมุย ปีที่ 1-5” เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนและเกษตรกรหันมาอนุรักษ์ต้นมะพร้าว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญทางการท่องเที่ยวของเกาะสมุย

- **โครงการรักษาสีโลก ร่วมปลูกป่าชายเลนกับบางกอกแอร์เวย์ส จังหวัดตราด** บริษัทฯ ให้ความสำคัญเรื่องการปลูกป่าชายเลน เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว เพราะป่าชายเลนเป็นแหล่งกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่สำคัญ เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ ลดความรุนแรงของคลื่นที่กัดเซาะชายฝั่ง และช่วยเพิ่มพื้นดินตามแนวชายฝั่ง โดยบริษัทฯ ได้เริ่มโครงการมาตั้งแต่ปี 2559 ถึงปัจจุบัน

- **โครงการส่งเสริมอาชีพชุมชน** อาทิเช่น ทอผ้าฝ้าย ชุมชนบางรักษ์ เกาะสมุย โดยบริษัทฯ ร่วมกับ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หมู่บ้าน ไบตอง ตำบลคลองกระเจง อำเภอสวรรคโลก จังหวัด สุโขทัย เป็นต้น

- **โครงการคัดแยกขยะต้นทาง สู่ปลายทางที่ยั่งยืน ร่วมกับบริษัท เซ็นทรัลแฟมิลีมาร์เก็ต จำกัด** บริษัทฯ และบริษัท เซ็นทรัลแฟมิลีมาร์เก็ต จำกัด ร่วมสร้างความตระหนักเรื่องการคัดแยกขยะต้นทางและการลดปริมาณขยะ ให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านบางรักษ์ และโรงเรียนบ้านปลายแหลม อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในกิจกรรม Workshop “คัดแยกขยะต้นทาง .. สู่ปลายทางที่ยั่งยืน” ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ของนักเรียนที่จะมีส่วนร่วมช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในเกาะสมุย

- **โครงการ English Club with Bangkok Airways** จังหวัดสุโขทัย เป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายหลักของการดำเนินโครงการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในมิติการศึกษา ในปี 2562 เป็นปีเริ่มต้นที่บริษัทฯ ได้ผสานความร่วมมือกับ Wall Street English Thailand สร้างสรรค์กิจกรรมที่เน้นเรื่องการสร้างแรงบันดาลใจด้านภาษาอังกฤษ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล

- **โครงการบริหารจัดการขยะ (แยกขยะได้ประโยชน์)** นอกเหนือจากการดำเนินงานตามนโยบายการลดปริมาณขยะและการจัดการขยะในองค์กรอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาแล้ว ในปี 2562 บริษัทฯ ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ 12 องค์กรในตลาดทุน รวมถึงเครือข่ายเพื่อความยั่งยืนแห่งประเทศไทย (Thailand Responsible Business Network: TRBN) เข้าร่วมในโครงการ “เสริมสร้างตลาดทุนธรรมาภิบาลเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก” เพื่อสืบสานพระราชปณิธานเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยประกาศเจตนารมณ์รณรงค์ใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และบริหารจัดการขยะภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจสนามบินและสายการบินเพื่อการพาณิชย์ จัดอยู่ในประเภทโครงการขนส่งทางอากาศ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านอื่น ๆ แล้วเรียบร้อยแล้ว

จากมติเห็นชอบโครงการสนามบินของบริษัทฯ ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ สนามบินสมุย สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด เป็นผลให้สนามบินต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างเคร่งครัด เป็นประจำทุก 6 เดือน โดยปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวจะศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมใน 4 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการจะต้องติดตามตรวจสอบคุณภาพ

สิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพอากาศ เสียง ความสั่นสะเทือน คุณภาพน้ำผิวดิน คุณภาพน้ำใต้ดิน ทรัพยากรสัตว์ป่า ทรัพยากรชีวภาพแหล่งน้ำ และสภาพเศรษฐกิจ และสังคม/การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปฏิบัติตามมาตรการ จะทำให้สนามบินรับรู้ถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการสนามบิน มากน้อยเพียงใด และทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

บริษัทฯ มีมาตรการทำการบินเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในด้านมลพิษทางอากาศ โดยการขับเคลื่อน อากาศยานในทางขึ้น โดยใช้เครื่องยนต์เพียงตัวเดียว เพื่อ ลดมลพิษทางอากาศที่เกิดจากเครื่องยนต์และลดการ บริโภคน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อลดผลกระทบทางด้านเสียงต่อชุมชน จึงมีการปฏิบัติการการบิน ในรูปแบบที่ส่งผล กระทบด้านเสียงน้อยที่สุด ตามบริบทของสนามบินแต่ละแห่ง ซึ่งจากการดำเนิน มาตรการใช้น้ำมันอากาศยาน อย่างมีประสิทธิภาพของฝ่ายปฏิบัติการบิน ทำให้บริษัทฯ ประหยัดงบประมาณด้านน้ำมัน เชื้อเพลิงอากาศยานได้ประมาณกว่า 300 ล้านบาทต่อปี

นโยบายต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักธรรมาภิบาล จรรยาบรรณธุรกิจ และปฏิบัติตามกฎหมายมาโดยตลอด และบริษัทฯ ได้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ไม่ให้มีการเรียกรับหรือยินยอมที่จะรับเงิน สิ่งของ หรือผลประโยชน์ใด ๆ รวมทั้งไม่ดำเนินการ หรือกระทำการใด ๆ ที่เข้าข่ายดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทั้งต่อบริษัทฯ ต่อตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ (Code of Conduct) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ขั้นพื้นฐานแก่พนักงาน

บริษัทฯ ยังตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ได้มีการกำหนดนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) เพื่อแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชันของบริษัทฯ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ภายในบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุม จะต้องไม่กระทำหรือสนับสนุนการกระทำดังกล่าวไม่ว่ากรณีใด ๆ และจะปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติในนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันอย่างเคร่งครัด รวมถึงให้ความร่วมมือในกระบวนการตรวจสอบภายใน เพื่อป้องกันและร่วมแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่อาจเกิดขึ้นภายในองค์กร

โดยบริษัทฯ ได้วางแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันและต่อต้านปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ดังนี้

1. กำหนดหลักการสำหรับการให้ หรือรับของขวัญ หรือการบันเทิงไว้เป็นส่วนหนึ่งของจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ กล่าวคือ พนักงานต้องไม่เสนอ เรียก รับ หรือยินยอมที่จะรับเงิน สิ่งของ การเลี้ยงอาหาร และความบันเทิงต่าง ๆ หรือประโยชน์อื่นใด ที่อาจมีผลให้เกิดข้อสงสัยในพฤติกรรม การให้สินบน และการทุจริต หากเป็นการรับของขวัญ ควรเป็นสิ่งที่มูลค่าไม่มากนัก และไม่ควรเป็นเงินสด หรือเทียบเท่าเงินสด และต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการกระทำหรือไม่กระทำใด ๆ ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่โปร่งใส เป็นธรรมและ ตรวจสอบได้
2. กำหนดระเบียบจัดซื้อจัดจ้าง วัตถุประสงค์ในการทำรายการ การเข้าทำสัญญา การเบิกจ่ายเงิน โดยในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีเอกสารประกอบอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวงเงิน พร้อมอำนาจอนุมัติในแต่ละระดับด้วย
3. จัดให้มีระบบการตรวจสอบภายใน ครอบคลุมทั้งด้านการเงิน การบัญชี การเก็บบันทึกข้อมูล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านบัญชีและการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าธุรกรรมทางการเงินดังกล่าวเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุมัติ และเพื่อการดำเนินธุรกิจที่โปร่งใส
4. ทำการสื่อสารนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) รวมถึงนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่บริษัทฯ มีอำนาจควบคุม ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การอบรมพนักงาน ระบบการสื่อสารภายในของบริษัทฯ เช่น เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนำนโยบายดังกล่าวไปถือปฏิบัติ

5. คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ทำหน้าที่ในการตรวจสอบและสอบทานให้บริษัทฯ มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างเพียงพอสอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หากคณะกรรมการตรวจสอบได้พบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำที่อาจส่งผลกระทบต่อความโปร่งใสในการดำเนินงานของบริษัทฯ คณะกรรมการตรวจสอบมีอิสระในการรายงานสิ่งที่พบต่อคณะกรรมการบริษัทฯ และ/หรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ (แล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม) เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันเวลาและเหมาะสม
6. กำหนดช่องทางการแจ้งเบาะแส หรือข้อร้องเรียนมายังคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ ในกรณีพบเหตุการณ์การกระทำที่สื่อถึงการทุจริตหรือประพฤตินิชอบของบุคคลรวมถึงบริษัทฯ โดยผู้แจ้งเบาะแสมสามารถแจ้งเบาะแสร้องเรียนพร้อมส่งรายละเอียดหลักฐานต่าง ๆ ทางไปรษณีย์มายัง บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่ 99 หมู่ที่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 ตามประเภทของเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ประเภทของเรื่องแจ้งเบาะแสร	ผู้รับข้อมูล
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องการกระทำความผิดกฎหมาย กุฎริตระเบียบบริษัท และจรรยาบรรณการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจของบริษัทฯ 	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของฝ่ายทรัพยากรบุคคล
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ของบริษัทฯ 	<ul style="list-style-type: none"> กรรมการผู้อำนวยการใหญ่
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องการกระทำความผิดจรรยาบรรณของกรรมการ 	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการบริษัท /หรือประธานกรรมการตรวจสอบ หรือเลขาธิการบริษัท
<ul style="list-style-type: none"> เรื่องความผิดปกติของรายงานทางการเงิน 	<ul style="list-style-type: none"> ประธานกรรมการตรวจสอบ

7. เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้แจ้งเบาะแสร บริษัทฯ มีกลไกในการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสร โดยให้ถือเป็นนโยบายในการเก็บความลับข้อมูล (ชื่อ-สกุล) ของผู้แจ้งเบาะแสร ดังนั้นกรณีที่มีข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแสร ถูกเปิดเผย ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบข้อมูลดังกล่าว จะต้องถูกดำเนินการลงโทษทางวินัยตามข้อบังคับการทำงานของบริษัทฯ

การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในอันเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่วางไว้ และการสร้างระบบการควบคุมภายในตามแนวทางของ COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรทุกคนในองค์กร โดยมุ่งเน้นให้มีระบบการควบคุมภายในที่ครอบคลุมในทุกกระบวนการและในหลายมิติ โดยครอบคลุมด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities) ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารข้อมูล (Information and Communication) ตลอดจนการติดตามประเมินผล (Monitoring Activities) โดย ผลการประเมินการควบคุมภายในสรุปได้ดังนี้

• สภาพแวดล้อมการควบคุม

บริษัทมีสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่เพียงพอและช่วยสร้างเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยให้ความรู้และสร้างความเข้าใจต่อบรรยากาศของการควบคุมเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมภายใน โดยส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนในองค์กรเกิดจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานในความรับผิดชอบ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการควบคุมภายใน รวมทั้งดำรงรักษาไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมการควบคุมผ่านการดำเนินกิจกรรมและการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. มีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ทางธุรกิจ ป้องกันมิให้พนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่มีความขัดแย้งด้านประโยชน์ส่วนตนกับกิจการขององค์กร รวมถึงมีมาตรการดำเนินการที่เหมาะสมเมื่อพบการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามนโยบายและวิธีปฏิบัติที่บริษัทกำหนด
2. การปรับปรุงโครงสร้างองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะของการดำเนินการธุรกิจสายการบิน และติดตามผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว และมีความเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริง
3. มีการกำหนดนโยบายการจัดการการเปลี่ยนแปลง (Management of change) เพื่อกำหนดวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานในส่วนงานต่าง ๆ ขององค์กรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนในการวางแผนบริหารจัดการ และกำหนดแนวทางในการลดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงขององค์กร
4. มีการกำหนดนโยบายและวิธีบริหารด้านทรัพยากรบุคคล ทั้งในเรื่องการคัดเลือก การฝึกอบรม การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยในปีที่ผ่านมาบริษัทเน้นการพัฒนาทักษะที่มีอยู่ (Reskilling) และเสริมทักษะใหม่ (Upskilling) ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญสำหรับการทำงานในอนาคต และส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้บริษัทมีการประเมินปัจจัยต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมขององค์กร อันได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการออกกฎระเบียบใหม่ ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เป็นต้น เพื่อจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน

• การบริหารความเสี่ยง

บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงขององค์กรโดยรวม (Enterprise Wide Risk Management) โดยคำนึงถึงสภาพการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาบริษัทเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของลูกค้า คู่แข่ง ทำให้มีการปรับโครงสร้างองค์กร โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพื่อรับมือกับความเสี่ยง เช่น ส่วนการขายดิจิทัล ส่วนงานบริหารลูกค้าสัมพันธ์และประสบการณ์ลูกค้า ส่วนวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าองค์กร เป็นต้น

ผู้บริหารขององค์กรมีการสอบถามและทบทวนกระบวนการกลยุทธ์ ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งได้มีการพิจารณาจากความเสี่ยงทั้งหมดทั่วทั้งองค์กร ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการเงิน โดยการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงมีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กร

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการบริหารขององค์กรได้เป็นอย่างดี อันเป็นกลไกส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนไปสู่การกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้บริษัทยังได้การรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2015 ซึ่งมีการเพิ่มข้อกำหนดในเรื่องการทำความเข้าใจกับองค์กรและบริบทองค์กร การทำความเข้าใจกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อใช้สำหรับการบริหารจัดการกับความเสี่ยงและโอกาสรวมถึงข้อกำหนดอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในเรื่องการจัดการเชิงกระบวนการและแนวความคิดเชิงความเสี่ยง ซึ่งเป็นพื้นฐานหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ต่อไป

ทั้งนี้ รายละเอียดด้านการบริหารความเสี่ยง ระบุไว้ในหัวข้อ **“การบริหารความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง”**

● กิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลถูกออกแบบขึ้นอย่างเหมาะสมและคำนึงถึงความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหาย ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และให้สามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน สำหรับกิจกรรมการควบคุมแต่ละฝ่ายในองค์กรมีการแบ่งแยกหน้าที่งานภายในหน่วยงานอย่างเหมาะสมไม่มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานที่สำคัญหรืองานที่เสี่ยงต่อความเสียหายตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ถ้ามีความจำเป็นให้กำหนดกิจกรรมการควบคุมอื่นที่เหมาะสมทดแทน

ในด้านกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างบริษัทมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยมีการ

ดำเนินการตามระเบียบและนโยบายที่วางไว้ ตั้งแต่การกำหนดความต้องการและการของบประมาณ การเตรียมการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารสัญญา

ในการทำธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือบริษัทย่อยกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัท บริษัทมีนโยบายและขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้การทำธุรกรรมนั้นมีความโปร่งใส และผ่านขั้นตอนการอนุมัติตามที่กำหนดในนโยบายอย่างเคร่งครัดทุกรายการ โดยปราศจากการมีส่วนร่วมในการทำรายการของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งยังมีการรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริษัท โดยมีการติดตามผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ

● ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทฯ มีการใช้งานระบบสารสนเทศและการสื่อสารที่เพียงพอต่อการปฏิบัติการ รวมถึงการบริหารจัดการการดำเนินการทางธุรกิจของบริษัทฯ บนพื้นฐานข้อมูลผ่านการวิเคราะห์แล้ว ทั้งจากภายในและภายนอก ทั้งนี้ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการควบคุมทั่วไป และการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ ตามแนวทางมาตรฐาน ISO 27001 เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านระบบสารสนเทศของบริษัทให้เป็นมาตรฐานสากล ในส่วนของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทางบริษัทฯ ได้ดำเนินการพัฒนามาตรฐานด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อรองรับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของยุโรป (EU-GDPR) ที่มีประกาศบังคับใช้เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

● การติดตามประเมินผล

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสอบทานระบบการควบคุมภายในจากส่วนงานตรวจสอบภายในและบรรจุกการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในอยู่ในแผนงานอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากตระหนักดีว่าการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจนั้นเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงกระบวนการและออกแบบระบบควบคุมภายในให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและติดตามการประเมินผลความเพียงพอเหมาะสมจะช่วยให้บริษัทสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างทันทั่วทั้งที่และเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้

บริษัทฯ มีระบบการสื่อสารภายในและภายนอกอย่างทั่วถึง เชื่อถือได้ และทันกาล ผ่านช่องทาง Intranet และ Website ของบริษัทฯ เพื่อสื่อสารข้อมูลข่าวสารภายในองค์กรและข้อมูลจากภายนอกอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ระเบียบราชการ ผลสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า ผลงานและรางวัลที่ได้รับ เป็นต้น เพื่อสะท้อนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดได้เห็นถึงความโปร่งใสของข้อมูลอันเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทได้มีการกำหนดช่องทางสำหรับการแจ้งเบาะแส (Whistle Blower) เพื่อให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กรสามารถแจ้งเบาะแสด้านข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชันได้ตามนโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Policy) รวมไปถึงช่องทางการรับฟังข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะจากภายนอก อาทิเช่น ลูกค้า คู่ค้า หรือผู้ถือหุ้น เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารจัดการภายในให้มีประสิทธิภาพ

ส่วนเสียทุกกลุ่ม ในกรณีพบข้อตรวจพบที่ควรปรับปรุงได้มีการกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้ความมั่นใจว่า ข้อตรวจพบเหล่านั้นจะได้รับการแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ ทั้งยังมีการรายงานผลการตรวจสอบไปยังคณะกรรมการตรวจสอบทุกไตรมาส โดยบริษัทมุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจของทุกคนในองค์กรให้สามารถติดตามและประเมินความเสี่ยงของกระบวนการทางธุรกิจ และรายงานในที่ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์และสรุปผลความเสี่ยงขององค์กรและวางแผนแก้ไขได้ทันต่อสถานการณ์

2. หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทฯ

ปัจจุบัน นายไพโรจน์ ฉันทศิลป์ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2561 โดยมีพนักงานทั้งหมด 8 คน (รวมหัวหน้างานตรวจสอบภายใน) โดยแบ่งออกเป็น 3 หน่วยงานได้แก่

1. Internal audit ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบและประเมินความเพียงพอและให้ความเชื่อมั่นต่อระบบควบคุมภายใน รวมถึงการบริหารจัดการขององค์กร เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
2. Risk and compliance ซึ่งเป็นผู้ระบุ จัดลำดับ และดูแลการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ จะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรวางไว้
3. IT Audit ซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบ และประเมินผลระบบสารสนเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลในระบบสารสนเทศมีความปลอดภัย เชื่อมโยงฐานข้อมูลกันอย่างถูกต้อง และมีการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลตามมาตรฐานขององค์กร

รายงานคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการตรวจสอบของ บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัทฯ ประกอบด้วยกรรมการอิสระ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การบัญชี กฎหมายและการบริหารจัดการ

ในรอบปี 2562 คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงินและการสอบทานระบบการควบคุมภายในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงและการสอบทานข้อมูลอื่นนอกเหนือจากรายงานทางการเงิน ทั้งยังมีส่วนในการกำกับดูแลบริษัทย่อยผ่านการสอบทานระบบการควบคุมภายในและเรื่องอื่นๆเพื่อควบคุมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัทและการทำรายการต่างๆให้ถูกต้องโปร่งใสเป็นไปตามกฎหมายและประกาศของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยคำนึงถึงบทบาทและขอบเขตที่ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ และได้มีการสอบทานกฎบัตรฯ ดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับการประเมินความเสี่ยงและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทเสมอมา และมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีโดยมีการจัดการประชุมร่วมกัน โดยในปี 2562มีการจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 5 ครั้ง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ มีจำนวนทั้งหมด 3 ท่านโดยสรุปการจัดการประชุมในรอบปีที่ผ่านมาได้ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ดำรงตำแหน่งในปี	ร่วมประชุม (ครั้ง)
1	นายศรัณพ สารสาส	2557	5/5
2	พลเอกวิชิต ยาทิพย์*	2557	2/2
3	นายสทนต์ เพ็ญกุล	2558	5/5
4	นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรทรัพย์*	2562	2/2

* พลเอกวิชิต ยาทิพย์ ลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2562

และคณะกรรมการบริษัทมีมติแต่งตั้ง นายสมบุรณ์ กิตติญาณกรทรัพย์ เข้าดำรงตำแหน่งแทนเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2562

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยสรุปสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในรอบปี 2562 ดังนี้

1. สอบทานรายงานทางการเงินและงบการเงินทั้งประจำไตรมาส และประจำปีร่วมกับฝ่ายบริหารส่วนงานตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีโดยมีการหารือถึงข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความถูกต้องครบถ้วนของงบการเงินและความเพียงพอในการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงประเด็นอื่นๆ ที่สำคัญเพื่อให้มั่นใจว่ารายงานทางการเงินของบริษัทการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีความถูกต้องเชื่อถือได้ และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

2. สอบทานการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีและการพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยคณะกรรมการตรวจสอบได้มีวาระการประชุมเป็นการเฉพาะกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วม เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระ และเพื่อทำความเข้าใจในแผนงานและขอบเขตการทำงานของผู้สอบบัญชี โดยได้พิจารณาเห็นชอบให้สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2563 และเสนอขออนุมัติ ต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563ต่อไป
3. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ โดยมีการขอคำอธิบายจากฝ่ายจัดการเมื่อมีข้อสงสัยในรายการใดใดที่มีความแตกต่างจากงวดเดียวกันของปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติและได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วนถูกต้อง
4. พิจารณาและอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในประจำปี 2562 โดยได้สอบทานและกำกับดูแลงานตรวจสอบภายในให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้อย่างเป็นอิสระ มีการหารือร่วมกับส่วนงานตรวจสอบภายในของบริษัทฯ และผู้สอบบัญชีเป็นรายไตรมาสโดยสอบทานการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในรายงานการประเมินระบบการควบคุมภายในที่ได้รับจากส่วนงานตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลอื่นเพื่อมุ่งให้การปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนในกระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีสามารถทำงานอย่างเป็นอิสระรวมถึงได้รับความร่วมมือและประสานงานจากทุกฝ่ายในองค์กร
5. สอบทานการบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญตามแผนการบริหารความเสี่ยงของบริษัทประจำปี 2562 เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาส โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเข้าใจในความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทฯ และมีการสอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารมีกระบวนการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งสอบทานกรอบการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะวิธีการปรับปรุงในกรณีที่เป็นเพื่อให้มั่นใจว่ากรอบการบริหารความเสี่ยงได้รับการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. สอบทานและอนุมัติกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ และกฎบัตรการตรวจสอบเพื่อพิจารณาขอบเขตความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบและส่วนงานตรวจสอบภายในตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ฯ
7. คณะกรรมการตรวจสอบ ได้สอบทานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามหลักกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ มีความโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน

โดยสรุปคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วน โดยใช้ความรู้ความสามารถด้วยความระมัดระวังรอบคอบอย่างเป็นอิสระ และแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมาเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย และมีความเห็นว่าบริษัทการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้จัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปและมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ มีระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(นายศรีภพ สารสาส)

ประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

รายการระหว่างกัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายการกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง

1. รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (บริษัทฯ)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท พาราโดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	200 10,987	บริษัท พาราโดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	57,340 202,563	บริษัทฯ ซื้อสินค้าที่ระลึก ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้อื่น • เงินมัดจำ	202,728 4,837,345 626,360	บริษัท พาราโดซ์ ช้อปปิ้ง จำกัด เช่าพื้นที่ในสนามบินสมุยและวางมัดจำเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล อัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ โดยจะต้องทบทวนสัญญาเช่าทุกปีและให้เรียกเก็บค่าเช่าและค่าบริการให้ครบถ้วนตามสัญญา
2. บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด ความสัมพันธ์ • บริษัทร่วมของ บริษัท สินสทกล จำกัด • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	20,600	บริษัทฯ ได้ใช้บริการรถขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้อื่น • เงินมัดจำ	2,717,763 4,324,660 252,000	บริษัท สมุยแอดคอม จำกัด เช่าพื้นที่และลานจอดรถสำหรับผู้โดยสารในสนามบินสมุยและวางมัดจำเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผล อัตราค่าเช่าและค่าบริการเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติ
3. บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ค่าใช้จ่าย	18,750	บริษัทฯ ซื้อข้าวออแกนิก ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	10,150 39,705	บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
4. บริษัท บางกอกแอร์เวล คลับ จำกัด - BTC ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	1,293,183 4,756,259	บริษัทฯ ใช้บริการการจัดหาที่พัก จัดทำวีซ่าและอื่น ๆ ให้กับพนักงาน ผู้บริหาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ เงินมัดจำ 	1,124 843,130 346,400	BTC เข้าพื้นที่ และวางเงินมัดจำค่าเช่าพื้นที่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
5. บริษัท บางกอกแอร์ทัวร์ (1988) จำกัด - BAT ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ เงินมัดจำ 	24,488,705 577,000	BAT เป็นบริษัทตัวแทนจำหน่ายตั๋วโดยสาร อื่น ๆ เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	49,993 1,028,334	บริษัทฯ ใช้บริการการจัดหาตั๋วเครื่องบิน รวมทั้งการจัดทำวีซ่า การทำประกันค่าเดินทางและอื่น ๆ ให้กับพนักงาน และผู้บริหาร ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
6. บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด - PPTV ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	121,746 3,676,025	บริษัทฯ ว่าจ้าง PPTV จัดทำภาพยนตร์โฆษณาประชาสัมพันธ์ของบริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ 	2,333,800	บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินแก่ PPTV ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
7. บริษัท สมุยปาล์มมีชัرسอร์ท จำกัด - SPB ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	4,217,462 21,991,625	บริษัทฯ ใช้บริการโรงแรมสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติงาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น 	13,696 153,600	รายได้อื่นเป็นค่าบริการพื้นที่โฆษณา ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
8. บริษัท ปราสาททองโฮส จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	43,161	บริษัทฯ ซื้อเวชภัณฑ์ เช่น ยาหอม ยาดม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
9. บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้บริหารของบริษัทฯ เป็นกรรมการ	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย	340,585	บริษัทฯ ซื้ออาหารในรูปของคูปองอาหาร สำหรับเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการทุกหน่วย ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ภายในสนามบินสนขฯ และผู้โดยสารกรณีฉุกเฉินที่เกี่ยวข้อง ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้อื่น เงินมัดจำรับ	628,495 58,125	บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด จ่ายชำระค่าประกอบกิจการในสนามบินให้แก่บริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
10. บริษัท กรุงเทพลีบูน จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย	72,800 202,650	บริษัทฯ ว่าจ้างเพื่อทำการขนส่งผู้โดยสารและสัมภาระที่สนามบินตราด ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้อื่น	171,275	บริษัท กรุงเทพลีบูน จำกัด จ่ายชำระค่าประกอบกิจการในสนามบินให้แก่บริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
11. สมาร์ท ลิบูนซัน แอนด์ คาร์เรน จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้อื่น เงินมัดจำ	246,382 340,263 150,000	บริษัท สมาร์ท ลิบูนซัน แอนด์ คาร์เรน จำกัด จ่ายชำระค่าประกอบกิจการในสนามบินให้แก่บริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
12. บริษัท ข้าวธรรมชาติ จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย	188,263 754,197	บริษัทฯ ซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น นมและชุดของขวัญ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้ รายได้	3,885 61,910	บริษัทข้าวธรรมชาติ จำกัด ใช้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
13. บริษัท สันทรพิทยสุโขทัย จำกัด ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย	45,283 278,510	บริษัทฯ ใช้บริการโรงแรม สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติงาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
14. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• รายได้	1,453,800	BDMS ใช้บริการเช่าเหมาลำเครื่องบินของบริษัทฯ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ การกำหนดราคาควรมีการพิจารณาด้านทุนและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงและกำหนดอัตราค่าบริการตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เงินลงทุน • เงินปันผลรับ	21,331,781,268 404,104,224	บริษัทฯ มีการลงทุนในหลักทรัพย์ของ BDMS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเพื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	121,427 2,023,416	บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาลของ BDMS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• รายได้อื่น • รายได้	1,362,621 212,500	บริษัทฯ ได้รับเงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งเป็นเงินไปทั่วให้กับผู้สนับสนุนรายอื่น สำหรับรายได้ค่าบริการเป็นรายได้จากการทำบัตรเข้าการทำอากาศยาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
15. บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน) - SVH ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม	• รายได้	5,600	SVH ให้คูปองส่วนลดค่าโดยสารของสายการบินบางกอกแอร์เวย์ส์ แก่ผู้มาใช้บริการโรงพยาบาลสมิติเวชโดยบริษัทฯ จะเรียกเก็บค่าโดยสารจาก SVH เมื่อมีผู้โดยสารนำคูปองส่วนลดมารับบริการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	1,355,485 1,369,884	บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสุขภาพของ SVH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
16. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด - BSH ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • รายได้อื่น • เงินมัดจำรับ	227,802 1,996,335 792,420 80,000	บริษัทฯ จำหน่ายบัตรโดยสารเครื่องบินแก่ BSH ส่วนรายได้อื่นเป็นค่าบริการพื้นที่โฆษณา ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
17. บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด - PLP ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	947,209 1,369,884	บริษัทฯ ใช้บริการตรวจสุขภาพกับ PLP ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
18. บริษัท เซฟดริค เซ็นเตอร์ จำกัด - Save Drug ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	21,671 383,521	บริษัทฯ ซื้อยาและเวชภัณฑ์ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
19. บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด - N-Health ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • บริษัทร่วมของ SVH • มีกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	69,329 639,694	บริษัทฯ ให้บริการขนส่งทางอากาศ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ค่าใช้จ่าย 	128,696	บริษัทฯ ซื้อเครื่องกระตุ้นหัวใจอัตโนมัติ ค่าแผ่นนำสัญญาณไฟฟ้า และค่าสอบเทียบเครื่องกระตุ้นหัวใจ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
20. บริษัท กรุงเทพเฮลิคอปเตอร์เซอร์วิส จำกัด ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	273,920 2,816,000	บริษัทฯ ให้บริการด้านการบริหารจัดการและซ่อมบำรุงเฮลิคอปเตอร์ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการบริหารจัดการ มีความสมเหตุสมผล และจะทำการทบทวนเงื่อนไขสัญญาทุก 3 ปี
21. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม	<ul style="list-style-type: none"> เงินลงทุน 	5,270,900	บริษัทฯ ลงทุนในหุ้นใน AEROTHAI โดยจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย เงินมัดจำ 	52,132,620 546,585,140 72,000	บริษัทฯ ใช้บริการด้านต่างๆ เช่น ค่าบำรุงรักษาวิทยุสื่อสาร ค่าบริการข้อมูลเรดาร์ และได้วางเงินมัดจำสำหรับการเข้าใช้บริการระบบ Radar Display กับ AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> รายได้อื่น 	45,730	ค่าบริการไฟฟ้าห้องบังคับการบินสมุย เรียกเก็บตามจำนวนการใช้งาน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการข้างต้นเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ค่าบัตรโดยสาร รายได้ค่าระวางสินค้า 	377,908 4,238,365 31,927	บริษัทฯ จำหน่ายตั๋วโดยสารแก่ AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
22. บริษัท บริการเช่าเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) - BAFS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• รายได้ • ลูกหนี้การค้า • เงินประกัน • เงินมัดจำ	205,770 17,174 32,000 3,000	BAFS ทำสัญญาเช่าวิทยุเพื่อใช้ดำเนินงาน และมีค่าสาธารณูปโภค ที่สนามบินตราด ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เงินลงทุน • เงินปันผลรับ	1,896,175,750 82,935,690	บริษัทฯ มีการลงทุนในหลักทรัพย์ของ BAFS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเพื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
	• ค่าเช่า • สิทธิการเช่า • เงินมัดจำ	1,088,786 395,574 186,404	บริษัทฯ ได้เช่าที่ดินจาก BAFS บริเวณใกล้เคียงกับสนามบิน เชียงใหม่ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
23. บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด - FPT ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BAFS • มีกรรมการร่วม	• เงินลงทุน	529,947,690	บริษัทฯ ลงทุนในหุ้นใน FPT โดยจัดเป็นเงินลงทุนทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์
24. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพ บิเอสเอส จำกัด – BSS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	3,420,666 58,796,254	บริษัทฯ ว่าจ้าง BSS เพื่อทำความสะอาด และรักษาความปลอดภัย ในสำนักงานใหญ่ สนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินสมุยค่าบริการจะขึ้นอยู่กับจำนวนพนักงานที่ให้บริการ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ • เงินมัดจำ • เงินมัดจำรับ	146,873 542,256 347,200 85,540	BSS เช่าพื้นที่เช่าที่สนามบิน และวางเงินมัดจำค่าเช่า โดยอัตราค่าบริการและเงื่อนไขอื่นๆ เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผลอย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
25. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	• เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย	9,331,466 106,432,923	BASE ให้บริการด้านการทำความสะอาด รักษาความปลอดภัย และบริการผู้โดยสารในสนามบิน ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ค่าใช้จ่าย-ค่าเช่า	960,000	บริษัทฯ มีการลงทุนในหลักทรัพย์ของ BAFS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเพื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้อื่น • เงินมัดจำ • เงินมัดจำรับ	11,663 371,053 543,120 81,305	BASE เข้าพื้นที่เช่าที่สนามบิน และวางเงินมัดจำค่าเช่า ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
26. บริษัท แบริ่งบริการภาคพื้น จำกัด - BAGS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	• เจ้าหน้าที่การค้า • ค่าใช้จ่าย • เงินมัดจำรับ	97,483,015 517,863,998 1,531,100	บริษัทฯ ว่าจ้าง BAGS เพื่อให้บริการภาคพื้นในสนามบินในประเทศทุกแห่ง ยกเว้นสนามบินสุวรรณภูมิ ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• รายได้	5,611,897	BAGS เข้าพื้นที่เช่าที่สนามบินและสนามบินสมุย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• รายได้อื่น	6,396,275	รายได้อื่น คือ รายได้ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าวิทยุสื่อสาร และค่าบริการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ลูกหนี้การค้า • รายได้ค่าขายตั๋วโดยสาร • รายได้ค่าระวาง	671,612 1,828,075 106,447	บริษัทฯ จำหน่ายตั๋วโดยสารและให้บริการขนส่งสัมภาระแก่ BAGS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

2. รายการระหว่างกันกับบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด (BAH)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เงินลงทุน • เงินปันผลรับ	5,278,750,000 90,200,000	บริษัทฯ มีการลงทุนในหลักทรัพย์ของ BDMS โดยจัดเป็นหลักทรัพย์ประเภทเผื่อขาย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการดังกล่าว มีความสมเหตุสมผล บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะต้องดำเนินการภายใต้นโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์

3. รายการระหว่างกันกับบริษัท กูร์เมท์ พรีเมียม จำกัด (GP)

ไม่มีรายการ

4. รายการระหว่างกันกับบริษัท บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด (BATC)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท กรุงเทพเอลิคอปเตอร์เซอร์วิส จำกัด ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• รายได้	166,480	บริษัทฯ ให้บริการฝึกอบรม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

5. รายการระหว่างกันกับบริษัท มอร์แดนพีรี จำกัด (MOR)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท ปราสาททองโฮม จำกัด ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	176 8,939	บริษัทฯ ซื้อเวชภัณฑ์เช่น ชุดยาคุม ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

6. รายการระหว่างกันกับบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลีเซอร์วิส จำกัด (BFS Ground)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ • หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ • มีกรรมการร่วม	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าเช่า • ค่าใช้จ่ายอื่น	12,840 23,586,360 112,570	BFS Ground เช่าวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินสุวรรณภูมิ และบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	456,408 2,696,700	BFS Ground ให้บริการอำนวยความสะดวกที่สนามบินสุวรรณภูมิ (Meet and Assist Service) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

7. รายการระหว่างกันกับบริษัท เอสเอ เซอร์วิส จำกัด (SA)

ไม่มีรายการ

8. รายการระหว่างกันกับบริษัท บีเอฟเอส คาร์โก ดีเอ็มเค จำกัด (DMK)

ไม่มีรายการ

9. รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<p>1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัด กระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบ ด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วย การเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าเช่า ค่าติดตั้ง 	<p>169,649</p> <p>1,837,900</p> <p>5,850</p>	<p>BAC เช่าวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบิน สุวรรณภูมิ และบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความ สมเหตุสมผล</p>
<p>2. บริษัท พาราไดซ์ช้อปปิ้ง จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ 	<p>79,686</p> <p>398,964</p>	<p>BAC ให้บริการเช่าพื้นที่จัดเก็บสินค้า และให้บริการการจัด เรียงสินค้าของที่ระลึก</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการเช่าพื้นที่เก็บสินค้ามีความสมเหตุสมผล มีการ กำหนดราคาตามเงื่อนไขการค้าปกติ ตามอัตราที่เทียบ เท่ากับที่ให้กับผู้เช่าที่เป็นบุคคลภายนอกรายอื่น การจัดเรียง สินค้าเป็นรายการที่มีความสมเหตุสมผล โดยค่าบริการ ดังกล่าวมีการมีการอ้างอิงจากต้นทุนและกำไร</p>
<p>3. บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>14,300</p> <p>338,650</p>	<p>BAC ซื้อข้าวหอมสุโขทัย</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความ สมเหตุสมผล</p>
<p>4. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>200,000</p> <p>2,400,000</p>	<p>BAC ว่าจ้างแพทย์และพยาบาลมาประจำในคลินิก ตลอด 24 ชั่วโมง</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความ สมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบ เทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี</p>
<p>5. บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ.พี. เซิร์ฟ จำกัด</p> <p>ความสัมพันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าใช้จ่าย 	<p>83,907</p> <p>894,808</p>	<p>BAC ใช้บริการด้านการรักษาความสะอาด ภายในอาคาร สำนักงานที่สนามบินสุวรรณภูมิ</p> <p>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</p> <p>รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความ สมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบ เทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี</p>

10. รายการระหว่างกันกับบริษัท บีเอซี กรุ๊ป จำกัด (BACGH)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด - BCM ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	1,865,768 22,648,175	BACGH ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วยและการจัดเลี้ยงแก่ BCM ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• ค่าใช้จ่าย	9,800	BACGH ใช้บริการตรวจสุขภาพประจำปีกับ BCM ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาและเงื่อนไขทางการค้าเป็นประจำทุกปี
2. บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) - BDMS ความสัมพันธ์ • มีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วม	• ลูกหนี้การค้า • รายได้	13,979,911 156,289,740	BACGH ให้บริการอาหารผู้ป่วยแก่ BDMS ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย - ค่าเช่า • ค่าใช้จ่าย - ค่าน้ำ ค่าไฟ • เงินมัดจำ	539,961 5,111,972 653,292 835,036	BACGH เข้าพื้นที่จาก BDMS เพื่อประกอบกิจการร้านอาหาร Alsaray อาหารอินเดีย-เลบานิส ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผลและควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง

11. รายการระหว่างกันกับบริษัท ศรีวิภากรบินกรุงเทพสมุย จำกัด (BACUSM)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด - BSH ความสัมพันธ์ • บริษัทย่อยของ BDMS • มีการร่วม	• รายได้	12,293,650	BACUSM ให้บริการด้านอาหารผู้ป่วยและการจัดเลี้ยงแก่ BSH ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพ บีเอสเอส จำกัด - BSS ความสัมพันธ์ • บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง	• เจ้าหนี้การค้า • ค่าใช้จ่าย	184,672 3,442,232	BSS ให้บริการรักษาความสะอาดและพนักงานรักษาความปลอดภัย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล

12. รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพเก็ท จำกัด (BACHKT)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
<div>1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด</div> <div>- AEROTHAI</div> <div>ความสัมพันธ์</div> <div><ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่การค้า ค่าเช่า </div>	<div>34,080</div> <div>382,200</div>	<div>BACHKT เช่าวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ติดต่อภายในสนามบินภูเก็ตและบริการภาคพื้นจาก AEROTHAI</div> <div>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</div> <div>รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</div>
<div>2. บริษัท แอ็กส์บริการภาคพื้น จำกัด</div> <div>- BAGS</div> <div>ความสัมพันธ์</div> <div><ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> ลูกหนี้การค้า รายได้ </div>	<div>52,287</div> <div>157,437</div>	<div>BACHKT ให้บริการด้านอาหารแก่ BAGS</div> <div>ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ</div> <div>รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล</div>

13. รายการระหว่างกันกับบริษัท ครีวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด (BACCNX)

ไม่มีรายการ

14. รายการระหว่างกันกับบริษัท บริษัท ครีวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด (BACDMK)

ไม่มีรายการ

15. รายการระหว่างกันกับบริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)

บุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง	ลักษณะรายการ	ปี 2562 (บาท)	เหตุผลและความจำเป็น
1. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด - AEROTHAI ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่รับผิดชอบด้านงานควบคุมจราจรทางอากาศ การบริหารระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศและติดตามอากาศยาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ มีกรรมการร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า เงินอุดหนุน 	1,126,073 13,157,464	PGGS จ่ายชำระค่าวิทยุการบินแทนลูกค้าที่เป็นสายการบิน และเรียกเก็บลูกค้าในภายหลัง ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
2. บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด - BASE ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย 	266,652 2,904,956	PGGS ว่าจ้าง BASE ให้บริการผู้โดยสารประจำห้องรับรอง สนามบินสนุ่ย ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล
3. บริษัท แอวิชั่นส์บริการภาคพื้น จำกัด - BAGS ความสัมพันธ์ <ul style="list-style-type: none"> บุคคลที่เสมือนมีความขัดแย้ง 	<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่าย เงินมัดจำ 	3,661,079 42,457,279 1,500,000	PGGS ว่าจ้าง BAGS ในการให้บริการภาคพื้น ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ รายการเป็นไปตามราคาตลาดและเงื่อนไขการค้าปกติที่มีความสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตามควรมีการทบทวนและเปรียบเทียบราคาในการต่ออายุสัญญาทุกครั้ง

คำอธิบายผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

สำหรับผลประกอบการปี 2562 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562
ของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินสำหรับ ปี 2562 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

บทสรุปผู้บริหาร

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 4 ปี 2562 ขยายตัวชะลอลงจาก ไตรมาส 3 ปี 2562 ทั้งนี้ ปริมาณการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มฟื้นตัวช้ากว่าที่คาด ตามปริมาณการค้าโลก ที่ชะลอลงจากการกีดกันทางการค้า รวมถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทยที่กระทบต่อภาคการส่งออก ขณะที่การใช้จ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวต่ำกว่าที่ประเมินไว้ อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชน ในปี 2562 ขยายตัวดีกว่าที่ประเมินไว้ จากผลดีของมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นจากภาครัฐ (ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย)

ทั้งนี้ตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ในไตรมาสที่ 4 นี้ ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 1.6 ชะลอลงจากร้อยละ 2.6 ในไตรมาสมาก่อนหน้า ส่งผลให้ภาพรวมของเศรษฐกิจไทยในปี 2562 ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.4 ซึ่งเป็นการขยายตัวต่ำสุดในรอบ 5 ปี นับตั้งแต่ปี 2557 (ที่มา: ธนาคารไทยพาณิชย์) สำหรับผลิตภัณฑ์มวลรวมของทุกภูมิภาคทั่วโลก (World Gross Domestic Product: GDP) ในปี 2562 ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.4 (ที่มา: กองทุนการเงินระหว่างประเทศ)

ภาคอุตสาหกรรมการบินทุกภูมิภาคทั่วโลกในปี 2562 มีอัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK) เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.2 ลดลงจากปี 2561 ซึ่งมีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 7.3 โดยภูมิภาคแอฟริกาอัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสารสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 4.9 รองลงมาคือสายการบินในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและยุโรปที่มีอัตราเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 4.8 และ 4.2 ตามลำดับ ซึ่งอัตราการเติบโตของปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK) ทุกภูมิภาคทั่วโลกโดยเฉลี่ยมีอัตราการเติบโตที่ลดลงเนื่องจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐกับจีนและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ขณะที่ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) ของทุกภูมิภาคทั่วโลกมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.4 ซึ่งภูมิภาคแอฟริกาอัตราการเติบโตของปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 4.7 รองลงมาคือสายการบินในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและยุโรปที่ร้อยละ 4.5 และ 3.6 ตามลำดับ ในขณะที่อัตราการเติบโตของปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสารในภูมิภาคตะวันออกกลางเติบโตเพียงร้อยละ 0.1 สำหรับปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) ที่เติบโตน้อยกว่าปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK) ส่งผลให้อัตราบรรทุกผู้โดยสาร (PLF) อยู่ที่ร้อยละ 82.6 เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 0.7 (ที่มา: สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ)

สำหรับภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4 ปี 2562 เติบโตอยู่ที่ร้อยละ 6.1 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียใต้มีอัตราการเติบโตโดยรวมสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 20.1 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคตะวันออกกลางที่มีอัตราเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 12.1 และภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีอัตราเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 12.0 ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรปเติบโตเพียงร้อยละ 2.4 ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคยุโรปมีอัตราลดลง มีเพียงประเทศรัสเซียที่มีอัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวอยู่ที่ร้อยละ 8.5 (ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

สำหรับภาพรวมจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2562 มีอัตราการเติบโตเพียงร้อยละ 4.2 โดยภูมิภาคเอเชียใต้เป็นภูมิภาคที่มีอัตราการเติบโตสูงสุด อยู่ที่ร้อยละ 20.8 รองลงมาคือภูมิภาคเอเชียตะวันออก และภูมิภาคเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ มีอัตราการเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 5.4 และร้อยละ 4.3 ตามลำดับ สำหรับตลาดนักท่องเที่ยวจีนซึ่งเป็นตลาดหลักนั้นอัตราการเติบโตในปี 2562 เพียงร้อยละ 4.4 ซึ่งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2562 ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การตกลงทางการค้าของสหรัฐอเมริกา กับจีนที่มีความไม่แน่นอนและการกีดกันทางการค้า ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนลดลงร้อยละ 7.7 และเริ่มฟื้นตัวในเดือนกรกฎาคม 2562 อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเริ่มฟื้นตัวแต่ยังไม่สามารถขยายตัวได้เท่ากับปี 2561 (ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)

ในปี 2562 จำนวนผู้โดยสารของบริษัทฯ ลดลงร้อยละ 1.6 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นผลมาจากสัดส่วนจุดขายบัตรโดยสาร (Point-of-Sale) ในประเทศไทยปรับตัวลดลง โดยสัดส่วนจุดขายบัตรโดยสาร (Point-of-Sale) ของบริษัทฯ ส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 55.0 ซึ่งผู้โดยสารมาจากจุดขายบัตรโดยสาร (Point-of-Sale) ในทวีปเอเชีย (ยกเว้นประเทศไทย) และทวีปยุโรปเป็นหลัก ทั้งนี้ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอัตราการเติบโตของผู้โดยสารสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 16.0 รองลงมาคือทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปเอเชียใต้ ซึ่งเติบโตร้อยละ 6.0 และร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

บริษัทฯ มีรายได้รวม 28,609.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2561 โดยหลักเป็นผลมาจากกำไรจากการขายเงินลงทุนระยะยาวในหุ้นกรุงเทพดุสิตเวชการ (BDMS) ระหว่างปี จำนวน 1,990.8 ล้านบาท และเงินปันผลรับที่ได้รับจากการลงทุน รวมถึงผลจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการเติบโตของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน ซึ่งเติบโตในอัตราร้อยละ 6.6 อย่างไรก็ตาม รายได้จากการดำเนินงานของธุรกิจการบินปรับตัวลดลงร้อยละ 6.9 อันเนื่องมาจากภาวะการแข่งขันในตลาดที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้ราคาบัตรโดยสารเฉลี่ยลดลงร้อยละ 5.8 และอัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) เท่ากับ 68.1

ในปี 2562 บริษัทฯ มีกำไรสุทธิเท่ากับ 356.7 ล้านบาท โดยเป็นกำไรสุทธิที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 350.8 ล้านบาท กำไรต่อหุ้นเท่ากับ 0.17 บาท ต่อหุ้น

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในปี 2562

ในปี 2562 มีเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

1. บริษัทฯ ได้ปรับเปลี่ยนจำนวนเที่ยวบิน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเดินทางของผู้โดยสารตามฤดูกาล และมีการเพิ่มเที่ยวบิน เปิดเส้นทางบินใหม่ ปรับลดเที่ยวบิน และยกเลิกเที่ยวบินที่มีผลการดำเนินงานไม่ตรงตามเป้าหมาย ดังนี้

เที่ยวบินใหม่

- กรุงเทพฯ – คัมภีร์/ญาง
จำนวน 4 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนมกราคม 2562)
- เชียงใหม่ – กระบี่ (เที่ยวเดียว)
จำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2562)
- เชียงใหม่ – หลวงพระบาง
จำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนเมษายน 2562)

เพิ่มเที่ยวบิน

- กรุงเทพฯ – ดานัง
จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2562)
- เชียงใหม่ – กระบี่ (เที่ยวเดียว)
จากจำนวน 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2562)
- กระบี่ – กรุงเทพฯ (เที่ยวเดียว)
จากจำนวน 21 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 28 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2562)

เพิ่มเที่ยวบิน (ตามฤดูกาล)

- กรุงเทพฯ – มัณฑะเลย์
จากจำนวน 11 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)
- กรุงเทพฯ – ภูเก็ต
จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)
- สมุย – กระบี่
จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 10 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)
- สมุย – อุตะหา
จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 11 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)

ปรับลดเที่ยวบิน

- เชียงใหม่ – มัณฑะเลย์
จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 4 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562)
- เชียงใหม่ – ย่างกุ้ง
จากจำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 4 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562)

ปรับลดเที่ยวบิน (ตามฤดูกาล)

- กรุงเทพฯ – ภูเก็ต (เที่ยวเดียว)
จากจำนวน 56 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 49 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูร้อนเท่านั้น)
จากจำนวน 63 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 56 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)
- เชียงใหม่ – กรุงเทพฯ (เที่ยวเดียว)
จากจำนวน 42 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 35 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูร้อนเท่านั้น)
จากจำนวน 63 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 49 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)
- เชียงใหม่ – แม่ฮ่องสอน
จากจำนวน 14 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ เป็น 10 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (สำหรับตารางบินฤดูหนาวเท่านั้น)

ยกเลิกเที่ยวบิน

- ภูเก็ต – เชียงใหม่ (เที่ยวเดียว)
จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2562)
- เชียงใหม่ – ฮานอย
จำนวน 7 เที่ยวบินต่อสัปดาห์ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2562)

2. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีจำนวนเครื่องบิน รวมทั้งสิ้น 40 ลำ ประกอบด้วย

แบบเครื่องบิน	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
แอร์บัส เอ 320	9	9
แอร์บัส เอ 319	16	15
เอทีอาร์ 72-500	2	5
เอทีอาร์ 72-600	13	11
Total	40	40

บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องบินแอร์บัส เอ 319 จำนวน 1 ลำในเดือนมกราคม 2562 ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินการ และในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2562 บริษัทฯ ได้รับมอบเครื่องบินเอทีอาร์ 72-600 จำนวน 2 ลำ และได้ทำการขายเครื่องบินเอทีอาร์ 72-500 จำนวน 3 ลำ

3. บริษัทฯ มีจำนวนสายการบินพันธมิตรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 27 สายการบิน โดยในปี 2562 บริษัทฯ ได้เข้าร่วมทำสัญญาเช่าทำความตกลงเที่ยวบินร่วม (Codeshare Agreement) เพิ่มเติม 1 สายการบิน ได้แก่ สายการบินเตอร์กิชแอร์ไลน์ (เดือนสิงหาคม 2562) และได้ประกาศยกเลิกสัญญาการเป็นสายการบินร่วมกับสายการบินเจ็ท แอร์เวย์ส ตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2562 เป็นต้นไป โดยมีสาเหตุจากการที่สายการบินเจ็ท แอร์เวย์สถูกระงับจากการเป็นสมาชิก IATA Clearing House

4. บริษัทฯ ได้รับการต่อใบอนุญาตให้ประกอบกิจการค้าขายในการเดินอากาศ (Air Operating License หรือ AOL) จากสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยใบอนุญาตมีอายุ 10 ปี และจะสิ้นสุดในปี 2572 (เดือนกุมภาพันธ์ 2562)

5. ในปี 2561 คณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นสามัญคืน ในจำนวนหุ้นไม่เกินกว่า 40 ล้านหุ้น เพื่อเป็นการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินของบริษัทฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเพิ่มอัตราผลตอบแทนให้แก่ส่วนของผู้ถือหุ้น รวมถึงเพิ่มอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น ทั้งนี้บริษัทฯ ได้ดำเนินโครงการซื้อหุ้นสามัญคืนแล้วเสร็จในเดือนมีนาคม 2562 ด้วยมูลค่าซื้อคืน 492 ล้านบาท ในจำนวน 40 ล้านหุ้น

6. บริษัทฯ ได้ร่วมกับบริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) ในนามของ “กิจการร่วมค้าบีทีเอส” เพื่อยื่นข้อเสนอเข้าร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออกต่อกองทัพเรือ (เดือนมีนาคม 2562)

7. บริษัท บางกอกแอร์ เวิลด์ไลน์ เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ทำการลงนามสัญญาเป็นพันธมิตรกับสมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association – IATA) ว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านการบินของ IATA ระดับภูมิภาค (เดือนมีนาคม 2562)

8. บริษัทฯ ดำเนินการปรับเปลี่ยนและย้ายระบบที่ให้บริการผู้โดยสาร (Passenger Service System : PSS) ได้แก่ระบบสำรองที่นั่งและออกบัตรโดยสาร และระบบเช็คอินผู้โดยสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการผู้โดยสาร และเพื่อให้ผู้โดยสารได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น (เดือนกรกฎาคม 2562)
9. บริษัทฯ ได้ประกาศความร่วมมือด้านรายการสะสมคะแนนกับสายการบินเอมิเรตส์ โดยสมาชิกจะสามารถรับและแลกคะแนนสะสมเมื่อเดินทางบนเที่ยวบินของทั้งสองสายการบินและนำมาแลกของรางวัลและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ (เดือนพฤศจิกายน 2562)
10. บริษัทฯ ได้รับรางวัลสุดยอดแบรนด์แห่งปี 2561 (Superbrands Thailand 2018) โดยเป็นรางวัลที่ได้รับการโหวตจากผู้บริโภคในประเทศไทย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตลาด สื่อมวลชน และรับคะแนนโหวตสูงสุดจากการตัดสินของคณะกรรมการอิสระที่คัดเลือกมาจากองค์กรชั้นนำทั่วประเทศไทยกว่า 500 องค์กร (เดือนเมษายน 2562)
11. บริษัทฯ ได้รับการจัดอันดับเป็นสายการบินตรงต่อเวลาที่สุดในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อันดับที่ 2 ประจำปี 2562 จาก โอเอจี (OAG) ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมการบินระดับโลก บริษัทฯ ยังเป็นสายการบินเดียวของประเทศไทยที่ติด 20 อันดับแรกด้านความตรงต่อเวลา จากการจัดอันดับของสายการบินจากทั่วโลก (Top 20 Airlines by On-Time Performance) (เดือนเมษายน 2562)
12. บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินยอดเยี่ยมในภูมิภาคเอเชีย รางวัลทราเวลเลอร์ส ชอยส์ แอร์ไลน์ อวอร์ดส ประจำปี 2562 จากทริปแอดไวเซอร์ (TripAdvisor) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวชั้นนำของโลกที่มีการจัดอันดับความพึงพอใจในการใช้บริการสายการบินทั่วโลก (เดือนเมษายน 2562)
13. บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินภูมิภาคยอดเยี่ยมของโลก และรางวัลสายการบินภูมิภาคยอดเยี่ยมของเอเชีย ประจำปี 2562 จากการประกาศผลรางวัล สกายแทร็กซ์ เวิลด์ แอร์ไลน์ อวอร์ด (SKYTRAX World Airline Awards 2019) (เดือนมิถุนายน 2562)
14. บริษัทฯ ได้รับรางวัลท็อปเท็นสายการบินที่ให้บริการบนเครื่องบินที่ดีที่สุดในโลก (Top Ten Best in Cabin Service - Worldwide) จากการจัดอันดับแบบสำรวจความคิดเห็นสุดยอดแบรนด์ท่องเที่ยวประจำปี 2562 โดยสมาร์ต แทรเวล เอเชีย ซึ่งจัดทำโดย SmartTravelAsia.com เว็บไซต์และนิตยสารท่องเที่ยวออนไลน์ชั้นนำของเอเชีย (เดือนกรกฎาคม 2562)
15. บริษัทฯ ได้รับการประกาศให้เป็น สายการบิน 5 ดาวระดับภูมิภาค ในการจัดอันดับ Official Airline Ratings™ ของ APEX ประจำปี 2563 โดย APEX (Airline Passenger Experience Association) ซึ่งเป็นองค์กรแบบไม่แสวงหากำไรของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ทำการประเมินคุณภาพการบริการของสายการบินทั่วโลก (เดือนกันยายน 2562)
16. บริษัทฯ ได้รับรางวัล Selling Travel Agents Choice Awards ประจำปี 2562 ประเภทสายการบินระดับภูมิภาคต่างประเทศ จากนิตยสาร Selling Travel ซึ่งเป็นนิตยสารชั้นนำด้านธุรกิจท่องเที่ยว โดยพิธีมอบรางวัลจัดขึ้นในงาน World Travel Market (WTM 2019) ณ ศูนย์เอ็กซ์เซล กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร (เดือนพฤศจิกายน 2562)

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสนามบินและการลงทุน

1. บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด และบริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ในนามกิจการร่วมค้าบีเอซีจีพี (BACGP) ได้รับสิทธิประกอบกิจการจัดส่งอาหารและเครื่องดื่มให้แก่อากาศยาน ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง โดยมีอายุสัญญา 5 ปี และได้จัดตั้งบริษัทย่อยแห่งใหม่คือ บริษัท ครัวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท (เดือนมิถุนายน 2562)
2. บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด และบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ลงนามในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาโครงการครัวการบินและโครงการอุปกรณ์ภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ซ่อมบำรุง ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิกับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับความช่วยเหลือและเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการปิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศที่เริ่มตั้งแต่ต้นปี 2553 โดยยกเว้นค่าตอบแทนขั้นต่ำและให้ชำระค่าตอบแทนในอัตราร้อยละตามที่ระบุในสัญญาจากรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม 2553 และนอกจากนี้ บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด ยังได้รับการปรับลดค่าตอบแทนขั้นต่ำตั้งแต่เดือน

มกราคม 2554 เป็นต้นไป ด้วยเหตุดังกล่าว ทอท. จึงออกใบลดหนี้ให้แก่บริษัทย่อยทั้ง 2 แห่ง รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 140 ล้านบาท (เดือนกันยายน 2562)

3. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC) มีจำนวนสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้น 6 สาย การบิน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมีจำนวนสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้นจาก 20 สายการบินเป็น 26 สายการบิน

4. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground) มีจำนวนสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้น 7 สายการบิน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมีจำนวนสายการบินลูกค้าที่ให้บริการด้านอุปกรณ์ภาคพื้นดินเพิ่มขึ้นจาก 79 สายการบิน เป็น 86 สายการบิน

5. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจีคาร์โก้ จำกัด (BFS Cargo) มีจำนวนสายการบินลูกค้าเพิ่มขึ้น 6 สายการบิน เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมีจำนวนสายการบินลูกค้าที่ให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นจาก 69 สายการบิน เป็น 75 สายการบิน

คำอธิบายผลการดำเนินงานและการวิเคราะห์ฐานะการเงิน

บริษัทฯ เป็นสายการบินที่ให้บริการเต็มรูปแบบ โดยมุ่งเน้นบริการระดับพรีเมียมให้แก่ผู้โดยสาร บริษัทฯ เป็นเจ้าของและดำเนินการกิจการสนามบิน 3 สนามบิน ได้แก่ สนามบินสมุย สนามบินสุโขทัย และสนามบินตราด นอกจากจากธุรกิจสายการบินและธุรกิจสนามบินแล้ว บริษัทฯ ยังประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน ได้แก่ การให้บริการกิจการภาคพื้นดิน การให้บริการอาหารบนเที่ยวบิน และการให้บริการคลังสินค้าระหว่างประเทศ ให้กับสายการบินตนเองและสายการบินอื่น ๆ

งบการเงินรวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยงบการเงินเฉพาะกิจการ และงบการเงินของบริษัทย่อยจำนวน 14 บริษัท

ได้แก่ 1) บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC) 2) บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส จำกัด (BFS Ground) 3) บริษัท การบินกรุงเทพ บริการภาคพื้นจำกัด (PGGS) 4) บริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด (PGH) 5) บริษัท เอสเอ เซอร์วิสเชส จำกัด 6) บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด 7) บริษัท บีเอซี กูร์เมท์ เฮาส์ จำกัด 8) บริษัท ครัวการบินกรุงเทพ ภูเก็ต จำกัด 9) บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด 10) บริษัท ครัวการบินกรุงเทพสมุย จำกัด 11) บริษัท ครัวการบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด 12) บริษัท มอร์แดนฟรี จำกัด 13) บริษัท บางกอกแอร์เวย์เอชเอ็น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด 14) บริษัท ครัวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน	หน่วย	มกราคม-ธันวาคม	
		ปี 2562	ปี 2561
รายได้จากการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำ⁽¹⁾ <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ล้านบาท	19,028.2 11,878.3 7,149.9	20,515.9 12,844.0 7,671.9
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK) <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ล้านที่นั่ง-กม.	6,497.2 3,365.7 3,131.5	6,655.6 3,545.6 3,110.0
ปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK) <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ล้านคน-กม.	4,422.8 2,491.0 1,931.8	4,565.5 2,566.6 1,998.9
อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor) <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ร้อยละ	68.1 74.0 61.7	68.6 72.4 64.3
จำนวนผู้โดยสารที่ขนส่ง <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	พันคน	5,860.2 4,007.6 1,852.6	5,952.6 4,141.6 1,811.0
จำนวนเที่ยวบิน <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	เที่ยวบิน	70,810 45,434 25,376	71,379 47,313 24,066
จำนวนที่นั่งทั้งหมด <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางการบินภายในประเทศ เส้นทางการบินระหว่างประเทศ 	ที่นั่ง	8,558.9 5,436.5 3,122.4	8,626.6 5,684.6 2,942.0
อัตราการใช้เครื่องบิน <ul style="list-style-type: none"> แอร์บัส เอ320 แอร์บัส เอ319 เอทีอาร์72-500 และ เอทีอาร์72-600 	ชั่วโมงต่อวันต่อลำ	8.4 9.4 8.5 7.3	8.8 10.0 9.2 7.2
จำนวนเครื่องบิน ณ วันที่สิ้นสุดไตรมาส <ul style="list-style-type: none"> แอร์บัส เอ320 แอร์บัส เอ319 เอทีอาร์72-500 เอทีอาร์72-600 	ลำ	40 9 16 2 13	40 9 15 5 11
ระยะทางบิน	ล้านกิโลเมตร	50.7	51.8
ระยะทางบินโดยเฉลี่ย	กิโลเมตร	754.7	767.0
รายได้จากการขนส่งผู้โดยสารต่อหน่วย (Passenger Yield)⁽²⁾	บาทต่อคน-กม.	4.30	4.49
รายได้ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (RASK) ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (CASK) ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร ไม่รวมค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (CASK - Fuel) RASK – CASK	บาทต่อที่นั่ง-กม.	3.33 3.58 2.86 (0.25)	3.45 3.49 2.75 (0.04)

ข้อมูลธุรกิจสายการบิน (ต่อ)

หมายเหตุ:

- (1) ตัวเลขเหล่านี้จะแตกต่างจากตัวเลขที่แสดงในการเงินรวมเนื่องจากเป็นตัวเลขที่รวมรายได้จากเที่ยวบินแบบประจำ รายได้สุทธิจากการแลกเปลี่ยนการรับขนส่งผู้โดยสารสุทธิจากเที่ยวบินที่ดำเนินการโดยสายการบินอื่นและขายโดยบริษัทฯ ตามความตกลงเที่ยวบินร่วม (code-sharing) รายได้จากการขายที่นั่งโดยสารบนเที่ยวบินของสายการบินอื่นซึ่งไม่ได้เป็นเที่ยวบินร่วม (Interline) รายได้ค่าธรรมเนียมขดเขยค่าน้ำมันและเงินค่าประกันภัยเรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่ไม่รวมรายได้จากการให้บริการคลังสินค้า และการให้บริการเที่ยวบินเช่าเหมาลำ และยังไม่ได้หักส่วนลดและค่าคอมมิชชั่น
- (2) รายได้จากผู้โดยสาร รวมรายได้ค่าธรรมเนียมขดเขยค่าน้ำมันและเงินค่าประกันภัยเรียกเก็บจากผู้โดยสาร แต่ไม่รวมรายได้ ค่าสัมภาระน้ำหนักเกิน หารด้วยปริมาณการขนส่งผู้โดยสาร (RPK)

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2562	2561	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
รายได้รวม	28,609.2	27,943.6	665.6	2.4
รายได้จากการดำเนินงาน ⁽¹⁾	25,755.0	26,810.5	(1,055.5)	(3.9)
ค่าใช้จ่ายรวม	26,928.0	26,515.3	412.7	1.6
กำไรสำหรับปี/งวด	356.7	263.7	93.0	35.3
กำไรสุกฤษส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท	350.8	249.3	101.5	40.7
EBIT ⁽²⁾	(364.2)	1,097.8	(1,462.0)	(133.2)
EBITDA ⁽²⁾	1,057.3	2,478.0	(1,420.7)	(57.3)
EBITDAR ⁽²⁾	2,619.6	4,041.2	(1,421.6)	(35.2)
EBIT Ratio (ร้อยละ)	(1.4)	4.1	(5.5)	
EBITDA Ratio (ร้อยละ)	4.1	9.2	(5.1)	
EBITDAR Ratio (ร้อยละ)	10.2	15.1	(4.9)	

หมายเหตุ:

- (1) รายได้รวมหักรายได้เงินปันผล กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ยรับ และรายได้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
- (2) สำหรับการคำนวณ EBIT EBITDA และ EBITDAR ต่อรายได้จากการดำเนินงาน เป็นการคำนวณเพิ่มเติมซึ่งผู้ลงทุนไม่ควรพิจารณาเป็นการแสดงผลการดำเนินงานหรือสภาพคล่อง หรือใช้ทดแทนกำไรสำหรับปี/งวด หรือกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ซึ่งถูกแสดงในการเงินของ บริษัทฯ ที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ เนื่องจากมีวิธีการคำนวณ EBIT EBITDA และ EBITDAR หลายวิธี EBIT EBITDA และ EBITDAR ตามที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ อาจไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่มีชื่อเรียกอย่างเดียวกันที่ใช้โดยบริษัทอื่น

กำไรจากการดำเนินงานและกำไรสุทธิ

บริษัทฯ มีรายได้จากการดำเนินงานในปี 2561 และปี 2562 เท่ากับ 26,810.5 ล้านบาท และ 25,755.0 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งลดลงร้อยละ 3.9 ในขณะที่ใช้จ่ายรวมเพิ่มขึ้นจาก 26,515.3 ล้านบาท เป็น 26,928.0 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.6

ค่าใช้จ่ายรวม บวกกลับด้วยค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าเช่าเครื่องบิน เท่ากับ 4,041.2 ล้านบาท และ 2,619.6 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.1 และร้อยละ 10.2 ของรายได้จากการดำเนินงานของปี 2561 และปี 2562 ตามลำดับ

บริษัทฯ มีกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้ บวกด้วยค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย และค่าเช่าเครื่องบิน (EBITDAR) ซึ่งคำนวณจากรายได้รวม (ไม่รวมรายได้เงินปันผล กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน ดอกเบี้ยรับ และรายได้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน) หักด้วย

ในปี 2562 บริษัทฯ มีกำไรก่อนหักภาษีเงินได้จำนวน 720.4 ล้านบาท บริษัทฯ มีกำไรสุทธิ เท่ากับ 356.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า จำนวน 93.0 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.3 ซึ่งเป็นกำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เท่ากับ 350.8 ล้านบาท

รายได้

รายได้รวมของบริษัทฯ (โดยไม่รวมรายได้ระหว่างสายธุรกิจ) สามารถแบ่งตามสายธุรกิจออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม					
	2562	%	2561	%	เปลี่ยนแปลง	
					จำนวน	%
1. ธุรกิจสายการบิน	19,063.9	66.6	20,475.4	73.3	(1,411.5)	(6.9)
• รายได้สุทธิจากการขนส่งผู้โดยสารแบบประจำ	18,516.1	64.7	19,708.8	70.5	(1,192.7)	(6.1)
• รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ	346.0	1.2	550.1	2.0	(204.1)	(37.1)
• ค่าระวางขนส่ง	201.8	0.7	216.5	0.8	(14.7)	(6.8)
2. ธุรกิจสนามบิน	547.3	1.9	598.1	2.1	(50.8)	(8.5)
3. ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	4,350.3	15.2	4,082.3	14.6	268.0	6.6
• บจ.ศรียานบินกรุงเทพ	1,024.0	3.6	1,048.8	3.8	(24.8)	(2.4)
• บจ.บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพวิสต์ไวด์โฟล์กเซอว์ส	2,391.4	8.4	2,167.6	7.7	223.8	10.3
• บจ.การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น	349.8	1.2	367.1	1.3	(17.3)	(4.7)
• รายได้อื่น ๆ ⁽¹⁾	585.1	2.0	498.8	1.8	86.2	17.3
4. รายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ	4,647.7	16.3	2,787.8	10.0	1,859.9	66.7
รวมรายได้	28,609.2	100.0	27,943.6	100.0	665.6	2.4

หมายเหตุ:

- (1) รายได้อื่น ๆ คือรายได้จากบจ.บีเอส กรุ๊ปเมท์ เฮาส์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบจ.ศรียานบินกรุงเทพ ประกอบธุรกิจร้านอาหารในย่านธุรกิจและแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในกรุงเทพฯ บจ.กรุ๊ปเมท์ พรีเมียม และบจ.มอร์แดนพีร์ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบจ.บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง

รายได้จากธุรกิจสายการบิน

ในปี 2562 รายได้จากธุรกิจสายการบินเป็นรายได้หลักของบริษัทฯ คิดเป็นร้อยละ 66.6 ของรายได้รวมของบริษัทฯ รายได้ค่าโดยสารประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำ และค่าระวางขนส่ง

ในปี 2562 รายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำเท่ากับ 18,516.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.1 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยการลดลงของรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบประจำ เป็นผลมาจากจำนวนผู้โดยสารที่ปรับตัวลดลงร้อยละ 1.6 โดยเฉพาะจำนวนผู้โดยสารในเส้นทางภายในประเทศที่ลดลงร้อยละ 3.2 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า รวมถึงการแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจสายการบิน

และการแข็งค่าของเงินบาท ส่งผลให้ราคาบัตรค่าโดยสารเฉลี่ยลดลงร้อยละ 5.8 และรายได้จากการขนส่งผู้โดยสารต่อหน่วยลดลงร้อยละ 4.3 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

บริษัทฯ มีรายได้จากการให้บริการเที่ยวบินแบบเช่าเหมาลำลดลงจาก 550.1 ล้านบาท เป็น 346.0 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 37.1 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยเป็นผลจากการปรับลดเที่ยวบินในการให้บริการแบบเช่าเหมาลำในเส้นทางสมุยไปยังเมืองฉะเชิง ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2561 และหยุดให้บริการในเส้นทางสมุยไปยังเมืองกวังโจว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561

รายได้จากธุรกิจสนามบิน

ปี 2562 รายได้จากธุรกิจสนามบินคิดเป็นสัดส่วนในอัตราร้อยละ 1.9 ของรายได้รวมของบริษัทฯ รายได้จากธุรกิจสนามบินส่วนใหญ่มาจากจำนวนเที่ยวบินขาเข้าและขาออก รวมถึงรายได้ค่าบริการผู้โดยสาร ซึ่งได้รับจากผู้โดยสารขาออก โดยมาจากสนามบินสมุยเป็นหลัก โดยบริษัทฯ มีรายได้จากธุรกิจสนามบินเท่ากับ 547.3 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 8.5 เทียบกับปี 2561

รายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบิน และกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด (BAC)

ปี 2562 รายได้ของ บจ.ครีวการบินกรุงเทพ (BAC) เท่ากับ 1,024.0 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 ร้อยละ 2.4 การลดลงดังกล่าวเป็นผลมาจากการปรับลดขนาดของเครื่องบินที่ให้บริการของสายการบินลูกค้าและการลดจำนวนเที่ยวบินของสายการบินลูกค้ารายใหญ่ ส่งผลให้ปริมาณอาหารที่ผลิตโดย BAC ในปี 2562 ลดลงร้อยละ 7.4 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

นอกจากนี้ BAC ได้โอนธุรกิจในส่วนของบริษัทบริการอาหารกล่องโคเชอร์ (Kosher Box) ให้กับ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อย ของ BAC ในการให้บริการแทนทั้งหมด ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ของปี 2561

**บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพล์
เชอร์วิส จำกัด (BFS Ground)**

ปี 2561 และ 2562 รายได้ของ บจ.บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพล์เชอร์วิส (BFS Ground) ในส่วนที่ให้บริการสายการบินอื่นเท่ากับ 2,167.6 ล้านบาท และ 2,391.4 ล้านบาทตามลำดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3 เมื่อเทียบกับจากปีก่อนหน้า

รายได้ที่เพิ่มขึ้นของ BFS Ground เป็นผลมาจากจำนวนเที่ยวบินที่เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2561 และจำนวนสายการบินลูกค้าที่เพิ่มขึ้นอีก 7 สายการบิน ส่งผลให้ ณ เดือนธันวาคม 2562 BFS Ground มีจำนวนสายการบินลูกค้า 86 สายการบิน

บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด (PGGS)

ปี 2562 รายได้ของ บจ.การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น (PGGS) เท่ากับ 349.8 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.7 ซึ่งเป็นผลจากจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการลดลง โดยหลักมาจากการหยุดปฏิบัติการบินเข้า-ออกสนามบินสมุยของการบินไทย โดยในปี 2562 PGGS มีจำนวนเที่ยวบินที่ให้บริการลดลงร้อยละ 17.0 เทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2561

รายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ

บริษัทฯ มีรายได้ที่ไม่ได้แบ่งตามสายธุรกิจ เท่ากับ 4,647.7 ล้านบาทตามลำดับ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.7 โดยหลักเป็นผลมาจากเงินปันผลรับที่ได้จากหุ้นกรุงเทพดุสิตเวชการ (BDMS) เงินลงทุนระยะยาวอื่น โอนกลับรายการค่าสัมปทาน ค้างจ่ายตามมาตรการช่วยเหลือของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) และรายได้อื่น ๆ โดยในปี 2562 รายได้อื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการกำไรจากการขายทรัพย์สิน รายได้ค่าสัมปทาน รายได้ค่าธรรมเนียมบัตรโดยสาร ค่าสัมภาระส่วนเกิน และรายได้จากค่าเช่าพื้นที่

ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ผลการดำเนินงานใน ปี 2562 บริษัทฯ มีส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมเท่ากับ 808.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปี 2561 การเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นผลมาจากส่วนแบ่งกำไรที่เกิดจากการดำเนินงานที่ดีขึ้น ของบริษัท ดับบลิวเอฟเอสปิจี การ์โก้ จำกัด

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2562	2561	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสปิจี การ์โก้ จำกัด	415.4	381.8	33.6	8.8
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสนุย	393.3	420.7	(27.4)	(6.5)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	808.7	802.5	6.2	0.8

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายประกอบด้วยต้นทุนขายและบริการ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเป็นหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม					
	2562	%	2561	%	เปลี่ยนแปลง	
					ล้านบาท	%
1. ต้นทุนขายและบริการ	22,324.4	82.9	22,339.5	84.3	(15.1)	(0.1)
• ธุรกิจสายการบิน	18,112.5	67.3	18,202.6	68.7	(90.1)	(0.5)
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบิน	4,667.3	17.3	4,934.9	18.6	(267.6)	(5.4)
- ค่าซ่อมแซมเครื่องบิน	3,547.6	13.2	3,536.2	13.3	11.4	0.3
- เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน	3,427.1	12.7	3,444.8	13.0	(17.7)	(0.5)
- ค่าบริการผู้โดยสาร	3,040.9	11.3	3,151.4	11.9	(110.5)	(3.5)
- ค่าเช่าเครื่องบิน	1,562.3	5.8	1,563.2	5.9	(0.9)	(0.1)
- ค่าธรรมเนียมขึ้นลง พักค้าง และค่าธรรมเนียมวิทยุการบิน	1,188.4	4.4	1,196.0	4.5	(7.6)	(0.6)
- อื่น ๆ	678.9	7.1	376.1	7.2	302.8	80.5
• ธุรกิจสนามบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ	4,211.9	15.6	4,136.9	15.6	75.0	1.8
2. ค่าใช้จ่ายในการขาย	1,894.7	7.0	2,099.2	7.9	(204.5)	(9.7)
• ธุรกิจสายการบิน	1,858.8	6.9	2,065.7	7.8	(206.9)	(10.0)
• ธุรกิจสนามบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ	35.9	0.1	33.5	0.1	2.4	7.2
3. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2,702.9	10.1	2,074.7	7.8	628.2	30.3
• ธุรกิจสายการบิน	1,910.1	7.1	1,396.5	5.3	513.6	36.8
• ธุรกิจสนามบิน ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสนามบินและกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ	792.8	3.0	678.2	2.5	114.6	16.9
4. ค่าใช้จ่ายอื่น	6.0	0.0	1.9	0.0	4.1	215.8
ค่าใช้จ่ายรวม	26,928.0	100.0	26,515.3	100.0	412.7	1.6

ต้นทุนขายและบริการ

ต้นทุนขายและบริการมีองค์ประกอบหลัก คือค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมแซมเครื่องบิน เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่น ๆ ของพนักงาน ค่าบริการผู้โดยสาร และค่าเช่าเครื่องบิน

สำหรับปี 2561 และ ปี 2562 ต้นทุนขายและบริการเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัทฯ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84.3 และร้อยละ 82.9 ของค่าใช้จ่ายรวม ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายในการขาย

สำหรับปี 2561 และ ปี 2562 ค่าใช้จ่ายในการขายคิดเป็นร้อยละ 7.9 และร้อยละ 7.0 ของค่าใช้จ่ายรวม ตามลำดับ โดยในปี 2562 ค่าใช้จ่ายในการขายเท่ากับ 1,894.7 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งค่าใช้จ่ายที่ลดลงส่วนใหญ่เกิดจากค่าโฆษณา ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับระบบที่สนับสนุนการขายเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ยังมีค่าใช้จ่ายในการขายที่เพิ่มขึ้นในส่วนของค่าสำรองที่นั่งผ่านตัวแทนจำหน่ายบัตรโดยสาร และเงินสำรองตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากรางตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

สำหรับปี 2561 และ ปี 2562 ค่าใช้จ่ายในการบริหารคิดเป็นร้อยละ 7.8 และร้อยละ 10.1 ของค่าใช้จ่ายรวม ตามลำดับ ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายในการบริหารที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากค่าวิชาชีพ ค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่นๆ โดยหลักมาจากค่าเบี้ยปรับภาษี และภาษีเงินได้นิติบุคคลต่างประเทศ นอกจากนี้ยังรวมถึงการรับรู้ต้นทุนผลประโยชน์พนักงานเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงินมีองค์ประกอบหลักคือ ค่าเช่าตามสัญญาเช่าช่วงจากกองทุนรวมสิทธิการเช่าสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย ทั้งในส่วน of ค่าเช่าตามสัญญาเช่าช่วง และส่วนที่ผันแปรตามจำนวนผู้โดยสารขาออกและเที่ยวบินขาเข้า

นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายทางการเงินยังรวมถึง ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียมที่จ่ายชำระให้แก่สถาบันการเงิน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน (Finance Lease)

หน่วย : ล้านบาท

	มกราคม – ธันวาคม			
	2562	2561	เปลี่ยนแปลง	
			จำนวน	%
ค่าใช้จ่ายทางการเงินจ่ายกองทุนรวม	1,359.6	1,467.6	(108.0)	(7.4)
ดอกเบี้ยจ่ายและค่าธรรมเนียม ⁽¹⁾	409.9	406.5	3.4	0.8
รวมค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,769.5	1,874.1	(104.6)	(5.6)

หมายเหตุ:

(1) ดอกเบี้ยจ่าย ค่าธรรมเนียมที่จ่ายชำระให้แก่สถาบันการเงิน, หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน และค่าธรรมเนียมบัตรเครดิต

ปี 2562 บริษัทฯ มีดอกเบี้ยจ่ายกองทุนรวมจำนวน 1,359.6 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.4 เทียบกับปี 2561 การลดลงส่วนใหญ่เป็นผลมาจากจำนวนผู้โดยสารขาออกและจำนวนเที่ยวบินที่เข้าออกสนามบินสมุย ที่ลดลงร้อยละ 8.8 และ ร้อยละ 4.8 เทียบกับปีก่อนหน้า ตามลำดับ รวมถึงการยกเลิกปฏิบัติการบินเส้นทางบินเข้า-ออกสนามบินสมุย ของสายการบินการบินไทย (TG) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นมา

ดอกเบี้ยจ่าย และค่าธรรมเนียม เพิ่มขึ้นจาก 406.5 ล้านบาท เป็น 409.9 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยจ่ายที่ชำระให้แก่สถาบันการเงินอันเนื่องมาจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับฝูงบินเครื่องบิน ATR 72-600 ที่เพิ่มขึ้น

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 61,907.7 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 159.3 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	เปลี่ยนแปลง
สินทรัพย์หมุนเวียน			
• เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และ เงินลงทุนชั่วคราว	9,319.3	7,647.7	1,671.6
• ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,535.4	1,713.4	(178.0)
• ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน	857.8	1,050.3	(192.5)
• สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	877.0	1,018.4	(141.4)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	12,589.5	11,429.8	1,159.7
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
• เงินลงทุนในบริษัทร่วม	2,920.2	2,902.1	18.1
• เงินลงทุนระยะยาวอื่น	29,050.5	30,270.0	(1,219.5)
• ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	15,608.2	15,520.2	88.0
• เงินมัดจำ	643.7	805.5	(161.8)
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	1,095.6	1,139.4	(43.8)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	49,318.2	50,637.2	(1,319.0)
รวมสินทรัพย์	61,907.7	62,067.0	(159.3)

สินทรัพย์หมุนเวียน

บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 จำนวน 12,589.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 1,159.7 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด และ เงินลงทุนชั่วคราว เพิ่มขึ้นจำนวน 1,671.6 ล้านบาท โดยหลักมาจากเงินสัรับจากกิจกรรมการดำเนินงาน เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน และการขายเงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์เพื่อขาย รวมถึงการได้รับเงินปันผลจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น แต่อย่างไรก็ตามบริษัทฯ มีการจ่ายเงินปันผลและดอกเบี้ย รวมถึงการชำระคืนเงินกู้และหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเช่าทางการเงินเครื่องบินระหว่างปี
- ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน ลดลงจำนวน 192.5 ล้านบาท โดยหลักมาจากเงินสัรับจากรายการเงินเรียกคืนของค่าใช้จ่ายสำรองค่าซ่อมบำรุงเครื่องบิน (Maintenance Reserve Fund)

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

บริษัทฯ มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวน 49,318.2 ล้านบาท ลดลงจากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 1,319.0 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- เงินลงทุนระยะยาวอื่น ลดลงจำนวน 1,219.5 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการขายเงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์เพื่อขายระหว่างปี
- ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นจำนวน 88.0 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากบริษัทฯ ได้ลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มเติม โดยส่วนใหญ่คือการซื้อ
- เครื่องบิน ATR 72-600 จำนวน 2 ลำ อะไหล่เครื่องบิน และที่ดิน อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีการขายเครื่องบิน ATR 72-500 จำนวน 3 ลำ ในปี 2562
- เงินมัดจำ ลดลงจำนวน 161.8 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นค่ามัดจำเครื่องบิน

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น 31,903.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 614.3 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	เปลี่ยนแปลง
หนี้สินหมุนเวียน			
• เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,183.2	2,883.3	299.9
• เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายใน หนึ่งปี	994.6	691.3	303.3
• ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	277.3	13.1	264.2
• รายได้รับล่วงหน้า	2,343.7	2,531.0	(187.3)
• หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,457.7	2,221.5	236.2
รวมหนี้สินหมุนเวียน	9,256.5	8,340.2	916.3
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
• เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สรุปรายการส่วนที่ถึง กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,315.3	5,502.9	(187.6)
• เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน- สรุปรายการส่วนที่ ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,252.4	11,331.0	(78.6)
• ผลประโยชน์ของพนักงาน	956.6	722.6	234.0
• หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	5,060.0	5,330.3	(270.3)
• หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	62.4	61.9	0.5
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	22,646.7	22,948.7	(302.0)
รวมหนี้สิน	31,903.2	31,288.9	614.3

หนี้สินหมุนเวียน

บริษัทฯ มีหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 9,256.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 916.3 ล้านบาท โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน เครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 994.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นจำนวน 303.3 ล้านบาท โดยหลักมาจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมฉบับใหม่ ซึ่งเป็นผลมาจากการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมฉบับใหม่ สำหรับการรับมอบเครื่องบิน ATR72-600 จำนวน 2 ลำ
- ภาษีเงินได้ค้างจ่าย จำนวน 277.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 264.2 ล้านบาท การเพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลมาจากภาษีค้างจ่ายจากการขายหลักทรัพย์เพื่อขายระหว่างปี
- รายได้รับล่วงหน้า ลดลงจำนวน 187.3 ล้านบาท จากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เป็นผลจากการลดลงของการจองซื้อบัตรโดยสารล่วงหน้าเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า
- หนี้สินหมุนเวียนอื่น จำนวน 2,457.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 236.2 ล้านบาท การเพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลมาจากสำรองค่าซ่อมแซมเครื่องบิน (Maintenance Reserve Fund) สำหรับเครื่องบิน ATR72-600 และหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน

หนี้สินไม่หมุนเวียน

บริษัทฯ มีหนี้สินไม่หมุนเวียน มีจำนวน 22,646.7 ล้านบาท ลดลงจำนวน 302.0 ล้านบาท จากวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยมีรายการหลักที่เปลี่ยนแปลงได้แก่

- เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน เครื่องบิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ลดลงจำนวน 187.6 ล้านบาท โดยหลักมาจากการคืนเงินกู้ยืมระยะยาว และในทางกลับกันบริษัทฯ ได้มีการเข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมฉบับใหม่ระหว่างปีด้วย
- หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ลดลงจำนวน 270.3 ล้านบาท เนื่องจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานการคำนวณทางบัญชีกับฐานภาษีของมูลค่าหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน รวมถึงการปรับสัดส่วนการถือครองของหลักทรัพย์เพื่อขายระหว่างปี
- ผลประโยชน์ของพนักงาน เพิ่มขึ้นจำนวน 234.0 ล้านบาท เป็นผลมาจากการกำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้าง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่

ส่วนของผู้ถือหุ้น

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561	เปลี่ยนแปลง
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
• กุณออกจำหน่ายและชำระแล้ว	2,100.0	2,100.0	-
• ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ และส่วนเกินทุนจากการใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	9,319.5	9,319.5	-
• หุ้นสามัญซื้อคืน	(491.6)	(366.8)	(124.8)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	18,934.9	19,836.7	(901.8)
• กำไรสะสม	296.3	32.6	263.7
• อื่น ๆ ⁽¹⁾	(154.6)	(143.9)	(10.7)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	30,004.5	30,778.1	(773.6)

หมายเหตุ:

(1) ประกอบด้วยส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยและส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีส่วนของผู้ถือหุ้นรวมทั้งสิ้น 30,004.5 ล้านบาท ลดลง จำนวน 773.6 ล้านบาท โดยหลักเกิดจากการปรับสัดส่วนการถือครองของหลักทรัพย์เพื่อขาย โดยลดลงจำนวน 901.8 ล้านบาท บริษัทฯ มีกำไรสะสมจำนวน 296.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 263.7 ล้านบาท

งบกระแสเงินสด

หน่วย : ล้านบาท

ณ วันที่	31 ธันวาคม 2562	31 ธันวาคม 2561
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,175.8	1,901.9
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	1,495.1	817.2
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,745.6)	(1,916.2)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	5,273.1	4,347.7

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน จำนวน 518.9 ล้านบาท และมีเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จำนวน 1,175.8 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีเงินสดสุทธิจากการใช้ไปในกิจกรรมลงทุน จำนวน 1,495.1 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากเงินที่ได้รับจากการขายสินทรัพย์ และการขายเงินลงทุนระยะยาวตามมูลค่าตลาด รวมถึงเงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทร่วมและการลงทุนระยะยาวอื่น จำนวน 4,346.0 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มเติม และมีการซื้อเงินลงทุนระยะยาวใน บมจ.บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ (BAFS) เพิ่มเติม

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีกระแสเงินสดสุทธิที่ใช้ในกิจกรรมการจัดหาเงินจำนวน 1,745.6 ล้านบาท โดยหลักเป็นการชำระดอกเบี้ย การชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว การชำระดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าทางการเงิน การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น และการซื้อหุ้นสามัญคืน

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

		ณ 31 ธันวาคม	
		2562	2561
อัตราส่วนสภาพคล่องและการบริหารเงิน	อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.4	1.4
	อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	3.8	4.3
	ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	24.2	24.4
	ระยะเวลายาวยสินค้าเฉลี่ย (วัน)	8.5	8.2
	ระยะเวลารับชำระหนี้ (วัน)	33.5	34.2
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร	อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	6.8	11.2
	อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ)	(1.5)	4.4
	อัตรากำไร EBITDAR (ร้อยละ)	10.2	15.1
	อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	1.2	0.9
	อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	1.2	0.9
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ร้อยละ)	0.6	0.4
	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (ร้อยละ)	11.4	11.0
	อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	0.5	0.5
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.1	1.0
	อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	0.6	1.3

นิยามศัพท์ด้านการบิน

อัตราส่วนการขนส่งผู้โดยสาร (Load Factor)	จำนวนบรรทุกผู้โดยสารเทียบเป็นสัดส่วนต่อจำนวนที่นั่งผู้โดยสารทั้งหมด
ปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (Available Seat-Kilometer: ASK)	จำนวนที่นั่งผู้โดยสารคูณระยะทางบินเป็นกิโลเมตร
ปริมาณการขนส่งด้านผู้โดยสาร (Revenue Passenger-Kilometer: RPK)	จำนวนผู้โดยสารของเที่ยวบินแบบประจำคูณระยะทางบินเป็นกิโลเมตร
รายได้ต่อหน่วย จากการผลิตด้านผู้โดยสาร (Revenue per ASK: RASK)	รายได้จากการขายและให้บริการของ บมจ. การบินกรุงเทพ (หมายถึง รายได้รวมจากการเงินเฉพาะกิจการสุทธิกับ กำไรจากการขายเงินลงทุน โอนกลับค่าเพื่อการด้อยค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินปันผลรับ และ เงินชดเชยจากการเลิกสัญญา)หารด้วยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร(ASK)
ต้นทุนต่อหน่วย จากการผลิตด้านผู้โดยสาร (Cost per ASK: CASK)	ผลรวมของต้นทุนจากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และ ค่าตอบแทนผู้บริหารของ บมจ. การบินกรุงเทพ (แต่ไม่รวมต้นทุนทางการเงิน) (หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมจากการเงินเฉพาะกิจการสุทธิ กับขาดทุนจากการขายเงินลงทุน และขาดทุนจากการขายสิทธิการเช่า) หารด้วยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)
ต้นทุนต่อปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร ไม่รวมต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (CASK - Fuel)	ผลรวมของต้นทุนจากการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และ ค่าตอบแทนผู้บริหารของ บมจ. การบินกรุงเทพ (แต่ไม่รวมต้นทุนทางการเงินและต้นทุนค่าน้ำมัน) (หมายถึง ค่าใช้จ่ายรวมจากการเงินเฉพาะกิจการสุทธิกับ ขาดทุนจากการขายเงินลงทุน ขาดทุนจากการขายสิทธิการเช่า และ ค่าน้ำมัน) หารด้วยปริมาณการผลิตด้านผู้โดยสาร (ASK)

รายงาน และงบการเงินรวม

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ 31 ธันวาคม 2562

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่ม บริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการ ตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้า เชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบ งบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและ ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการ ตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการ แสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวมเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมี ดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้ค่าโดยสาร

บริษัทฯ รับรู้รายได้ค่าโดยสารตามนโยบายการบัญชีที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 5.1 รายได้ ค่าโดยสารเป็นตัวเลขที่มีสาระสำคัญที่สุดในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ประกอบกับรายได้ค่าโดยสารของบริษัทฯ มีผลกระทบโดยตรงจากสถานการณ์การแข่งขันทางการตลาดราคาน้ำมัน สภาวะทางเศรษฐกิจ ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาการรับรู้รายได้ค่าโดยสารเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับการเกิดขึ้นจริงของรายได้และระยะเวลาในการรับรู้รายได้

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

- ประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในที่สำคัญของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับระบบการจอบัตรโดยสารและการรับรู้รายได้ค่าโดยสารเมื่อมีการเดินทางตามเส้นทางที่ได้จองไว้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่บริษัทออกแบบไว้
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการจอบัตรโดยสารและตรวจสอบข้อมูลการรับชำระเงินระหว่างระบบการจอบัตรโดยสารเครื่องบินกับรายงานจากสถาบันการเงิน
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับตารางการบิน รวมไปถึงการบันทึกรายการในบัญชีแยกประเภทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของรายได้ค่าโดยสารที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้เคียงรอบระยะเวลาบัญชี
- สุ่มตัวอย่างข้อมูลการบินในรายงานรายได้กับรายงานจากการทำอากาศยานเพื่อตรวจสอบการเกิดขึ้นจริงของรายได้
- สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบการบันทึกปรับปรุงรายการกับเอกสารที่เกี่ยวข้องของรายการรายได้ค่าโดยสาร
- วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้แบบแยกย่อย (Disaggregated data) เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายได้ค่าโดยสารตลอดรอบระยะเวลาบัญชี

การด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 16 กลุ่มบริษัทบันทึกที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ โดยสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สิน การพิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ดังกล่าวต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทในการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตและการประมาณผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพย์สิน ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงในการรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าที่ไม่เพียงพอและทำให้กลุ่มบริษัทแสดงมูลค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ในจำนวนที่สูงเกินไป ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

- สอบถามฝ่ายบริหารและพิจารณาความสมเหตุสมผลของนโยบายการกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงการทบทวนอายุการให้ประโยชน์ของทรัพย์สิน
- สังเกตการณ์และสอบทานรายงานทรัพย์สินที่ไม่ได้ใช้ดำเนินงานหรืออยู่ในสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้
- ทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารในการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์และการคำนวณหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์
- พิจารณาขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ของผู้ประเมินราคาอิสระ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและแบบจำลองที่ผู้ประเมินราคาเลือกใช้ในการประเมินมูลค่าสินทรัพย์ตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้ประเมินราคา รวมถึงสอบทานข้อมูลที่จำเป็นและข้อสมมติหลักที่ใช้ในการประเมิน

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้น มีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบ เพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วยความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป

ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงผลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

(นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3516

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 27 กุมภาพันธ์ 2563

รายงานความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของ บมจ.การบินกรุงเทพ และงบการเงินรวมของ บมจ.การบินกรุงเทพ และบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี โดยงบการเงินดังกล่าว จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป เลือกใช้นโยบายบัญชี ที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวัง และประมาณการที่ดีที่สุด ในการจัดทำ รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปอย่างเหมาะสม

ในการนี้คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่สอบทานนโยบายการบัญชี และคุณภาพของรายงานการเงิน สอบทานระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกันโดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏในรายงานของกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับดี เป็นที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่า งบการเงินของ บมจ.การบินกรุงเทพ และงบการเงินรวมของ บมจ.การบินกรุงเทพ และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีความเชื่อถือได้ โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานบัญชีที่รับรองทั่วไป และปฏิบัติตามถูกต้องตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(นายพุดพิงศ์ ปราสาททองโอสถ)

ประธานคณะผู้บริหารและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

งบแสดงฐานะการเงิน

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
• เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8	5,273,123,851	4,347,738,060	4,718,138,616
• เงินลงทุนชั่วคราว	9	4,046,141,552	3,300,000,000	4,000,000,000
• ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7, 10	1,535,366,561	1,713,449,877	949,363,874
• สินค้าคงเหลือ	11	509,698,930	541,644,828	394,446,355
• ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า		186,264,066	261,291,194	154,862,361
• ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน		857,812,137	1,050,344,785	857,812,137
• สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		181,056,552	215,365,302	62,237,242
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		12,589,463,649	11,429,834,046	11,136,860,585
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
• เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน		3,559,826	3,500,000	-
• เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	5,912,474,174
• เงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	2,920,216,782	2,902,134,194	3,626,408,941
• เงินลงทุนระยะยาวอื่น	14	29,050,557,607	30,269,983,221	23,771,807,607
• เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7	-	-	100,842,466
• อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	15	258,565,533	278,785,997	505,211,539
• ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	16	15,608,164,766	15,520,191,352	13,486,279,374
• สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	17	557,708,705	561,002,998	225,890,535
• สิทธิการเช่า		31,992,443	35,971,814	31,992,443
• สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	32.1	59,943,582	41,840,766	-
• ค่าความนิยม		26,247,681	26,247,681	-
• เงินมัดจำ	7	643,750,905	805,493,847	621,215,311
• สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	18	157,556,981	192,029,573	156,691,182
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		49,318,264,811	50,637,181,443	48,438,813,572
รวมสินทรัพย์		61,907,728,460	62,067,015,489	59,575,674,157
				59,847,234,089

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

หมายเหตุ		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
• เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	19	50,000,000	35,145,763	-	-
• เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	7, 20	3,183,179,251	2,883,262,148	3,098,734,086	2,659,203,596
• เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	582,931,143	248,607,618	165,573,294	92,443,389
• ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		277,320,995	13,129,643	220,867,235	-
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	22	363,414,425	385,271,823	363,414,425	385,271,823
• หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23	48,286,242	57,356,528	30,103,238	37,465,639
• หนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24	78,599,105	34,293,354	78,599,105	34,293,354
• รายได้รับล่วงหน้า		2,343,723,750	2,531,032,711	2,342,435,423	2,525,430,723
• หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7, 25	2,329,096,839	2,152,104,774	1,883,120,194	1,761,572,744
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		9,256,551,750	8,340,204,362	8,182,847,000	7,495,681,268
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
• เงินกู้ยืมระยะยาว - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	21	2,400,692,285	1,968,795,202	1,691,415,240	1,016,459,811
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	22	2,879,028,844	3,482,983,477	2,879,028,844	3,482,983,477
• หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	23	35,629,295	51,125,186	15,096,213	22,108,801
• หนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สรุติจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24	11,252,380,024	11,330,979,129	11,252,380,024	11,330,979,129
• สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	26	956,604,393	722,583,081	702,894,415	548,645,179
• หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	32.1	5,060,031,358	5,330,258,774	4,197,875,285	4,515,296,613
• หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		62,317,619	61,939,266	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		22,646,683,818	22,948,664,115	20,738,690,021	20,916,473,010
รวมหนี้สิน		31,903,235,568	31,288,868,477	28,921,537,021	28,412,154,278

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2562	2561	2562	2561
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
• ทุนจดทะเบียน					
- หุ้นสามัญ 2,100,000,000 หุ้น		2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท					
• ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว					
- หุ้นสามัญ 2,100,000,000 หุ้น		2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000	2,100,000,000
มูลค่าหุ้นละ 1 บาท					
• ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872	9,319,481,872
• ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย		(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)	(211,165,781)
• กำไร (ขาดทุน) สะสม					
- จัดสรรแล้ว					
สำรองตามกฎหมาย		27 210,000,000	210,000,000	210,000,000	210,000,000
อื่น ๆ		28 491,556,177	366,783,940	491,556,177	366,783,940
- ยังไม่ได้จัดสรร		(405,300,980)	(544,162,936)	300,891,179	180,111,811
• หุ้นสามัญซื้อคืน		28 (491,556,177)	(366,783,940)	(491,556,177)	(366,783,940)
• องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		18,934,929,866	19,836,651,909	18,934,929,866	19,836,651,909
• ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย		29,947,944,977	30,710,805,064	30,654,137,136	31,435,079,811
• ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		56,547,915	67,341,948	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		30,004,492,892	30,778,147,012	30,654,137,136	31,435,079,811
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		61,907,728,460	62,067,015,489	59,575,674,157	59,847,234,089

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2562	2561	2562	2561
กำไรหรือขาดทุน					
รายได้					
• ค่าโดยสาร	7	18,862,113,903	20,258,924,589	18,862,525,618	20,259,607,510
• รายได้จากการขายและบริการ	7	4,350,332,043	4,082,360,435	-	-
• ค่าระวางขนส่ง	7	201,812,779	216,468,418	201,950,465	216,546,517
• ค่าบริการผู้โดยสาร		547,293,126	598,125,783	547,293,126	598,125,783
• เงินปันผลรับ	7	577,335,914	418,563,363	1,277,735,511	1,215,075,586
• ดอกเบี้ยรับ	7	104,398,055	114,034,600	104,025,027	113,363,423
• กำไรจากการขายเงินลงทุน	13, 14	1,990,774,573	384,803,401	1,990,774,573	307,275,147
• กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		-	164,735,157	-	156,441,129
• โอนกลับรายการค่าสัมปทานค้างจ่าย	30	140,038,512	-	-	-
• รายได้อื่น	7	1,835,127,983	1,705,611,567	1,999,465,928	1,879,749,187
รวมรายได้		28,609,226,888	27,943,627,313	24,983,770,248	24,746,184,282
ค่าใช้จ่าย					
• ต้นทุนขายและบริการ	7	22,324,445,406	22,339,482,444	19,346,214,376	19,742,871,572
• ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	7	1,894,714,571	2,099,196,175	1,858,762,266	2,065,741,819
• ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	7	2,702,851,499	2,074,650,205	2,052,961,525	1,412,398,602
• ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		2,074,656	-	13,609,074	-
• ค่าใช้จ่ายอื่น		3,878,841	1,948,784	-	-
รวมค่าใช้จ่าย		26,927,964,973	26,515,277,608	23,271,547,241	23,221,011,993
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมค่าใช้จ่ายทางการเงิน และรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		1,681,261,915	1,428,349,705	1,712,223,007	1,525,172,289
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2	-	-	542,232,112	503,592,371
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13.2	808,682,185	802,529,199	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		2,489,944,100	2,230,878,904	2,254,455,119	2,028,764,660
• ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	7	(1,769,495,769)	(1,874,102,145)	(1,712,443,358)	(1,819,510,716)
กำไรก่อนรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		720,448,331	356,776,759	542,011,761	209,253,944
• รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	32.2	(363,776,212)	(93,065,771)	(209,259,655)	30,264,209
กำไรสำหรับปี		356,672,119	263,710,988	332,752,106	239,518,153

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงินนี้

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2562	2561	2562	2561
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนงบกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
• ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2	-	-	172,199,898	623,199,626
• ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย		(1,127,152,425)	3,975,156,456	(1,342,402,426)	3,196,156,455
• หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	32.3	225,430,485	(795,031,290)	268,480,485	(639,231,291)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนงบกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
สุทธิจากภาษีเงินได้		(901,721,940)	3,180,125,166	(901,722,043)	3,180,124,790
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนงบกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
• ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	12.2	-	-	(6,811,078)	5,402,000
• กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	26	85,700,005	(37,108,717)	95,159,837	(44,611,497)
• หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	32.3	(7,724,887)	2,870,972	(9,616,853)	4,371,528
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนงบกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
สุทธิจากภาษีเงินได้		77,975,118	(34,237,745)	78,731,906	(34,837,969)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		(823,746,822)	3,145,887,421	(822,990,137)	3,145,286,821
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		(467,074,703)	3,409,598,409	(490,238,031)	3,384,804,974
การแบ่งปันกำไร					
• ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		350,834,694	249,263,106	332,752,106	239,518,153
• ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		5,837,425	14,447,882		
		356,672,119	263,710,988		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม					
• ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		(472,155,443)	3,394,549,928	(490,238,031)	3,384,804,974
• ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		5,080,740	15,048,481		
		(467,074,703)	3,409,598,409		
กำไรต่อหุ้น	34				
• กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
- กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.17	0.12	0.16	0.11
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		2,060,727,917	2,094,606,860	2,060,727,917	2,094,606,860
มูลค่าตราไว้หุ้นละ 1 บาท					

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงินนี้

งานแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

หน่วย : ล้านบาท

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

งบการเงินประกอบ												
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ												
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น												
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น												
หมายเหตุ	งบเรื่องหุ้น ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า จากการเปลี่ยนแปลง ส่วนการถือหุ้น ในบริษัทย่อย	กำไร (ขาดทุน) รวม			หุ้นสามัญซื้อคืน	ส่วนเกิน จากการวัด มูลค่าทรัพย์สิน สุทธิ	งบกำไร- ขาดทุนอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทฯ	ส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ไม่ใช่ส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทย่อย	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น	
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่จัดสรร	อื่น ๆ							
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	-	238,195,867	-	16,656,527,119	16,656,527,119	28,313,039,077	72,550,926	28,385,590,003	
	-	-	-	-	249,263,106	-	-	-	249,263,106	14,447,882	263,710,988	
	-	-	-	-	(34,837,969)	-	3,180,124,790	3,180,124,790	3,145,286,821	600,600	3,145,887,421	
	-	-	-	-	214,425,137	-	3,180,124,790	3,180,124,790	3,394,549,927	15,048,482	3,409,598,409	
	-	-	-	-	-	-	(366,783,940)	(366,783,940)	(366,783,940)	-	(366,783,940)	
	-	-	-	366,783,940	(366,783,940)	-	-	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114	114	
	-	-	-	-	(630,000,000)	-	-	-	(630,000,000)	-	(630,000,000)	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(11,070,064)	(11,070,064)	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(9,187,510)	(9,187,510)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561												
2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	366,783,940	(544,162,936)	(366,783,940)	19,836,651,909	19,836,651,909	30,710,805,064	67,341,948	30,778,147,012	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	366,783,940	(544,162,936)	(366,783,940)	19,836,651,909	19,836,651,909	30,710,805,064	67,341,948	30,778,147,012
	-	-	-	-	-	(1,132,407)	-	-	(1,132,407)	-	-	(1,132,407)
	-	-	-	-	-	350,834,694	-	-	350,834,694	5,837,425	356,672,119	
	-	-	-	-	78,731,906	-	-	(901,722,043)	(822,990,137)	(756,695)	(823,746,822)	
	-	-	-	-	429,566,600	-	-	(901,722,043)	(472,155,443)	5,080,740	(467,074,703)	
	-	-	-	-	-	-	(124,772,237)	-	(124,772,237)	-	(124,772,237)	
	-	-	-	-	124,772,237	(124,772,237)	-	-	-	-	-	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	320	320	
	-	-	-	-	-	(164,800,000)	-	-	(164,800,000)	-	(164,800,000)	
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(15,875,093)	(15,875,093)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562												
2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	491,556,177	(405,300,980)	(491,556,177)	18,934,929,866	18,934,929,866	29,947,944,977	56,547,915	30,004,492,892	

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และประกอบอยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ											
ส่วนของผู้ถือหุ้นของอเมริกา											
หมายเหตุ	งบเรื่องหุ้น ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	ส่วนต่างจาก จากการเปลี่ยนแปลง สัดส่วนการถือหุ้น ในบริษัทย่อย		กำไรสะสม			องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่จัดสรร	ส่วนแบ่งกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จขั้น	ส่วนเกิน จากการวัด มูลค่าเงินลงทุน ในบริษัทย่อย	ส่วนเกิน จากกำไร หลังการปรับอัตรา เงินเฟ้อ	ส่วน ของส่วนของผู้ถือหุ้น			
									อื่น ๆ		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	-	972,215,567	-	2,910,397,902	13,746,129,217	16,656,527,119	29,047,058,777
	-	-	-	-	-	239,518,153	-	-	-	-	239,518,153
	-	-	-	-	-	(34,837,969)	-	623,199,626	2,556,925,164	3,180,124,790	3,145,286,821
	-	-	-	-	-	204,680,184	-	623,199,626	2,556,925,164	3,180,124,790	3,384,804,974
	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	28	-	-	-	-	-	(366,783,940)	-	-	-	-
37	-	-	-	-	-	(630,000,000)	-	-	-	-	(630,000,000)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561											
	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	366,783,940	180,111,811	(366,783,940)	3,533,597,528	16,303,054,381	19,836,651,909	31,435,079,811
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	366,783,940	180,111,811	(366,783,940)	3,533,597,528	16,303,054,381	19,836,651,909	31,435,079,811
	4	-	-	-	-	(1,132,407)	-	-	-	-	(1,132,407)
		-	-	-	-	332,752,106	-	-	-	-	332,752,106
		-	-	-	-	78,731,906	-	172,199,898	(1,073,921,941)	(901,722,043)	(822,990,137)
		-	-	-	-	411,484,012	-	172,199,898	(1,073,921,941)	(901,722,043)	(490,238,031)
	28	-	-	-	-	-	(124,772,237)	-	-	-	(124,772,237)
28	-	-	-	-	124,772,237	(124,772,237)	-	-	-	-	
37	-	-	-	-	-	(164,800,000)	-	-	-	-	(164,800,000)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562											
	2,100,000,000	9,319,481,872	(211,165,781)	210,000,000	491,556,177	300,891,179	(491,556,177)	3,705,797,426	15,229,132,440	18,934,929,866	30,654,137,136

หมายเหตุ: ประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงิน

งบกระแสเงินสด

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
ทำปีก่อนภาษี	720,448,331	356,776,759	542,011,761	209,253,944
รายการปรับกระทบยอดทำปีก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
• ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,421,529,437	1,380,228,089	1,096,399,250	1,069,396,965
• ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	4,574,524	(35,929,904)	(9,021,161)	(5,008,817)
• การปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ (โอนกลับ)	(711,182)	947,421	(24,066)	(4,206)
• กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(179,255,316)	(50,943,204)	(182,025,178)	(59,067,436)
• กำไรจากการจำหน่ายสิทธิการเช่า	(2,416,443)	-	(2,416,443)	-
• กำไรจากการขายเงินลงทุนระยะยาว	(1,990,774,573)	(276)	(1,990,774,573)	-
• กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	(384,803,125)	-	(307,275,147)
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	(542,232,112)	(503,592,371)
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(808,682,185)	(802,529,199)	-	-
• สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	347,287,744	136,581,490	273,185,549	91,803,055
• กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(80,823,935)	(27,036,499)	(81,595,549)	(26,826,255)
• เงินปันผลรับ	(577,335,914)	(418,563,363)	(1,277,735,511)	(1,215,075,586)
• ดอกเบี้ยรับ	(104,398,055)	(114,034,600)	(104,025,027)	(113,363,423)
• ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,769,495,769	1,874,102,145	1,712,443,358	1,819,510,716
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ และหนี้สินดำเนินงาน	518,938,202	1,914,795,734	(565,809,702)	959,751,439
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
• ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	173,431,338	70,788,060	200,083,573	74,269,361
• สินค้าคงเหลือ	32,657,079	(45,717,532)	6,841,677	(42,543,221)
• สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	307,046,970	547,666,036	303,881,017	562,459,300
• สินทรัพย์อื่น	121,795,971	(93,113,389)	132,754,988	(93,748,597)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
• เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	340,194,404	59,083,477	446,035,981	93,384,451
• หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(151,599,603)	(36,743,544)	(202,836,059)	(5,346,334)
• จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(27,566,427)	(45,127,899)	(23,776,476)	(37,549,591)
• หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	378,352	7,230,297	-	-
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,315,276,286	2,378,861,240	297,174,999	1,510,676,808
• เงินสดรับคืนจากภาษีเงินได้	28,272,112	-	28,272,112	-
• จ่ายภาษีเงินได้	(167,706,611)	(476,999,798)	(40,922,366)	(297,648,753)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,175,841,787	1,901,861,442	284,524,745	1,213,028,055

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงินนี้

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
เงินฝากธนาคารที่มีการค้าประกัน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(59,826)	689,649	-	1,689,649
เงินลงทุนชั่วคราว (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(746,141,552)	3,151,000,000	(700,000,000)	3,151,000,000
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	(37,113,069)	-	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(105,752,697)	(2,266,916,629)	(105,752,697)	(2,266,916,629)
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(2,011,740,725)	(2,435,562,889)	(1,684,818,617)	(2,009,408,392)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(93,171,935)	(33,958,611)	(91,747,857)	(23,917,171)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการเช่า	(50,335)	(1,500,000)	(50,335)	(1,500,000)
เงินให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้องกับเพิ่มขึ้น	-	-	-	(50,000,000)
รับชำระเงินให้กู้ยืมกิจการที่เกี่ยวข้องกับ	-	-	-	50,000,000
เงินสดรับจากดอกเบี้ยรับ	101,029,885	112,602,823	104,827,013	107,930,067
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	529,624,939	467,247,699
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	790,599,597	870,312,223	790,599,597	870,312,223
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนระยะยาวอื่น	577,335,914	418,563,363	487,135,914	344,763,363
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	789,234,447	253,329,701	788,241,699	251,184,810
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	654,862,729	-	654,862,729
เงินสดรับจากการขายสิทธิการเช่า	5,041,332	-	5,041,332	-
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนระยะยาว	2,188,800,456	130,873,657	2,188,800,456	129,867,907
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	1,495,124,561	817,182,947	2,311,901,444	1,677,116,255

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	14,824,471	3,902,334	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	1,118,224,000	1,615,707,675	960,224,000	1,113,505,951
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(276,184,958)	(172,833,409)	(136,320,232)	-
ชำระคืนหนี้สินตามสัญญาชำระระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	(34,293,354)	(13,646,070)	(34,293,354)	(13,646,070)
เงินสดจ่ายชำระหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	(460,833,366)	(461,542,418)	(448,875,623)	(443,758,063)
จ่ายดอกเบี้ย	(1,801,870,340)	(1,849,236,077)	(1,744,713,435)	(1,794,663,888)
เงินปันผลจ่าย	(164,800,000)	(630,000,000)	(164,800,000)	(630,000,000)
เงินปันผลจ่ายส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(15,875,093)	(32,572,352)	-	-
เงินสดจ่ายคืนทุนแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	(9,187,510)	-	-
ซื้อหุ้นสามัญคืน	(124,772,237)	(366,783,940)	(124,772,237)	(366,783,940)
เงินสดรับค่าหุ้นจากผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อย	320	114	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,745,580,557)	(1,916,191,653)	(1,693,550,881)	(2,135,346,010)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	925,385,791	802,852,736	902,875,308	754,798,300
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	4,347,738,060	3,544,885,324	3,815,263,308	3,060,465,008
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี (หมายเหตุ 8)	5,273,123,851	4,347,738,060	4,718,138,616	3,815,263,308
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่ไม่ใช่เงินสดประกอบด้วย				
• ลูกหนี้ค่าขายเงินลงทุนระยะยาวลดลง	-	(129,028,007)	-	(129,028,007)
• เงินปันผลค้างรับลดลง	-	-	-	(268,497,720)
• เงินปันผลค้างจ่ายลดลง	-	(21,502,288)	-	-
• เจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น (ลดลง)	(37,191,577)	20,302,948	(3,060,800)	3,713,357
• เจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนลดลง	-	(7,108,342)	-	(7,108,342)
• ซื้อสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	26,841,322	24,709,544	25,074,766	5,938,904
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย				
• สกัดจากภาษีเงินได้	(901,721,940)	3,180,125,166	(901,722,043)	3,180,124,790

หมายเหตุ: ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯ คือการให้บริการขนส่งทางอากาศและการบริการสนามบิน ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯ อยู่ที่เลขที่ 99 หมู่ 14 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

- 2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

- ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
บริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพ จำกัด	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	90.00	90.00
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	การบริการภาคพื้น	ไทย	99.99	99.99
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์ฟ্লাईท์เซอร์วิส จำกัด	การบริการภาคพื้น	ไทย	98.88	98.88
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	ลงทุนในหลักทรัพย์	ไทย	99.99	99.99
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยของบริษัทฯ				
บริษัท บีเอส ภูเก็ต เออร์แอร์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	ร้านอาหาร	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพภูเก็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.96)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.96	89.96
บริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพสมุย จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 99.99)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	89.99	89.99
บริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ศรีวิกรม์การบินกรุงเทพ จำกัด ร้อยละ 70.00 และ บริษัท ภูเก็ต พรีเมียม จำกัด ร้อยละ 30.00)	บริการอาหารบนเครื่องบิน	ไทย	92.99	-
บริษัท เอสเอ เซอร์วิส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ฟ্লাईท์ เซอร์วิส จำกัด ร้อยละ 99.99)	การบริการภาคพื้น	ไทย	98.87	98.87
บริษัท บีเอสแอร์ คาร์โก้ ดีเอ็มเค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวสต์ไวด์ฟ্লাईท์ เซอร์วิส จำกัด ร้อยละ 51.00)	บริการคลังสินค้า	ไทย	50.43	50.43
บริษัท ภูเก็ต พรีเมียม จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 99.99)	ผลิตและแปรรูปอาหารสำหรับ จัดจำหน่าย	ไทย	99.98	99.98
บริษัท มอร์แดนพีร์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 100.00)	จำหน่ายสินค้าที่ระลึกในร้านค้า ปลอดภาษีและให้บริการด้าน บริการทั่วไป	ไทย	99.99	99.99
บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท บางกอกแอร์เวย์ส โฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 100.00)	สถาบันฝึกอบรมด้านการบิน	ไทย	99.99	99.99

- ข) บริษัทฯ จะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯ นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ
- จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯ จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีส่วนได้เสียและเงินลงทุนในบริษัทรวมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินของกลุ่มบริษัท อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่องรายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่องโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่องสัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่องการโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลสะสมของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติ โดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4

ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้ดีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้งมาตรฐาน ยกเว้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ดังต่อไปนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐานจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน	
ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการบัญชี	
ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	
ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธินในหน่วยงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐาน การบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่าจะการนำมาตราฐานฉบับนี้มาใช้ จะมีผลกระทบจากรายการดังต่อไปนี้

- การจัดประเภทและวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัท จดทะเบียนและเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายประเภทตราสารทุน - กลุ่มบริษัทต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน และเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายประเภทตราสารทุน และจัดประเภทเงินลงทุนดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน หรือผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ทั้งนี้หากเลือกแสดงการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในภายหลังของเงินลงทุนใดผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแล้วจะไม่สามารถยกเลิกได้
- การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิต - กลุ่มบริษัทต้องรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงิน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อน กลุ่มบริษัทจะใช้วิธีการอย่างง่ายในการพิจารณาค่าเผื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับลูกหนี้การค้า
- การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ - กลุ่มบริษัทต้องรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เข้าทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์จะถูกรับรู้ผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการพิจารณาการนำการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาถือปฏิบัติสำหรับบางรายการ ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 41.4

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตราฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นมีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุนโดยใช้หลักการเช่นเดียวกันกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรก โดยการปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงิน ปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่าจะการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาใช้ จะมีผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 คือ สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทและหนี้สินของกลุ่มบริษัทจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นประมาณ 4.9 พันล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ประมาณ 4.6 พันล้านบาท)

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติในระหว่างปีปัจจุบัน โดยกิจการได้เลือกปรับผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยบันทึกปรับกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบต่อกำไรสะสมต้นปี 2562 จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติแสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
ผลกระทบต่อกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 รายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารลดลง	1,132
รวม	1,132

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		
	ตามนโยบาย การบัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15
งบแสดงฐานะการเงิน			
หนี้สิน			
รายได้รับล่วงหน้า	2,334,045	9,679	2,343,724
ส่วนของถือหุ้น			
ขาดทุนสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	(395,622)	(9,679)	(405,301)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
กำไรขาดทุน			
รายได้อื่น	1,843,675	(8,547)	1,835,128
การแบ่งปันกำไร			
ส่วนที่เป็นของถือหุ้นของบริษัทฯ	359,382	(8,547)	350,835
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.17	-	0.17

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ตามนโยบาย การบัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15
งบแสดงฐานะการเงิน			
หนี้สิน			
รายได้รับล่วงหน้า	2,332,756	9,679	2,342,435
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	310,570	(9,679)	300,891
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
กำไรขาดทุน			
รายได้อื่น	2,008,013	(8,547)	1,999,466
การแบ่งปันกำไร			
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	341,299	(8,547)	332,752
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรต่อหุ้นพื้นฐาน	0.17	(0.01)	0.16

รายการปรับปรุงข้างต้นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- รายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสาร - กลุ่มบริษัทพิจารณาว่ารายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการการบิน ซึ่งเป็นภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา จึงต้องรับรู้เป็นรายได้เมื่อผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบิน จากเดิมที่รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารแล้ว

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

- รายได้ค่าโดยสาร**
รายได้จากการจำหน่ายบัตรโดยสารรับรู้เป็นรายได้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสายการบิน
- โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า**
บริษัทฯ ได้จัดให้มีโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า โดยจะให้คะแนนสะสมแก่ลูกค้าที่ซื้อบัตรโดยสารกับบริษัทฯ ซึ่งสามารถนำไปแลกเป็นบัตรโดยสาร ที่พัก หรือของรางวัลตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ของบริษัทฯ
บริษัทฯ ปั่นส่วนมูลค่าของบัตรโดยสารและต้นทุนในการแลกของรางวัลให้กับคะแนนสะสม ด้วยมูลค่ายุติธรรมของคะแนนสะสมดังกล่าว และทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิ และบริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามสัญญาภาระผูกพันที่จะจัดหารางวัลนั้น

- **การให้บริการ**
รายได้จากการให้บริการขนส่งผู้โดยสาร ค่าระวางและรายได้ค่าใช้บริการสนามบินรับรู้ในส่วนของการท่าเรือ
ขาดทุนเมื่อได้ให้บริการแล้ว
- **รายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสาร**
รายได้จากการให้บริการเปลี่ยนบัตรโดยสารรับรู้เป็นรายได้เมื่อผู้โดยสารนำบัตรโดยสารมาใช้บริการกับสาย
การบิน
- **ขายสินค้า**
รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้อิออนอำนาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว กล่าวคือ เมื่อมีการ
ส่งมอบสินค้ารายได้จากการขายแสดงตามมูลค่าที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจาก
หักประมาณการสินค้ารับคืนส่วนลด โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม
- **ดอกเบี้ยรับ**
ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง
- **เงินปันผลรับ**
เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อกลุ่มบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล
- **ค่าใช้จ่ายทางการเงิน**
ค่าใช้จ่ายทางการเงินถือเป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง โดยคำนวณตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มี
สภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการ
เบิกใช้

5.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะ
สูญสำหรับผลขาดทุน โดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจาก
ประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

5.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า
อะไหล่เครื่องบิน วัสดุสิ้นเปลืองและบัตรโดยสารแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีถัวเฉลี่ยเคลื่อนที่) และจะถือเป็น
ค่าใช้จ่ายเมื่อมีการเบิกใช้

5.5 ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน

ค่าใช้จ่ายค่าซ่อมแซมรอรับคืน คือ ค่าบำรุงรักษาเครื่องบินที่บริษัทฯ จ่ายล่วงหน้าให้กับผู้ให้เช่าตามอัตราที่กำหนด
ในสัญญา โดยบริษัทฯ สามารถเบิกคืนได้เมื่อนำเครื่องบินไปซ่อมบำรุงตามแผนการซ่อมบำรุงเครื่องบินตามเงื่อนไข
ที่กำหนดในสัญญา

5.6 เงินลงทุน

- ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ดังกล่าวบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นออกไป
- ข) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- ค) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ง) เงินลงทุนในบริษัทย่อยแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย ส่วนเงินลงทุนในบริษัทร่วมแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการ
- มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปี

กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.7 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทฯ บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้น บริษัทฯ จะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 20 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

บริษัทฯ รับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนกำไรหรือขาดทุนในปีที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

5.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

• อาคารและส่วนตกแต่ง	3 - 20 ปี
• สนามบินและส่วนปรับปรุง	20 ปี
• เครื่องบิน	20 ปี
• อะไหล่เครื่องบินและอุปกรณ์ภาคพื้น	3 - 20 ปี
• เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง	3 - 10 ปี
• ยานพาหนะ	5 - 10 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและงานระหว่างก่อสร้าง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.9 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วย ดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

5.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าว เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่าย และวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดมีดังนี้

อายุการให้ประโยชน์

- สัมปทาน 20 ปี
- คอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ 5 - 10 ปี

5.11 ค่าความนิยม

กลุ่มบริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจ ส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

กลุ่มบริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้น จากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (หรือกลุ่มของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) ที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมกิจการ และกลุ่มบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ (หรือกลุ่มของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด) หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี กลุ่มบริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และกลุ่มบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

5.12 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วม และบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

5.13 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

5.14 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.15 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของกลุ่มบริษัทหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า และจะทำการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมเป็นรายปี กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า เมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

5.16 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

- **โครงการสมทบเงิน**

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วย เงินที่พนักงานจ่ายสะสม และเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

- **โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน**

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนทันทีที่มีการแก้ไขโครงการหรือลดขนาดโครงการ หรือเมื่อกลุ่มบริษัทรับรู้ต้นทุนการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

5.17 ประมวลการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมวลการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.18 หุ้นสามัญซื้อคืน

หุ้นสามัญซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนและแสดงเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด หากราคาขายของหุ้นสามัญซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อหุ้นสามัญซื้อคืนบริษัทฯ จะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญซื้อคืนและหากราคาขายของหุ้นสามัญซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อหุ้นสามัญซื้อคืน บริษัทฯ จะนำผลต่างหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญซื้อคืนให้หมดไปก่อน แล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

บริษัทฯ ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนต่อหน่วย

5.19 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

- **ภาษีเงินได้ปัจจุบัน**

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

- **ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี**

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน และจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.20 ตราสารอนุพันธ์

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทรับรู้จำนวนสุทธิของดอกเบี้ยที่ได้รับจาก/จ่ายให้แก่คู่สัญญาตามสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยเป็นรายได้/ค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้าง

สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ถ้าไรชาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

5.21 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่าย เพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งมาตามฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- **ระดับ 1**
ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- **ระดับ 2**
ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- **ระดับ 3**
ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

- **สัญญาเช่า**

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้อ่อนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

- **ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้**

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

- **มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน**

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินและการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

- **ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์**

กลุ่มบริษัทจะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายและเงินลงทุนทั่วไปเมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญ หรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

- **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และค่าเสื่อมราคา**

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์ และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่ หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

- **ค่าความนิยม**

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของค่าความนิยม ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ

- **สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี**

กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

- **ผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์**

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

- **คดีฟ้องร้อง**

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้อง และได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าวแล้ว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทากับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันแสดงได้ดังนี้

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลาร์เซอร์วิส จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บีเอซี กรุ๊ป จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพภูเก็ต จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพสมุทร จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพดอนเมือง จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท เอสเอ เซอร์วิส จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท บีเอฟเอส คาร์โก ดีเอ็มเค จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท กรุ๊ป พรโม จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท มอร์แดนพี จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีคาร์โก จำกัด	บริษัทร่วม
กองทุนรวมสิทธิการเช่าสิ่งหาริมทรัพย์สนามบินสมุทร	บริษัทร่วม
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมิติเวช จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพ เซฟตริก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพประกันสุขภาพ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพพรีเมียร์ นายหน้าประกันภัย จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท การแพทย์สยาม จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เกียรติธนาถสง จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท จันท์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ชิงเสียนเยอะเป้า จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เซฟตริก เซ็นเตอร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ทรักตีไฟว์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทยโคโพลีเอสเตอร์พลาสติก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ธนบุรี เมดิคอล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท เนชั่นแนล เฮลท์แคร์ ซิสเต็มส์ จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บีดีเอ็มเอส เทรนนิ่ง จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท บีดีเอ็มเอส แอคเคาท์ติ้ง จำกัด	บริษัทย่อย
บริษัท ประสิทธิ์พัฒนา จำกัด (มหาชน)	บริษัทย่อย
บริษัท ปรุส (2008) จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท เปาโลเมดิค จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท เปาโล สมุทรปราการ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท พักยา คันทรี คลับ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท พีระ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท รอยัลบางกอก เอียร์แคร์ จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท โรงพยาบาลศรีราชานคร จำกัด (มหาชน)	บริษัทย่อย (ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย)
บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	บริษัทร่วม
บริษัท วิสุณีย์ แลนด์ดิง จำกัด	บริษัทร่วม
บริษัท ศูนย์การแพทย์ไทย จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สหแพทย์เกษิข จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สุราทิญจน์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท หลักทรัพย์ ฟินันเซีย ไซรัส จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ.เอ็น.บี.ลาบอราตอรี (อำนวยการเกษิข) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เทวาคี วินด์ พาวเวอร์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ซัสเทนเอเบิล เอนเนอจี คอร์ปอเรชั่น จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรีนไลน์ ซินเนอจี้ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพญา จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เยนเนอริล ฮอสปิเทล โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท วนส่งน้ำบาดินทางท่อ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ลีอกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท นอร์ดัน โรส ฟูลไบวร์ก (ประเทศไทย) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส คลินิก จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ฮูมเม็กซ์ (ไทยแลนด์) จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เดอะ วัน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอ็กแซ็กท์ ซีเนริโอ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอ็กซ์ สตูดิโอ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท รอยัล โอเรียนทัล เอคควิตี้ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไฮโดรควิฟ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส จัดการทรัพย์สิน จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ชีวาทัย จำกัด (มหาชน)	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ควอลิตี้ ดีลชีส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท บีดีเอ็มเอส เวลเนส รีสอร์ท จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท วัน สามสิบเอ็ด จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมาร์ท ลิมูซีน แอนด์ คาร์เรนจ์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ พาราพัฒนา จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ควอลิตี้ ดีลชีส์ แอนด์ เซฟ แมน จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท ซิลเวอร์ แอคทีฟ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมบูรณ์ แอนด์ พาร์กเนอส์ จำกัด	มีกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก มีเดีย แอนด์ บรอดคาสติ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพเฮลิคอปเตอร์เซอร์วิส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทยปิโตรเลียมเซอร์วิส จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก โกลด์ไลน์ไลฟ์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ปราสาทองไอสด จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท พาราโดซ์ ซุปป์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยพาร์คเอนิว จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยแอนด์คอม จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สิบทรัพย์สุโขทัย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สิ้นสกล จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ธรรมชาตินาไทย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอก แกรเวล คลับ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บางกอกแอร์เวย์ (1988) จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แม่ธรณี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท โมเดิร์นเมนู จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน

รายชื่อบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท สมุย คอนเวเนียนท์ สโตร์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยปาล์มมีชรอยัลวิง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยแอร์พอร์ตซิตี จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สมุยปาล์มมีชรีสอร์ท จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สบาย สบาย นิเวศน์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แลนด์ แอนด์ เวจจ์ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไทโร อีพ 2014 จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท พาสนุก จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทรูเฮาพาสนุก	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เกาะช้างแอนด์คอม	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท สบาย สบาย สุโขทัย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท ริชเนส แอนด์ เวลตี้ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอดไวเคก โฮลดิ้ง จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท แอร์ เสียมเรียบ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	มีผู้ถือหุ้นและ/หรือกรรมการร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพลิบูน จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท บางกอก สมาร์ท มีเดีย จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท จ้าวธรรมชาติ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ท่องเที่ยวธรรมชาติ จำกัด	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้านกินดีอยู่ดี	มีผู้ถือหุ้นร่วมกัน
บริษัท ร้านอาหารสนามบิน จำกัด	มีผู้บริหารของบริษัทฯเป็นกรรมการ
บริษัท นาข้าวพัฒนา จำกัด	มีผู้บริหารของบริษัทฯเป็นกรรมการ
บริษัท ฟู้ด แอนด์ สโตร์ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพสมุย จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท ประเมินการณ์ จำกัด	มีญาติสนิทของกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการ
บริษัท PV Consulting จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท การบินกรุงเทพ (ทีมพูซา) จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท ออเรนจ์ ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย เอ.พี.เซิร์ฟ จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท กรุงเทพบริการการบิน จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพบีเอสเอส จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท แบริกส์บริการภาคพื้น จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน
บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพบริการการบิน จำกัด	เสมือนเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัท บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
รายได้ค่าโดยสาร	-	-	-	1	ราคาเป็นไปตามราคาต่อบุติ โดยผู้มีอำนาจของบริษัทฯ
รายได้ค่าอนุญาตประกอบกิจการในสนามบิน	-	-	143	170	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าบริการห้องรับรองในสนามบิน	-	-	71	28	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าเช่ารับ	-	-	31	26	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	-	530	199	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	-	-	4	4	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ดอกเบี้ยรับ	-	-	5	5	MLR-1
ค่าอาหารบริการผู้โดยสาร	-	-	526	526	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการภาคพื้น	-	-	514	503	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	-	-	2	4	ราคาตามสัญญา
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	-	-	14	15	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าเช่าจ่าย	-	-	4	1	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	-	-	2	1	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกเที่ยวบิน	-	-	2	2	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
และชดเชยผู้โดยสาร					
ค่าวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง	-	-	1	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม					
รายได้ค่าบริการภาคพื้น	3	3	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเงิน	2	2	-	-	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	-	791	870	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	1,360	1,468	1,360	1,468	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	24	25	24	25	ราคาตามสัญญา

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2562	2561	2562	2561	
รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน					
รายได้ค่าโดยสาร	34	60	34	60	ราคาเป็นไปตามราคาที่อยู่บมัต โดยผู้มีอำนาจของบริษัทฯ
รายได้ค่าอนุญาตประกอบกิจการในสนามบิน	8	7	8	7	ราคาตามสัญญา
รายได้จากการขายอาหาร	179	177	-	-	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าระวาง	1	1	1	1	ราคาตลาด
รายได้ค่าบริการภาคพื้น	5	4	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าเช่ารับ	11	14	10	13	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าเช่าเหมาลำ	1	13	1	13	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	577	419	487	345	ตามที่ประกาศจ่าย
รายได้ค่าที่ปรึกษา	3	3	3	3	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าโฆษณา	1	5	1	5	ราคาตามสัญญา
รายได้ค่าสาธารณูปโภค	3	3	3	3	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
รายได้ค่าชดเชยความเสียหาย	5	-	5	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าอาหารบริการผู้โดยสาร	1	1	1	1	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการภาคพื้น	554	604	511	555	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการจัดการ	131	140	130	140	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรักษาความปลอดภัย	38	41	37	39	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าจ่าย	17	16	13	13	ราคาตามสัญญา
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	25	26	22	23	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่ารักษาพยาบาล	6	5	3	3	ราคาตลาด
ค่าวิทยุการบิน	560	570	534	545	ราคาตลาด
ค่าใช้จ่ายในการยกเลิกเที่ยวบิน และชดเชยผู้โดยสาร	1	1	1	1	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าใช้บริการค่าเช่าเหมาลำ	-	2	-	-	ราคาตามสัญญา
ค่าวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลือง	6	7	-	-	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าบริการขนถ่ายสินค้า	6	6	6	6	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการอื่น	6	5	4	4	ราคาตามที่ตกลงร่วมกัน
ค่าโฆษณา	5	4	4	4	ราคาตามสัญญา

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 10)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	23,561	21,022
บริษัทร่วม	1,053	1,071	-	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	21,572	26,955	4,838	11,125
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	22,625	28,026	28,399	32,147
เงินมัดจำ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทร่วม	47,500	47,500	47,500	47,500
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	3,387	3,284	1,243	1,140
รวมเงินมัดจำ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	50,887	50,784	48,743	48,640
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 20)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	209,372	197,695
บริษัทร่วม	125,604	127,461	115,941	117,767
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	179,021	184,796	172,899	178,465
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	304,625	312,257	498,212	493,927
เงินมัดจำรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (แสดงภายใต้หนี้สินหมุนเวียนอื่น)				
บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)	-	-	3,266	1,816
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	3,982	3,558	3,982	3,558
รวมเงินมัดจำรับ - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3,982	3,558	7,248	5,374

เงินให้กู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยค้างรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับระหว่างบริษัทฯ และกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันบาท

เงินให้กู้ยืม และดอกเบี้ยค้างรับ	ลักษณะ ความสัมพันธ์	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
บริษัท กูร์เมท์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริษัทย่อย	104,869	5,215	(9,242)	100,842
รวม		104,869	5,215	(9,242)	100,842

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันมีอัตราดอกเบี้ย MLR - 1 ต่อปี (2561: MLR - 1 ต่อปี)

ภาระค้ำประกันกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทมีภาระจากการค้ำประกันให้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 38.4

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์ระยะสั้น	292	278	201	213
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	20	22	15	16
รวม	312	300	216	229

8. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินสด	62,195	54,110	59,148	51,161
เงินฝากธนาคาร	5,210,929	4,293,628	4,658,991	3,764,102
รวม	5,273,124	4,347,738	4,718,139	3,815,263

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.1 ถึง 1.3 ต่อปี (2561: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.3 ต่อปี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี (2561: ร้อยละ 0.1 ถึง 1.1 ต่อปี) และเงินสดจำนวน 2.4 ล้านบาท เป็นเงินสดในมือที่อยู่ในสถานต่างประเทศ (2561: ไม่มี)

9. เงินลงทุนชั่วคราว

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินฝากประจำที่มีอายุเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	4,046,142	3,300,000	4,000,000	3,300,000
รวม	4,046,142	3,300,000	4,000,000	3,300,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.0 ถึง 1.8 ต่อปี (2561: ร้อยละ 1.3 ถึง 1.7 ต่อปี)

10. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	20,125	21,087	26,221	23,598
ค้างชำระ				
• ไม่เกิน 3 เดือน	1,100	5,992	778	7,148
• 3 - 6 เดือน	1,240	829	1,240	1,283
• 6 - 12 เดือน	321	181	321	181
• มากกว่า 12 เดือน	-	151	-	151
รวม	22,786	28,240	28,560	32,361
หัก: ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ	(161)	(214)	(161)	(214)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	22,625	28,026	28,399	32,147
ลูกหนี้การค้า - กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,280,041	1,405,443	787,254	927,457
ค้างชำระ				
• ไม่เกิน 3 เดือน	199,887	271,013	102,134	176,259
• 3 - 6 เดือน	6,123	4,461	2,934	462
• 6 - 12 เดือน	12,302	1,401	1,566	672
• มากกว่า 12 เดือน	25,367	25,187	23,535	24,280
รวม	1,523,720	1,707,505	917,423	1,129,130
หัก: ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ	(39,493)	(25,972)	(24,815)	(24,889)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,484,227	1,681,533	892,608	1,104,241
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	1,506,852	1,709,559	921,007	1,136,388
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	42,701	18,077	37,427	12,802
หัก: ค่าเผ่อนี้สงสัยจะสูญ	(14,186)	(14,186)	(9,070)	(9,070)
รวมลูกหนี้อื่น - สุทธิ	28,515	3,891	28,357	3,732
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	1,535,367	1,713,450	949,364	1,140,120

11. สินค้ำคงเหลือ

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุน ให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
อะไหล่เครื่องปั้น	407,452	408,040	(39,243)	(39,267)	368,209	368,773
สินค้าปลอดอากร	4,507	14,945	-	-	4,507	14,945
อาหารและอุปกรณ์ครัว	56,011	64,385	-	-	56,011	64,385
บัตรโดยสาร	28	28	-	-	28	28
อื่น ๆ	82,908	96,166	(1,964)	(2,652)	80,944	93,514
รวม	550,906	583,564	(41,207)	(41,919)	509,699	541,645

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุน ให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
อะไหล่เครื่องปั้น	407,452	408,040	(39,243)	(39,267)	368,209	368,773
อาหารและอุปกรณ์ครัว	13,851	17,701	-	-	13,851	17,701
บัตรโดยสาร	28	28	-	-	28	28
อื่น ๆ	12,358	14,762	-	-	12,358	14,762
รวม	433,689	440,531	(39,243)	(39,267)	394,446	401,264

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

12.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย	
	2562	2561	2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)	2562	2561	2562	2561
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	500,000	500,000	90.00	90.00	579,469	579,469	421,469	478,911
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	250	250	99.99	99.99	250	250	112,626	67,015
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวิลด์ไวด์ฟลายเกอร์ จำกัด	670,000	670,000	98.88	98.88	739,924	739,924	846,157	874,654
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	1,001,000	1,001,000	99.99	99.99	1,000,999	1,000,999	4,532,222	4,313,898
รวม					2,320,642	2,320,642	5,912,474	5,734,478

12.2 ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯ รับรู้ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจากเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการดังนี้

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ส่วนแบ่งกำไรจาก เงินลงทุนในบริษัทย่อย		ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น จากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		เงินปันผลที่บริษัทฯ รับ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด	48,370	97,886	(6,811)	5,402	99,000	-
บริษัท การบินกรุงเทพบริการภาคพื้น จำกัด	45,611	65,513	-	-	-	-
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวิลด์ไวด์ฟลายเกอร์ จำกัด	402,128	327,448	-	-	430,625	198,750
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	46,123	12,745	172,200	623,200	-	-
รวม	542,232	503,592	165,389	628,602	529,625	198,750

12.3 การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของเงินลงทุนในบริษัทย่อย

บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด

เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด ได้มีมติอนุมัติการจัดตั้งบริษัท ครีวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยแห่งใหม่เพื่อประกอบกิจการตามโครงการครีวการบิน โดยบริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัด จะถือหุ้นในบริษัทย่อยดังกล่าวในอัตราร้อยละ 70 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 30 จะถือหุ้นโดยบริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ต่อมาเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2562 บริษัท ครีวการบินกรุงเทพดอนเมือง จำกัด ได้ถูกจัดตั้งขึ้นและจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ โดยมีทุนจดทะเบียนจำนวน 20 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ ดอนเมือง จำกัด ได้รับชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวแล้วในระหว่างปีปัจจุบัน

บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด (บริษัทย่อยของบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด) ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 75 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 7.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เป็น 85 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 8.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 1 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาทให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ทั้งนี้ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ได้ชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 85 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 8.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เป็น 100 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 10 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 1.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ทั้งนี้ บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด ได้ชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 100 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 10 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) เป็น 135 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 13.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 3.5 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ทั้งนี้ บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนในอัตราร้อยละ 45 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 4.5 บาทต่อหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 15.75 ล้านบาท โดยในเดือนธันวาคม 2562 บริษัท กูร์เมท์ พรีเม่ จำกัด ได้รับชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว

บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด (บริษัทย่อยของบริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด) มีมติอนุมัติให้เรียกชำระเงินค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 75 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 75 บาทจากผู้ถือหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 7.5 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ได้รับชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ได้มีมติอนุมัติให้เพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 10 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 100,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท) เป็น 50 ล้านบาท (หุ้นสามัญ 500,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท) โดยการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน 400,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท ทั้งนี้ บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ได้เรียกชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนในอัตราร้อยละ 25 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 25 บาทต่อหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 10 ล้านบาท โดยในระหว่างปี บริษัท บางกอกแอร์ เอวิเอชั่น เทรนนิง เซ็นเตอร์ จำกัด ได้รับชำระเงินค่าหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าว และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2562

13. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

13.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินรวม					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาหุ้น		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)	2562	2561	2562	2561
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีจำกัด	บริการคลังสินค้า	ไทย	49.00	49.00	147,000	147,000	217,307	198,793
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสุบ	กองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์	ไทย	30.03	30.03	3,479,409	3,479,409	2,702,910	2,703,341
รวม					3,626,409	3,626,409	2,920,217	2,902,134

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาหุ้น	
			2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)	2562	2561
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีคาร์โก้ จำกัด กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	บริการคลังสินค้า	ไทย	49.00	49.00	147,000	147,000
	กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์	ไทย	30.03	30.03	3,479,409	3,479,409
รวม					3,626,409	3,626,409

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯขายเงินลงทุนในกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในงบการเงินรวมจำนวน 385 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 307 ล้านบาท) ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน (2562: ไม่มี)

13.2 ส่วนแบ่งกำไรและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลรับจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

หน่วย : พันบาท

ชื่อบริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		เงินปันผลที่บริษัทฯ รับ	
	2562	2561	2562	2561
บริษัท ดับบลิวเอฟเอสพีคาร์โก้ จำกัด	415,414	381,789	396,900	426,300
กองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ สนามบินสมุย	393,268	420,740	393,700	444,012
รวม	808,682	802,529	790,600	870,312

13.3 มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ

สำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
กองทุนรวมสิทธิการเช่าสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	6,476	6,533

13.4 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

หน่วย : ล้านบาท

	บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีการโก้ จำกัด		กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์หมุนเวียน	272	204	118	127
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	610	668	12,734	11,922
หนี้สินหมุนเวียน	(345)	(363)	(38)	(76)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(87)	(94)	(48)	(48)
สินทรัพย์ - สุทธิ	450	415	12,766	11,925
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	49.00	49.00	30.03	30.03
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการในสินทรัพย์ - สุทธิ	221	203	3,834	3,581
การตัดรายการระหว่างกันและรายการปรับปรุงอื่น	(4)	(4)	(1,131)	(878)
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการในบริษัทร่วม	217	199	2,703	2,703

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หน่วย : ล้านบาท

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	บริษัท ดับบลิวเอฟเอส พีจีอาร์โก้ จำกัด		กองทุนรวมสิทธิการเช่า อสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย	
	2562	2561	2562	2561
รายได้	2,121	2,050	1,399	1,486
กำไร	853	788	1,310	1,274
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	853	788	1,310	1,274

14. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
• ตราสารทุนในความต้องการของตลาด	4,841,673	4,938,901	4,195,173	4,292,401
• บวก: กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่า	23,668,666	24,795,818	19,036,416	20,378,818
หลักทรัพย์เพื่อขาย - สุทธิ	28,510,339	29,734,719	23,231,589	24,671,219
เงินลงทุนทั่วไป	540,219	535,264	540,219	535,264
รวม	29,050,558	30,269,983	23,771,808	25,206,483

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หลักทรัพย์เพื่อขายส่วนหนึ่งซึ่งมีมูลค่าตลาดจำนวน 927 ล้านบาท (2561: 889 ล้านบาท) ได้ถูกใช้เป็นหลักประกันหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24

ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายมูลค่าตามบัญชี 198 ล้านบาท และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนจำนวน 1,991 ล้านบาทในส่วนของกำไรหรือขาดทุน (2561: ไม่มี)

นโยบายการลงทุนของกลุ่มบริษัทจะให้ความสำคัญกับการลงทุนในธุรกิจที่น่าสนใจและฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นว่าน่าจะมีผลตอบแทนที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนข้างต้นอาจได้รับผลกระทบในทางลบจากสถานะเศรษฐกิจหรือวิกฤตการณ์ทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อราคาหุ้น

15. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ที่ดิน ให้เช่า	อาคารและ ร้านค้าให้เช่า	รวม	ที่ดิน ให้เช่า	อาคารและ ร้านค้าให้เช่า	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562						
ราคาทุน	10,526	404,409	414,935	222,903	500,293	723,196
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(156,369)	(156,369)	-	(217,985)	(217,985)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	10,526	248,040	258,566	222,903	282,308	505,211
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						
ราคาทุน	10,526	404,409	414,935	222,903	500,293	723,196
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	-	(136,149)	(136,149)	-	(192,970)	(192,970)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	10,526	268,260	278,786	222,903	307,323	530,226

การกระทบบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปี 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	278,786	299,006	530,226	555,241
ค่าเสื่อมราคา	(20,220)	(20,220)	(25,015)	(25,015)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	258,566	278,786	505,211	530,266

มูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ที่ดินให้เช่า	154,019	146,685	441,389	420,979
อาคารและร้านค้าให้เช่า	302,755	290,721	434,209	424,017

มูลค่ายุติธรรมของที่ดิน และอาคารและร้านค้าให้เช่าประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระโดยใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ และเกณฑ์ราคาตลาด และสำหรับที่ดินบางส่วนประเมินโดยใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์จากกรมธนารักษ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทได้นำอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนมูลค่าสุทธิตามบัญชี จำนวนประมาณ 11 ล้านบาท ไปใช้เป็นหลักประกันหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทมีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าที่ดิน อาคารและร้านค้าให้เช่า อายุของสัญญามีระยะเวลา 3 ถึง 10 ปี โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภายใน 1 ปี	29	33	32	42
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	74	89	74	92
มากกว่า 5 ปี	12	25	12	25

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

หน่วย : พันบาท

งบการเงินรวม									
ราคาทุน	ที่ดิน	อาคารและส่วนตกแต่ง	สวามินและส่วนปรับปรุง	เครื่องปั้น	อะไหล่เครื่องปั้นและอุปกรณ์ภาคพื้น	เฟอร์นิเจอร์และส่วนตกแต่ง	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 ซื้อเพิ่ม ซื้อและขายระหว่างปี จำหน่าย โอนเข้า (ออก)	2,341,653	2,333,239	1,055,069	11,887,788	3,035,940	1,449,709	668,117	178,101	22,949,616
	180,691	14,191	-	1,332,815	392,266	87,860	61,652	411,101	2,480,576
	-	3,985	-	-	-	3,124	-	-	7,109
	(1,035)	(2,500)	-	(775,638)	(40,806)	(12,475)	(34,771)	(271)	(867,496)
	-	55,957	51,689	-	39,460	39,139	7,530	(193,775)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ซื้อเพิ่ม จำหน่าย โอนเข้า (ออก)	2,521,309	2,404,872	1,106,758	12,444,965	3,426,860	1,567,357	702,528	395,156	24,569,805
	79,456	6,562	-	1,311,724	288,241	39,432	49,821	226,154	2,001,390
	-	(7,486)	-	(2,185,435)	(9,959)	(10,645)	(74,592)	-	(2,288,117)
	-	285,795	56,824	-	-	85,721	47,539	(475,879)	-
	2,600,765	2,689,743	1,163,582	11,571,254	3,705,142	1,681,865	725,296	145,431	24,283,078
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561 ซื้อและขายระหว่างปี ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	997,738	669,432	3,600,205	1,776,144	907,439	495,772	-	8,446,730
	-	443	-	-	-	1,680	-	-	2,123
	-	142,853	38,097	545,192	326,151	152,762	60,815	-	1,265,870
	-	(1,779)	-	(585,499)	(31,306)	(11,897)	(34,628)	-	(665,109)
	-	1,139,255	707,529	3,559,898	2,070,989	1,049,984	521,959	-	9,049,614
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	153,002	41,969	562,540	331,379	149,313	65,234	-	1,303,437
	-	(4,576)	-	(1,580,645)	(8,818)	(9,507)	(74,592)	-	(1,678,138)
	-	1,287,681	749,498	2,541,793	2,393,550	1,189,790	512,601	-	8,674,913
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,521,309	1,265,617	399,229	8,885,067	1,355,871	517,373	180,569	395,156	15,520,191
	2,600,765	1,402,062	414,084	9,029,461	1,311,592	492,075	212,695	145,431	15,608,165
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ค่าเสื่อมราคาลำหรับปี									
2561 (จำนวน 1,137 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริหาร ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร) 2562 (จำนวน 1,182 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริหาร ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ต่อ)

หน่วย : พันบาท

งบการเงินเฉพาะกิจการ									
ราคาทุน	ที่ดิน	อาคารและส่วนตกแต่ง	สมทบและส่วนปรับปรุง	เครื่องปั้น	อะไหล่เครื่องปั้นและอุปกรณ์ภาคพื้น	เฟอร์นิเจอร์และตกแต่ง	ยานพาหนะ	งานระหว่างก่อสร้าง	รวม
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,129,277	1,442,210	1,055,069	11,887,788	1,756,251	819,095	361,986	136,847	19,588,523
ซื้อเพิ่ม	180,691	100	-	1,332,815	245,596	66,389	24,158	169,312	2,019,061
จำหน่าย	(1,035)	(1,810)	-	(775,638)	-	(7,585)	(17,751)	-	(803,819)
โอนเข้า (ออก)	-	42,227	51,689	-	-	33,313	7,530	(134,759)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,308,933	1,482,727	1,106,758	12,444,965	2,001,847	911,212	375,923	171,400	20,803,765
ซื้อเพิ่ม	79,456	66	-	1,311,724	196,506	31,652	26,045	61,384	1,706,833
จำหน่าย	-	(3,000)	-	(2,185,435)	-	(12,594)	(55,745)	-	(2,256,774)
โอนเข้า (ออก)	-	27,269	56,824	-	-	18,847	-	(102,940)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,388,389	1,507,062	1,163,582	11,571,254	2,198,353	949,117	346,223	129,844	20,253,824
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	831,555	669,432	3,600,205	1,049,543	571,892	285,169	-	7,007,796
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	81,510	38,097	545,192	202,972	101,190	29,983	-	998,944
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1,172)	-	(585,499)	-	(7,280)	(17,751)	-	(611,702)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	-	911,893	707,529	3,559,898	1,252,515	665,802	297,401	-	7,395,038
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	82,337	41,969	562,540	216,680	92,036	27,502	-	1,023,064
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1,864)	-	(1,580,645)	-	(12,303)	(55,745)	-	(1,650,557)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	-	992,366	749,498	2,541,793	1,469,195	745,535	289,158	-	6,767,545
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,308,933	570,834	399,229	8,885,067	749,332	245,410	78,522	171,400	13,408,728
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,388,389	514,696	414,084	9,029,461	729,158	203,582	77,065	129,844	13,486,279
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี									
2561 (จำนวน 919 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร)									998,944
2562 (จำนวน 953 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนขายและบริหาร ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและบริหาร)									1,023,064

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของเครื่องบิน ยานพาหนะและอุปกรณ์ ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 5,795 ล้านบาท (2561: 6,818 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ : 5,757 ล้านบาท (2561: 6,772 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว แต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 3,011 ล้านบาท (2561: 2,534 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 2,291 ล้านบาท (2561: 1,878 ล้านบาท))

สนามบินสมุยและสิ่งอำนวยความสะดวกได้ใช้เป็นหลักประกันการปฏิบัติตามข้อกำหนด และเงื่อนไขของสัญญาเช่าช่วงและสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 เครื่องบินของบริษัทฯ จำนวน 9 ลำ อยู่ภายใต้สัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไข (Conditional Sale Agreement) บริษัทฯ รับรู้รูปแบบสัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไขนี้ เป็นสัญญาเช่าทางการเงิน และรับรู้ผู้ขายตามสัญญาซื้อขายแบบมีเงื่อนไขนี้เป็นผู้ให้เช่าเครื่องบิน ทั้งนี้ ผู้ให้เช่าเครื่องบินเหล่านี้ได้เช่าเครื่องบินจากเจ้าของเครื่องบินมาอีกทอดหนึ่ง

ตามสัญญาเช่าเครื่องบิน (Aircraft Lease Agreement) กำหนดสิทธิผู้ให้เช่าเครื่องบินที่จะซื้อเครื่องบินดังกล่าวจากเจ้าของเครื่องบิน หากผู้ให้เช่าเครื่องบินไม่ปฏิบัติตามสัญญาเช่าเครื่องบินดังกล่าว เจ้าของเครื่องบินมีสิทธิที่จะกลับเข้าครอบครองเครื่องบินได้ อันอาจเป็นผลทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถใช้หรือรับมอบกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินดังกล่าวได้ แม้จะได้จ่ายชำระเงินให้แก่ผู้ให้เช่าเครื่องบินแล้วตามสัญญา ทั้งนี้ ตามสัญญาเช่าเครื่องบิน (Aircraft Lease Agreement) กรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจะเป็นของบริษัทฯ เมื่อบริษัทฯ ชำระเงินงวดสุดท้ายให้กับผู้ให้เช่าเครื่องบิน และผู้ให้เช่าเครื่องบินได้รับโอนกรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจากเจ้าของเครื่องบินแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจเครื่องบินจำนวน 4 ลำ (2561: 2 ลำ) เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 21

17. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

บริษัทย่อย 2 แห่งได้ทำสัญญากับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“ทอท.”) (ผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการดำเนินการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ) เพื่อประกอบกิจการตามโครงการต่าง ๆ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเป็นเวลา 20 ปี นับแต่วันที่ท่าอากาศยานเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ (จากวันที่ 28 กันยายน 2549 ถึงวันที่ 27 กันยายน 2569) บริษัทย่อยต้องจ่ายชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนรายปีให้แก่ ทอท. ในจำนวนที่ไม่ต่ำกว่าค่าตอบแทนขั้นต่ำของแต่ละปีตลอดระยะเวลาที่ได้รับสัมปทาน

บริษัท	โครงการ	ระยะเวลา
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	ศรีวิกรม์	20 ปี
บริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ	อุปกรณ์ภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวก	20 ปี
เวิลด์ไวด์ไฟร์เซอร์วิส จำกัด	ด้านอุปกรณ์ซ่อมบำรุง	

กรรมสิทธิ์ในอาคาร สิ่งปลูกสร้างและส่วนควบต่าง ๆ ของโครงการไดโอนเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงการคลัง

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	สับปกาน	คอมพิวเตอร ซอฟต์แวร์	รวม	สับปกาน	คอมพิวเตอร ซอฟต์แวร์	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562						
ราคาทุน	938,197	559,749	1,497,946	-	527,427	527,427
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(615,052)	(325,185)	(940,237)	-	(301,536)	(301,536)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	323,145	234,564	557,709	-	225,891	225,891
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561						
ราคาทุน	938,197	466,577	1,404,774	-	435,679	435,679
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(567,293)	(276,478)	(843,771)	-	(254,621)	(254,621)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	370,904	190,099	561,003	-	181,058	181,058

การกระทดยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสำหรับปี 2562 และ 2561 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	561,003	624,526	181,058	205,922
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	93,172	26,850	91,748	16,809
ค่าตัดจำหน่าย	(96,466)	(90,373)	(46,915)	(41,673)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	557,709	561,003	225,891	181,058

18. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีถูกหัก ณ ที่จ่าย	155,150	189,623	154,404	188,704
อื่น ๆ	2,407	2,407	2,287	2,287
รวม	157,557	192,030	156,691	190,991

19. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

หน่วย : พันบาท

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)		งบการเงินรวม	
	2562	2561	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	4.8, MLR-1.9 และ MLR-2.8	1.8, 6.8, MLR และ MLR-1.5	50,000	35,146
รวม			50,000	35,146

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินค้ำประกันโดยบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 38.4 และมีกำหนดชำระคืนภายใน 3 เดือนนับจากวันที่ออกตัว

20. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	288,809	297,034	481,300	478,928
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,732,995	1,832,886	1,593,883	1,628,400
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	15,816	15,223	16,912	14,999
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	1,097,824	653,192	1,003,727	530,904
เจ้าหนี้ค่าซื้อซอฟต์แวร์และอุปกรณ์	47,735	84,927	2,912	5,973
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,183,179	2,883,262	3,098,734	2,659,204

21. เงินกู้ยืมระยะยาว

หน่วย : พันบาท

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	การชำระคืน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			2562	2561	2562	2561
1	LIBOR+1.625	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 และครบกำหนดเดือนมิถุนายน 2574	1,381,299	1,108,903	1,381,299	1,108,903
2	THBFIX+1.65	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562 และครบกำหนดเดือนพฤษภาคม 2574	475,689	-	475,689	-
3	MLR	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2559 และครบกำหนดเดือนกุมภาพันธ์ 2562	-	2,500	-	-
4	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2566	3,800	4,600	-	-
5	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2566	19,820	24,020	-	-
6	4.0 สำหรับปีที่ 1-3 และ MLR-1.5 สำหรับปีที่ 4 เป็นต้นไป	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2561 และครบกำหนดเดือนกรกฎาคม 2567	50,420	56,320	-	-
7	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 และครบกำหนดเดือนสิงหาคม 2566	221,000	225,000	-	-
8	MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2566	100,000	120,000	-	-
9	4.0, MLR-1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 และครบกำหนดเดือนสิงหาคม 2566	22,540	25,290	-	-
10	MLR-2.25 สำหรับปี ที่ 1-3 และ MLR-2.125 สำหรับ ปีที่ 4 เป็นต้นไป	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2568	252,300	260,000	-	-
11	THBFIX ประเภท 6 เดือน+1.5	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2561 และครบกำหนดเดือนธันวาคม 2564	150,000	225,000	-	-
12	MLR	ชำระคืนเป็นงวดทุก 1 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2561 และครบกำหนดเดือนมกราคม 2568	3,855	4,470	-	-

หน่วย : พันบาท

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	การชำระคืน	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
			2562	2561	2562	2561
13	THBFIX ประเภท 6 เดือน +1.65	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 และครบกำหนดเดือนกันยายน 2569	250,000	140,000	-	-
14	4.0	ชำระคืนเป็นงวดทุก 3 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2560 และครบกำหนดเดือนมกราคม 2563	4,900	21,300	-	-
15	MLR - 2.2	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 และครบกำหนดเดือนพฤศจิกายน 2567	10,000	-	-	-
16	MLR - 2.225	ชำระคืนเป็นงวดทุก 6 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2563 และครบกำหนดเดือนกันยายน 2568	38,000	-	-	-
รวม			2,983,623	2,127,403	1,856,988	1,108,903
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			(582,931)	(248,608)	(165,573)	(92,443)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สรุปรวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี			2,400,692	1,968,795	1,691,415	1,016,460

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	2,217,403	1,108,903
บวก: กู้เพิ่ม	1,118,224	960,224
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(276,185)	(136,320)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(75,819)	(75,819)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	2,983,623	1,856,988

เงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้นคำนวณโดยกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 38.4 และบริษัทฯ ได้จัดทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจในเครื่องบินจำนวน 4 ลำ (2561: 2 ลำ) เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

ภายใต้สัญญาเงินกู้ กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขทางการเงินตามที่ระบุในสัญญา ดังนั้น บริษัทย่อยจึงจัดประเภทยอดเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 252 ล้านบาทเป็นหนี้สินหมุนเวียน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทไม่มีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ที่ยังมิได้เบิกใช้ (2561: 110 ล้านบาท และ 46 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 46 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา))

22. หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน

หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบินมีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงร้อยละ 2.49 ถึงร้อยละ 4.01 ต่อปี (2561: ร้อยละ 2.60 ถึงร้อยละ 4.57 ต่อปี) อายุของสัญญามีระยะเวลาประมาณ 12 ปี

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	3,570,829	4,306,331
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(328,386)	(438,076)
รวม	3,242,443	3,868,255
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(363,414)	(385,272)
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน - สรุปรายส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,879,029	3,482,983

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2562			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	435,865	1,718,753	1,416,211	3,570,829
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(72,451)	(195,574)	(60,361)	(328,386)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	363,414	1,523,179	1,355,850	3,242,443

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	473,870	1,847,248	1,985,213	4,306,331
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(88,598)	(245,315)	(104,163)	(438,076)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	385,272	1,601,933	1,881,050	3,868,255

23. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	87,169	113,049	46,670	61,599
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(3,254)	(4,567)	(1,471)	(2,024)
รวม	83,915	108,482	45,199	59,575
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(48,286)	(57,357)	(30,103)	(37,466)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สรุปรายส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	35,629	51,125	15,096	22,109

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีส์ซิงเพื่อเช่ายานพาหนะและอุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานของกิจการโดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลา โดยเฉลี่ยประมาณ 3 ถึง 5 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมปี 2562		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	50,452	36,717	87,169
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(2,166)	(1,088)	(3,254)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	48,286	35,629	83,915

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมปี 2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	60,324	52,725	113,049
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(2,967)	(1,600)	(4,567)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	57,357	51,125	108,482

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2562		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	31,157	15,513	46,670
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(1,054)	(417)	(1,471)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	30,103	15,096	45,199

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2561		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	39,069	22,530	61,599
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(1,603)	(421)	(2,024)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	37,466	22,109	59,575

24. หนังสือตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	11,365,272
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยยกต้น	1,359,639
หัก: ส่วนที่จ่ายชำระในช่วงปี	(1,393,932)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	11,330,979
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(78,599)
หนังสือตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สรุปรวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	11,252,380

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าระยะยาวกับกองทุนรวมสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์สนามบินสมุย (“กองทุน”) เพื่อให้เช่าสนามบินสมุยรวมสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นเวลา 30 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2579) เป็นจำนวนเงิน 9,300 ล้านบาท บริษัทฯ ได้จัดจ้างอสังหาริมทรัพย์ที่เช่าให้แก่กองทุนในวงเงิน 20,900 ล้านบาท เพื่อเป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญาเช่าระยะยาวดังกล่าว ตามข้อกำหนดของสัญญาเช่าระยะยาว กลุ่มบริษัท (บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ/หรือบริษัทในเครือ และ/หรือบริษัทย่อย) ต้องดำรงสัดส่วนการถือเงินลงทุนในกองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนหน่วยลงทุนในกองทุนที่ออกและเสนอขายเป็นเวลา 20 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2569)

ในวันเดียวกัน บริษัทฯ ได้ทำสัญญาเช่าช่วงสนามบินสมุยจากกองทุนเป็นระยะเวลา 3 ปี พร้อมค้ำประกันที่จะเช่าช่วงทรัพย์สินที่เช่าต่อไม่เกิน 9 ครั้ง ครั้งละ 3 ปี พร้อมกันนี้บริษัทฯ ได้ทำสัญญาอีกฉบับหนึ่งเพื่อรับบริการระบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนามบินสมุยจากกองทุนเป็นระยะเวลา 30 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2579) ค่าตอบแทนตามสัญญาดังกล่าวมีดังนี้

ค่าเช่าช่วง	- 26,125,000 บาทต่อเดือน
บริการระบบสิ่งอำนวยความสะดวก	
- คงที่	- 21,375,000 บาทต่อเดือน
- เพิ่มเติม	- ผันแปรตามจำนวนผู้โดยสารขาออกและเที่ยวบินขาเข้า

บริษัทฯ ต้องจัดให้มีหลักประกันโดยการส่งมอบหนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย และ/หรือนำเงินสดมาฝากไว้เพื่อเป็นประกันในบัญชีเงินฝากของกองทุน และ/หรือการจำนำหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ/หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งจะต้องมีจำนวนอย่างน้อยเท่ากับจำนวนค่าเช่าช่วงตามที่ระบุในสัญญาเช่าช่วงและค่าบริการคงที่ตามที่ระบุในสัญญาบริการระบบจำนวน 12 เดือน ในกรณีที่เป็นการจำนำหุ้นและ/หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ มูลค่าหลักประกันต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 120 ของวงเงินที่จำนำตลอดระยะเวลาที่มีการจำนำ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้จำนำหุ้นสามัญของบริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) จำนวน 36 ล้านหุ้น (2561: 36 ล้านหุ้น) โดยมีมูลค่ายุติธรรมคิดเป็นจำนวนเงิน 927 ล้านบาท (2561: 889 ล้านบาท) เพื่อเป็นหลักประกันตามสัญญาเช่าช่วงและสัญญาบริการระบบข้างต้น

25. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินมัดจำรับ	290,551	243,261	213,786	180,960
ภาษีสนามบินค้างจ่าย	208,239	308,947	208,239	308,947
สำรองค่าซ่อมแซมเครื่องบิน	848,079	766,998	848,079	766,998
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	403,262	418,351	118,882	168,888
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	413,963	195,297	413,963	195,297
อื่น ๆ	165,003	219,251	80,171	140,483
รวม	2,329,097	2,152,105	1,883,120	1,761,573

26. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	722,583	594,021	548,645	449,780
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุน:				
• ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	144,344	122,402	89,103	80,783
• ต้นทุนดอกเบี้ย	23,743	14,179	20,314	11,020
• ต้นทุนบริการในอดีต	179,200	-	163,768	-
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก				
คณิตศาสตร์ประกันภัย				
• ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติ				
ด้านประชากรศาสตร์	333	66,894	333	67,778
• ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง				
ข้อสมมติทางการเงิน	(61,653)	(53,789)	(71,114)	(54,552)
• ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุง				
จากประสบการณ์	(24,380)	24,004	(24,379)	31,386
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(27,566)	(45,128)	(23,776)	(37,550)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	956,604	722,583	702,894	548,645

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ถือเป็นภาระค่าใช้จ่ายโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบให้กลุ่มบริษัทมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 179 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการฯ: 164 ล้านบาท) กลุ่มบริษัทบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของปีปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 44.8 ล้านบาท (2561: 15.3 ล้านบาท) (งบการเงินเฉพาะกิจการฯ: 28.5 ล้านบาท (2561: 11.7 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัท ประมาณ 6.8 - 27.5 ปี (2561: 7.2 - 29.2 ปี) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 10.7 ปี (2561: 11.5 ปี))

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

หน่วย: ร้อยละต่อปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราคิดลด	1.45 - 3.47	2.55 - 4.08	1.55	2.86
อัตราการขึ้นเงินเดือน	2.15 - 7.00	3.00 - 7.00	2.15	5.00
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	0.00 - 32.00	0.00 - 31.00	4.00 - 8.00	4.00 - 9.00

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	2562			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(79)	93	(63)	75
อัตราการขึ้นเงินเดือน	75	(65)	57	(49)
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(86)	95	(68)	80

หน่วย: ล้านบาท

	2561			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(63)	75	(51)	62
อัตราการขึ้นเงินเดือน	62	(54)	49	(42)
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	(69)	78	(56)	67

27. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี หักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ ในปัจจุบันบริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

28. หุ้นสามัญซื้อคืน

เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯได้มีมติอนุมัติโครงการซื้อหุ้นสามัญคืนในจำนวนหุ้นไม่เกินกว่า 40 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาทหรือไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วของบริษัทฯ โดยมีวงเงินสูงสุดในการซื้อคืนเท่ากับ 500 ล้านบาท เพื่อเป็นการบริหารสภาพคล่องส่วนเกินของบริษัทฯให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเพิ่มอัตราผลตอบแทนให้แก่ส่วนของผู้ถือหุ้น รวมถึงเพิ่มอัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น โดยบริษัทฯทำการซื้อคืนหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2561 ถึง 6 มีนาคม 2562 ทั้งนี้ บริษัทฯอาจพิจารณาจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนโดยการขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือเสนอขายต่อประชาชนทั่วไป

รายการกระทยอดจำนวนหุ้นทุนซื้อคืน

หน่วย : พันบาท

	จำนวนหุ้น (หุ้น)	ราคาเฉลี่ยต่อหุ้น (บาท)	หุ้นทุนซื้อคืน (พันบาท)
หุ้นทุนซื้อคืน			
จำนวนหุ้นทุนซื้อคืน ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	29,717,300	12.34	366,784
ซื้อคืนระหว่างปี	10,282,700	12.13	124,772
จำนวนหุ้นทุนซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	40,000,000	12.29	491,556

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2562 บริษัทฯได้ซื้อหุ้นสามัญคืนครบตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้ว

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้กักกำไรสะสมไว้เป็นเงินสำรองเท่ากับจำนวนเงินที่ได้จ่ายซื้อหุ้นคืนจนกว่าจะมีการจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืนได้หมดหรือลดทุนที่ชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นซื้อคืนที่จำหน่ายไม่หมด แล้วแต่กรณีนั้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯได้กักกำไรสะสมเป็นเงินสำรองสำหรับหุ้นซื้อคืนเป็นจำนวน 492 ล้านบาท (2561: 367 ล้านบาท) โดยรายการสำรองดังกล่าวได้รวมอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้หัวข้อ “กำไรสะสมจัดสรรแล้ว - อื่น ๆ”

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ราคาตลาดของหุ้นสามัญซื้อคืนดังกล่าวซึ่งคำนวณจากราคาปิดของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันทำการสุดท้ายของปีมีมูลค่าประมาณ 278 ล้านบาท (2561: 345 ล้านบาท)

29. รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

รายได้จากการขายและการให้บริการสำหรับปี 2562 และ 2561 จำแนกตามจังหวะเวลาในการรับรู้รายได้และประเภทของสินค้าหรือบริการได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้ที่รับรู้ตลอดช่วงเวลานึ่ง				
• รายได้ค่าโดยสาร	18,862,114	20,258,925	18,862,526	20,259,608
• รายได้ค่าน้ำหนักสัมภาระและค่าบริการอื่น	3,453,235	3,445,100	980,072	1,156,018
• รายได้ค่าระวางขนส่ง	201,813	216,468	201,950	216,547
• รายได้ค่าบริการผู้โดยสาร	547,293	598,126	547,293	598,126
รายได้ที่รับรู้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง				
• รายได้จากการขายสินค้า	1,627,946	1,565,371	-	-
รวมรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า	24,692,401	26,083,990	20,591,841	22,230,299

การกระทยอดระหว่างรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้ากับข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 แสดงได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
รายได้จากลูกค้าภายนอก	23,961,552	25,155,880	19,611,220	21,073,519
รายได้ระหว่างส่วนงาน	1,133,753	1,104,868	549	762
	25,095,305	26,260,748	19,611,769	21,074,281
รายการปรับปรุงและตัดรายการระหว่างกัน	(1,133,753)	(1,104,868)	-	-
	23,961,552	25,155,880	19,611,769	21,074,281
รายได้ที่ถูกบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของรายได้อื่น	730,849	928,110	980,072	1,156,018
รวมรายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า	24,692,401	26,083,990	20,591,841	22,230,299

30. การโอนกลับรายการค่าสัมปทานค้างจ่าย

ในเดือนกันยายน 2562 บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัดและบริษัท บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพเวิลด์ไวด์โพลท์เซอร์วิส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ลงนามในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาโครงการครีวการบินและโครงการอุปกรณ์ภาคพื้นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ซ่อมบำรุง ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิกับบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับความช่วยเหลือและเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการปิดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศที่เริ่มตั้งแต่ต้นปี 2553 เนื่องด้วยบริษัทย่อยทั้ง 2 แห่งเป็นผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว ทอท. จึงมีมาตรการให้ความช่วยเหลือแก่บริษัทย่อยทั้ง 2 แห่ง โดยยกเว้นค่าตอบแทนขั้นต่ำและให้ชำระค่าตอบแทนในอัตราร้อยละตามที่ระบุในสัญญาจากรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม 2553 และนอกจากนี้บริษัท ครีวการบินกรุงเทพ จำกัดยังได้รับการปรับลดค่าตอบแทนขั้นต่ำตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 เป็นต้นไป ด้วยเหตุดังกล่าว ทอท. จึงออกใบลดหนี้ให้แก่บริษัทย่อยทั้ง 2 แห่งรวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 140 ล้านบาท และบริษัทย่อยได้บันทึกโอนกลับรายการค่าสัมปทานค้างจ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในปีปัจจุบัน

31. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	6,626,536	6,349,020	4,256,451	4,212,498
ค่าเสื่อมราคา	1,323,657	1,286,090	1,048,079	1,023,959
ค่าตัดจำหน่าย	97,871	94,138	48,320	45,438
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	1,880,481	1,879,281	1,741,618	1,748,600
ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องบิน	4,667,321	4,934,899	4,667,321	4,934,899
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	3,548,593	3,515,989	3,411,678	3,390,314
ค่าบริการภาคพื้น	1,393,014	1,342,836	1,746,824	1,846,047
ค่าอาหารและค่าบริการผู้โดยสาร	698,105	775,592	1,223,978	1,301,905
ค่าธรรมเนียมลงจอด	423,397	424,725	423,397	424,725
ค่าวิทยุการบิน	673,785	682,398	673,785	682,398
ค่าใช้จ่ายในการสำรองที่นั่ง	1,543,994	1,630,197	1,543,994	1,630,197
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	673,483	648,651	-	-
ค่าน้ำมันสำหรับอุปกรณ์ภาคพื้น	64,491	64,199	-	-

32. ภาษีเงินได้

32.1 สินทรัพย์/หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
• ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	1,023	-	-
• ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	8,204	8,384	7,849	7,854
• ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและอุปกรณ์	583	558	-	-
• ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	11,212	11,730	2,354	2,176
• สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	119,680	88,395	71,034	53,762
• ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้	-	6,188	-	6,188
รวม	139,679	116,278	81,237	69,980
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
• กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการวัดมูลค่าเงินลงทุน	4,665,483	4,892,313	3,807,283	4,075,763
• รายได้ค้างรับ	1,213	1,498	1,213	1,498
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	467,245	505,122	467,245	505,122
• หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	5,826	5,763	3,371	2,894
รวม	5,139,767	5,404,696	4,279,112	4,585,277
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	59,943	41,841	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	5,060,031	5,330,259	4,197,875	4,515,297

32.2 ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน				
• ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	427,157	130,570	261,790	-
• รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	7,244	4,852	6,028	4,852
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
• ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(70,625)	(42,356)	(58,558)	(35,116)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	363,776	93,066	209,260	(30,264)

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้มีดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	720,448	356,777	542,012	209,254
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล				
คูณอัตราภาษี	144,090	71,355	108,402	41,851
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	7,244	4,852	6,028	4,852
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ				
• รายได้ที่ไม่ถือเป็นรายได้ทางภาษี	(151,458)	(230,594)	(244,735)	(321,772)
• ค่าใช้จ่ายต้องห้ามตามประมวลรัษฎากร	508,469	409,527	473,212	394,009
• ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(144,569)	(162,074)	(133,647)	(149,204)
รวม	212,442	16,859	94,830	(76,967)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	363,776	93,066	209,260	(30,264)

32.3 ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุน ในหลักทรัพย์เพื่อขาย	(225,430)	795,031	(268,480)	639,231
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	7,725	(2,871)	9,617	(4,371)
	(217,705)	792,160	(258,863)	634,860

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยมีรายการขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 408 ล้านบาท (2561: 398 ล้านบาท) ที่บริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีมาใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ดังกล่าวจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2567 (2561: ภายในปี 2566)

33. สิทธิพิเศษจากการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ ได้รับสิทธิและประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนโดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นเวลา 5 - 8 ปี ดังต่อไปนี้

บัตรส่งเสริมเลขที่ กิจการขนส่งทางอากาศ	รายการ	วันที่เริ่มมีรายได้ จากบัตรส่งเสริม	วันสิ้นสุดสิทธิที่ได้รับ
1204(2)/2555	เครื่องบิน 2 ลำ ผู้โดยสาร 306 ที่นั่ง	11 มีนาคม 2555	10 มีนาคม 2563
2019(2)/2555	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 162 ที่นั่ง	30 พฤศจิกายน 2555	29 พฤศจิกายน 2563
1208(2)/2556	เครื่องบิน 7 ลำ ผู้โดยสาร 988 ที่นั่ง	18 พฤษภาคม 2556	17 พฤษภาคม 2564
2604(2)/2555	เครื่องบิน 12 ลำ ผู้โดยสาร 1,154 ที่นั่ง	17 กุมภาพันธ์ 2558	16 กุมภาพันธ์ 2566
61-0099-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 144 ที่นั่ง	16 กรกฎาคม 2561	15 กรกฎาคม 2566
61-1240-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	16 ธันวาคม 2561	15 ธันวาคม 2566
61-0098-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 144 ที่นั่ง	19 มกราคม 2562	18 มกราคม 2567
61-1290-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	3 มกราคม 2562	2 มกราคม 2567
61-1443-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	8 เมษายน 2562	7 เมษายน 2567
62-0009-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 70 ที่นั่ง	20 พฤษภาคม 2562	19 พฤษภาคม 2567
62-0774-1-00-1-0	เครื่องบิน 1 ลำ ผู้โดยสาร 162 ที่นั่ง	ยังไม่มีรายได้ในปี 2562	

ในฐานะที่เป็นบริษัทฯ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่กำหนดในบัตรส่งเสริมนี้

รายได้ของบริษัทฯ จำแนกตามกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

หน่วย : พันบาท

	กิจการที่ได้รับ การส่งเสริม		กิจการที่ไม่ได้รับ การส่งเสริม		รวม	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
รายได้						
• รายได้ค่าบัตรโดยสาร	12,255	11,984	6,608	8,276	18,863	20,260
• อื่น ๆ	499	386	5,622	4,100	6,121	4,486
รวม	12,754	12,370	12,230	12,376	24,984	24,746

34. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของผู้ถือหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานแสดงการคำนวณได้ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรสำหรับปี (พันบาท)	350,835	249,263	332,752	239,518
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,060,728	2,094,607	2,060,728	2,094,607
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	0.17	0.12	0.16	0.11

35. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน กลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของบริการ กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 3 ส่วนงาน ดังนี้

- ส่วนงานสายการบิน เป็นส่วนงานที่จำหน่ายบัตรโดยสารและให้บริการขนส่งผู้โดยสาร
- ส่วนงานสนามบิน เป็นส่วนงานที่ให้บริการสถานที่สำหรับผู้โดยสารและสายการบินต่าง ๆ
- ส่วนงานสนับสนุนธุรกิจการบิน เป็นส่วนงานที่ให้บริการภาคพื้นดิน คลังสินค้าและบริการอาหารให้แก่สายการบินและบุคคลทั่วไป

ส่วนงานอื่น คือ ส่วนงานธุรกิจร้านอาหาร ส่วนงานธุรกิจร้านค้าปลอดภาษี และส่วนงานสถาบันฝึกอบรมด้านการบิน เนื่องจากส่วนงานดำเนินงานดังกล่าวมีลักษณะเชิงปริมาณที่ไม่เข้าเงื่อนไขที่ต้องแยกแสดงตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มบริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทบริหารงานด้านการจัดหาเงิน ซึ่งทำให้เกิดค่าใช้จ่ายทางการเงิน และรายได้ทางการเงิน และภาษีเงินได้ของทั้งกลุ่ม ดังนั้น รายได้และค่าใช้จ่ายดังกล่าวจึงไม่มีการปันส่วนให้แก่ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของกลุ่มบริษัทสำหรับปีมีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ส่วนงานสายการป็น	ส่วนงานสนามป็น	ส่วนงานสนับสนุน ธุรกิจการป็น	ส่วนงานอื่น ๆ	การตัดรายการ บัญชีระหว่างกัน	งบการเงินรวม	
						2562	2561
รายได้จากลูกค้าภายนอก	19,065	20,475	3,765	499	-	23,962	25,155
รายได้ระหว่างส่วนงาน	1	1	1,031	66	(1,134)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	19,066	20,476	4,796	565	(1,134)	23,962	25,155
กำไรจากการดำเนินงานตามส่วนงาน	1,163	2,272	436	2	-	1,637	2,815
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน							
• เงินปันผลรับ						577	419
• ดอกเบี้ยรับ						104	114
• กำไรจากการขายเงินลงทุน						1,991	385
• กำไรจากการขายทรัพย์สิน						184	51
• กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน						(2)	165
• โอนกลับรายการค่าเสื่อมค่าทางค้างจ่าย						140	-
• รายได้อื่น						1,651	1,654
• ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย						(1,895)	(2,099)
• ค่าใช้จ่ายในการบริหาร						(2,703)	(2,075)
• ค่าใช้จ่ายอื่น						(4)	(2)
• ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม						809	803
• ค่าใช้จ่ายทางการเงิน						(1,769)	(1,874)
• ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้						(364)	(93)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่ใช่เจ้าของบริษัทย่อย						(6)	(14)
กำไรสำหรับส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ						350	249

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

กลุ่มบริษัทใช้เกณฑ์ในการกำหนดราคาระหว่างกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 7

ในปี 2562 และ 2561 รายได้จากส่วนงานสายการบิน ส่วนงานสนามบินและส่วนงานสนับสนุนการบินของกลุ่มบริษัทที่เกิดขึ้นในประเทศคิดเป็นร้อยละ 74 ของรายได้ส่วนงาน

ในปี 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

36. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ ในระหว่างปี 2562 บริษัทฯ รับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 116 ล้านบาท (2561: 111 ล้านบาท)

บริษัทย่อยและพนักงานบริษัทได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทย่อยและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 (2561: ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 7) ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทีเอสโก้ จำกัด (มหาชน) และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทย่อย ในระหว่างปี 2562 บริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 27 ล้านบาท (2561: 27 ล้านบาท)

37. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลจากการดำเนินงาน สำหรับปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2561	630	0.30
เงินปันผลจากการดำเนินงาน สำหรับปี 2561	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562	165	0.08

38. การผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

38.1 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

- 38.1.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีการผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องเนื่องกับการซื้อที่ดินและการก่อสร้างส่วนปรับปรุงอาคารจำนวน 238 ล้านบาทและ 0.45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (2561: 108 ล้านบาท และ 0.45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 23 ล้านบาทและ 0.45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ (2561: 38 ล้านบาท และ 0.45 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์)) การซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สำนักงานเพื่อใช้ในการดำเนินงานและเงินมัดจำเป็นจำนวน 15 ล้านบาทและ 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 30 ล้านบาทและ 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ล้านบาทและ 0.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 21 ล้านบาทและ 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา))
- 38.1.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทามีการผูกพันจากการลงนามในสัญญาซื้อขายเครื่องบิน เอ ที อาร์ จำนวน 2 ลำ กับ Avions de Transport Regional G.I.E. โดยมีกำหนดส่งมอบเครื่องบินระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม 2562 (2562: ไม่มี)

38.2 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

- 38.2.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทามีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตภายใต้สัญญาเช่าเครื่องบินจำนวนทั้งสิ้น 144 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 159 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา)
- 38.2.1 กลุ่มบริษัทได้เข้าทำสัญญาสัมปทาน สัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคารสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน อุปกรณ์ภาคพื้นและสัญญาบริการอื่น อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 20 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
จ่ายชำระ:				
• ภายใน 1 ปี	927	1,179	398	549
• มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,383	2,609	293	347
• มากกว่า 5 ปี	1,069	1,708	83	89

38.3 หนังสือค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของกลุ่มบริษัท ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของกลุ่มบริษัทคงเหลือ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนังสือค้ำประกันการเช่าที่ดินและอาคาร				
• บาก	65.57	67.79	25.77	29.37
หนังสือค้ำประกันการซื้อน้ำมันสำหรับเครื่องบิน				
• บาก	20.05	20.05	20.05	20.05
หนังสือค้ำประกันการทำสัญญาสัมปทาน				
• บาก	367.22	423.22	-	-
หนังสือค้ำประกันการจ่ายชำระเงินให้แก่เจ้าหนี้				
• บาก	18.88	9.72	-	-
• เจริญสุขสหรัฐอเมริกา	0.46	0.30	0.46	0.30
• รังสิตมาเลเซีย	0.02	0.02	0.02	0.02
• เจริญสุขสิงคโปร์	0.25	0.25	0.25	0.25
• ตากา	1.20	1.20	1.20	1.20
• รูปีอินเดีย	30.70	26.50	30.70	26.50
หนังสือค้ำประกันเพื่อโครงการกับหน่วยงานราชการ				
• บาก	1,000.00	-	1,000.00	-
• เจริญสุขสหรัฐอเมริกา	0.29	-	-	-
อื่น ๆ				
• บาก	56.85	56.97	15.13	17.80
• เจริญสุขสหรัฐอเมริกา	0.35	0.34	0.35	0.34
• รังสิตมาเลเซีย	1.00	1.00	1.00	1.00

38.4 การค้าประกัน

38.4.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯค้าประกันวงเงินกู้และวงเงินสินเชื่อให้แก่บริษัทย่อยในวงเงิน 977 ล้านบาท (2561: 883 ล้านบาท)

38.4.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากภาระการค้าประกันเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะยาว วงเงินกู้เบิกเกินบัญชี สัญญาเช่าทางการเงิน วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต ทริสตีรีซีท และวงเงินสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ผู้ค้าประกัน	ผู้ถูกค้าประกัน	2562	2561
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริษัท บีเอซี กรุ๊ป จำกัด	126	192
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพสุขุมวิท จำกัด	49	46
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพภูเก็ต จำกัด	625	602
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพเชียงใหม่ จำกัด	425	568
บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพ จำกัด	บริษัท ศรีวิกรม์กรุงเทพดอนเมือง จำกัด	60	-
บริษัท บางกอกแอร์เวย์สโฮลดิ้ง จำกัด	บริษัท กรุ๊ป บี พี จำกัด	383	380
		1,668	1,788

38.5 ภาระผูกพันอื่น

บริษัทฯได้ทำสัญญากับกิจการแห่งหนึ่ง (“คู่สัญญา”) เพื่อแลกเปลี่ยนผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ (Swap Transaction) โดยบริษัทฯ ผู้ผูกพันที่จะจ่ายจำนวนเงินในอัตราคงที่เพื่อแลกเปลี่ยนกับผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ของกิจการแห่งหนึ่งของคู่สัญญา สัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดในวันที่ 3 กันยายน 2563 โดย ณ วันสิ้นสุดของสัญญา คู่สัญญาเป็นผู้มีสิทธิเลือกที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทฯมีจำนวนเงินที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาดังกล่าวที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
จ่ายชำระภายใน 1 ปี	36	84

38.6 วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต

บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสาขาของธนาคารต่างประเทศแห่งหนึ่ง โดยมีวงเงินสินเชื่อระยะสั้น วงเงินสัญญาค่าประกัน วงเงินเลตเตอร์ออฟเครดิต รวมเป็นเงิน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งบริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 บริษัทฯ มีวงเงินคงเหลือที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 0.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

38.7 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap Transaction agreements)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงมีผลบังคับสำหรับเงินต้นเป็นจำนวนเงินประมาณ 400.0 ล้านบาท และ 12.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 14.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 14.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว LIBOR-ICE และอัตราดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.38 (2561: ร้อยละ 2.38) โดยจะสิ้นสุดสัญญาในช่วงเดือนเมษายน 2571 (2561: เดือนเมษายน 2571)

38.8 สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย (Cross Currency and Interest Rate Swap agreements)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ มีสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยที่ยังคงมีผลบังคับใช้เป็นจำนวนเงินต้นประมาณ 111.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2561: 105.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.38 - 2.60 (2561: ร้อยละ 2.38 - 2.60) และอัตราดอกเบี้ยลอยตัว LIBOR-ICE และอัตราดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญาแลกเปลี่ยนเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 1.58 - 4.015 (2561: ร้อยละ 1.58 - 4.015) โดยจะสิ้นสุดสัญญาในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนธันวาคม 2573 (2561: เดือนพฤศจิกายน 2569 ถึงเดือนเมษายน 2572)

39. คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ

- 39.1 ในเดือนพฤษภาคม 2559 บริษัทฯ ถูกฟ้องจากสายการบินแห่งหนึ่งต่อศาลแพ่ง โดยอ้างว่าบริษัทฯ มิได้จอดเครื่องบินไว้ในบริเวณที่เหมาะสม เป็นเหตุให้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวเฉี่ยวชนกับเครื่องบินของบริษัทฯ ในระหว่างที่วิ่งในทางขับ ทำให้เครื่องบินของสายการบินดังกล่าวได้รับความเสียหายที่ปลายปีกซ้ายและเที่ยวบินต้องล่าช้า โดยเหตุเกิดที่ท่าอากาศยานนานาชาติรังกุ้ง ซึ่งสายการบินดังกล่าวได้เรียกค่าเสียหายมาเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 180,000.14 เหรียญสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเหตุการณ์ครั้งนี้อยู่ในความคุ้มครองภายใต้กรมธรรม์ประกันภัยการบิน (Aviation Insurance Policy) บริษัทฯ จึงได้แจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบตามเงื่อนไขของกรมธรรม์ โดยบริษัทประกันภัยได้มอบหมายให้สำนักงานกฎหมายแห่งหนึ่งต่อสู้คดีนี้ในนามของบริษัทฯ ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2559 บริษัทฯ ได้ยื่นแก้คำฟ้องว่า บริษัทฯ มิได้กระทำการจอดเครื่องบินไว้ในบริเวณที่ไม่เหมาะสม แต่ได้จอดตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่วิทยุการบินของท่าอากาศยานนานาชาติรังกุ้ง พร้อมกับฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายจากโจทก์เป็นเงินจำนวน 5,382,320.27 เหรียญสหรัฐอเมริกา และในวันที่ 27 ธันวาคม 2561 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ยกฟ้องสายการบินและยกฟ้องแย้งของบริษัทฯ เนื่องจากคำฟ้องของทั้งสองฝ่ายขาดอายุความ ต่อมาในวันที่ 30 สิงหาคม 2562 สายการบินได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ โดยเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทฯ ได้รับหมายนัดให้ไปฟังคำพิพากษาและ/หรือคำสั่งศาลอุทธรณ์ในวันที่ 24 มีนาคม 2563
- 39.2 ในเดือนสิงหาคม 2562 บริษัทฯถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทฯ เพื่อเรียกค่าเสียหายจากการละเมิดและผิดสัญญาจ้าง รวมถึงค่าชดเชยอื่น ๆ รวมเป็นจำนวนเงิน 43.3 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงานกลาง โดยมีนัดสืบพยานจำเลยในวันที่ 25-26 กุมภาพันธ์ 2563 และสืบพยานโจทก์ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

บริษัทย่อย

- 39.3 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทย่อยมีคดีที่ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยจำนวนหลายราย เพื่อเรียกเงินชดเชยจากการเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าเสียหายอื่น ๆ เป็นจำนวนเงินรวม 34.3 ล้านบาท ในระหว่างปีปัจจุบัน ศาลฎีกามีคำสั่งไม่อนุญาตให้โจทก์ยื่นฎีกา ยกคำร้อง และไม่รับฎีกาของโจทก์ มูลฟ้องเป็นเงินรวม 19.1 ล้านบาท ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยมีคดีที่ถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 15.2 ล้านบาท โดยปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทย่อยได้ตั้งประมาณการค่าความเสียหายไว้แล้วจำนวน 1.0 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยเชื่อว่าจำนวนเงินที่บันทึกไว้ในบัญชีแล้วนั้นเพียงพอสำหรับค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากคดีความดังกล่าว
- 39.4 ในเดือนธันวาคม 2561 บริษัทย่อยฟ้องร้องบริษัทแห่งหนึ่งต่อศาลแพ่งในมูลฐานความผิดเรื่องการผิดสัญญาเช่า กรณียกเลิกสัญญาเช่าช่วงก่อนครบกำหนด และต่อมาในเดือนมีนาคม 2562 จำเลยได้ยื่นคำร้องโดยการปฏิเสธคำฟ้อง พร้อมกับฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายจากบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงิน 15.6 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง และศาลได้มีการนัดสืบพยานโจทก์ในระหว่างวันที่ 26 - 27 พฤษภาคม 2563
- 39.5 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2562 บริษัทย่อยถูกฟ้องจากอดีตพนักงานของบริษัทย่อยจำนวน 2 ราย เพื่อเรียกเงินชดเชยจากการเลิกจ้างเป็นจำนวนเงินรวม 38.3 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 และร้อยละ 15 ต่อปี โดยปัจจุบันศาลแรงงานได้นัดให้ไกล่เกลี่ยแต่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ ศาลจึงมีคำสั่งนัดไกล่เกลี่ยอีกครั้งในระหว่างวันที่ 7 - 8 พฤษภาคม และ 4 - 5 มิถุนายน 2563

40. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวมปี 2562			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	28,510	-	-	28,510
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,476	-	-	6,476
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	457	457
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	27	27
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	161	161
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	13	13
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	518	518

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวมปี 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย - ตราสารทุน	29,735	-	-	29,735
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,533	-	-	6,533
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	437	437
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	19	19
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	558	558
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	115	115
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	192	192

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2562			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพ์เพื่อขาย - ตราสารทุน	23,232	-	-	23,232
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,476	-	-	6,476
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	876	876
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	27	27
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	161	161
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	1	1
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	518	518

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในหลักทรัพ์เพื่อขาย - ตราสารทุน	24,671	-	-	24,671
สินทรัพย์ที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่เป็นบริษัทจดทะเบียนฯ	6,533	-	-	6,533
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	-	845	845
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	-	19	19
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	-	-	558	558
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	-	-	115	115
ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	-	192	192

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

41. เครื่องมือทางการเงิน

41.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินฝากประจำที่มีภาระค้ำประกัน เงินให้กู้ยืม เงินลงทุน เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และหนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืม ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้การให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืม เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯจึงอยู่ในระดับต่ำ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยและสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนดหรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

	งบการเงินรวมปี 2562						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	1,131	4,142	5,273	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	4,046	-	-	-	-	4,046	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,535	1,535	-
เงินฝากประจำที่มีการค้าประกัน	3	-	-	1	-	4	0.37 - 0.90
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	29,051	29,051	-
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	50	-	50	หมายเหตุ 19
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	3,183	3,183	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	39	213	288	2,444	-	2,984	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	363	1,523	1,356	-	-	3,242	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	48	36	-	-	-	84	1.8 - 6.47
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว							
จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	79	632	10,620	-	-	11,331	12.64

	งบการเงินรวมปี 2561						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	848	3,500	4,348	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	3,300	-	-	-	-	3,300	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,713	1,713	-
เงินฝากประจำที่มีภาระค่าประกัน	4	-	-	-	-	4	0.37 - 0.90
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	30,270	30,270	-
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	3	-	-	32	-	35	หมายเหตุ 19
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	2,883	2,883	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	24	252	140	1,801	-	2,217	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	385	1,602	1,881	-	-	3,868	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	57	51	-	-	-	108	1.8 - 6.47
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	545	10,786	-	-	11,365	12.64

	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2562						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	681	4,037	4,718	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	4,000	-	-	-	-	4,000	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	949	949	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	23,772	23,772	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	101	-	101	MLR - 1
หนี้สินทางการเงิน							
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	3,099	3,099	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	1,857	-	1,857	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	363	1,523	1,356	-	-	3,242	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	30	15	-	-	-	45	3.75 - 4.65
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	79	632	10,620	-	-	11,331	12.64

	งบการเงินเฉพาะกิจการปี 2561						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลง ตามราคาสลาก	ไม่มี อัตรา ดอกเบี้ย	รวม	อัตรา ดอกเบี้ยที่แท้จริง (ร้อยละ : ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	มากกว่า 5 ปี				
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	398	3,417	3,815	หมายเหตุ 8
เงินลงทุนชั่วคราว	3,300	-	-	-	-	3,300	หมายเหตุ 9
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	-	1,140	1,140	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	-	-	25,206	25,206	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	105	-	105	MLR-1
หนี้สินทางการเงิน							
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	2,659	2,659	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	-	1,109	-	1,109	หมายเหตุ 21
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินเครื่องบิน	385	1,602	1,881	-	-	3,868	หมายเหตุ 22
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	38	22	-	-	-	60	3.75 - 5.15
หนี้สินตามสัญญาเช่าระยะยาว							
จากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	34	545	10,786	-	-	11,365	12.64

41.2 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือที่มีสาระสำคัญของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้าน)	(ล้าน)	(ล้าน)	(ล้าน)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ดากา	427	790	-	-	0.36	0.39
เรนมินบิ	7	13	1	3	4.31	4.72
ยูโร	3	8	1	1	33.73	37.13
ปอนด์สเตอร์ลิง	-	1	-	-	39.52	41.07
เหรียญฮ่องกง	9	8	4	4	3.87	4.14
รูปีอินเดีย	148	144	11	15	0.42	0.46
เหรียญสิงคโปร์	3	2	-	-	22.32	23.69
เหรียญสหรัฐอเมริกา	180	152	127	101	30.15	32.45
ดองเวียดนาม	24,868	36,136	101	18	0.001	0.001
แอฟริกาใต้	9	-	-	-	2.15	2.24

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
	(ล้าน)	(ล้าน)	(ล้าน)	(ล้าน)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
ดากา	427	790	-	-	0.36	0.39
เรนมินบิ	7	13	1	3	4.31	4.72
ยูโร	3	8	1	1	33.73	37.13
ปอนด์สเตอร์ลิง	-	1	-	-	39.52	41.07
เหรียญฮ่องกง	9	8	4	4	3.87	4.14
รูปีอินเดีย	148	144	11	15	0.42	0.46
เหรียญสิงคโปร์	3	2	-	-	22.32	23.69
เหรียญสหรัฐอเมริกา	178	152	110	99	30.15	32.45
ดองเวียดนาม	24,868	36,136	101	18	0.001	0.001
แอฟริกาใต้	9	-	-	-	2.15	2.24

41.3 ความเสี่ยงด้านราคาน้ำมัน

ความผันผวนของราคาน้ำมันจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก รวมทั้งผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลการดำเนินงาน เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจขนส่งทางอากาศ

บริษัทฯ ได้จัดทำการประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความผันผวนของต้นทุนด้านน้ำมันอากาศยาน และเพื่อให้ผลประกอบการของบริษัทฯเป็นไปตามเป้าหมาย และเป็นการปกป้องมูลค่าของบริษัทฯ ให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีใช่เป็นการแสวงหารายได้หรือหวังผลกำไรเพิ่มเติมจากการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน

บริษัทฯ ได้มีการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันอากาศยานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ โดยได้ปรับนโยบายการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมันให้สามารถจัดทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และไม่เกินร้อยละ 70 ของปริมาณการใช้ในรอบหนึ่งปี และระยะเวลาประกันไม่เกิน 12 เดือน โดยวิธีการกำหนดราคาน้ำมันขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ซึ่งบริษัทฯ จะต้องรับภาระส่วนต่างหากราคาน้ำมันต่ำกว่าราคาขั้นต่ำ ในทางกลับกันบริษัทฯ จะได้รับชดเชยส่วนต่างหากราคาน้ำมันสูงกว่าราคาขั้นสูงโดยการรับชดเชยหรือจ่ายชดเชยส่วนต่างเป็นสกุลเหรียญสหรัฐอเมริกา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันจากการทำประกันความเสี่ยงราคาน้ำมันถึงเดือนธันวาคม 2563 อีกเป็นจำนวน 960,000 บาร์เรล (2561: ถึงเดือนธันวาคม 2562 อีกเป็นจำนวน 1,020,000 บาร์เรล) โดยทำสัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมันในราคาระหว่าง 71.35 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรลถึง 95 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล (2561: ราคาระหว่าง 74 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรลถึง 100 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล)

41.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด กลุ่มบริษัทจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ยกเว้น สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย และสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย

มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	มูลค่ายุติธรรม			
	กำไร (ขาดทุน)			
	2562	2561	2562	2561
ตราสารอนุพันธ์				
สัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน	27	(558)	27	(558)
สัญญาแลกเปลี่ยนตราสารทุน	(161)	(115)	(161)	(115)
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	(13)	19	(1)	19
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	(518)	(192)	(518)	(192)

กลุ่มบริษัทมีการประมาณการมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินประเภทตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรมซึ่งคำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและแบบจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่าซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราแลกเปลี่ยนทันที อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้าของเงินตราต่างประเทศ เส้นอัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย และเส้นราคาล่วงหน้าของสินค้าโภคภัณฑ์ เป็นต้น

42. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของกลุ่มบริษัท คือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทุนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท และเสริมสร้างมูลค่าการถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้น โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.06:1 (2561: 1.02:1) และเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 0.94:1 (2561: 0.90:1)

43. ข้อมูลอื่น

เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2562 บริษัทฯและผู้ร่วมลงทุนอีก 2 รายได้ยื่นข้อเสนอต่อกองทัพเรือ เพื่อขอเข้าร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นโครงการในรูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน โดยเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 บริษัทฯได้รับแจ้งผลการพิจารณาและเรียนเชิญให้เข้าร่วมเจรจาเพื่อร่างสัญญาร่วมลงทุน และสัญญาอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2563 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทฯ ได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทร่วมทุนแห่งใหม่ในนาม “บริษัท อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชั่น จำกัด” เพื่อประกอบกิจการท่าอากาศยาน รวมทั้งดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องกับกิจการท่าอากาศยาน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเบื้องต้นของสัญญาร่วมลงทุน

44. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทฯ

- เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ อู่ตะเภา อินเตอร์เนชั่นแนล เอวิเอชั่น จำกัด มีมติอนุมัติให้เรียกชำระเงินค่าหุ้นในอัตราร้อยละ 25 ของหุ้นที่ออกจำหน่ายหรือในราคาหุ้นละ 25 บาท จากผู้ถือหุ้น รวมจำนวนเงินที่เรียกให้ชำระค่าหุ้นทั้งสิ้น 1,125 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯจะจ่ายชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวตามสัดส่วนที่บริษัทฯถือหุ้น (ร้อยละ 45) คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 506 ล้านบาท
- เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติอนุมัติให้ทำการซื้อ หรือ แลกเปลี่ยนที่ดินบริเวณสนามบินสุโขทัย กับ บริษัท สิ้นสกล จำกัด (กิจการที่เกี่ยวข้องกัน) เนื้อที่ประมาณ 882 ไร่ คิดเป็นจำนวนเงิน 247 ล้านบาท โดยการแลกเปลี่ยนที่ดินบริเวณสนามบินสุโขทัยของบริษัทฯ เนื้อที่ประมาณ 142 ไร่ คิดเป็นจำนวนเงิน 43 ล้านบาท และชำระส่วนต่างเป็นเงิน 204 ล้านบาท โดยบริษัทฯ จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระเงินตามที่ระบุในสัญญา
- เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติเห็นชอบให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2562 ในอัตรา 0.10 บาท ต่อหุ้น รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 206 ล้านบาท

บริษัทย่อย

เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ บริการภาคพื้นการบินกรุงเทพ เวสต์ไวด์โฟลท์ เซอร์วิส จำกัด มีมติอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานประจำปี 2562 ในอัตรา 1.00 บาท ต่อหุ้น คิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 67 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทย่อยได้จ่ายเงินปันผลดังกล่าวแล้ว ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563

45. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563

ที่ตั้งสาขาของบริษัทฯ

ภายในประเทศ

- **Head Office**

99 Moo 14, Vibhavadirangsit Rd., Chom Phon,
Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

Reservation Center: 1771

Tel: +66 (2) 270 6699

Fax: +66 (2) 265 5556

Sales Tel: +66 (2) 265 5678

Fax: +66 (2) 265 5522

E-mail: reservation@bangkokair.com

- **Bangkok Airport Office**

Suvarnabhumi International Airport
Passenger Main Terminal, 6th Floor, Row F
999 Moo 10, Bangna-Trat Rd., RachaThewa,
Bang-Phli Samutprakan 10540 Thailand

Tel: 1771

Fax: +66 (2) 134 3895

E-mail: reservation@bangkokair.com

- **Chiang Mai Airport Office**

1st Floor, Chiang Mai International Airport,
Chiang Mai 50000 Thailand

Tel: +66 (53) 281 519 ext 11/14

Fax: +66 (53) 281 519 ext 18

E-mail: cnxrpg@bangkokair.com

- **Chiang Mai Town Office**

Kantary Terrace, Room A & B
44/1 Nimmanhaemin Road, Soi12,
Suthep, Muang, Chiang Mai 50200
Thailand

Tel: +66 (53) 289 338-9

Fax: +66 (53) 289 340

E-mail: cnxtpg@bangkokair.com

- **Chiang Rai Airport Office**

Mae Fah Luang International Airport
404 Ban Du Muang, Chiang Rai 57100
Thailand

Tel: +66 (53) 793 006

Fax: +66 (53) 789 266

E-mail: ceirrp@bangkokair.com

- **Chiang Rai Town Office**

897/9 Phahonyothin Rd.,
Wiang Muang, Chiang Rai 57000
Thailand

Tel: +66 (53) 715 083

E-mail: ceitopg@bangkokair.com

- **Mae Hong Son Airport Office**

Mae Hong Son Airport
Niwet Phisan Road, Muang,
Mae Hong Son 58000

Tel: +66 (53) 611 426

Fax: +66 (53) 611 425

E-mail: hgnrrp@bangkokair.com

- **Lampang Airport Office**

Lampang Airport
175 Sanarmbin 1 Rd., Phrahaht,
Lampang 52000 Thailand

Tel: +66 (54) 821-522

Fax: +66 (54) 821-521

E-mail: lprrp@bangkokair.com

- **Samui Airport Office**

99 Moo 4 , Bo Phud, Koh Samui,
Suratthani 84320 Thailand

Operator Tel: +66 (77) 428 500

Ticketing Tel: +66 (77) 428 555

Fax: +66 (77) 601 162

E-mail: usmrrp@bangkokair.com

- **Samui Chaweng Office**

54/4 Moo 3, Bo Phud, Koh Samui,
Suratthani 84320 Thailand

Reservation Center:

Tel: +66 (77) 601 300

Fax: + 66 (77) 422 235

E-mail: usmtopg@bangkokair.com

- **Phuket Airport Office**

Phuket International Airport
3rd Floor, Phuket 83000 Thailand

Tel: +66 (76) 205 400-2

Fax: +66 (76) 327 114

E-mail: hktrrpg@bangkokair.com

- **Phuket Town Office**

158/2-3 Yaowaraj Rd.,
Phuket 83000 Thailand

Tel: +66 (76) 225 033-5

Fax: +66 (76) 356 029

E-mail: hkttopg@bangkokair.com

- **Krabi Airport Office**

Krabi International Airport
Building 1, 3rd Floor, 133 Mu 5,
Nuaklong, Krabi 81130 Thailand

Tel: +66 (75) 701 608-9

Fax: +66 (75) 701 607

E-mail: kbvrrpg@bangkokair.com

- **Krabi Town Office**

2 City Plaza, Maharaj Soi 10,
Paknam, Muang, Krabi 81000 Thailand

Tel: +66 (75) 612 650-51

Fax: +66 (75) 612 672

E-mail: kbvtopg@bangkokair.com

- **Hat Yai International Airport Office**

99 Moo 3, Klong La, Klong Hue Kong
Songkha 90115 Thailand

Tel: +66 (0) 7422 7427

Fax: +66 (0) 7422 7426

E-mail: hdykkpg@bangkokair.com

- **Sukhothai Airport Office**

99 Moo 4, Klongkrajong, Sawankaloke,
Sukhothai 64110 Thailand

Tel: +66 (55) 647 224

Fax: +66 (55) 647 222

E-mail: thsrrpg@bangkokair.com

- **Trat (Koh Chang) Office**

9/8/5 Moo 4, Koh Chang,
Trat 23170 Thailand

Tel: +66 (39) 551 654-5

Fax: +66 (39) 551 656

E-mail: tdxtopg@bangkokair.com

- **Trat Airport Office**

99 Moo 3, Tasom, Khao Saming,
Trat 23150 Thailand

Tel: +66 (39) 525 767-68

Fax: +66 (39) 525 769

E-mail: tdxrrpg@bangkokair.com

- **Pattaya Town Office**

Fairtex Arcade Room A5
212/5 Moo 5, North Pattaya Rd.,
Naklua, Banglamung,
Chonburi 20260 Thailand

Tel: +66 (38) 412 382

Fax: +66 (38) 411 965

E-mail: pyxrrpg@bangkokair.com

- **Pattaya Airport Office**

U-Tapao International Airport
70 Moo 2, Pla, Banchang,
Rayong 21130 Thailand

Tel: +66 (38) 245 599

Fax: +66 (38) 245 979

E-mail: utprpg@bangkokair.com

ระหว่างประเทศ

- **Singapore Airport Office**

Bangkok Airways Public Company Limited
Changi Airport Terminal 1, unit 041-04F,
Singapore 819142

Tel: +65 6545 8481

Fax: +65 6546 8982

E-mail: sinkkpg@bangkokair.com

- **Singapore Town Office**

Bangkok Airways Public Co., Ltd. (SG Branch)
111 Somerset Road, Triple One Somerset,
#11-06A, Singapore 238164

Tel: +65 6738 0063

Fax: +65 6738 8867

E-mail: sinrrpg@bangkokair.com

- **Kuala Lumpur Airport Office**

Lot S5, Level 4 Main Terminal Building,
Kuala Lumpur International Airport, 64000
Selangor Darul Ehsan, Malaysia

Tel: +60 387763670-71

Fax: +60 387763673

KULKKPG Mobile No: +60 123018599,
+60 183276104

E-mail: Kulkkpg@bangkokair.com

- **Mumbai Airport Office**

Chatrapati Shivaji International Airport (CSIA)
Office No. W-83091, 3rd Floor Terminal 2

Tel: +91 22 6685 9034

Fax: +91 22 6685 0935

E-mail: bomkkpg@bangkokair.com

- **Luang Prabang International Airport Office**

Luang Prabang International Airport
(International Terminal)
Hat Hien, Ban Hat Hien
Luang Prabang, Lao PDR

Tel: +856 (71) 253 253

Fax: +856 (71) 253 253

- **Luang Prabang Town Office**

57/6 Srisawangwong Rd.,
District 3, Bann Xiengmuan,
Luang Prabang, Lao PDR

Tel: +856 (71) 253 334

Fax: +856 (71) 253 335

E-mail: lpqrrpg@bangkokair.com

- **Vientiane Airport Office**

Wattay-Vientiane International Airport
Level 1, International Terminal,
Souphanouvong RD., Sikhottabong district,
Vientiane, Lao P.D.R.

Tel: (856-21) 513 170

Fax: (856 21) 513 710

Hotline: 8231

E-mail: vtekkpg@bangkokair.com

- **Vientiane Town Office**

Lao Plaza Hotel
63 Samsenthai Road, Shop B,
Xiengyeun village, Chanthabouly district,
Vientiane Lao PDR

Tel: +856 (21) 242 557, +856 (21) 242 559

Fax: +856 (21) 242 818

- **Mandalay Airport Office**

Mandalay International Airport (TaDaOo)
Bangkok Airways PCL. Office 2nd Floor,
Departure Area Mandalay,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: +95 2 27082

Fax: +95 2 27083

- **Mandalay Town Office**

Building no.14, 78 Street,
Chanayetharzan Township, Mandalay,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: +95 2 36323, +95 2 69387

E-mail: mdlrrpg@bangkokair.com

- **Yangon Airport Office**

Room No. 14/15 Departure Terminal,
Yangon International Airport, Yangon,
Republic of the Union of Myanmar

Tel & Fax: +95 (1) 533 194

- **Yangon Town Office**

0305 3rd Fl., Sakura Tower
339 Bogyoke Aung San Rd., Kyauktada Township,
Yangon, Republic of the Union of Myanmar

Tel: +95 (1) 255 122, +95 (1) 255 265

Fax: +95 (1) 255 119

E-mail: rgnrrpg@bangkokair.com

- **Nay Pyi Taw Airport Office**

Unit # I2 & I3, International Departure,
Leway Township, Nay Pyi Taw,
Republic of the Union of Myanmar

Tel: (+95) 67 8109054

E-mail: nytrrpg@bangkokair.com

- **Da Nang International Airport Office**

2nd Floor, Passenger Terminal,
Da Nang International Airport,
Da Nang City, Vietnam

Tel: (+84) 90 199 0666

E-mail: anusorndam@bangkokair.com,
dadkkpg@bangkokair.com

- **Phu Quoc Station**

Duong to Commune, Phu Quoc Island,
Kien Giang Province, Vietnam

Tel: (+84) 16 9820 0915

E-mail: packkpg@bangkokair.com

- **Hanoi Office**

4F, 9 Dao Duy Anh Tower,
Dong Da Dist., Hanoi, Vietnam

Tel: +84 24 3934 7239

Fax: +84 24 3577 2218

E-mail: pg.han@transviet.com

- **Nha Trang International Airport Office**

T2, FL2, Cam Nghia Ward,
Cam Ranh City, Khanh Hoa Province,
Viet Nam

Tel: (+84) 88 9186765

E-mail: cxrkk@bangkokair.com

- **Siem Reap Town Office**

28, 29 Eo, St. Sivutha, Phum Modol II,
Sangkat Svay Dangkum,
Srok/Khet, Siem Reap, Cambodia

Tel: +855 (23) 971 771, +855 (63) 965 422-3

Fax: +855 (63) 965 424

Email: reprrpg@bangkokair.com

- **Siem Reap Airways International Office**

28, 29 Eo, St. Sivutha, Phum Mobol II, Sangkat Svay Dang Kum, Srok/Khet, Siem Reap, Cambodia

Tel: +855 63 965 427-8

Fax: +855 63 965 425

- **Phnom Penh Airport Office**

Confederation De La Russie St.110, Phnom Penh International Airport, Phnom Penh, Cambodia

Tel: +855 (23) 890 103, +855 (23) 971 771

Fax: +855 (23) 890 518

E-mail: pnhrrpg@bangkokair.com

- **Phnom Penh Town Office**

No. 61A, 214 Sangkat Beong Rang, Khan Don Penh, Phnom Penh, Cambodia

Tel: +855 (23) 971 771, +855 (23) 966 556-8

Fax: +855 (23) 966 554

E-mail: pnhrrpg@bangkokair.com

- **Hong Kong Town Office**

Suite 912, 9th Floor, Ocean Centre, Harbour City, Tsim Sha Tsui, Kowloon, Hong Kong

Tel: +852 2899 2597, +852 2899 2634

Sales Tel: +852 2840 1248, +852 2899 2607

Fax: +852 2537 4567

E-mail: hkgrpg@bangkokair.com

- **Chengdu International Airport**

Chengdu Shuangliu International Airport Shuangliu, Chengdu, Sichuan, China

Tel: +86 182 8455 8721

E-mail: ctukkpg@bangkokair.com

- **Chongqing Airport Office**

Terminal 1, Chongqing Jiangbei International Airport, Yubei, Chongqing, China

Tel: +86 182 8455 8722

E-mail: ckgkkpg@bangkokair.com

- **Guilin Town Office**

No. 41, Binjiang Road, Guilin 541002, P.R. China

- **European Regional Office**

Bethmannstrasse 58
D-60311, Frankfurt/Main, Germany

Tel: +49 (69) 133 77 565-6

Fax: +49 (69) 133 77 567

E-mail: info@bangkokairways.de

ASIA'S BOUTIQUE AIRLINE

รายงานประจำปี 2562
บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)